

Współpraca

Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy

z organizacjami pozarządowymi

Raport z badań 2023

Warszawa

Autorki:

Julia Bednarek, Beata Charycka, Marta Gumkowska

Stowarzyszenie Klon/Jawor

stowarzyszenie
klon / jawor

Raport dostosowany do wymogów WCAG 2.1.

Warszawa, listopad 2023

SPIS TREŚCI

Słowniczek	4
1. Wstęp	6
1.1. Warszawskie organizacje pozarządowe: podstawowe fakty	6
1.2. Współpraca Urzędu m.st. Warszawy z organizacjami: podstawowe fakty	8
1.3. Cele i założenia badania	9
1.4. Profil przebadanych podmiotów	10
2. Najważniejsze wyniki, wnioski i rekomendacje	19
2.1. Najważniejsze wyniki badania	19
2.2. Wnioski i rekomendacje	26
3. Komunikacja między organizacjami a Urzędem m.st. Warszawy	38
3.1. Częstotliwość kontaktów między organizacjami a Urzędem	38
3.2. Formy kontaktów organizacji z Urzędem	39
3.3. Opinie na temat komunikacji między organizacjami a Urzędem	42
4. Współpraca finansowa organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy	46
4.1. Częstotliwość współpracy finansowej organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy	46
4.2. Powody niepodejmowania współpracy finansowej przez organizacje	49
4.3. Współpraca finansowa z perspektywy Urzędu	51
4.4. Opinie o procesie aplikowania o dotacje	54
4.5. Opinie o procesie przyznawania dotacji	65
4.6. Opinie o procesie realizacji zadań publicznych	73
4.7. Opinie o procesie kontroli i rozliczania realizacji zadań	80
5. Współpraca pozafinansowa organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy	87
5.1. Podstawowe informacje o współpracy pozafinansowej	87
5.2. Komisje dialogu społecznego na poziomie biur i dzielnic	90
5.3. Konsultacje polityk miejskich	122
5.4. Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego	134
5.5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	137
5.6. Konkurs S3KTOR	141
6. Inne formy współpracy (w tym korzystanie z lokalu miejskiego)	147
7. Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	150
7.1. Znajomość i korzystanie z SCWO wśród organizacji	150
7.2. Znajomość SCWO w Urzędzie	152
7.3. Korzystanie z oferty SCWO przez organizacje i jej ocena	154
7.4. Opinie organizacji o SCWO	156
7.5. Opinie urzędniczek i urzędników o SCWO	157
8. Problemy we współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy	158
8.1. Problemy z perspektywy organizacji	158
8.2. Problemy z perspektywy Urzędu	163
9. Oczekiwania, potrzeby i propozycje dotyczące współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy	167

9.1. Oczekiwania, potrzeby i propozycje organizacji	167
9.2. Oczekiwania, potrzeby i propozycje Urzędu	172
10. Organizacje, które nie współpracują z Urzędem m.st. Warszawy	176
11. Ogólna ocena współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy	177
11.1. Indeks Jakości Dialogu Obywatelskiego	177
11.2. Ogólna ocena współpracy z perspektywy organizacji	182
11.3. Ogólna ocena współpracy z perspektywy Urzędu	187
12. Metodologia badania	190

Słowniczek

Raport dotyczy współpracy organizacji pozarządowych z Urzędem m.st. Warszawy, tj. zarówno z biurami Urzędu, jak i urzędami dzielnic. Dla zachowania jednoznaczności stosowanej w raporcie terminologii, wyjaśniamy znaczenie używanych w nim pojęć.

Miasto – przez pojęcie Miasta rozumiemy biura Urzędu m.st. Warszawy oraz urzędy dzielnic;

biura Urzędu Miasta (UM) – przez to pojęcie rozumiemy biura Urzędu m.st. Warszawy;

urzędy dzielnic (UD) – przez to pojęcie rozumiemy urzędy dzielnic m.st. Warszawy;

urzędnicy – stosujemy ten ogólny termin dla wszystkich pracowników biur Urzędu m.st. Warszawy oraz urzędów dzielnic m.st. Warszawy, w niektórych miejscach piszemy o urzędnikach biur Urzędu Miasta lub urzędnikach urzędów dzielnic;

urzędy – stosujemy ten termin dla biur Urzędu m.st. Warszawy oraz urzędów dzielnic;

organizacje – przez to pojęcie rozumiemy organizacje pozarządowe;

organizacje warszawskie – organizacje pozarządowe działające na rzecz Warszawy, czyli działające na terenie Warszawy lub prowadzące działania związane z Warszawą, jej dzielnicami, mieszkańcami miasta, warszawskimi problemami itp.;

współpraca finansowa – współpraca między Urzędem m. st. Warszawy a warszawskimi organizacjami pozarządowymi, która polega przede wszystkim na udzielaniu przez Miasto dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych;

współpraca pozafinansowa – współpraca między Urzędem m. st. Warszawy a warszawskimi organizacjami pozarządowymi, która polega przede wszystkim na konsultowaniu dokumentów oraz funkcjonowaniu komisji dialogu społecznego;

komisje dialogu społecznego (KDS) – gremia inicjatywno-doradcze, tworzone przez zainteresowane organizacje pozarządowe oraz m.st. Warszawę, są podstawowym partnerem w wypracowywaniu rozwiązań w poszczególnych dziedzinach zadań publicznych należących do m.st. Warszawy;

branżowe komisje dialogu społecznego (BKDS) – komisje dialogu społecznego działające przy biurach Urzędu m.st. Warszawy;

dzielnicowe komisje dialogu społecznego (DKDS) – komisje dialogu społecznego działające w dzielnicach m.st. Warszawy;

Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (SCWO) – system bezpłatnego wsparcia dla organizacji działających na rzecz Warszawy, świadczony na zlecenie Urzędu m.st. Warszawy;

Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego (WRDPP) – ciało doradcze, które pełni funkcję opiniotwórczą i konsultacyjną oraz wspiera współpracę między Urzędem m.st. Warszawy a organizacjami pozarządowymi;

wieloletni Program rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi – dokument strategiczny, który wyznacza kierunki współpracy między Urzędem m.st. Warszawy a organizacjami pozarządowymi na najbliższe lata;

roczny Program współpracy – dokument programowy, który opisuje zasady i formy współpracy Urzędu m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi na dany rok;

Konkurs S3KTOR – coroczny konkurs na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową organizowany przez Urząd m.st. Warszawy.

1. Wstęp

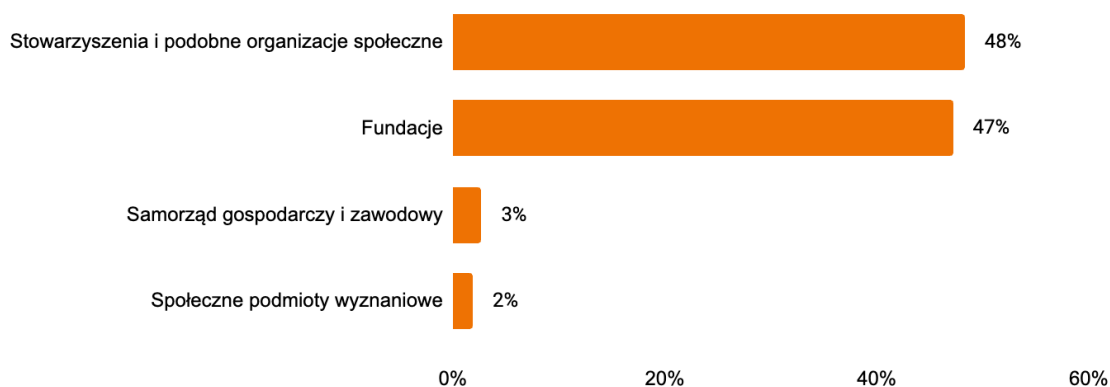
1.1. Warszawskie organizacje pozarządowe: podstawowe fakty

- W połowie 2023 roku w Warszawie było zarejestrowanych 15 tys. organizacji pozarządowych, w tym 7800 stowarzyszeń i 7200 fundacji.
- Zgodnie z najbardziej aktualnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego za 2020 rok (na podstawie opracowania "Sektor non-profit w 2020 r. Stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy i zawodowy") w m.st. Warszawie aktywnie działa 7,8 tys. organizacji sektora non-profit, z czego 6,5 tys. to stowarzyszenia (i podobne organizacje społeczne) oraz fundacje. Oznacza to wzrost liczebności sektora non-profit w Warszawie. Rok wcześniej, w 2019 roku, GUS raportował, że w Warszawie aktywnie działało 6,9 tys. podmiotów sektora non-profit.
- Ok. 20% działających w Warszawie organizacji non-profit (1,7 tys. podmiotów) zatrudnia pracowników na umowę o pracę.
- Przeciętne roczne przychody organizacji w Warszawie to 59,3 tys. zł.
- Biorąc pod uwagę główny obszar działań, najwięcej organizacji non-profit w Warszawie zajmuje się edukacją, sportem i kulturą.

Forma prawna organizacji non-profit działających w Warszawie w 2020 roku:

- stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne: 3,8 tys. (48%), w tym: typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne: 2,8 tys.; stowarzyszenia sportowe: 0,9 tys.; koła łowieckie: 0,1 tys.;
- fundacje: 3,7 tys. (47%);
- samorząd gospodarczy i zawodowy: 0,2 tys. (3%);
- społeczne podmioty wyznaniowe: 0,1 tys. (2%).

Organizacje sektora non-profit w Warszawie według formy prawnej w 2020 r.

Źródło: "Sektor non-profit w 2020 r.", GUS. Podstawą procentowania jest 7,8 tys. aktywnie działających podmiotów.

Organizacje sektora non-profit w Warszawie według formy prawnej w 2020 r.	Odsetek wskazań
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	48%
Fundacje	47%
Samorząd gospodarczy i zawodowy	3%
Społeczne podmioty wyznaniowe	2%

Organizacje sektora non-profit w Warszawie według głównej dziedziny działalności w 2020 r.

Źródło: "Sektor non-profit w 2020 r.", GUS. Podstawą procentowania jest 7,8 tys. aktywnie działających podmiotów.

Organizacje sektora non-profit w Warszawie według głównej dziedziny działalności w 2020 r.	Odsetek wskazań
Edukacja i wychowanie, badania naukowe	22%
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	18%
Kultura i sztuka	16%
Pomoc społeczna i humanitarna	10%
Pozostała działalność, w tym międzynarodowa i religijna	9%

Ochrona zdrowia	7%
Prawo i jego ochrona, prawa człowieka	6%
Ochrona środowiska	4%
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	3%
Wsparcie dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	3%
Rozwój lokalny w wymiarze społecznym i ekonomicznym	2%
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1%
Łowiectwo	1%

1.2. Współpraca Urzędu m.st. Warszawy z organizacjami: podstawowe fakty

1.2.1. Ramy prawne

- Podstawę prawną współpracy między organizacjami pozarządowymi a jednostkami samorządu terytorialnego stanowi Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 24 kwietnia 2003 roku.
- W Warszawie ramy współpracy określa wieloletni [Program rozwoju współpracy m.st. Warszawy i organizacji pozarządowych](#), a także roczne [Programy współpracy m.st. Warszawy i organizacji pozarządowych](#).

1.2.2. Skala współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy w latach 2021-2022: podstawowe wskaźniki

- **Zlecenie zadań publicznych.** W ramach otwartych konkursów ofert i małych dotacji przyznano organizacjom pozarządowym:
  - 2022: 3 051 dotacji na kwotę 313 763 674,02 zł;
  - 2021: 2 960 dotacji na kwotę 282 455 588,78 zł.
(dane na podstawie "Sprawozdania z realizacji programu współpracy w 2022 i 2021 roku").
- **Zakup usług.** Miasto zakupiło od organizacji pozarządowych:
  - 2022: 543 usługi na kwotę 9 376 655, 89 zł;
  - 2021: 378 usług na kwotę 6 273 975,82 zł.
(dane na podstawie "Sprawozdania z realizacji programu współpracy w 2022 i 2021 roku").
- **Wynajem lokali użytkowych.** Miasto wynajmuje organizacjom pozarządowym lokale na preferencyjnych warunkach na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego:
  - 2022: 912 lokali;
  - 2021: 891 lokali.

(dane na podstawie Sprawozdania z realizacji programu współpracy w 2022 i 2021 roku).

- **Ciała dialogu.** Przy biurach Urzędu m.st. Warszawy działa 31 Branżowych Komisji Dialogu Społecznego (BKDS) oraz 18 Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego (DKDS) w dzielnicach m.st. Warszawy.

1.2.3. Współpraca warszawskich organizacji pozarządowych z samorządem wg danych GUS (2019 rok)

- Dane GUS dotyczące współpracy między organizacjami a samorządem w Warszawie pochodzą z 2019 roku, kiedy aktywnie działało w stolicy 6,9 tys. podmiotów sektora non-profit.
- Spośród 6,9 tys. aktywnych podmiotów 80% (5,5 tys.) współpracuje z innymi podmiotami.
- Wśród aktywnie działających organizacji, które współpracują z innymi podmiotami 54% (3 tys.) współpracuje z samorządem, z czego połowa (1,5 tys.) regularnie i w sposób ciągły, a druga połowa (1,5 tys.) nieregularnie i sporadycznie.
- Wśród organizacji współpracujących z samorządem 20% (0,6 tys.) współpracuje z Urzędem Marszałkowskim, a 94% (2,8 tys.) z Urzędem m.st. Warszawy lub urzędami dzielnic.
- Wśród organizacji aktywnych w Warszawie, które współpracują z samorządem 2 tys. działają na rzecz całego miasta (ogólnomiejskie), 0,6 tys. działają na rzecz poszczególnych dzielnic (dzielnicowe), zaś 0,3% nie prowadzi działań na terenie m.st. Warszawy.
- 18% organizacji spośród współpracujących z Urzędem m.st. Warszawy lub urzędami dzielnic (0,5 tys.) uczestniczy w konsultacjach społecznych projektów uchwał na poziomie Miasta.
- 91% organizacji współpracujących z samorządem w Warszawie (2,7 tys.) ocenia współpracę z kluczowym partnerem samorządowym dobrze, a 9% (0,3 tys.) źle.
- 93% organizacji współpracujących z samorządem w Warszawie (2,7 tys.) ma zaufanie do kluczowego urzędu administracji samorządowej, a 7% (0,2 tys.) nie ma do niego zaufania.

1.3. Cele i założenia badania

Głównym celem badania była ocena współpracy Urzędu m.st. Warszawy i organizacji pozarządowych działających na rzecz Warszawy.

Szczegółowe cele badania:

- identyfikacja czynników wpływających na relację pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi;
- ocena satysfakcji obu stron ze współpracy;
- porównanie zmian jakie zaszły we współpracy Urzędu m.st. Warszawy i organizacji pozarządowych od 2017 roku (poprzednie badanie współpracy Urzędu m.st. Warszawy i organizacji pozarządowych działających na rzecz Warszawy było realizowane w 2017 roku);
- ocena współpracy finansowej i pozafinansowej, poznanie oczekiwań obu stron dotyczących tej współpracy;
- ocena dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi oraz Urzędem m.st. Warszawy.

Założenia badania:

- Badanie zostało zrealizowane na zlecenie Urzędu m.st. Warszawy przez zespół badań Stowarzyszenia Klon/Jawor.
  - Badanie składało się z 4 komponentów:
    - 1) Badania ilościowego CAWI wśród przedstawicielek i przedstawicieli warszawskich organizacji pozarządowych; N=386.
    - 2) Badania jakościowego IDI z przedstawicielkami i przedstawicielami warszawskich organizacji pozarządowych; 15 wywiadów.
    - 3) Badanie ilościowego CAWI z pracownikami i pracowniczkami Urzędu m.st. Warszawy współpracującymi z warszawskimi organizacjami pozarządowymi; N=223.
    - 4) Badania jakościowego IDI z pracownikami i pracowniczkami Urzędu m.st. Warszawy współpracującymi z warszawskimi organizacjami pozarządowymi; 10 wywiadów.
- Szczegółowy opis metodologii badania znajduje się w rozdziale 12 "Metodologia badania".
- Badanie było realizowane pomiędzy 3 a 25 października 2023 roku.

1.4. Profil przebadanych podmiotów

1.4.1. Organizacje pozarządowe uczestniczące w badaniu

W ankiecie internetowej CAWI wzięło udział 386 organizacji, z czego 84% (325 podmiotów) to organizacje prowadzące działania na rzecz Warszawy, skierowane do jej mieszkanek i mieszkańców.

Pozostałe 61 organizacji (16%), które wzięły udział w badaniu, ma swoją siedzibę na terenie miasta, jednak w ciągu ostatnich 3 lat nie realizowało żadnych projektów związanych z Warszawą i działa na szerszą skalę (międzynarodową, ogólnopolską lub regionalną).

Podczas analiz koncentrowaliśmy się na 325 organizacjach pozarządowych, które działają na rzecz Warszawy (nazywane w dalszej części również warszawskimi organizacjami pozarządowymi lub organizacjami działającymi w Warszawie), gdyż celem badania było poznanie ich opinii na temat współpracy z Urzędem m.st. Warszawy.

Wśród organizacji działających na rzecz Warszawy 298 jest zarejestrowanych w Warszawie (dalej: "organizacje zarejestrowane w Warszawie").

Profil przebadanych 325 organizacji działających na rzecz Warszawy:

- Prawie połowa organizacji działających w Warszawie (45%) wskazuje jako jeden ze swoich obszarów działania edukację i wychowanie, a co trzecia organizacja zajmuje się kulturą lub sportem. 22% organizacji działa w obszarze pomocy społecznej a 20% w obszarze ochrony zdrowia. Mniej więcej co dziesiąta warszawska organizacja działa w obszarach rozwoju lokalnego, prawa i praw człowieka, ochrony środowiska, działań na rzecz cudzoziemców.
- 66% warszawskich organizacji pozarządowych deklaruje, że ich odbiorcami są dzieci i młodzież. Innymi popularnymi grupami, do których prawie połowa organizacji kieruje swoje działania, są seniorzy i seniorki, osoby dorosłe oraz lokalna społeczność. Co piąta organizacja

działa na rzecz osób chorych, osób z niepełnosprawnościami lub cudzoziemców mieszkających w Warszawie.

- Przeciętny staż działania badanej organizacji to 16 lat, z czego 20% organizacji działa nie dłużej niż 5 lat, a prawie połowa (46%) działa powyżej 15 lat. W "średnim wieku" (pomiędzy 6 a 15 lat działania) jest 35% badanych organizacji.
- 11% przebadanych organizacji deklaruje, że w 2022 roku nie miała żadnych przychodów. Rocznym budżetem nie przekraczającym 100 tys. zł dysponuje 33% organizacji działających w Warszawie. Budżet ponad 100 tys. zł w 2022 roku miało 47% organizacji, z czego dla 17% był on większy niż 1 mln zł.
- Większość organizacji (57%) zatrudnia co najmniej jedną osobę, która regularnie pracuje na jej rzecz (tj. minimum raz w tygodniu). Pozostałe 43% organizacji nie posiada stałych pracowników lub pracowniczek.
- Zdecydowana większość organizacji działających na rzecz Warszawy utrzymywała w ciągu 3 ostatnich lat kontakty z biurami Urzędu Miasta lub z urzędami dzielnic. Tylko 6% organizacji deklaruje, że nie miało żadnego kontaktu ani z biurami Urzędu, ani z urzędami dzielnic.

Obszary działań organizacji warszawskich w badaniu

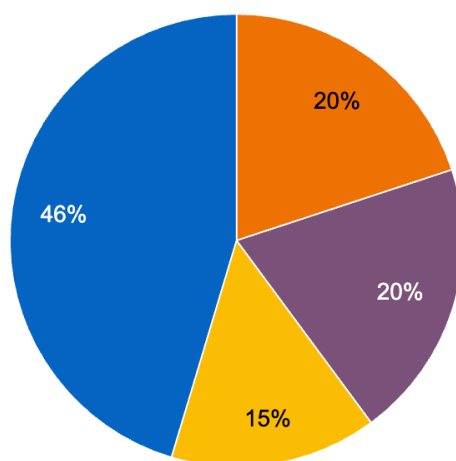
Pytanie: jakie są obszary działań Państwa organizacji? Organizacja mogła wskazać wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Obszary działań organizacji warszawskich w badaniu	Odsetek wskazań
Edukacja i wychowanie	45%
Kultura i sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	32%
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	30%
Usługi socjalne, pomoc społeczna	22%
Ochrona i promocja zdrowia	20%
Prawo, prawa człowieka, działalność na rzecz równouprawnienia	14%
Rozwój lokalny	13%
Działanie na rzecz cudzoziemców	11%
Ochrona środowiska	9%
Wsparcie instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	8%
Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej	8%
Rynek pracy, zatrudnienie, aktywizacja zawodowa	7%
Pomoc rozwojowa, humanitarna	7%
Badania naukowe	5%
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	3%
Inna działalność	2%

Staż działania organizacji warszawskich w badaniu

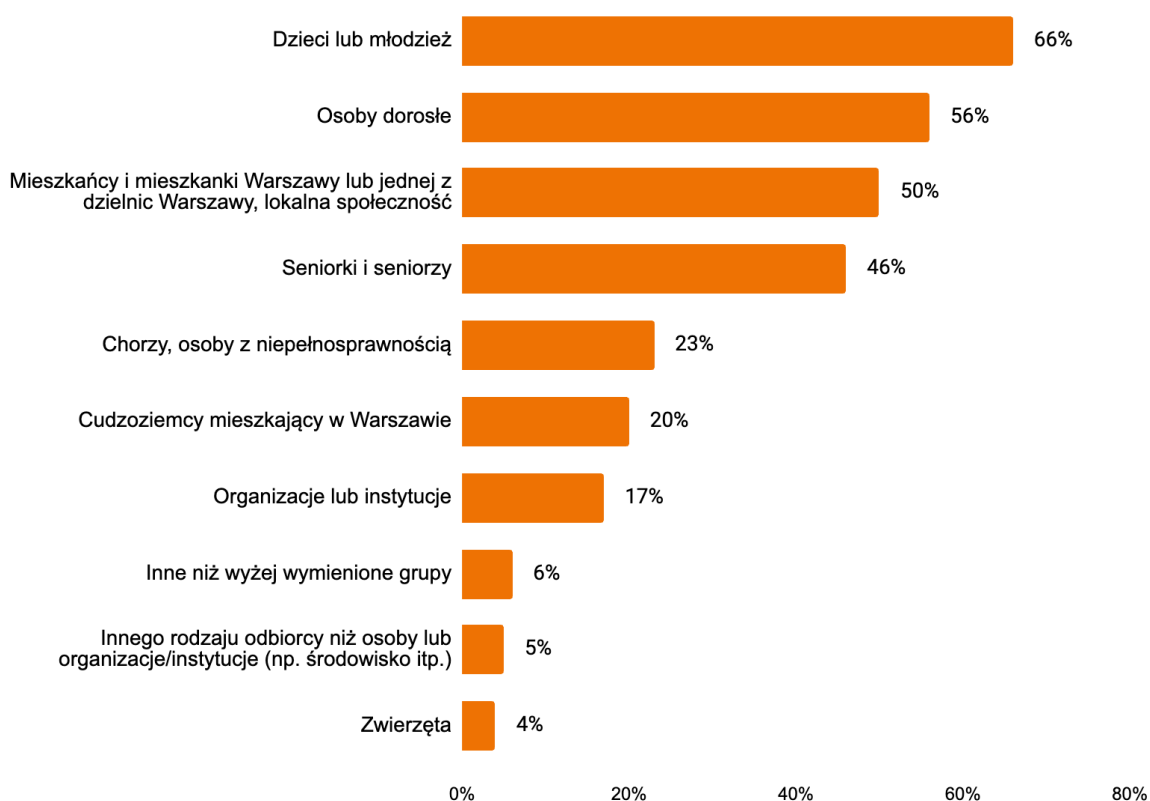
● 5 lat lub mniej ● 6-10 lat ● 11-15 lat ● Powyżej 15 lat

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Staż działania organizacji warszawskich w badaniu	Odsetek wskazań
5 lat lub mniej	20%
6-10 lat	20%
11-15 lat	15%
Powyżej 15 lat	46%

Odbiorcy i odbiorczynie działań organizacji warszawskich

Pytanie: na rzecz jakich odbiorców/odbiorczyń działa Państwa organizacja?

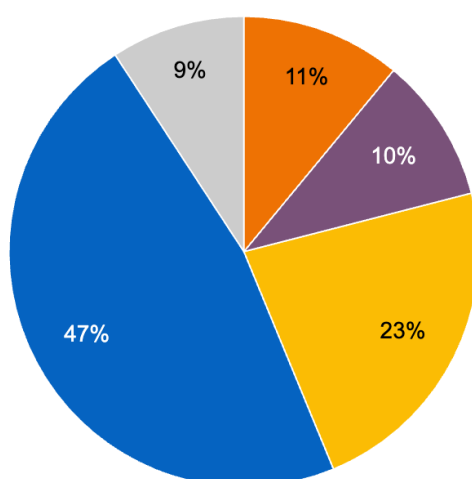
Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Odbiorcy i odbiorczynie działań organizacji warszawskich w badaniu	Odsetek wskazań
Dzieci lub młodzież	66%
Osoby dorosłe	56%
Mieszkańcy i mieszkanki Warszawy lub jednej z dzielnic Warszawy, lokalna społeczność	50%
Seniorki i seniorzy	46%

Chorzy, osoby z niepełnosprawnością	23%
Cudzoziemcy mieszkający w Warszawie	20%
Organizacje lub instytucje	17%
Inne niż wyżej wymienione grupy	6%
Innego rodzaju odbiorcy niż osoby lub organizacje/instytucje (np. środowisko itp.)	5%
Zwierzęta	4%

Przychody organizacji warszawskich w 2022 roku

● Brak przychodów ● Do 10 tys. zł ● 10 - 100 tys. zł ● Powyżej 100 tysięcy zł ● Trudno powiedzieć

Pytanie: jakie były przychody Państwa organizacji w 2022 roku?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Przychody organizacji warszawskich w 2022 roku	Odsetek wskazań
Brak przychodów	11%
Do 10 tys. zł	10%
10 – 100 tys. zł	23%
Powyżej 100 tys. zł	47%
Trudno powiedzieć	9%

1.4.2. Urzędniczki i urzędnicy uczestniczący w badaniu

W ankiecie internetowej CAWI wzięło udział 223 urzędników i urzędniczek, z czego 66% (148 osób) zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 3 lat w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych w Urzędzie m.st. Warszawy współpracowało z organizacjami pozarządowymi. Pozostałe 75 osób (34%) nie współpracuje na co dzień z tego rodzaju organizacjami w ramach swojej pracy.

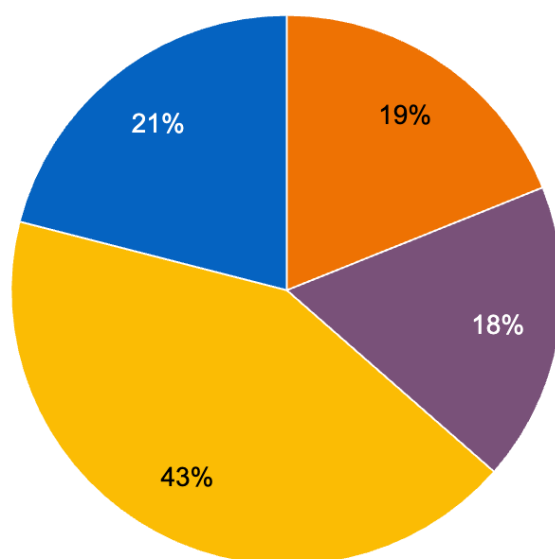
Podczas analiz koncentrujemy się na odpowiedziach 148 urzędników i urzędniczek, którzy mają bieżący kontakt z organizacjami pozarządowymi w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych w Urzędzie m.st. Warszawy i zajmują się współpracą finansową lub pozafinansową z organizacjami pozarządowymi, gdyż celem badania było poznanie ich opinii na temat tej współpracy. Profil przebadanych 148 urzędników i urzędniczek, którzy zajmują się współpracą z organizacjami pozarządowymi:

- 61% urzędników i urzędniczek, którzy brali udział w badaniu, pracuje w biurach Urzędu m.st. Warszawy, 37% w urzędach dzielnic, a 1% w innych jednostkach.
- Urzędnicy i urzędniczki współpracujący z organizacjami pozarządowymi najczęściej mają stanowiska urzędnicze niekierownicze (63%). Co trzecia osoba (32%) deklaruje, że pełni stanowisko kierownicze wyższego lub średniego stopnia, a reszta (5%) inne zadania.
- Osoby biorące udział w badaniu mają długi staż pracy w samorządzie warszawskim. 43% urzędników i urzędniczek pracuje w Urzędzie m.st. Warszawy pomiędzy 11 a 20 lat, a 21% ponad 21 lat. Poniżej 5 lat pracuje w Urzędzie 19% badanych osób.
- 84% urzędników i urzędniczek zadeklarowało, że współpracuje z organizacjami w sposób finansowy poprzez dotacje, zakup usług od organizacji lub zamówienia publiczne.
- 67% osób w ramach swoich obowiązków służbowych współpracuje pozafinansowo z organizacjami non-profit m.in. poprzez konsultacje, udział w ciałach dialogu, przyznawanie patronatów.
- Co czwarty urzędnik lub urzędniczka deklaruje, że współpracuje z organizacjami trzeciego sektora w obszarze usług socjalnych i pomocy społecznej. Po około 20% badanych współpracowało w obszarach: kultury; sportu; przeciwdziałaniu uzależnieniom.
- Poprzednia edycja badania urzędników na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi była przeprowadzona w 2018 roku (Raport "Ocena współpracy Urzędu m.st. Warszawy z warszawskimi organizacjami pozarządowymi", 2018, Urząd m.st. Warszawy).

Staż pracy w samorządzie warszawskim

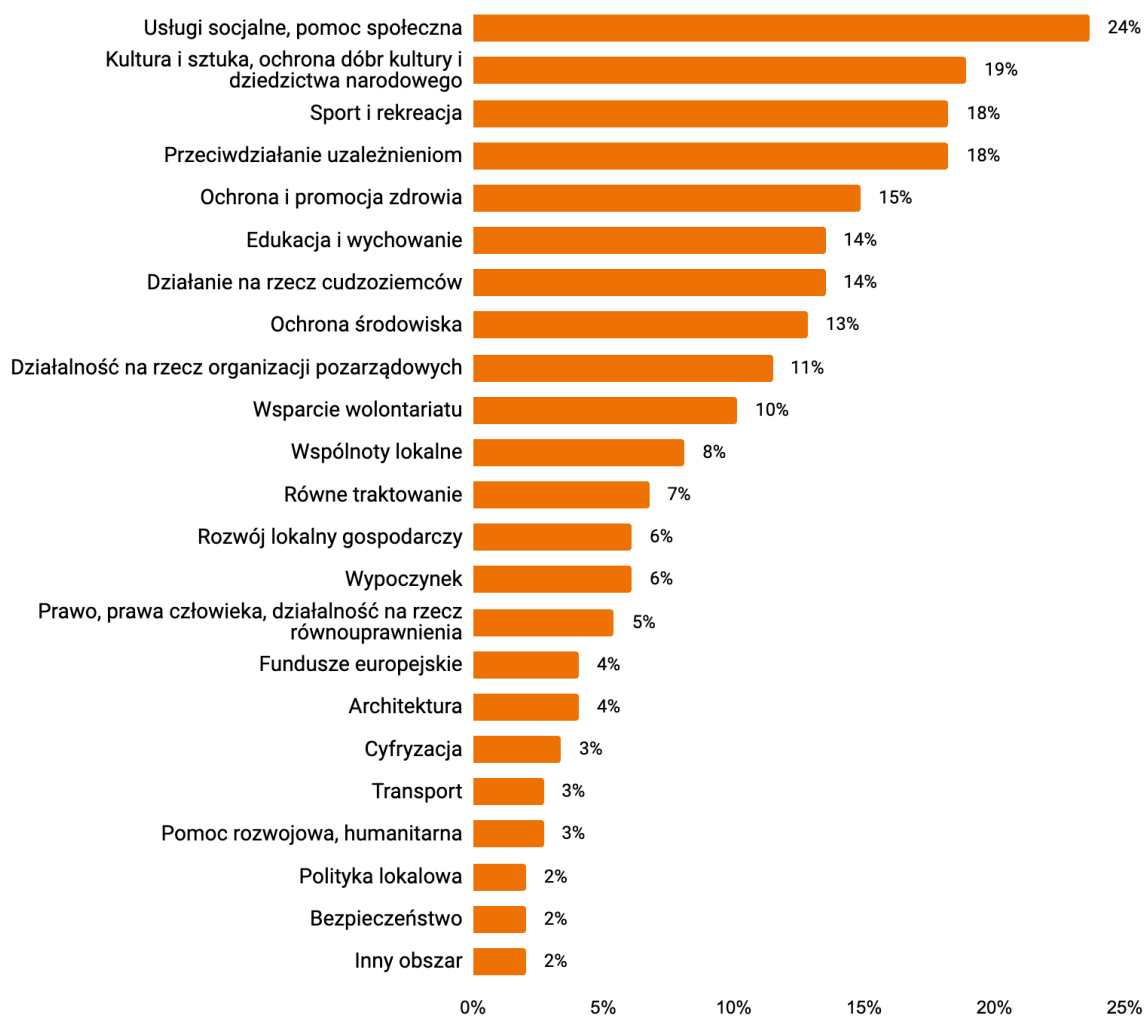
● Do 5 lat ● 6–10 lat ● 11–20 lat ● 21 lat i więcej

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą z organizacjami, N2023=148.

Staż pracy w samorządzie warszawskim osób biorących udział w badaniu	Odsetek wskazań
Do 5 lat	19%
6–10 lat	18%
11–20 lat	43%
21 lat i więcej	21%

Obszary tematyczne współpracy urzędników z organizacjami pozarządowymi

Pytanie: jaki obszar(y) tematyczny(e) obejmuje Pana(i) współpraca z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą z organizacjami, N2023=148.

Obszary tematyczne współpracy urzędników z organizacjami pozarządowymi	Odsetek wskazań
Usługi socjalne, pomoc społeczna	24%
Kultura i sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	19%
Sport i rekreacja	18%
Przeciwdziałanie uzależnieniom	18%
Ochrona i promocja zdrowia	15%
Edukacja i wychowanie	14%
Działanie na rzecz cudzoziemców	14%

Ochrona środowiska	13%
Działalność na rzecz organizacji pozarządowych	11%
Wsparcie wolontariatu	10%
Wspólnoty lokalne	8%
Równe traktowanie	7%
Rozwój lokalny gospodarczy	6%
Wypoczynek	6%
Prawo, prawa człowieka, działalność na rzecz równouprawnienia	5%
Fundusze europejskie	4%
Architektura	4%
Cyfryzacja	3%
Transport	3%
Pomoc rozwojowa, humanitarna	3%
Polityka lokalowa	2%
Bezpieczeństwo	2%
Inny obszar	2%

2. Najważniejsze wyniki, wnioski i rekomendacje

- Według danych GUS w 2019 roku w Warszawie:
  - aktywnie działało ok. 6,9 tys. organizacji pozarządowych;
  - 5,5 tys. organizacji współpracowało z innymi podmiotami, w tym 3 tys. z samorządem lokalnym (głównie z biurami Urzędu i urzędami dzielnic).
- Wśród 386 organizacji, które wzięły udział w badaniu w 2023 roku:
  - 325 działa na rzecz Warszawy (określane dalej jako: “organizacje warszawskie”).
Wśród nich:
    - 299 organizacji (92%) miało w ciągu ostatnich 3 lat kontakt z biurami Urzędu lub urzędami dzielnic (dalej: “organizacje kontaktujące się z Miastem”);
    - 247 organizacji (76%) w ciągu ostatnich 3 lat ubiegało się o dotacje z biur Urzędu lub urzędów dzielnic (dalej: “organizacje starające się o dotacje z Miasta”);
    - 116 organizacji (36%) uczestniczy w pracach branżowych lub dzielnicowych komisji dialogu społecznego.

2.1. Najważniejsze wyniki badania

Komunikacja między organizacjami a Urzędem

- 81% organizacji działających na rzecz Warszawy (tyle samo, co w 2017 roku) miało w ciągu ostatnich 3 lat kontakt z biurami Urzędu, a 75% z urzędami dzielnic (w 2017 roku 73%).
- W relacjach z Urzędem na poziomie biur i dzielnic przeważa kontakt sporadyczny, jednak niemal połowa kontaktujących się z urzędami organizacji ma częsty kontakt co najmniej z jednym biurem lub urzędem dzielnic.
- Częstotliwość kontaktu rośnie wraz z zaangażowaniem organizacji we współpracę, częstszy kontakt z Urzędem mają organizacje, które otrzymały od miasta dotację lub uczestniczą w KDS.
- Najczęstsze kanały komunikacji, z których korzystają organizacje, to telefon (56%) i e-mail (55%). Urzędniczki i urzędnicy wyraźnie preferują kontakt przez e-mail (86%).
- W ciągu ostatnich 6 lat zmniejszyło się znaczenie kontaktów osobistych (wpływ pandemii COVID-19). Odsetek organizacji, które utrzymują osobisty kontakt z przedstawicielami Urzędu, spadł o 30 pkt. proc. i obecnie wynosi 37%. Deklaracje urzędników i urzędniczek świadczą o jeszcze większym spadku – obecnie kontakt osobisty z organizacjami utrzymuje 26% urzędników. W 2018 roku było to 66%.
- Przedstawicielki i przedstawiciele organizacji dobrze oceniają komunikację z Urzędem. Widzą poprawę w nastawieniu urzędniczek i urzędników do organizacji.
- Urzędniczki i urzędnicy dostrzegają problemy związane z niewystarczającym dotarciem z informacjami do organizacji.

- Osoby zaangażowane w organizacje postrzegają Urząd przede wszystkim jako partnera (nawet, jeśli czasami doświadczenia współpracy są trudne). Skojarzenia przedstawicieli i przedstawicielek Urzędu z organizacjami koncentrują się wokół działań i aktywizmu.

Współpraca finansowa

- W ciągu ostatnich 3 lat przed badaniem 76% organizacji działających na rzecz Warszawy ubiegało się o środki z Miasta, w tym 68% ubiegało się o środki z biur Urzędu, a 47% o środki z urzędów dzielnic. Odsetek organizacji ubiegających się o dotacje miejskie lub dzielnicowe pozostaje na zbliżonym poziomie względem 2017 roku (odpowiednio 68% i 49%).
- Organizacje są skuteczne w aplikowaniu o środki samorządowe – spośród wszystkich organizacji aplikujących o dotację w ciągu 3 lat przed badaniem, 81% ją otrzymało przynajmniej raz. Skuteczność w aplikowaniu o środki z biur Urzędu wynosi 79% (85% w 2017 roku), zaś na poziomie dzielnic – 85% (82% w 2017 roku).
- Dla połowy organizacji, które otrzymały środki od biur Urzędu lub urzędów dzielnic, nie były one głównym źródłem przychodu organizacji, lecz stanowiły poniżej 25% całego przychodu.
- Aplikowanie i otrzymywanie dotacji jest najbardziej popularną formą współpracy finansowej pomiędzy organizacjami a Urzędem m.st. Warszawy, a pozostałe formy finansowania zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym są dużo rzadsze. 13% warszawskich organizacji pozarządowych deklaruje, że w ciągu ostatnich 3 lat Urząd kupował lub zamawiał u nich usługi. 5% organizacji otrzymała środki poprzez udział i wygraną w przetargu na zamówienie publiczne, ogłoszonym przez Urząd m.st. Warszawy.
- 24% organizacji pozarządowych działających na rzecz Warszawy nie ubiegało się o dotacje ani z Urzędu m.st. Warszawy, ani z urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat. Głównym powodem niepodjęcia współpracy finansowej przez organizacje jest brak wiary w powodzenie i otrzymanie dotacji.

Otwarte konkursy ofert

- Zarówno przedstawiciele organizacji, jak i Urzędu doceniają ujednoliconą procedurę konkursową oraz elektroniczny generator wniosków Witkac. 77% organizacji aplikujących o dotację uważa, że procedura konkursowa jest przyjazna, a 81% przyznaje, że narzędzie do składania wniosków jest przejrzyste i przyjazne dla użytkownika. 70% pracowników i pracowniczek Urzędu uważa, że generator usprawnił urzędnikom współpracę z organizacjami (44% w 2018 roku), a 86% twierdzi, że generator uprościł proces składania ofert przez organizacje (74% w 2018 roku). Dla obu stron coraz ważniejsze jest stosowanie elektronicznych rozwiązań w otwartych konkursach ofert i oczekują więcej usprawnień w tym zakresie.
- Nadal większość organizacji ma problemy na etapie konstruowania budżetu. Powszechna jest opinia, że precyzyjne zaplanowanie wydatków jest niemożliwe – twierdzi tak 82% organizacji starających się o dotacje z Miasta (73% w 2017 roku) i 62% pracowników Urzędu (62% w 2018 roku). Organizacje chciałyby mieć większą elastyczność w przenoszeniu

kosztów między pozycjami budżetu, a także oczekują od Urzędu otwartości na zmiany i aneksowanie umowy.

- Zdecydowana większość organizacji starających się o dotacje uważa, że powinno być więcej konkursów wieloletnich (77%) oraz, że w ramach konkursów organizacje powinny móc zaplanować swój rozwój instytucjonalny (85%). Urzędnicy i urzędniczki popierają takie rozwiązania, choć w mniejszym stopniu niż organizacje (odpowiednio 55% i 60%). W 2018 roku 42% urzędników uważało, że powinno być więcej konkursów wieloletnich.
- Pracownicy Urzędu częściej obserwują trudności z precyzyjnym określeniem rezultatów projektów niż same organizacje. 70% osób pracujących w Urzędzie spotkało się z sytuacją, w której organizacja wcale lub niewystarczająco udokumentowała rezultaty w projekcie. 8% organizacji realizujących dotację z biur Urzędu i 10% z urzędów dzielnic deklaruje, że miało problem z rozliczeniem i dokumentowaniem rezultatów w projekcie. Dla organizacji problemem jest to, że rozliczanie przez rezultaty przybiera różne formy w zależności od jednostki Urzędu i oczekiwałyby większego ujednoczenia w tym zakresie.
- Zaufanie do komisji konkursowych jest wyższe wśród urzędników (70% z nich ma zaufanie do bezstronności przedstawicieli organizacji w komisjach) niż wśród organizacji (60% starających się o dotacje deklaruje, że ma zaufanie do komisji). W 2017 roku uśrednione zaufanie organizacji do komisji wynosiło 62%, w 2018 roku wśród urzędników 58% miało zaufanie do bezstronności przedstawicieli organizacji w komisjach.
- Z perspektywy organizacji niezmiennie brakuje informacji zwrotnej dotyczącej przyczyny odrzucenia wniosku przez komisję – 33% organizacji aplikujących o środki z biur Urzędu oraz 38% z urzędów dzielnic nie zna przyczyny odrzucenia ich wniosku (w 2017 roku odpowiednio 32% i 28%). Uśredniony wynik dla 2023 roku to 36%, dla 2017 roku – 30%.
- Organizacje bardzo dobrze oceniają pomoc Urzędu podczas realizacji zadań konkursowych. 80% organizacji zgadza się ze stwierdzeniem, że podczas realizacji zadania uzyskało od Urzędu tyle pomocy, ile potrzebowało (77% w 2017 roku). Szczególnie doceniane jest wyznaczanie opiekunów projektu ze strony Urzędu, a także dobra komunikacja i chęć wsparcia ze strony Urzędu.
- Zarówno organizacje, jak i urzędnicy w badaniu ankietowym deklarują, że nie widzą problemu ze spełnieniem standardów dotyczących dostępności. Jednak w wywiadach indywidualnych wielokrotnie pojawiały się opinie, że kryteria dostępności są niejasne zarówno dla organizacji, jak i urzędników, a ich realizacja jest pewnego rodzaju fikcją, którą obie strony podtrzymują.
- Urzędnicy i urzędniczki, a także same organizacje widzą potrzebę ujednoczenia procedury kontroli realizacji zadań w mieście. Część osób podkreśla, że w większym stopniu powinna być też pilnowana i egzekwowana jednolitości w zakresie rozliczania dotacji w poszczególnych jednostkach Urzędu.

Komisje Dialogu Społecznego

- Znajomość komisji dialogu społecznego wśród organizacji jest coraz mniejsza. 54% organizacji działających na rzecz Warszawy słyszało o KDS. W 2017 roku było to 64%. Spada świadomość funkcjonowania BKDS, a wiedza o funkcjonowaniu DKDS utrzymuje się na podobnym poziomie, co w 2017 roku. Dodatkowo, bardziej powszechny jest kontakt z dzielnicowymi niż branżowymi KDS. 50% organizacji działających na rzecz Warszawy słyszało o BKDS, a 57% o DKDS (w 2017 roku odpowiednio 68% i 59%). W ich pracach uczestniczy odpowiednio 28% i 17% organizacji, co oznacza, że poziom uczestnictwa w komisjach jest podobny do tego z 2017 roku (wtedy w BKDS uczestniczyło 26%, a w DKDS 17% organizacji).
- Organizacje zgłaszają, że znajomość KDS jest niewystarczająca i potrzeba ich szerszej promocji, ponieważ jej brak prowadzi do straty eksperckiego potencjału organizacji.
- Wśród organizacji uczestniczących w pracach KDS średnio 38% widzi ogólny duży lub średni wpływ KDS na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów (w 2017 roku: 35%).
- Zarówno urzędnicy, jak i przedstawiciele organizacji oceniają, że KDS-y mają największy wpływ na wybór przedstawicieli do komisji konkursowych, a najmniejszy na sprawy strategiczne.
- Organizacje skarżą się na przedmiotowe traktowanie KDS przez Urząd, jako organu legitymującego działania Urzędu, bez realnego wpływu na politykę Miasta, np. politykę finansową.
- Wyzwaniem jest zaangażowanie organizacji w KDS oraz niska frekwencja na spotkaniach. 50% organizacji z BKDS oraz 40% z DKDS (średnio 45% dla KDS) ocenia, że zaangażowanie przedstawicieli i przedstawicielek organizacji w prace komisji jest niewystarczające (w 2017 roku odpowiednio 46%, 45% i 45,5%). Organizacje krytycznie oceniają też zaangażowanie urzędników. 42% organizacji w BKDS i 43% w DKDS (średnio 42,5% dla KDS) ocenia, że zaangażowanie urzędników i urzędniczek jest niewystarczające. Z perspektywy urzędników wyzwaniem jest prowadzenie merytorycznego dialogu zamiast prezentowania postulatów uczestników (50% urzędników z KDS na to wskazuje, w 2018 roku: 52%).
- Poczucie wpływu i poważnego traktowania może być zbudowane otrzymaniem informacji zwrotnej na temat zgłaszanych uwag. Taką informację od Urzędu (przynajmniej czasami) dostaje 64% organizacji w KDS, a 41% spotyka się z uzasadnieniami odmownych decyzji Urzędu (w 2017 roku odpowiednio 62% i 42%).
- Potrzeba lepszej integracji KDS oraz zbudowania partnerskich relacji między urzędnikami a organizacjami w KDS, ponieważ wpływa to na efektywność pracy komisji.
- Organizacje, które nie uczestniczą w KDS jako powód braku swojego zaangażowania wymieniają najczęściej brak czasu (43%). Co piąta organizacja (22%) nie wie, czy i jak może się włączyć w KDS. Co dziesiąta organizacja (11%) nie wierzy, że KDS ma realny wpływ na ważne sprawy miejskie i dzielnicowe, a 6% nie przewiduje, że głos ich organizacji zostanie wzięty pod uwagę. W 2017 roku te liczby wyglądały następująco: o braku czasu mówiło 42% organizacji, o braku wiedzy, czy i jak mogą się zaangażować – 12%, o braku wiary we wpływ KDS – 17%. Brak wiary, że głos organizacji zostanie wzięty pod uwagę, deklarowało ówczesnie natomiast 23% organizacji.

Konsultacje

- Spadeł poziom wiedzy organizacji na temat konsultacji prowadzonych przez Urząd Miasta. 66% organizacji działających na rzecz Warszawy słyszało o konsultacjach prowadzonych przez Miasto, w tym 38% zetknęło się z konkretnymi konsultacjami lub zaproszeniami na nie. W 2017 roku było to odpowiednio 75% i 50% organizacji.
- Co czwarta (26%) organizacja działająca na rzecz Warszawy i w niej zarejestrowana deklaruje, że w latach 2021-2023 brała udział w konsultacjach dokumentów prowadzonych przez biura Urzędu lub urzędy dzielnic. Oznacza to niewielki spadek poziomu partycypacji organizacji w konsultacjach. W 2017 roku niemal co trzecia organizacja (31%) włączała się w konsultacje. Można przypuszczać, że na ten spadek wpłynęły trudne okoliczności zewnętrzne wpływające na prowadzenie organizacji, w tym pandemia i kryzys finansowy. W rezultacie organizacje mogły bardziej skupiać się na swoich działaniach podstawowych i nie mieć przestrzeni na dodatkowe zaangażowanie, jakim jest udział w konsultacjach. Innym wyjaśnieniem może być mniejsza liczba procesów konsultacyjnych skierowanych do organizacji pozarządowych.
- Organizacje deklarują, że coraz częściej zgłaszane przez nie w konsultacjach uwagi są uwzględniane przez Urząd. 69% organizacji, które brały udział w konsultacjach deklaruje, że przynajmniej część ich uwag jest uwzględniana. W 2017 roku takich deklaracji było o 10 pkt. proc. mniej (59%).
- Niezmiennie najwięcej zwolenników gromadzi postulat dotyczący prowadzenia konsultacji na wcześniejszym etapie podejmowania decyzji lub tworzenia dokumentów. Zgadza się z nim 69% organizacji, które wzięły udział w konsultacjach (78% w 2017 roku). Jednocześnie poprawia się ocena harmonogramu prowadzenia konsultacji. 55% organizacji (40% w 2017 roku) deklaruje, że czas na zgłoszenie uwag w warszawskich konsultacjach jest wystarczająco długi.
- Poprawia się ocena organizacji dotycząca informowania przez Urząd o efektach konsultacji. Już 55% organizacji, które wzięły udział w konsultacjach uważa, że Urząd udziela takich informacji (47% w 2017 roku).
- Zmniejsza się także grupa organizacji, która uważa, że w rzeczywistości urzędnicy nie biorą pod uwagę zdania organizacji (w 2023 roku: 14%, w 2017 roku: 23%). Jednocześnie część organizacji wskazuje, że zapraszanie strony pozarządowej do rozmowy jest dziś pewnym standardem, ale w rzeczywistości ich głos nie ma wpływu na kluczowe założenia konsultowanych rozwiązań.
- Najczęstszym powodem braku udziału organizacji w konsultacjach jest brak czasu (połowa wskazań). Niemal co piąta organizacja, która słyszała o konsultacjach, a nie wzięła w nich udziału uważa, że nie ma konsultacji dotyczących tematyki, którą organizacja się zajmuje, a niemal co czwarta nie wierzy, że głos ich organizacji zostanie wzięty pod uwagę.

Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego

- 60% organizacji działających na rzecz Warszawy nie wie, czy w mieście istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego albo inny zespół służący utrzymywaniu stałej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Kolejne 2% organizacji uważa, że w Warszawie nie ma takiej rady. 38% organizacji ma świadomość funkcjonowania warszawskiej RDPP.
- Organizacje podkreślają, że trudno im wskazać konkretne rezultaty działania Rady. Pojawiają się też głosy organizacji na temat potrzeby odnowienia i odmłodzenia składu rady, unowocześnienia sposobu głosowania do Rady oraz stworzenia większej przestrzeni w Radzie na szersze, bardziej nowatorskie spojrzenie na warszawski sektor pozarządowy i jego współpracę z Miastem.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

- 58% organizacji działających na rzecz Warszawy nie wie, czy w Warszawie istnieje program współpracy z organizacjami pozarządowym.
- Grupa organizacji, która nie ma wiedzy na temat istnienia w Warszawie programu współpracy, w większości pokrywa się z grupą organizacji, która nie ma wiedzy na temat funkcjonowania warszawskiej rady działalności pożytku publicznego. Oznacza to, że połowa organizacji działających na rzecz Warszawy nie jest świadoma funkcjonowania tych dwóch mechanizmów współpracy Urzędu i organizacji pozarządowych.
- Urzędnicy dobrze oceniają swoją znajomość zapisów rocznego Programu współpracy. 75% urzędników ocenia swoją znajomość zasad współpracy zawartych w Programie jako bardzo dobrą lub dobrą.

Konkurs S3KTOR

- 58% organizacji działających na rzecz Warszawy wie o istnieniu konkursu na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR, a 35% organizacji, które słyszały o konkursie deklaruje, że brała udział w jego dotychczasowych edycjach.
- Wiedza o konkursie na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR jest wśród urzędników dość powszechna. 89% z nich przyznaje, że słyszało o konkursie. Niemal co trzecia (30%) osoba pracująca w Urzędzie, która słyszała o konkursie, zgłaszała do niego inicjatywy lub organizacje.

Pozostała współpraca

- 57% organizacji działających na rzecz Warszawy otrzymuje innego rodzaju finansowe lub pozafinansowe wsparcie ze strony Miasta albo w jakiś inny sposób (poza opisanymi wyżej formami współpracy) współpracuje z urzędami.
- Najpowszechniejszą formą innego rodzaju wsparcia jest korzystanie z lokali, jakie Miasto wynajmuje organizacjom na preferencyjnych warunkach (27% organizacji, w 2017 roku – 23%). Organizacje wskazują jednak szereg wyzwań związanych z korzystaniem z nich. Jednym z nich jest trudność znalezienia odpowiedniego lokalu ze względu na niewielką dostępność atrakcyjnych lokali.

- Co piąta organizacja działająca na rzecz Warszawy (20%, w 2017 roku – 17%) korzysta z pomocy Urzędu w nawiązywaniu kontaktów z innymi partnerami.

Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

- Poziom znajomości SCWO wśród organizacji nie zmienił się znacząco w ciągu ostatnich 6 lat – 62% organizacji działających na rzecz Warszawy słyszało o jego działaniach (w 2017 roku – 59%).
- W Urzędzie SCWO zna 73% urzędniczek i urzędników (w 2018 roku było to 78%). Częściej na poziomie dzielnic (wzrost znajomości od 2018 roku z 77% do 82%), a rzadziej na poziomie biur (spadek znajomości od 2018 roku z 79% do 65%).
- Obecnie z usług SCWO korzysta 54% organizacji, które słyszały o takiej możliwości (33% wszystkich działających na rzecz Warszawy). W 2017 roku było to 62% organizacji, które słyszały o SCWO.
- 52% organizacji, które słyszały o SCWO, korzystało z jego oferty. To nieco mniej niż w 2017 roku, kiedy z SCWO korzystało 62%. Spadek ten może wynikać ze zmniejszenia skali działań SCWO (np. mniejszej liczby szkoleń).
- Większość urzędniczek i urzędników (83%) informuje organizacje o SCWO (w 2018 roku 82%).
- Organizacje najczęściej korzystają z serwisu warszawa.ngo.pl (96% tych, które w ogóle z SCWO korzystały – to wzrost z 91% w 2017 roku), a także konsultacji i porad (91% – wzrost z 76% w 2017 roku).
- Spadł udział w szkoleniach (z 87% w 2017 roku do 72%), za to wzrosło korzystanie z form edukacyjnych online, np. webinarów (z 41% w 2017 roku do 60%), co prawdopodobnie jest związane ze zmianą oferty SCWO w ostatnich latach.
- Wszystkie elementy oferty SCWO są dobrze oceniane przez organizacje.

Problemy we współpracy

- 35% organizacji kontaktujących się z biurami Urzędu nie widzi żadnych problemów we współpracy z nimi (w 2017 roku 34%). Brak problemów z urzędami dzielnic deklaruje jeszcze więcej organizacji, a więc 39% spośród tych, które zadeklarowały kontakt z urzędami dzielnic (tyle samo, co w 2017 roku).
- Brak problemów we współpracy deklarują częściej organizacje, które współpracują z Miastem finansowo (w ciągu trzech lat otrzymały dotację), ale nie mają współpracy pozafinansowej – nie wiedzą o ciałach dialogu i w nich nie zasiadają. Oznacza to, że sam fakt zgłaszania przez organizacje problemów nie musi oznaczać negatywnej recenzji współpracy z Miastem, ale jest konsekwencją większej świadomości wyzwań wiążących się z dialogiem obywatelskim.
- Najczęściej deklarowane zarówno przez organizacje, jak i urzędniczki oraz urzędników trudności, są związane ze współpracą finansową. Brak wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert przeszkadza 39% organizacji kontaktującym się z biurami (w

2017 36%), 31% organizacji kontaktującym się z urzędami dzielnic (w 2017 roku 33%), a także 39% urzędników i urzędniczek współpracujących z organizacjami (w 2018 roku – 37%). Z kolei o trudnościach wynikających ze skomplikowanych formalności i wymogów formalno-prawnych mówi 19% organizacji oceniających kontakty z biurami (w 2017 roku 30%), 16% organizacji oceniających kontakty z dzielnicami (w 2017 roku 21%) i 24% przedstawicieli Urzędu (w 2018 roku 30%).

- Ponadto, organizacje chciałyby od Urzędu większej elastyczności. Postuluje to 20% organizacji będących w kontakcie z biurami (w 2017 roku 29%) i 16% organizacji będących w kontakcie z dzielnicami (w 2017 roku 22%). Urzędowi natomiast przeszkadzają trudności w komunikacji (w 2023 roku 40%, a w 2018 roku – 43%), a także odmienność wizji projektów i metod pracy (w 2023 roku po 23% wskazań na każdy z problemów, zaś w 2018 roku odmienność wizji projektów wskazało 30% badanych, a odmienność metod pracy 33%).

Ocena współpracy

- 82% organizacji ocenia współpracę z biurami bardzo dobrze lub raczej dobrze (w 2017 – 76%). Pozytywną opinię na temat współpracy z urzędami dzielnic ma 79% organizacji (w 2017 roku 73%).
- Lepiej współpracę oceniają organizacje, które otrzymały od Miasta dotację. Pozytywnie ocenia współpracę 91% organizacji, które dostały dofinansowanie z biur (w 2017 roku 85%) i 79% organizacji, które dostały dofinansowanie z dzielnic (w 2017 roku 80%). Wyraźnie gorszą opinię o współpracy mają te organizacje, które aplikowały, ale nie otrzymały dofinansowania. W tym wypadku dobrą opinię o współpracy ma 63% organizacji, które bez powodzenia aplikowały o dotacje z biur (w 2017 roku 26%) i 57% tych, które ubiegały się o dofinansowanie z dzielnic (w 2017 roku 29%).
- W opinii organizacji pozarządowych uczestniczących w pracach KDS jakość dialogu obywatelskiego nieco się pogorszyła od 2017 roku. Świadczy o tym spadek wartości Indeksu jakości dialogu obywatelskiego z 3,33 w 2017 roku do 3,06 pkt. w roku 2023 (na skali od “1”, które oznacza ocenę zdecydowanie złą, do “5”, które oznacza ocenę zdecydowanie dobrą).
- Przedstawiciele Urzędu oceniają jakość dialogu lepiej niż organizacje pozarządowe. Ocena dokonana przez urzędniczki i urzędników uczestniczących w KDS wynosi 3,67 pkt. (w 2018 roku było to 3,73 pkt.).

2.2. Wnioski i rekomendacje

Komunikacja

- Kontakty z przedstawicielami Urzędu są przez organizacje oceniane dobrze, urzędniczek i urzędników są postrzegani jako raczej pomocni i życzliwi.
- Na relacje między organizacjami i Urzędem mógł wpłynąć, spowodowany pandemią COVID-19, wyraźny spadek kontaktów bezpośrednich. W konsekwencji kontakty między

organizacjami a przedstawicielami Urzędu są mniej osobiste, co może skutkować mniejszym zaufaniem, wzajemnym zrozumieniem czy zaangażowaniem w relację.

Rekomendacja dla Urzędu: warto zachęcać i zwiększać udział spotkań “na żywo”, aby stworzyć okazję do lepszego wzajemnego poznania z przedstawicielami organizacji, budowania relacji oraz zaufania.

Rekomendacja dla organizacji: warto uczestniczyć w spotkaniach z przedstawicielami Urzędu, które odbywają się “na żywo”, aby mieć okazję do lepszego wzajemnego poznania z przedstawicielami organizacji i budowania relacji oraz zaufania.

- Przedstawiciele urzędu wskazują e-mail jako jeden z najczęściej używanych kanałów komunikacji.

Rekomendacja dla Urzędu: warto wykorzystywać komunikację e-mailową z organizacjami do przekazywania ważnych informacji dotyczących dotacji, konsultacji, programu współpracy itp.

- Stosunkowo niski poziom udziału w konsultacjach, a także znajomości kluczowych dokumentów dotyczących współpracy – takich jak Program współpracy z organizacjami pozarządowymi – jest zazwyczaj związany z brakiem czasu organizacji. Przedstawiciele organizacji przyznają, że nie mają czasu czytać długich dokumentów.

Rekomendacja dla Urzędu i SCWO: w coraz większym stopniu wykorzystywać różnorodne formy przekazywania kluczowych dla organizacji treści, np. infografiki, wideo itp.

Współpraca finansowa i pozafinansowa

- Wśród organizacji, które działają na rzecz Warszawy 68% korzysta z dotacji (na poziomie miejskim lub dzielnicowym), a 40% bierze udział w KDS lub konsultacjach. 34% to organizacje, które mają doświadczenie zarówno we współpracy finansowej, jak i pozafinansowej (realizują projekty w ramach dotacji i włączają się w miejski dialog).
- Gdy pod uwagę weźmiemy nie tylko aktywny udział w wyżej wymienionych formach współpracy finansowej i pozafinansowej, ale i wiedzę o nich (ubieganie się o dotację, bez względu na rezultat oraz słyszenie o KDS lub konsultacjach, bez względu na udział w nich), to okazuje się, że 76% ubiega się o dotację, a 64% zetknęło się z mechanizmami prowadzenia dialogu. Z kolei 52% to organizacje, które zetknęły się zarówno z formami współpracy finansowej, jak i pozafinansowej.
- Powyższe dane wskazują na pewną rozłączność współpracy finansowej i pozafinansowej. Okazuje się, że nie wszystkie organizacje, które ubiegają się o dotację, a tym bardziej te, które ją otrzymują, mają dostęp do wiedzy o możliwości wpływania na miejskie i dzielnicowe polityki poprzez udział w ciałach dialogu społecznego lub konsultacjach.
- 34% wszystkich organizacji działających na rzecz Warszawy realizuje zadania publiczne dofinansowane przez Miasto, ale nie włącza się we współpracę pozafinansową. Natomiast 24% organizacji jednocześnie ubiegało się o dotację, jak i nie wiedziało, że w Warszawie istnieją takie mechanizmy partycypacji, jak KDS czy konsultacje.

Rekomendacja dla Urzędu i SCWO: rozważyć, czy w celu upowszechnienia wśród organizacji wiedzy o mechanizmach dialogu oraz zwiększenia poziomu partycypacji nie należy szerzej informować o

pozafinansowych możliwościach współpracy z Miastem organizacji, które korzystają ze współpracy finansowej. Wydaje się, że wszystkie organizacje, które otrzymały dotację (a być może także te, które się o nią starają) powinny wiedzieć o konsultacjach i KDS.

Z badań wynika, że elektroniczny generator wniosków www.witkac.pl jest coraz częściej wykorzystywany przez organizacje jako źródło informacji z Urzędu. Można rozważyć wykorzystanie go do przekazywania podstawowej wiedzy o SCWO, a także serwisu warszawa.ngo.pl oraz newsletteru warszawa.ngo.pl, w których warto mocniej wyeksponować informacje o pozafinansowych formach współpracy z Miastem.

Współpraca finansowa

Wysokość środków na zadania zlecane organizacjom:

- Nominalna wartość środków przeznaczonych na zlecenie zadań publicznych między 2021 a 2022 rokiem wzrosła o ok. 11% (wskaźnik obliczony na podstawie sprawozdań z realizacji programów współpracy za lata 2021 i 2022). W 2022 roku Miasto przyznało 3 051 dotacji na kwotę 313 763 674,02 zł, a w 2021: 2 960 dotacji na kwotę 282 455 588,78 zł. Tym niemniej – być może z powodu rosnącej od początku 2022 roku inflacji – zarówno organizacje, jak i przedstawiciele Urzędu jako jeden z najważniejszych problemów we współpracy wskazują brak wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert (deklaruje go 39% organizacji oceniających współpracę z biurami, 31% oceniających współpracę z urzędami dzielnic i 39% urzędniczek i urzędników).

Rekomendacja dla Miasta: warto uwzględnić prognozowany wskaźnik inflacji przy planowaniu w budżecie Miasta środków na zlecenie zadań publicznych na kolejne lata.

Proces aplikowania o dotacje

- Proces aplikowania o dotację oraz generator wniosków Witkac spotykają się z bardzo pozytywnymi opiniami zarówno ze strony organizacji (77% uważa, że procedura konkursowa jest przejrzysta i przyjazna; 81% uważa, że narzędzie do składania wniosków jest przyjazne dla użytkownika), jak i urzędników (86% uważa, że generator wniosków www.witkac.pl uprościł organizacjom sposób składania ofert; 80% twierdzi, że usprawnił Urzędowi współpracę z organizacjami).
- Na etapie aplikowania o dotacje zdecydowana większość organizacji (82%) ma problem z precyzyjnym planowaniem kosztów w ofercie. Jest to też problem, na który zwraca uwagę 62% urzędniczek i urzędników.

Rekomendacja dla SCWO: zwiększenie nacisku na wsparcie organizacji w obszarze tworzenia budżetów i planowaniu kosztów.

Rekomendacja dla Urzędu: warto zastanowić się nad możliwymi rozwiązaniami zwiększającymi elastyczność w wydatkach ponoszonych przez organizacje w ramach realizacji zadań publicznych.

Rekomendacja dla organizacji: planując projekt i przygotowując ofertę warto zwrócić większą uwagę na to, czy zakładane w budżecie koszty są realne i właściwie zaplanowane.

- Problemem zgłaszanym przez 23% organizacji składających oferty do biur lub urzędów dzielnic jest określenie rezultatów projektu (szczególnie w przypadku projektów, które będą realizowane po raz pierwszy, niestandardowych, zależnych od okoliczności zewnętrznych itd.).

Rekomendacja dla Urzędu: warto zastanowić się nad wprowadzeniem zróżnicowanego podejścia do poziomu realizacji założonych we wnioskach rezultatów, aby lęk przed ich niezrealizowaniem nie wstrzymywał organizacji przed podejmowaniem nowych, innowacyjnych projektów.

Rekomendacja dla SCWO: zwiększyć nacisk na wsparcie organizacji w kwestii określania rezultatów składanych ofert.

Komisje konkursowe

- 59% organizacji aplikujących do biur i 60% organizacji aplikujących do urzędów dzielnic ma zaufanie do komisji konkursowych. Oznacza to, że nieznacznie spadło zaufanie do komisji działających na poziomie biur Urzędu m.st. Warszawy, a umocniło się zaufanie do komisji konkursowych oceniających oferty w dzielnicach.
- Zaufanie do bezstronności pozarządowych członków komisji konkursowych w Urzędzie wzrosło od 2018 roku (obecnie zaufanie deklaruje 70% urzędniczek i urzędników). Jednocześnie nieco zmniejszyło się poparcie dla opinii, że pozarządowi członkowie komisji są dobrze przygotowani do jej posiedzeń (uważa tak 64% urzędniczek i urzędników).
- Zarówno organizacje, jak i Urząd wskazują na wyzwanie braku przygotowania, w szczególności pozarządowych członków komisji, do oceniania wniosków. W komisjach brakuje szkoleń dotyczących tego, jak dokonuje się takiej oceny, przez co brakuje standardów i jasnych wytycznych dotyczących ewaluacji wniosków. Zdarza się, że członkowie komisji kierują się głównie ceną, co prowadzi do zaniżania stawek przez aplikujące o dotację organizacje.

Rekomendacja dla Urzędu: należy rozważyć wprowadzenie szkoleń lub innego rodzaju przygotowania do opiniowania wniosków konkursowych.

- Problemem, na który zwracają uwagę urzędniczki i urzędnicy, jest brak chętnych osób z organizacji do zaangażowania się w komisje konkursowe lub konflikt interesów członków komisji. Zauważają to także organizacje, dla których udział w komisjach ciągle tych samych osób ze strony pozarządowej budzi podejrzenia o to, że istnieją nieformalne relacje, które zwiększają szansę otrzymania dotacji przez niektóre organizacje, a zmniejszają szansę innych.

Rekomendacja dla organizacji uczestniczących w komisjach konkursowych: dzielić się doświadczeniami uczestnictwa w komisjach z przedstawicielami organizacji, które jeszcze w nich nie uczestniczyły oraz zachęcać do wzięcia udziału w pracach komisji.

- Część organizacji zwracała uwagę, że komisje konkursowe preferują wnioski, które zakładają niskie stawki, np. specjalistów, czasami odbiegające od cen rynkowych. Taka sytuacja prowadzi do zaniżania przez organizacje stawek, co jest szczególnie trudne w sytuacji wysokiej inflacji i powszechnego wzrostu stawek specjalistów. W efekcie organizacja, aby

zrealizować założone w umowie wskaźniki, sięga po niższej klasy specjalistów, co może mieć skutki w niższej jakości realizacji zadania.

Rekomendacja dla członków komisji konkursowych (z Urzędu i organizacji): potrzeba większego uwzględniania cen rynkowych przez komisje konkursowe.

Informacja zwrotna na temat przyczyn odrzucenia oferty

- 29% organizacji składających wnioski do biur Urzędu m.st. Warszawy i 25% organizacji składających wnioski do urzędów dzielnic deklaruje, że nie wiedziało, jaka była przyczyna odrzucenia ich oferty. Możliwość otrzymania pogłębionej informacji zwrotnej na temat odrzucenia wniosku może być dla organizacji szansą na przygotowanie lepszego wniosku w przyszłości.

Rekomendacja dla Urzędu i SCWO: zwiększyć nacisk na informowanie organizacji o tym, że w generatorze wniosków można sprawdzić informację zwrotną na temat odrzuconej oferty.

Konkursy wieloletnie

- W ciągu ostatnich 6 lat wzrósł odsetek organizacji, które uważają, że więcej środków powinno być przekazywanych w ramach konkursów wieloletnich. Obecnie 55% organizacji uważa, że powinno być więcej tego typu konkursów (w tym aż 77% tych organizacji, które starały się o dotacje).

Rekomendacja dla Urzędu: zwiększyć liczbę zadań publicznych przekazywanych do realizacji w ramach konkursów wieloletnich, szczególnie w biurach Urzędu czy urzędach dzielnic, w których zdecydowana ich większość jest przekazywana w ramach dotacji jednorocznych.

- Jednocześnie, coraz bardziej dotkliwy staje się w ostatnich latach, w związku z rosnącą inflacją, problem wynikający z nieuwzględniania wzrostu cen w wieloletnich projektach.

Rekomendacja dla Urzędu: wydaje się potrzebne wypracowanie mechanizmów, które pozwoliłyby na bardziej elastyczne planowanie budżetu w przypadku dotacji wieloletnich.

Rekomendacja dla organizacji: przygotowując oferty w konkursach wieloletnich warto uwzględnić prognozowany wskaźnik inflacji.

Proces realizacji zadań publicznych

- 80% organizacji twierdzi, że dostały od Urzędu tyle pomocy w realizacji zadań publicznych, ile potrzebowały.
- Z punktu widzenia Urzędu w większości obszarów problemowych związanych z realizacją przez organizacje zadań publicznych nastąpiła poprawa (spadła częstotliwość występowania takich problemów jak: niezajomość umowy przez organizacje, niedotrzymywanie terminów przez organizacje, brak narzędzi egzekwowania od organizacji prawidłowego postępowania).
- Z perspektywy organizacji największym problemem na etapie realizacji zadań jest źle zaplanowany budżet zadania. W związku z tym problemem organizacje doceniają możliwość aneksowania umowy i wprowadzenie zmian, choć część organizacji wskazuje na problemy związane z przedłużającym się procesem decyzyjnym i niejasnościami po stronie Urzędu dotyczącymi możliwości podpisania aneksu.

- Przedstawiciele Urzędu coraz rzadziej spotykają się z sytuacjami, w których podpisanie umowy jest niemożliwe ze względu na zbyt późne poinformowanie przez organizacje o zmianach (w harmonogramie lub budżecie), jednak ciągle około 50% z nich twierdzi, że takie sytuacje zdarzają się czasami, a około 10%, że często.

Rekomendacja dla Urzędu: zwrócenie uwagi opiekunów projektów na to, aby regularnie przypominali organizacjom o możliwości aneksowania umów.

Rekomendacja dla SCWO: zwiększenie nacisku w materiałach edukacyjnych na regularny monitoring działań i zgłaszanie potrzeby aneksowania umowy z wyprzedzeniem.

- Dla urzędników i urzędniczek największym problemem (choć częstotliwość jego występowania spada) jest brak znajomości postanowień umów dotacyjnych po stronie organizacji.

Rekomendacja dla SCWO: zwiększenie nacisku w materiałach edukacyjnych na znaczenie kluczowych zapisów umów dotacyjnych i obowiązek znajomości.

Sprawozdawczość i kontrola

- Zdaniem urzędniczek i urzędników nastąpiła zdecydowana poprawa w sposobie wydatkowania środków przez organizacje. O ile w 2018 roku przeważała odpowiedź, że nieprawidłowości zdarzały się za każdym razem (26%) i często (59%), to obecnie 54% przedstawicieli Urzędu spotyka się z takimi sytuacjami czasami, 4% procent często, a za każdym razem nikt.
- Przedstawiciele urzędu oczekują na ujednoczoną procedurę kontroli (merytorycznej i finansowej). Deklarują też potrzebę szkoleń z zakresu kontroli organizacji.

Rekomendacja dla Urzędu: po wejściu w życie ujednoczonej procedury kontroli przeprowadzić szkolenia dla urzędniczek i urzędników z jej prowadzenia.

Współpraca pozafinansowa

Komisje Dialogu Społecznego

- Nadal wiele warszawskich organizacji nie ma wiedzy o istnieniu Komisji Dialogu Społecznego. 50% organizacji nie wie o istnieniu komisji branżowych, a 43% – dzielnicowych. O KDS częściej wiedzą organizacje bardziej zasobne finansowo i z dłuższym stażem działania.

Rekomendacja dla SCWO: rozważenie podjęcie dodatkowych działań, szczególnie adresowanych do nowych, młodych organizacji, których celem byłoby szersze informowanie o funkcjonowaniu KDS. W promocji ciał dialogu warto zwrócić uwagę na korzyści wynikające z uczestnictwa w komisjach.

Rekomendacja dla Urzędu: warto, aby urzędnicy i urzędniczki, którzy mają kontakt z organizacjami pozarządowymi, np. zajmują się dotacjami, także informowali organizacje o istnieniu i działaniach KDS.

- Jednym z kluczowych problemów z funkcjonowaniem KDS zgłaszanym zarówno przez organizacje, jak i przez osoby z Urzędu, jest niewystarczające zaangażowanie organizacji w prace komisji, w tym udział w spotkaniach KDS. Zmiana godzin spotkań KDS na

popołudniowe jest bardzo doceniana przez organizacje, jednak okazuje się niewystarczająca do zwiększenia aktywności organizacji w komisjach.

Rekomendacja dla SCWO: przyjrzeć się sposobowi pracy komisji i rozważyć wprowadzenie bardziej angażujących, np. warsztatowych form spotkań. Warto także zaproponować członkom komisji udział w szkoleniach lub innych formach zdobywania wiedzy i podnoszenia kompetencji. W ten sposób udział w spotkaniach komisji mógłby być bardziej atrakcyjny, a okazja do podnoszenia kompetencji lub zdobywania nowych umiejętności mogłaby stanowić "namacalny" atut zachęcający do udziału w KDS.

Rekomendacja dla Urzędu: symboliczne, ale publiczne docenienie pracy organizacji w KDS mogłoby mieć dodatkowe działanie motywujące, a także podnoszące rangę zaangażowania w KDS. Można rozważyć rozszerzenie formuły konkursu S3KTOR o nagrody dla najaktywniejszych KDS oraz przedstawicieli i przedstawicielek organizacji zasłużonych dla dialogu obywatelskiego w Warszawie.

- Organizacje pozarządowe podkreślają znaczenie informacji zwrotnej do zgłaszanych przez nie w ramach KDS uwag i propozycji. Taka informacja buduje dobre relacje między organizacjami a urzędnikami, wpływa na poczucie partnerstwa i poważnego traktowania organizacji. 39% organizacji biorących udział w KDS deklaruje, że zawsze lub często otrzymuje informację zwrotną na temat zgłaszanych uwag i postulatów. Pozostałe organizacje, czyli większość organizacji z KDS deklaruje, że otrzymują informację zwrotną czasami, nigdy lub nie są w stanie odpowiedzieć na pytanie o częstotliwość jej otrzymywania.

Rekomendacja do Urzędu: zadbać o każdorazowe przekazywanie informacji zwrotnej do uwag i postulatów organizacji zgłaszanych w KDS.

Rekomendacja dla członków KDS: zadbać o skuteczną dystrybucję informacji zwrotnej między wszystkimi członkami KDS.

- Zarówno organizacje, jak i urzędnicy i urzędniczki zgłaszają potrzebę budowania partnerskich relacji między stroną pozarządową a Urzędem. Aby to osiągnąć potrzebne są osobiste kontakty i lepsze wzajemne poznanie się osób reprezentujących obie strony.

Rekomendacja dla SCWO i członków KDS: rozważyć wdrożenie bardziej angażujących, np. warsztatowych metod współpracy w KDS, które mogłyby pozytywnie wpłynąć na relację pomiędzy urzędnikami i przedstawicielami organizacji, a w dalszej kolejności poprawić jakość współpracy w komisji.

- Wprowadzenie zmian w funkcjonowaniu KDS np. polegających na zaproszeniu zewnętrznego facylitatora lub facylitatorki, wymaga dodatkowych nakładów pracy oraz środków finansowych (Urząd Miasta deklaruje, że już przeanalizował i zarezerwował budżet na wsparcie KDS).

Rekomendacja dla SCWO: wprowadzenie działań, które wspierałyby osoby uczestniczące w KDS w pracy innymi, bardziej angażującymi metodami pracy.

- Z przeprowadzonych badań wynika, że wpływ KDS dotyczy przede wszystkim komisji konkursowych i kształtu konkursów, a w mniejszym stopniu spraw strategicznych i planowania polityki Miasta. Mamy zatem sytuację, w której ciała dialogu funkcjonujące jako

element współpracy pozafinansowej zajmują się głównie współpracą finansową. Dla niektórych organizacji pozarządowych jest to przykład niewykorzystanego eksperckiego potencjału organizacji.

Rekomendacja dla Urzędu i członków KDS: zweryfikować zakres działań KDS i zastanowić się nad sposobami zwiększenia możliwości komisji do zajmowania się ogólnymi lub bardziej specjalistycznymi kwestiami dot. współpracy organizacji i Urzędu.

- Jednym z zadań KDS jest wybór osób do komisji konkursowych. Praca przy opiniowaniu ofert wiąże się z różnym obciążeniem, w zależności od liczby składanych w danym konkursie ofert. Za każdym razem jest to jednak dodatkowe, angażujące i odpowiedzialne zajęcie, które nie jest wynagradzane finansowo. Ponadto, organizacje wskazują na trudności wynikające z tego, że organizacje w danej komisji oceniają nawzajem swoje wnioski. Nawet jeśli w danym konkursie nie dochodzi do bezpośredniego konfliktu interesów, to fakt, że w jednym konkursie organizacja ocenia wniosek organizacji, która w kolejnym konkursie będzie oceniała wniosek składany przez tę pierwszą organizację, rodzi pytania o faktyczną bezstronność członków komisji.

Rekomendacja dla Urzędu i członków KDS: rozważyć wykorzystanie w procesie opiniowania wniosków dotacyjnych opłacanych, zewnętrznych ekspertów i ekspertek, z doświadczeniem w ocenie wniosków konkursowych.

- Część organizacji skarży się na dużą rotację osób reprezentujących Urząd w KDS.

Rekomendacja dla Urzędu: zadbać o stałą osobę lub osoby reprezentujące Urząd w KDS, a jeśli te osoby się zmieniają, konieczny jest dobry przepływ informacji między nimi.

- Z perspektywy organizacji biorących udział w KDS jest istotne, aby w spotkaniach włączały się osoby z decyzyjnych stanowisk w Urzędzie. W ocenie organizacji udział urzędników decyzyjnych w KDS wpływa na większe przełożenie ustaleń komisji na działania Urzędu.

Rekomendacja dla Urzędu: warto, aby urzędnicy decyzyjni byli obecni na spotkaniach komisji. Należy zwrócić uwagę, aby ta obecność dotyczyła nie tylko sytuacji, kiedy na komisji mają być dyskutowane trudne, potencjalnie zapalne tematy lub kiedy konieczne jest wyjaśnienie podjętych przez Urząd działań, ale także wtedy, gdy przedmiotem spotkania mają być ważne kwestie strategiczne.

- Połowa urzędników i urzędniczek biorących udział w KDS uważa, że w trakcie spotkań komisji brakuje merytorycznego dialogu, prezentowane są jedynie postulaty konkretnych organizacji. W wywiadach indywidualnych niektórzy urzędnicy zaznaczają, że przygotowanie pozarządowych członków komisji do spotkań jest zróżnicowane, co utrudnia konstruktywną dyskusję i obniża efektywność spotkań. Wśród urzędników pojawia się też opinia, że w niektórych KDS organizacjom brakuje własnej wizji lub programu, który chciałyby zrealizować poprzez KDS, przez co ich zaangażowanie polega na reagowaniu na propozycje Urzędu.

Rekomendacja dla członków KDS: rozważyć wypracowanie wspólnej (w miarę możliwości) wizji lub programu organizacji działających w danym KDS. Taka propozycja zagadnień, którymi organizacje chciałyby zająć się w trakcie danej kadencji komisji, mogłaby pomóc organizacjom w aktywnym wnoszeniu ważnych dla nich tematów na posiedzenia KDS. Wcześniejsze ustalenie istotnych z

perspektywy organizacji zagadnień, które miałyby być przedmiotem dyskusji KDS, mogłyby pozytywnie wpłynąć na przygotowanie organizacji do spotkania.

- Zdalne spotkania komisji są postrzegane jako wygodna formuła spotkań. Jednocześnie organizacje, a także urzędnicy podkreślają wagę spotkań osobistych, które zapewniają integrację członków komisji.

Rekomendacja dla członków KDS: nawet jeśli dany KDS zdecydował się na prowadzenie komisji w formie zdalnej, wydaje się, że warto raz na jakiś czas organizować spotkania komisji na żywo.

- Część urzędników wskazuje, w szczególności w odniesieniu do komisji dzielnicowych, że brakuje wymiany doświadczeń oraz przepływu informacji między różnymi DKDS.

Rekomendacja dla Urzędu i SCWO: rozważyć stworzenie okazji do wymiany doświadczeń i inspiracji pomiędzy urzędnikami i urzędniczkami zaangażowanymi we współpracę z organizacjami pozarządowymi, w tym urzędnikami i urzędniczkami zaangażowanymi w DKDS. Można rozważyć organizację spotkań osób z Urzędu współpracujących z organizacjami, lub rozszerzenie FKDS o urzędniczki i urzędników. Wprowadzenie takiego rozwiązania wymagałoby włączenia urzędników w jego kształtowanie, aby zaproponować formułę elastyczną, dopasowaną do faktycznych potrzeb, a nie tylko dołożyć pracownikom i pracownicom Urzędu kolejny obowiązek.

Konsultacje

- Spada poziom partycypacji organizacji w konsultacjach. Co czwarta organizacja zarejestrowana w Warszawie bierze w nich udział. Połowa badanych organizacji, która bierze udział w konsultacjach zgadza się, że formy prowadzenia konsultacji są przystępne, jednak druga połowa z takim stwierdzeniem się nie zgadza lub nie potrafi się do niego jednoznacznie odnieść. Z kolei wśród organizacji, które w konsultacje się nie włączają połowa wskazuje, że nie ma na to czasu. Z jednej strony może się wydawać, że na taki powód trudno Urzędowi odpowiedzieć, z drugiej jednak strony takie okoliczności funkcjonowania organizacji mogą stanowić impuls do weryfikacji sposobu prowadzenia konsultacji. Przykładowo, wypracowanie "od zera" propozycji rozwiązania danego problemu może być dla organizacji niedostępne, ale odniesienie się do kilku wariantów, propozycji rozwiązania – już tak.

Rekomendacja dla Urzędu: zweryfikować sposób prowadzenia konsultacji oraz rozważyć zróżnicowanie metod prowadzenia konsultacji, np. w zależności od tego, do jakiego grona proces jest kierowany. Przykładowo, w konsultacjach prowadzonych w KDS, które dotyczyłyby bardziej specjalistycznych tematów, organizacje mogłyby samodzielnie wypracowywać rozwiązania w formule warsztatowej. Formuła warsztatowa mogłaby być rozważona także w przypadku konsultacji prowadzonych poza KDS. Inną odpowiedzią na opisany problem mogłoby być stworzenie bazy mailingowej odbiorców informacji o konsultacjach w danej dziedzinie. Taka baza zajmujących się daną tematyką organizacji oraz ekspertów i ekspertek mogłaby pomóc w skutecznej i trafnej dystrybucji informacji o danych konsultacjach, tak, że trafiałyby one do zainteresowanych podmiotów, a nie wszystkich organizacji.

- W odniesieniu do konsultacji organizacje zgłaszały chęć udziału eksperckich organizacji pozarządowych w opracowywaniu założeń do strategicznych dokumentów.

Rekomendacja dla Urzędu: rozważyć, czy w procesie powstawania dokumentu, który ma być poddany konsultacjom, warto byłoby zarezerwować przestrzeń na włączenie eksperckich organizacji pozarządowych, które mogłyby uczestniczyć w opracowywaniu założeń do strategicznych dokumentów. W ten sposób można zwiększyć poczucie sprawczości wśród organizacji i realnego wpływu na kształt strategicznych dokumentów.

Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego

- 60% organizacji działających na rzecz Warszawy nie wie, czy w mieście istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego. Dodatkowo, informacje o działaniach Rady nie docierają do organizacji pozarządowych.

Rekomendacja dla SCWO: wypracować mechanizm szerszego i bardziej skutecznego informowania o konkretnych efektach działania Rady.

Rekomendacja dla Urzędu: wykorzystać kanały komunikacji Urzędu do szerszego informowania o funkcjonowaniu Rady.

- Wydaje się, że WRDPP mierzy się z wyzwaniami wizerunkowymi. Praca w Radzie nie jest powszechnie postrzegana jako ciekawe, atrakcyjne lub prestiżowe zajęcie, co przekłada się na niewielkie zainteresowanie kandydowaniem do tego ciała. Działalność w Radzie bywa utożsamiana z konsultowaniem bieżących, niekoniecznie strategicznych dokumentów.

Rekomendacja dla członków Rady: weryfikacja dokumentów, których konsultacją zajmuje się Rada, aby mieć przestrzeń na szerokie, a także nowatorskie spojrzenie na strategiczne kwestie dotyczące współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Warto także, podobnie jak w przypadku KDS, rozważyć wprowadzenie innych, bardziej angażujących metod pracy oraz możliwość zdobywania wiedzy oraz podnoszenia kompetencji przez członków Rady.

- Rekomendacja dla Urzędu: symboliczne, ale publiczne docenienie pracy organizacji w WRDPP mogłoby mieć dodatkowe działanie motywujące, a także podnoszące rangę zaangażowania w WRDPP.
- Wyzwaniem jest skoordynowanie prac między KDS a Radą, ponieważ wzajemne połączenie tych ciał dialogu jest niewielkie.

Rekomendacja dla Urzędu: warto wypracować sposób przepływu informacji między tymi ciałami i zwrócić uwagę KDS na znaczenie ich opinii i stanowisk dla działania Rady.

- W opinii organizacji pozarządowych sposób wyboru przedstawicieli do Rady wymaga zmiany. Organizacje zwracały jednak uwagę, że odbyły się konsultacje odnośnie do wyboru członków i członkiń WRDPP, jednak zabrakło informacji zwrotnej na temat zgłoszonych uwag oraz oficjalnej informacji, dlaczego nie wprowadzono zmian.

Rekomendacja dla Urzędu: należy ponownie podjąć temat wyborów przedstawicieli do Rady.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

- 58% organizacji nie wie, czy w Warszawie istnieje program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Z jednej strony Program jest bardzo istotnym dokumentem regulującym współpracę Miasta z organizacjami pozarządowymi, z drugiej jednak nie jest dokumentem, z którego organizacje korzystają na co dzień.

Rekomendacja dla SCWO: warto położyć większy nacisk na edukację organizacji w zakresie mechanizmów współpracy opisanych w Programie współpracy.

Rekomendacja dla Urzędu: wykorzystać kanały komunikacji Urzędu do szerszego informowania o istniejących w Mieście mechanizmach współpracy.

- Połowa organizacji znających Program współpracy ocenia go pozytywnie. Jednocześnie część organizacji zaznacza, że choć Program powinien zachować balans między ogólnym wyznaczaniem kierunków współpracy a bardzo konkretnymi planami działań, to jest w nim przestrzeń na więcej zapisów, które mogłyby być impulsem do realizacji konkretnych planów i zadań.

Znajomość i ocena SCWO

Rekomendacja dla SCWO wynikające z wniosków z badania dotyczących współpracy finansowej i pozafinansowej zostały opisane wyżej. W tej części zamieszczono rekomendacje wynikające wprost z zebranych opinii na temat SCWO oraz deklaracji dotyczących znajomości i korzystania z Centrum.

- Oferta SCWO jest, podobnie jak 6 lat temu, oceniana dobrze. Jednak wyzwaniem pozostaje dotarcie do organizacji z informacją o możliwości skorzystania z pomocy świadczonej przez Centrum. Znajomość SCWO utrzymuje się na poziomie około 60% organizacji działających na rzecz Warszawy. Oznacza to, że ciągle są organizacje, które współpracują z Miastem, a nie słyszały o SCWO. Od 2018 roku spadła znajomość SCWO wśród urzędniczek i urzędników.

Rekomendacja dla SCWO: warto ocenić, czy wykorzystane zostały już wszystkie kanały (zarówno po stronie SCWO, jak i Urzędu) dotarcia do organizacji z informacją o ofercie SCWO i, jeśli to możliwe, zintensyfikować działania informacyjne.

- SCWO przez większość organizacji nie jest traktowane jako źródło wsparcia podczas składania wniosków (25% organizacji, które aplikowały do biur czy urzędów dzielnic deklaruje, że otrzymała pomoc od SCWO, jednocześnie 66% twierdzi, że otrzymało w trakcie składania ofert pomoc merytoryczną od urzędników), a także realizacji zadań (20% organizacji realizujących zadania publiczne deklaruje, że podczas realizacji zadania otrzymało wsparcie od SCWO, jednocześnie 80% otrzymało wsparcie od Urzędu). Z badania wynika również, że urzędniczki i urzędnicy informują o SCWO, ale nieco rzadziej przekazują informację o SCWO przy okazji każdego kontaktu z organizacjami.

Rekomendacje dla Urzędu i SCWO: zachęcać urzędniczki i urzędników, żeby przekazywali kontakt do SCWO organizacjom realizującym zadania publiczne dofinansowane przez Miasto.

Rekomendacja do SCWO: w większym stopniu informować o możliwości skorzystania z pomocy Centrum na etapie pisania oferty lub realizacji zadania publicznego.

Ogólna ocena współpracy

- Współpraca między organizacjami a Urzędem m.st. Warszawy jest oceniana pozytywnie zarówno przez stronę pozarządową, jak i Urząd (pozytywnie ocenia ją ok. 80% organizacji i przedstawiciele Urzędu). Podobnie jak w 2017 roku, dominuje ocena “raczej dobrze”, co świadczy o tym, że choć generalnie obie strony są zadowolone ze wzajemnych relacji, to istnieją też kwestie, które mogłyby ulec poprawie.
- Pomimo dobrej opinii organizacji o współpracy z Miastem, nieco pogorszył się wyniki Indeksu jakości dialogu obywatelskiego. Jego oceny dokonują osoby zaangażowane w ciała dialogu (zarówno przedstawiciele organizacji, jak i Urzędu), na skali od “1” które oznacza ocenę zdecydowanie złą, do “5”, które oznacza ocenę zdecydowanie dobrą. W opinii organizacji pogorszyła się jakość wszystkich ocenianych aspektów dialogu obywatelskiego, a wartość Indeksu wyniosła w 2023 roku 3,06, co odpowiada ocenie przeciętnej. Największy spadek oceny (0,5 pkt.) dotyczy kwestii postrzeganej w 2017 roku najlepiej: poziomu poinformowania o działaniach innych ciał dialogu. Dwa inne aspekty dialogu związane z przepływem informacji – bieżące informowanie organizacji o działaniach Urzędu oraz przepływ informacji między Urzędem a organizacjami – zostały ocenione gorzej o 0,3 pkt. Najmniejsza różnica ocen między 2017 a 2023 rokiem dotyczy kwestii związanych z poczuciem wpływu, poczuciem bycia wysłuchanym, a także z przekazywaniem uzasadnień decyzji Urzędu.
- Przedstawiciele Urzędu oceniają jakość dialogu obywatelskiego lepiej, niż organizacje (wartość Indeksu 3,67, co odpowiada ocenie “raczej dobrze”), zaś ogólny wynik Indeksu nie zmienił się od 2018 roku. Co prawda dostęp do informacji o innych ciałach dialogu został oceniony gorzej o 0,5 pkt. (zbieżność z opiniami organizacji), a wpływ organizacji na decyzje Urzędu gorzej o 0,3 pkt., jednak pewne kwestie, oceniane są lepiej, niż w 2018 roku. Należą do nich bieżące informowanie organizacji o działaniach Urzędu oraz przepływ informacji między Urzędem a organizacjami (rozbieżność z opiniami organizacji).

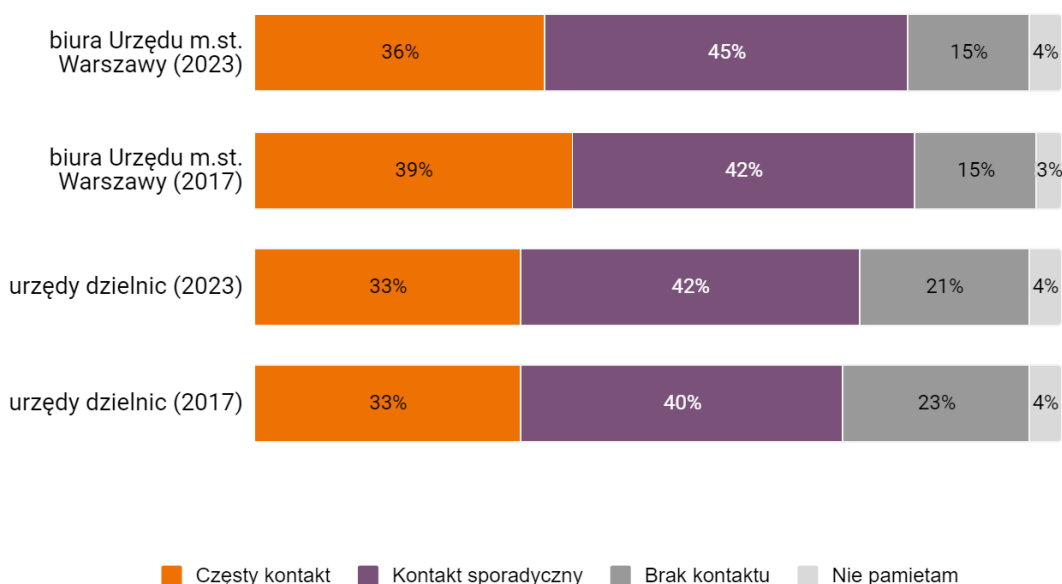
Rekomendacja dla Urzędu i SCWO: warto wzmocnić komunikację związaną z działalnością ciał dialogu, zarówno służącą wymianie informacji między różnymi ciałami dialogu, jak i między Urzędem a organizacjami (w części rekomendacji poświęconej KDS zostały zaproponowane konkretne rozwiązania).

3. Komunikacja między organizacjami a Urzędem m.st. Warszawy

3.1. Częstotliwość kontaktów między organizacjami a Urzędem

- Z biurami Urzędu m.st. Warszawy w ciągu ostatnich 3 lat przed badaniem miało kontakt 81% organizacji, z urzędami dzielnic nieco mniej – 75%.
- 20% organizacji utrzymuje częste kontakty zarówno z biurami, jak i dzielnicami, a niemal połowa organizacji (48%) ma częsty kontakt co najmniej z jednym biurem lub urzędem dzielnic w Mieście.
- 6% badanych organizacji deklaruje, że nie miało kontaktów ani z biurami, ani z urzędami dzielnic.
- Częstość kontaktu z biurami i urzędami dzielnic niemal nie zmieniła się w ciągu ostatnich 6 lat.

Kontakty z Urzędem m.st. Warszawy

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja kontaktowała się z biurami Urzędu m.st. Warszawy lub urzędami dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Częstotliwość kontaktu organizacji z biurami Urzędu m.st. Warszawy i urzędami dzielnic	Częsty kontakt	Kontakt sporadyczny	Brak kontaktu	Nie pamiętam
--	----------------	---------------------	---------------	--------------

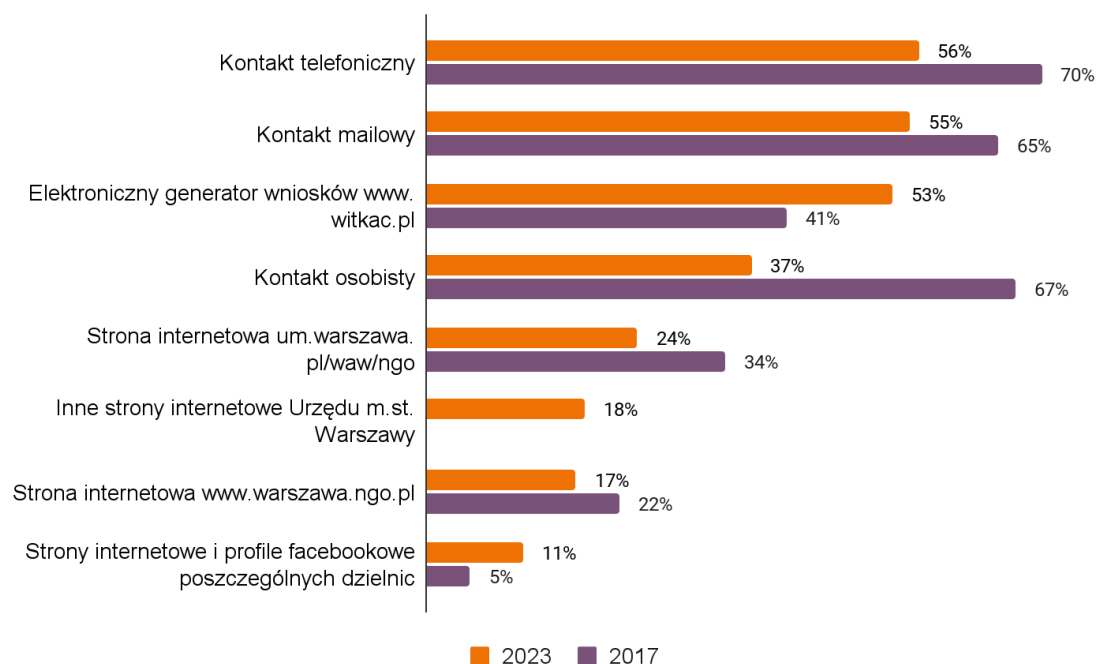
biura Urzędu m.st. Warszawy (2023)	36%	45%	15%	4%
biura Urzędu m.st. Warszawy (2017)	39%	42%	15%	3%
urzędy dzielnic (2023)	33%	42%	21%	4%
urzędy dzielnic (2017)	33%	40%	23%	4%

- Większą częstotliwość kontaktów z Urzędem mają organizacje, które:
  - działają w obszarze pomocy społecznej i ochrony zdrowia;
  - otrzymały w ciągu ostatnich 3 lat dotację.
- Z biurami Urzędu częściej kontaktują się organizacje, które znają BKDS i uczestniczą w działaniach komisji.
- Z urzędami dzielnic częściej mają kontakt organizacje, które są świadome istnienia DKDS, a także te, które biorą udział w działaniach komisji.

3.2. Formy kontaktów organizacji z Urzędem

- Z deklaracji stowarzyszeń i fundacji, a także urzędniczek i urzędników wynika, że w ciągu ostatnich lat zmieniły się formy kontaktu między organizacjami a Urzędem.
- Zdecydowanie spadła częstotliwość kontaktów osobistych, na co na pewno miała wpływ zmiana sposobu komunikacji spowodowana pandemią COVID-19. Rzadziej jest podejmowany także kontakt telefoniczny.
- Urzędnicy i urzędniczki najczęściej decydują się na kontakt e-mailowy.
- Przedstawicielki i przedstawiciele organizacji niemal równie często podejmują kontakt e-mailowy, jak i telefoniczny. Coraz więcej organizacji jako źródło informacji podaje generator wniosków www.witkac.pl.

Formy kontaktu organizacji z Urzędem

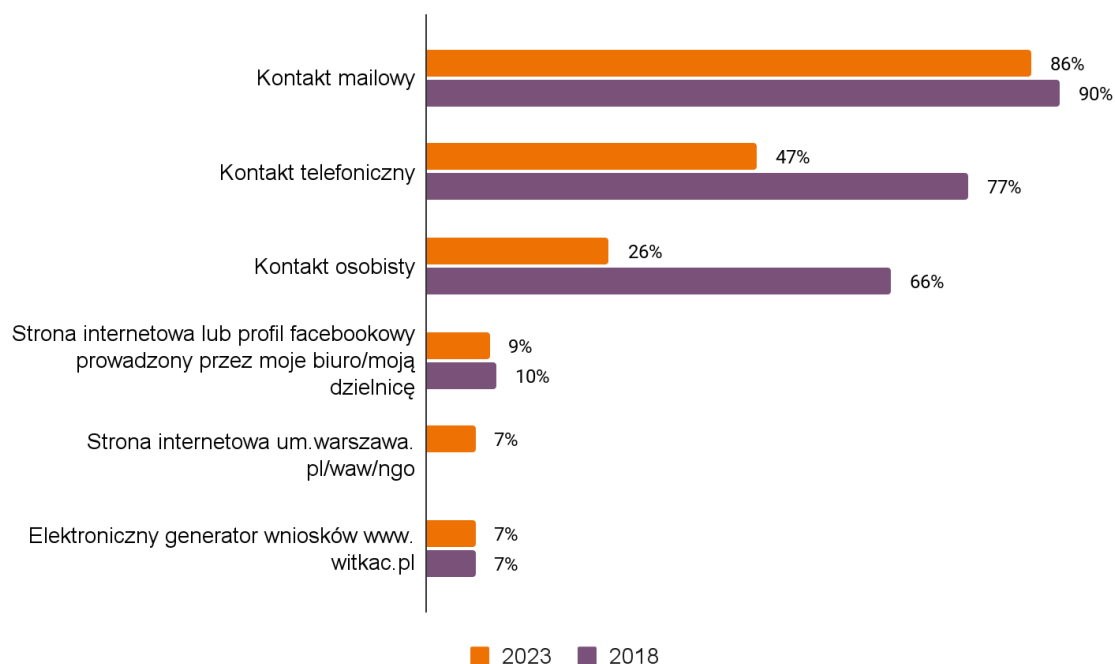
Pytanie: z których źródeł informacji/kanałów kontaktu z biurami Urzędu m.st. Warszawy lub urzędami dzielnic Państwa organizacja korzystała najczęściej? Organizacja mogła zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

Podstawa procentowania 2023: organizacje, które mają kontakt z Urzędem m.st. Warszawy, n=299.

Podstawa procentowania 2017: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N=384.

Źródła informacji/kanały kontaktu z biurami Urzędu m.st. Warszawy lub urzędami dzielnic	2023	2017
Kontakt telefoniczny	56%	70%
Kontakt mailowy	55%	65%
Elektroniczny generator wniosków www.witkac.pl	53%	41%
Kontakt osobisty	37%	67%
Strona internetowa um.warszawa.pl/waw/ngo	24%	34%
Inne strony internetowe Urzędu m.st. Warszawy	18%	
Strona internetowa www.warszawa.ngo.pl	17%	22%
Strony internetowe i profile facebookowe poszczególnych dzielnic	11%	5%

Formy kontaktu Urzędu z organizacjami

Pytanie: z których źródeł informacji/kanałów kontaktu najczęściej Pan(i) korzysta w komunikacji z organizacjami pozarządowymi? Respondent mógł zaznaczyć maksymalnie 2 odpowiedzi.

Podstawa procentowania: pracownicy urzędu, którzy zajmują się współpracą z organizacjami, n2023=148, n2017=125.

Źródła informacji/kanały kontaktu wykorzystywane w komunikacji z organizacjami pozarządowymi	2023	2018
Kontakt mailowy	86%	90%
Kontakt telefoniczny	47%	77%
Kontakt osobisty	26%	66%
Strona internetowa lub profil facebookowy prowadzony przez moje biuro/moją dzielnicę	9%	10%
Strona internetowa um.warszawa.pl/waw/ngo	7%	
Elektroniczny generator wniosków www.witkac.pl	7%	7%

- Z przeprowadzonych wywiadów z organizacjami pozarządowymi wynika, że najczęściej wykorzystywanymi kanałami kontaktu są **e-maile i telefon**.
- Obydwie te formy kontaktu są potrzebne. W zależności od sytuacji podkreślana była zaleta jednej z nich:

“Kontaktów jest sporo i to są kontakty różnorodne, w zależności od tego, czego wymaga sprawa”. [NGO14]

“To był w większości kontakt telefoniczny, w każdej chwili mogłam zadzwonić i jak ktoś nie odbierał, to oddzwaniał, więc też nie było problemu takiego, że nie dało się czegoś załatwić”. [NGO12]

“Zawsze taka forma pisemna pomaga lepiej zrozumieć, co autorzy mają na myśli, (...) jednak trochę się językiem innym posługujemy i do maila zawsze można wrócić”. [NGO4]

- Pojawiły się też głosy organizacji, zgodnie z którymi **warto dbać o kontakt osobisty** z urzędnikami, bo poprzez niego można budować relacje i lepiej się poznać:

“Ale myślę, że i tak wszyscy dążymy do tego, żeby się spotykać osobiście i że to ma znaczenie (...). I jeżeli tylko są takie możliwości, to preferujemy takie formy spotkań. (...) I to dużo nam robi w takim networkingu i budowaniu współpracy”. [NGO10]

- Jako ważne źródło informacji w wywiadach pojawia się też **udział w KDS-ach**, który pozwala na dotarcie do wiadomości “z pierwszej ręki”:

“[Bycie w prezydium BKDS] daje mi bardzo dużo informacji, takich z pierwszej ręki, gdzie przedstawiciel biura, naczelnik kontaktuje się z nami. Ustalamy termin spotkania. On przesyła nam dokumenty, które mamy skonsultować. Ale także rozmawiamy na temat tej relacji, tej komunikacji na komisjach dialogu społecznego. To jest najistotniejsze źródło informacji”. [NGO15]

3.3. Opinie na temat komunikacji między organizacjami a Urzędem

3.3.1. Skojarzenia z Urzędem

- Skojarzenia organizacji z Urzędem najczęściej odwołują się do **partnerstwa**, choć nie zawsze jest ono łatwe lub funkcjonujące na prawdziwie partnerskich zasadach.
- Część organizacji podkreśla, że partnerstwo między organizacjami i Urzędem jest **koniecznością**.

“Ogólnie wydaje mi się, Miasto traktujemy jak partnera. Nie staramy się zdefiniować, czy to jest dobry partner, czy zły. Nawet jakby był bardzo zły, to byśmy go dalej traktowali jako partnera, bo to jest po prostu kawałek naszego życia tutaj. Nie da się funkcjonować [osobno]. To jest jak, nie wiem, słońce i ziemia, czy tam ogień i woda. Po prostu te rzeczy ze sobą muszą funkcjonować, czy lepiej czy gorzej, ale muszą funkcjonować”. [NGO2]

- W innych głosach wybrzmiewa **ambiwalencja i różnorodność doświadczeń** z Urzędem – zarówno tych odbieranych jako dobre, jak i uznawanych za złe lub trudne.

“Mam bardzo dobre doświadczenia, a często innowacyjne i to na skalę wręcz świata (...), a z drugiej strony mam też takie przykłady kompletnego przebiurokratyzowania czy braku kompetencji ważnych urzędników, ale też braku woli i zrozumienia. Więc to jest takie bardzo ambiwalentne skojarzenie”. [NGO7]

“Kojarzę Urząd jako partnera. Jako partnera do realizowania rozmaitych zadań. Partnerzy bywają różni. Ja w swojej działalności, i organizacji, i też KDS-ów, w których uczestniczę, dostrzegam dużo pozytywnego partnerstwa, jeśli chodzi o Miasto Stołeczne Warszawa, o dzielnicę, o biura. Ale dostrzegam też wiele mankamentów w tym partnerstwie, czyli na przykład [brak] równego partnerstwa”. [NGO14]

- Różnice w odbiorze relacji z Urzędem często **zależą od ludzi**, z którymi organizacja ma

kontakt:

“To są ludzie i ci ludzie są różni po prostu, więc trudno powiedzieć coś dobrego albo złego, no bo w zależności od tego, kto tam po drugiej stronie jest, tak ta współpraca się układa”. [NGO10]

- W pozytywnych skojarzeniach wybrzmiewa **otwartość i nowoczesność** Urzędu:

“Wydaje mi się, że takie skojarzenie nowoczesności, więc tak to odbieram. Też pracujemy z różnymi innymi miastami w związku z tym, tak, mam takie poczucie otwartości i nowoczesności”. [NGO5]

“Mnie się Urząd ze współpracą kojarzy. Z otwartością. Że jest partnersko...” [NGO9]

- Negatywne skojarzenia koncentrują się na **braku elastyczności i otwartości** Urzędu:

“Mała elastyczność, pewne takie sztywne sposoby działania i funkcjonowania, dystans. Coraz częściej też takie skojarzenie mam”. [NGO4]

“Jednak to jest jakieś takie zamknięte, taki zamknięty twór mimo wszystko, mimo budowania relacji”. [NGO15]

3.3.2. Skojarzenia z organizacjami

- Skojarzenia urzędniczek i urzędników z organizacjami dotyczą przede wszystkim **działań i aktywizmu**.
- Większość skojarzeń z organizacjami jest pozytywnych.

“Bardzo pozytywnie [skojarzenia] (...). Przynajmniej tutaj, bardzo mocno aktywne i działające są organizacje pozarządowe”. [UM8]

- W skojarzeniach przedstawielek i przedstawicieli Urzędu organizacje są **niezależne, innowacyjne, pełne pasji**:

“Organizacja pozarządowa, czyli niezależny podmiot, który w jakimś zakresie działa, (...) chcą tworzyć politykę, osiągać (swoje) cele i rezultaty”. [UM7]

“Myślę, że ten pozytywny odbiór organizacji wynika z tego, że ma się do czynienia z osobami, którym się po prostu chce. (...) To są osoby, które są zaangażowane, coś ciekawego tworzą”. [UM3]

“Dobra robota. (...) Widzę to jako środowisko pełne pasji, innowacji, pomysłów”. [UM2]

- Negatywne skojarzenia z organizacjami podkreślają ich **niezdyscyplinowanie**:

“Niezdyscyplinowane. (...) Fajnie się współpracuje z organizacjami w momencie, kiedy organizacje potrzebują i wychodzą z inicjatywą podjęcia jakiegoś, czy tematu, czy rozmowy. Natomiast w drugą stronę, kiedy organizacje same mają coś zrobić, wykonać, wypełnić jakiś obowiązek, przeczytać, dopilnować, to już jest to bardzo różnie. (...) Więc my dzwonimy, prosimy, przypominamy, upominamy. Czasami musimy (to robić) wielokrotnie, więc dlatego uważam, że są niezdiscyplinowane, bo często musimy my przypominać organizacjom o tym, jakie mają obowiązki”. [UM4]

3.3.3. Opinie organizacji o komunikacji z Urzędem

Czynniki pomagające w komunikacji

- Organizacje zazwyczaj **pozytywnie oceniają nastawienie** urzędniczek i urzędników, z którymi utrzymują kontakt. Jest to obszar, w którym organizacje dostrzegają pozytywną zmianę w ostatnich latach:

“Widzę, że są osoby, które albo przechodzą jakieś szkolenia, albo jakiś nacisk kładą na takie proklienckie podejście do organizacji. Żeby nam tłumaczyć, żeby się nie irytować na to, że my po prostu pewnych rzeczy nie rozumiemy albo popełniamy błędy, które nie wynikają z tego, że jesteśmy oszustami i przekręciarzami, tylko że po prostu nie wiemy. I widzę (...) że tutaj jest zmiana na lepsze”. [NGO4]

“Są zmiany w kontaktach. (...) Generalnie zaczęła się taka zmiana, że urzędnicy trochę są dla mieszkańców”. [NGO11]

“Nastawienie urzędników jest przyjazne. No takie właśnie partnerskie”. [NGO9]

- Organizacje nie mają wątpliwości, że **bezpośrednie kanały komunikacji** z urzędnikami ułatwiają i usprawniają prowadzenie działań:

“Jeżeli mamy jakiś kłopot, to nie musimy bardzo mocno tego ubierać w formę oficjalną, jest to po prostu trochę na zasadzie takiej dłużej znajomości, koleżeństwa. Po prostu takie partnerowanie sobie, że oni mają do nas zaufanie, my mamy do nich w pewnych kwestiach oczywście, w pewnych zakresach”. [NGO2]

Czynniki utrudniające komunikację

- **Problem z kontaktem wynika z biurokracji**, która bardzo wydłuża i utrudnia komunikację:

“Miasto Warszawa jest bardzo mocno zbiurokratyzowane. I dla zwykłego, normalnego obywatela przedarcie się przez niektóre procedury, na przykład napisanie pisma do burmistrza czy prezydenta miasta i doczekanie się na odpowiedź, jest faktycznie trudne. I nam się też zdarza, że jeżeli piszemy na przykład do pana prezydenta Trzaskowskiego jakieś pismo, na przykład z prośbą o patronat nad którąś naszą impreza, to bywają sytuacje, kiedy tygodniami całymi nie możemy się doczekać odpowiedzi, albo dostajemy takie zbywające odpowiedzi od urzędników”. [NGO2]

- Niektóre organizacje dostrzegają problem ograniczonej skuteczności działań Urzędu, jeśli chodzi o **informowanie organizacji warszawskich o możliwości włączenia się w dialog z Miastem**:

“Myślę, że tu jest jeszcze trochę do zrobienia. Żeby docierać do organizacji z informacją, dlaczego warto jest się angażować w BKDS”. [NGO4]

3.3.4. Opinie urzędniczek i urzędników o komunikacji z organizacjami

- Urzędniczki i urzędnicy **pozytywnie** oceniają komunikację z organizacjami pozarządowymi, chociaż częściej, niż NGO, wskazują na określone **braki lub problemy tego kontaktu**.
- Osoby pracujące w Urzędzie uważają, że **sposoby docierania z informacjami do organizacji warszawskich** nie są wystarczająco skuteczne. Chodzi o podmioty, z którymi Urząd nie jest w kontakcie w związku z realizacją zadań publicznych, a które to podmioty mogłyby być zainteresowane np. konsultowaniem zmian w politykach Miasta.

“Może (należy) wymyślić jeszcze inny sposób docierania z tymi ogólnymi komunikatami. (...) Jako biuro próbowaliśmy docierać z różnymi informacjami. (...) Jeżeli byłoby możliwe odnalezienie takiego skutecznego kanału na tym ogólnym poziomie”. [UM1]

- Urzędnicy i urzędniczki mierzą się także z **problemem braku kompetencji cyfrowych** po stronie organizacji.

“Zdarzały się takie organizacje, gdzie pan prezes nie korzystał z poczty elektronicznej i kontakt jest utrudniony. Inną kwestią jest też to, że sam Witkac, tutaj też widzę u niektórych braki w umiejętności obsługi”. [UM5]

- Trudnością dla przedstawioelek i przedstawioieli Urzędu jest też **nastawienie części organizacji**. Bywa, że osoby uczestniczące w KDS ze strony Urzędu czują się “odpytywane” przez organizacje w trakcie trwania komisji.

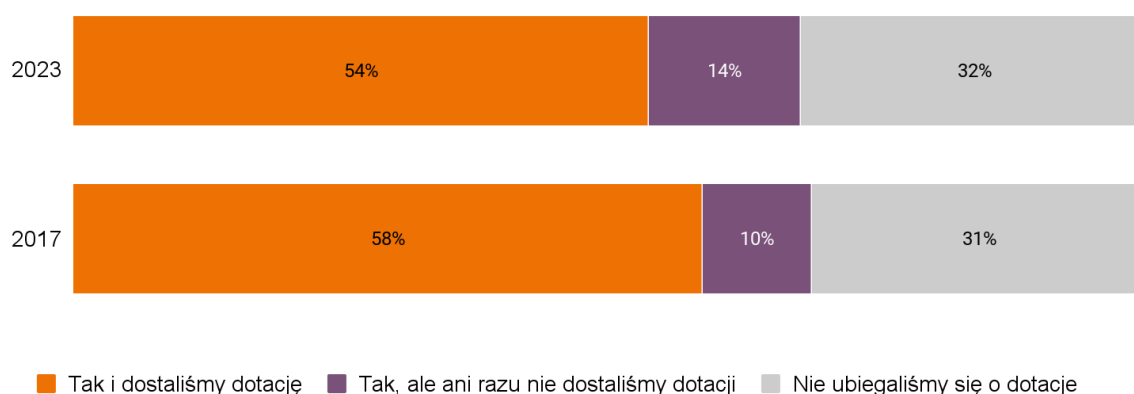
“Nie chciałabym, żeby to było odpytywanie mnie, co Miasto zrobiło i pogrozenie palcem: o źle wy zrobiliście. Jak zrobiliście źle, no to trzeba ten błąd naprawić, znaleźć rozwiązania”. [UM7]

4. Współpraca finansowa organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy

4.1. Częstotliwość współpracy finansowej organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy

- Odsetek organizacji ubiegających się o dotacje miejskie lub dzielnicowe jest bardzo zbliżony do tego z 2017 roku. W ciągu ostatnich 3 lat 68% organizacji uczestniczących w badaniu i działających na rzecz Warszawy, ubiegało się o środki z biur Urzędu, a niemal połowa (47%) o środki z urzędów dzielnic.
- Częściej o dotacje z biur Urzędu aplikują organizacje bardziej zinstytucjonalizowane: o dłuższym stażu działania (powyżej 10 lat); o wyższych budżetach (powyżej 100 tys. zł rocznie); zatrudniające więcej niż 1 osobę do regularnej pracy na rzecz organizacji. Nie ma jednak zależności pomiędzy obszarem działania organizacji a ubieganiem się o środki z biur Urzędu.
- Na poziomie dzielnicowym oferty w otwartych konkursach ofert albo w naborze na małe dotacje częściej od innych składają organizacje zajmujące się sportem lub ochroną zdrowia. Nie obserwujemy zależności pomiędzy aplikowaniem o środki dzielnicowe a stażem działania, zatrudnieniem czy budżetem.
- Organizacje są skuteczne w aplikowaniu o środki samorządowe, choć ta skuteczność spadła na poziomie miejskim, a wzrosła na poziomie dzielnicowym. W 2023 roku wśród wszystkich organizacji aplikujących o dotację z biur Urzędu, 79% podmiotów przynajmniej raz ją otrzymało (85% w 2017 roku), zaś na poziomie dzielnic skuteczność w aplikowaniu o środki wynosi 85% (82% w 2017 roku).

Aplikowanie o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy

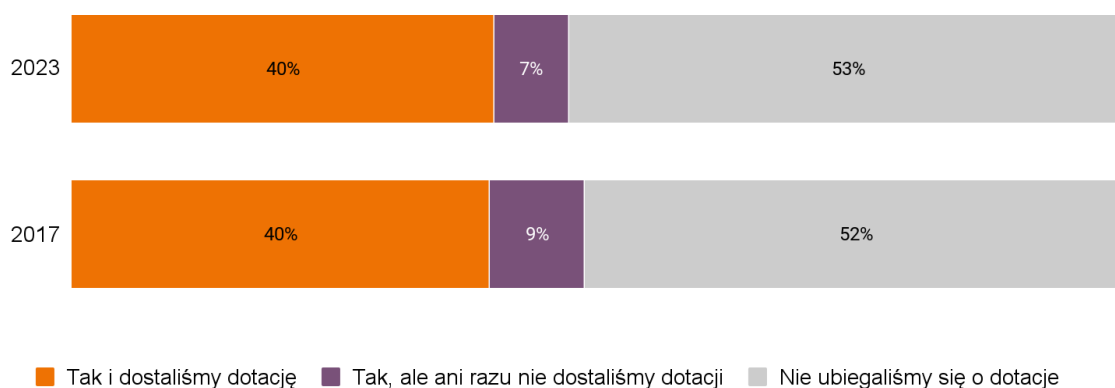
Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja ubiegała się o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy (startując w otwartych konkursach ofert lub składając wniosek o tzw. małą dotację)?

Podstawa procentowania: wszystkie organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Aplikowanie o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy	2023	2018
Tak i dostaliśmy dotację	54%	58%
Tak, ale ani razu nie dostaliśmy dotacji	14%	10%
Nie, nie ubiegaliśmy się o dotacje	32%	31%

Aplikowanie o dotacje od urzędów dzielnic

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja ubiegała się o dotacje od urzędów dzielnic (startując w otwartych konkursach ofert lub składając wniosek o tzw. małą dotację)?

Podstawa procentowania: wszystkie organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Aplikowanie o dotacje od urzędów dzielnic	2023	2018
Tak i dostaliśmy dotację	40%	40%
Tak, ale ani razu nie dostaliśmy dotacji	7%	9%
Nie, nie ubiegaliśmy się o dotacje	53%	52%

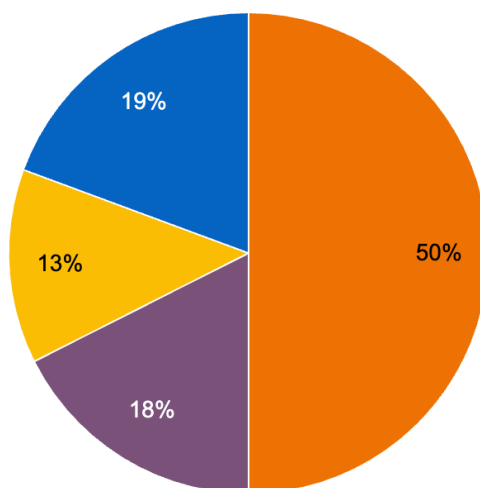
- 68% organizacji działających w Warszawie otrzymało dotację ze środków miejskich lub dzielnicowych w przeciągu ostatnich 3 lat.
- Dla połowy organizacji, które otrzymały środki od biur Urzędu lub urzędów dzielnic, nie były one głównym źródłem przychodu organizacji w roku otrzymania dotacji, lecz stanowiły poniżej 25% całego przychodu. Co piąta organizacja wykazała, że dotacja lub dotacje otrzymane od samorządu stanowiły powyżej 75% ich rocznego budżetu.
- Dotacje ze środków miejskich lub dzielnicowych w Warszawie są szczególnie istotnym źródłem przychodów dla organizacji zajmujących się usługami socjalnymi i pomocą społeczną, a także rozwojem lokalnym. Istotnie częściej wskazywały one na to, że pieniądze z

samorządu stanowią więcej niż 3/4 ich przychodu. Osoby z organizacji komentują to następująco:

“Środki uzyskiwane z Miasta są bardzo ważną sferą naszego działania, ponieważ one zapewniają nam stabilność w dosyć zmiennych czasach, np. pandemii. Dzięki temu, że mieliśmy środki i bezpłatne działania dla Warszawiaków, to oni się garnęli do nas strasznie mocno. Dzięki temu myśmy przeżyli”.
[NGO2]

Przybliżony udział środków samorządowych z Warszawy w rocznych przychodach organizacji

● Do 25% przychodu ● 26-50% przychodu ● 51-75% przychodu ● Powyżej 76% przychodu

Pytanie: jaki był przybliżony udział środków finansowych otrzymanych od biur Urzędu m.st. Warszawy i/lub urzędów dzielnic w ogólnej kwocie przychodów Państwa organizacji w roku, w którym organizacja tę dotację/te dotacje otrzymała?

Podstawa procentowania: organizacje, które otrzymały dotacje od biur lub dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=222.

Przybliżony udział środków samorządowych z Warszawy w rocznych przychodach organizacji	Odsetek wskazań
Do 25% przychodu	50%
26-50% przychodu	18%
51-75% przychodu	13%
Powyżej 76% przychodu	19%

- Aplikowanie i otrzymywanie dotacji jest najbardziej popularną formą współpracy finansowej pomiędzy organizacjami a Urzędem m.st. Warszawy. Pozostałe formy finansowania zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym są dużo rzadsze. Jedynie 13% warszawskich organizacji pozarządowych deklaruje, że w ciągu ostatnich 3 lat Urząd kupował lub zamawiał u nich usługi. 5% organizacji otrzymała środki poprzez udział i wygraną w przetargu na zamówienie publiczne, ogłoszonym przez Urząd m.st. Warszawy.

- Część przedstawicieli organizacji mówi o tym, że chciałyby wiedzieć więcej na temat innych form współpracy finansowej:

“Zastanawiam się czasem, dlaczego część (środków) idzie przez dotacje, a część idzie przez usługi? I czy moja organizacja mogłaby więcej w usługi... We współpracę usługową pójść? (...) Chciałabym wiedzieć więcej coś na ten temat". [NGO9]

4.2. Powody niepodejmowania współpracy finansowej przez organizacje

- 24% organizacji pozarządowych uczestniczących w badaniu i działających na rzecz Warszawy, nie ubiegało się o dotacje ani z Urzędu m.st. Warszawy, ani z urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat.
- Najważniejszym powodem niepodejmowania współpracy finansowej przez organizacje jest brak wiary w powodzenie i otrzymanie dotacji. Podobnie było w 2017 roku, kiedy to na poziomie miejskim co trzecia organizacja nie wierzyła, że mogłaby uzyskać dotacje. Obecnie takich organizacji jest jeszcze więcej – 42% organizacji, które nie aplikowały o środki wskazuje ten powód.
- Kolejną, niezmienną od lat barierą w aplikowaniu o środki jest brak wiedzy o tym, jak można się ubiegać o dotacje. Powód ten jest obecnie wskazywany przez 28% organizacji, które nie aplikowały o środki z Urzędu. Częstotliwość wskazywania tego problemu jest zbliżona do poziomu z 2017 roku.
- Po 27-28% organizacji, które nie podejmują współpracy finansowej z Urzędem, tłumaczy to: brakiem wiedzy, że jest taka możliwość; brakiem odpowiednich konkursów; dużym skomplikowaniem oraz czasochłonnością procesu aplikowania o środki.
- W porównaniu do 2017 spadł odsetek organizacji, które jako barierę w aplikowaniu o dotacje podają zbyt dużo formalności podczas rozliczeń. Obecnie taki powód wskazuje 16% organizacji, które nie aplikowały o środki od Urzędu. Sześć lat temu na poziomie miejskim wskazywało go 24% (8 pkt proc. więcej). Dla niektórych jednak jest to nadal duża bariera:

“Bo ten proces rozliczenia też jest bardzo żmudny i ta cała papierologia, która za tym idzie i tona dokumentów, opisów i sprawozdawczość". [NGO1]

- W wywiadach z przedstawicielami i przedstawicielkami organizacji pojawiało się uzasadnienie, że Urząd oferuje zbyt małe pieniądze i nie ma oferty skierowanej do bardziej “profesjonalizowanych” organizacji, więc bardziej opłaca się korzystać z innych źródeł:

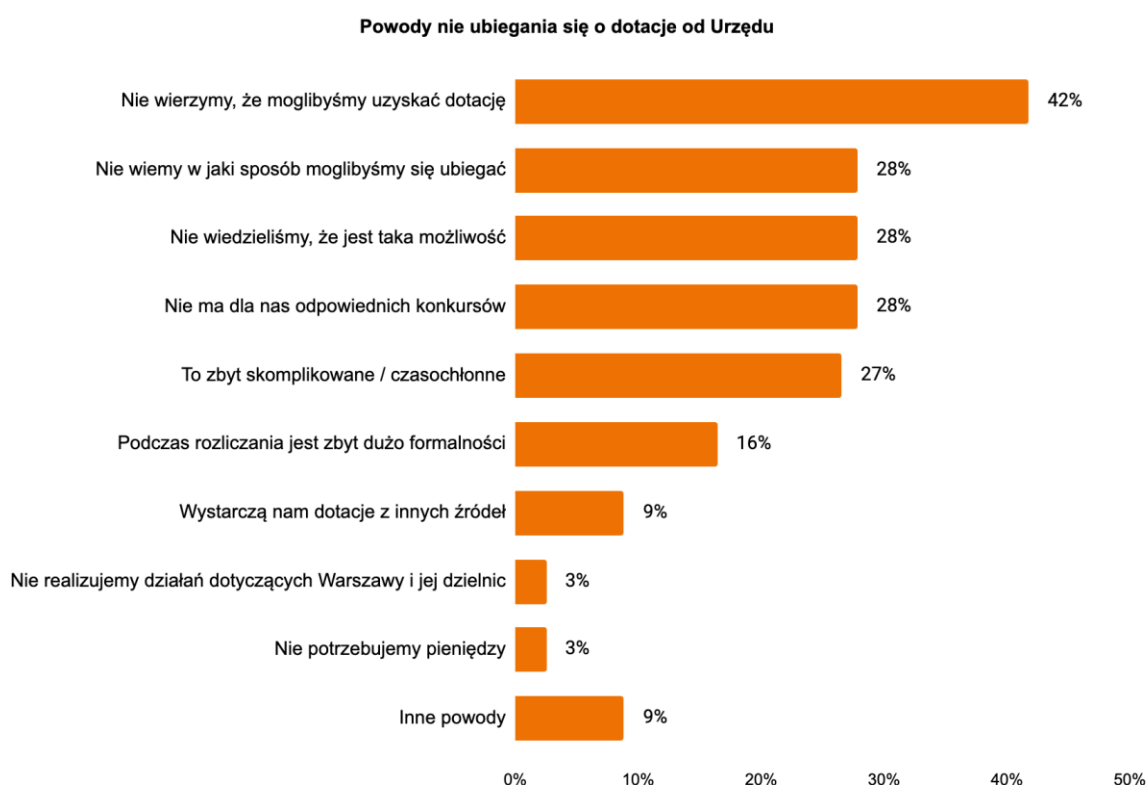
“Przetarliśmy ścieżki w innych instytucjach, szerzej działających i tam też są inne kwoty. Więc jakby nam się bardziej opłaca uderzyć gdzie indziej po większe po prostu środki. (...) Jak gdzieś mogę dostać pół miliona no to pójdę po to (...), a jeśli ta pula jest dużo mniejsza, no to tak trochę szkoda nam sił". [NGO1]

“Często są to pieniądze rzędu 10 tysięcy złotych, no a my nie jesteśmy organizacją, która za 10 tysięcy złotych jest w stanie cokolwiek zrobić (...) coraz częściej profesjonalnie zatrudnia się ludzi i to wymusza inny kaliber działania (...). A właśnie małe projekty mają to do siebie, że one pochłaniają

niemalże tyle samo ludzi, co duży projekt. Więc oddelegowanie jednej osoby do tego, żeby zrobić grant za 10 tysięcy złotych, to w ogóle dla nas nie jest możliwe". [NGO5]

- Inną barierą, na którą wskazywały organizacje, które także prowadzą działania na skalę ogólnopolską, to trudność w znalezieniu wspólnego pola do działania z Miastem:

“Staramy się od trzech lat zacząć pracować z Miastem i szukać jakichś linków wspólnych, bo my je mamy (...), ale i tak głównie bazujemy na finansowaniu ogólnopolskim, unijnym. Te projekty unijne zazwyczaj trafiają do innych też obszarów, czasem są ogólnopolskie, w tym warszawskie, ale mam takie poczucie, że to jest mniej mile widziane przez Warszawę. (...) To znaczy, my jakby tego nie wykluczamy i pewnie bardziej myślimy (...) o tym właśnie w kontekście: dobrze jest coś robić tutaj na tym lokalnym naszym rynku, nawet małego". [NGO5]

Pytanie: dlaczego Państwa organizacja nie ubiegała się o dotację od biur Urzędu m.st. Warszawy i/lub urzędów dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które w ciągu ostatnich 3 lat nie aplikowały o dotacje z Urzędu, n2023=79.

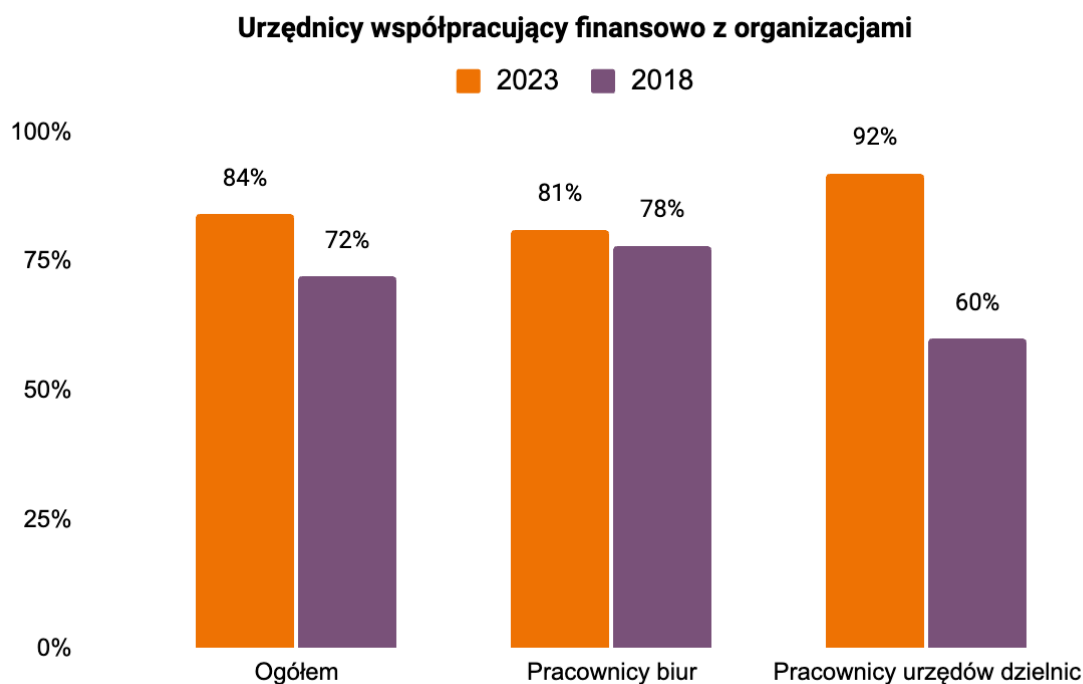
Powody nie ubiegania się o dotacje od Urzędu	Odsetek wskazań
Nie wierzymy, że moglibyśmy uzyskać dotację	42%
Nie wiemy w jaki sposób moglibyśmy się ubiegać	28%
Nie wiedzieliśmy, że jest taka możliwość	28%
Nie ma dla nas odpowiednich konkursów	28%
To zbyt skomplikowane / czasochłonne	27%

Podczas rozliczania jest zbyt dużo formalności	16%
Wystarczą nam dotacje z innych źródeł	9%
Nie realizujemy działań dotyczących Warszawy i jej dzielnic	3%
Nie potrzebujemy pieniędzy	3%
Inne powody	9%

4.3. Współpraca finansowa z perspektywy Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników biorących udział w badaniu i współpracujących z organizacjami:

- 84% zadeklarowało, że współpracuje z organizacjami w sposób finansowy poprzez dotacje, zakup usług od organizacji lub zamówienia publiczne. Więcej osób pracujących w Urzędzie współpracuje finansowo z organizacjami niż w 2018 roku, kiedy ostatni raz przeprowadzono podobne badanie.
- 81% pracowników i pracowniczek biur Urzędu m.st. Warszawy zajmuje się finansową współpracą, a wśród pracowników i pracowniczek urzędów dzielnic aż 92%. Od 2018 roku znacząco (o 32 pkt. proc.) zwiększył się odsetek osób z urzędów dzielnic, które zadeklarowały, że w ramach swoich obowiązków odpowiadają za współpracę finansową z organizacjami.

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą z organizacjami.
 Ogółem: N2023=148, N2018=125, pracownicy biur: n2023=91, n2018=82, pracownicy urzędów dzielnic: n2023=55, n2018=43.

Urzednicy wspolpracujacy finansowo z organizacjami	2023	2018
Ogolem	84%	72%
Pracownicy biur	81%	78%
Pracownicy urzedow dzielnic	92%	60%

Wśród urzędniczek i urzędników biorących udział w badaniu i współpracujących finansowo z organizacjami:

- Najczęstszą formą współpracy finansowej są otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych – zajmuje się tym 89% osób. Osoby pracujące w urzędzie wskazują, że jest to ugruntowana forma współpracy, która jest zaplanowana i przewidywalna:

“Jest to jedno z zadań, forma współpracy, która jest jasno określona i brana pod uwagę na poważnie we wszystkich planach. Wiemy też, że ona musi być (...) zaplanowana. Więc są to określone środki, które są przeznaczane tylko i wyłącznie na współpracę z NGO w formie konkursów”. [UM5]

- Ponad połowa pracowników i pracowniczek Urzędu współpracuje z organizacjami przy małych dotacjach (58%), a ponad jedna trzecia przy zakupie usług od organizacji (36%). W stosunku do 2018 roku wzrósł odsetek urzędników deklarujących współpracę przy małych dotacjach, a spadł tych, którzy kupują usługi. Urzędnicy i urzędniczki wskazują korzyści, jakie wynikają z innych, bardziej elastycznych niż dotacje form współpracy:

“Organizacje pozarządowe czasami lepiej sobie radzą w takich sytuacjach, w których urząd proceduralnie wysiada. W sensie nie jesteśmy w stanie czegoś zrobić, a organizacje pozarządowe mają większą (...) swobodę. Ja nie mówię o konkursach dotacyjnych, bo to jest bardzo sformalizowane. Trochę w czasie kryzysu uchodźczego mieliśmy problem... (...) my się posiłkowaliśmy współpracą z organizacjami pozarządowymi właśnie i przekazywaniem środków przez usługi”. [UM8]

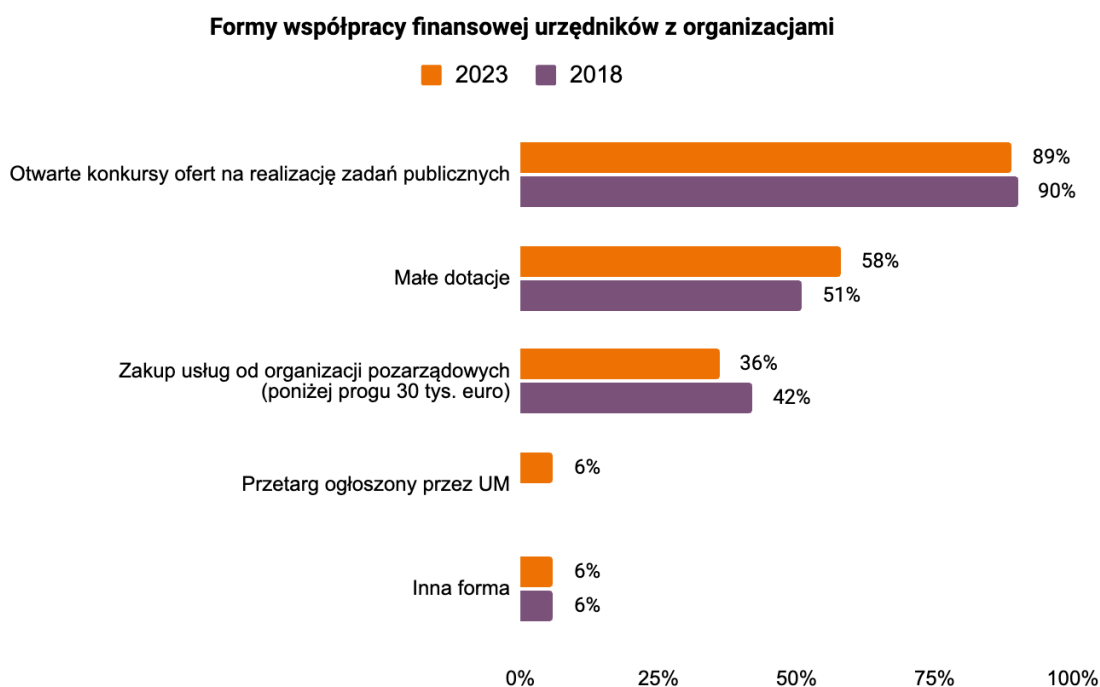
- Zakup usług jest znacznie bardziej popularną formą współpracy w urzędach dzielnic niż w biurach Urzędu. Ponad połowa pracowników i pracowniczek urzędów dzielnic (56%) deklaruje, że zajmuje się zakupem usługi od organizacji, podczas gdy 22% osób pracujących w biurach Urzędu realizuje taką formę współpracy. Osoba pracująca w urzędzie dzielnicy komentuje to następująco:

“Kupujemy usługi od organizacji pozarządowych, zdarza nam się. (...) Organizacje są konkurencyjne w porównaniu do innych podmiotów jeżeli chodzi o takie tematy z naszej branży, czyli promocji, organizowanie imprez i tak dalej. Ze względu na to, że mają bardzo duże doświadczenie i rzeszę animatorów przy niektórych imprezach bardzo się sprawdzają”. [UM8]

- Najrzadszą formą współpracy finansowej z organizacjami jest przetarg ogłoszony przez urząd. Urzędnicy wskazują, że często przetargi obejmują duże kwoty i wiele organizacji nie ma doświadczenia w realizacji takich projektów, a także kadry do zajęcia się stosowną dokumentacją:

“Chyba organizacje nie do końca czują się wystarczająco silne, żeby występować o środki z przetargów. Jest to troszeczkę inna procedura niż w drodze konkursów. Niekiedy są to rzeczy

skomplikowane. To są wyższe środki, (...) może organizacje boją się, że nie podołają, bo nie mają takich zasobów kadrowych. (...). Myślę, że tutaj jest kwestia tej dokumentacji dodatkowej, innej niż do ogłoszeń konkursowych. Może to też jest barierą". [UM6]

Pytanie: jaką formę miała/ma Pana(i) współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi?

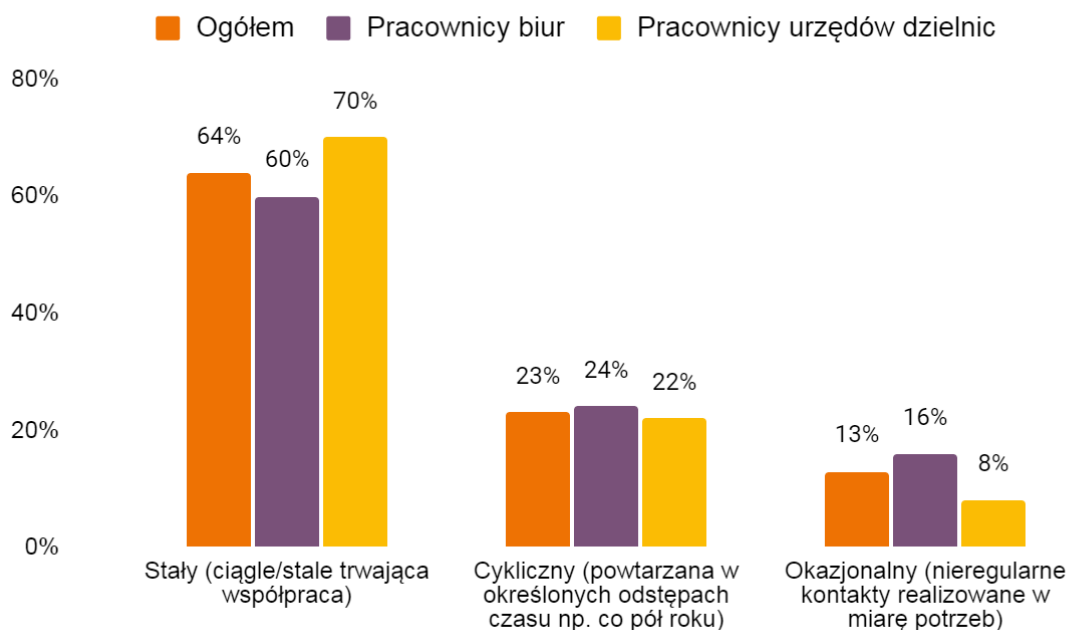
Organizacja mogła wskazać wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą finansową z organizacjami, n2023=125, n2018=90.

Forma współpracy finansowej urzędników z organizacjami	2023	2018
Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych	89%	90%
Małe dotacje	58%	51%
Zakup usług od organizacji pozarządowych (poniżej progu 30 tys. euro)	36%	42%
Przetarg ogłoszony przez UM	6%	0%
Inna forma	6%	6%

- Większość osób pracujących w Urzędzie deklaruje, że współpracują w sposób finansowy z organizacjami w stałym rytmie (64%). Taka ciągła współpraca częściej występuje w dzielnicach (70%), a rzadziej w biurach Urzędu (60%).
- 23% urzędników i urzędniczek deklaruje, że ta współpraca ma charakter cykliczny i ma miejsce w określonych odstępach czasu np. co pół roku. Zaś 13% osób z Urzędu, które współpracują finansowo z organizacjami raportuje, że współpraca ta ma charakter okazjonalny, nieregularny.

Charakter współpracy finansowej urzędników z organizacjami

Pytanie: jaki charakter miała/ma Pani(a) współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą finansową z organizacjami; n2023=125, pracownicy biur: n2023=75, pracownicy urzędów dzielnic: n2023=50.

Charakter współpracy finansowej urzędników z organizacjami	Stąły (ciągle/stale trwająca współpraca)	Cykliczny (powtarzana w określonych odstępach czasu np. co pół roku)	Okazjonalny (nieregularne kontakty realizowane w miarę potrzeb)
Ogółem	64%	23%	13%
Pracownicy biur	60%	24%	16%
Pracownicy urzędów dzielnic	70%	22%	8%

4.4. Opinie o procesie aplikowania o dotacje

4.4.1. Proces aplikowania o dotacje z perspektywy organizacji

Wśród organizacji, które aplikowały o dotacje w Mieście w ciągu ostatnich 3 lat:

- 77% uważa, że procedura konkursowa jest przyjazna, a 16% organizacji ma przeciwne zdanie na ten temat. Istotnym czynnikiem, który determinuje opinię organizacji na temat procedury konkursowej jest to, czy udało się jej otrzymać dotacje. W grupie organizacji, które bezskutecznie aplikowały o środki, aż 46% nie zgadza się ze stwierdzeniem, że procedura jest przyjazna.
- Nadal większość organizacji ma problemy na etapie konstruowania budżetu. Powszechna jest opinia, że precyzyjne zaplanowanie wydatków jest niemożliwe – twierdzi tak 82%

organizacji. Jest to większy odsetek niż w 2017 roku, kiedy z takim stwierdzeniem zgadzało się 73% organizacji.

- Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji mają silne opinie na temat konkursów wieloletnich, gdyż 54% organizacji zdecydowanie zgadza się ze stwierdzeniem, że powinno być więcej konkursów wieloletnich, a 23% raczej się z tym zgadza. Sumarycznie większy odsetek organizacji niż w 2017 roku uważa, że liczba konkursów wieloletnich powinna się zwiększyć (obecnie jest to 77% organizacji, w 2017 roku było to 66% organizacji).
- Organizacje widzą dużą potrzebę planowania swojego rozwoju instytucjonalnego w ramach dotacji ze środków samorządowych. Zdecydowanie zgadza się z takim stwierdzeniem 58% organizacji, a 27% raczej się zgadza. Istotnie częściej możliwość planowania rozwoju instytucjonalnego chciałyby mieć organizacje, które zatrudniają więcej niż jedną osobę.

Opinie organizacji na temat otwartych konkursów ofert

Pytanie: na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi dotacji i otwartych konkursów ofert?

Podstawa procentowania: organizacje, które aplikowały o dotacje od biur Urzędu i/lub urzędów dzielnic, n2023=247.

Opinie organizacji na temat otwartych konkursów ofert	Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
Nie da się precyzyjnie zaplanować wszystkich kosztów na etapie pisania wniosku	37%	45%	13%	2%	4%

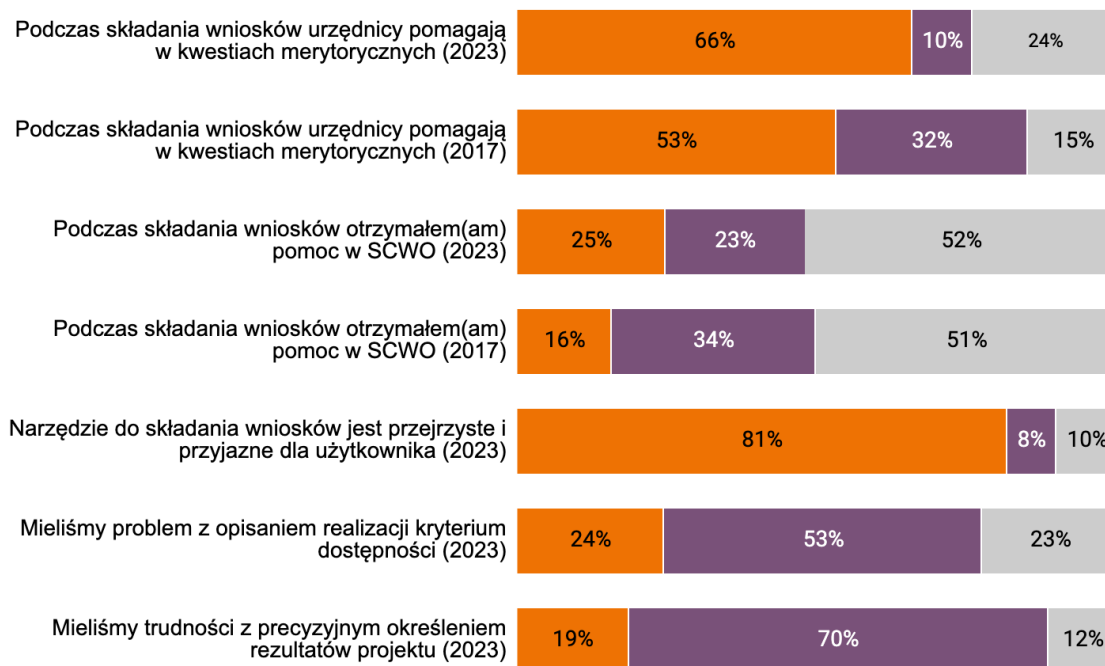
Powinno być więcej konkursów wieloletnich	54%	23%	8%	1%	14%
Procedura konkursowa jest przyjazna	24%	53%	12%	4%	7%
W ramach konkursu organizacje powinny móc zaplanować swój rozwój instytucjonalny	58%	27%	3%	1%	12%
Większe szanse na pozyskanie dotacji mają organizacje o dłuższym stażu działania	28%	31%	15%	2%	23%

Wśród organizacji, które aplikowały o dotacje w Mieście:

- Zarówno na poziomie dzielnicowym, jak i miejskim, wzrósł odsetek organizacji, które doceniają pomoc urzędników i urzędniczek w kwestiach merytorycznych podczas składania wniosków. Obecnie 2 na 3 organizacje zgadzają się ze stwierdzeniem, że urzędnicy są pomocni w tym zakresie.
- Więcej organizacji niż w 2017 roku korzysta z pomocy Stołecznego Centrum Wspierania Organizacji (SCWO) podczas składania wniosków. Nadal jednak połowa organizacji zaznacza, że nie dotyczy ich takie stwierdzenie, co może oznaczać, że nie korzystają z tej formy pomocy lub nie mają wiedzy na temat możliwości wsparcia i oferty SCWO.
- 81% organizacji, zarówno aplikujących o dotacje od biur Urzędu, jak i urzędów dzielnic, uważa, że narzędzie do składania wniosków jest przejrzyste i przyjazne dla użytkownika.
- Średnio co czwarta organizacja deklaruje, że miała trudności z opisaniem realizacji kryterium dostępności lub z precyzyjnym określeniem rezultatów projektu.

Opinie organizacji na temat aplikowania o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy

■ Tak
 ■ Nie
 ■ Nie dotyczy

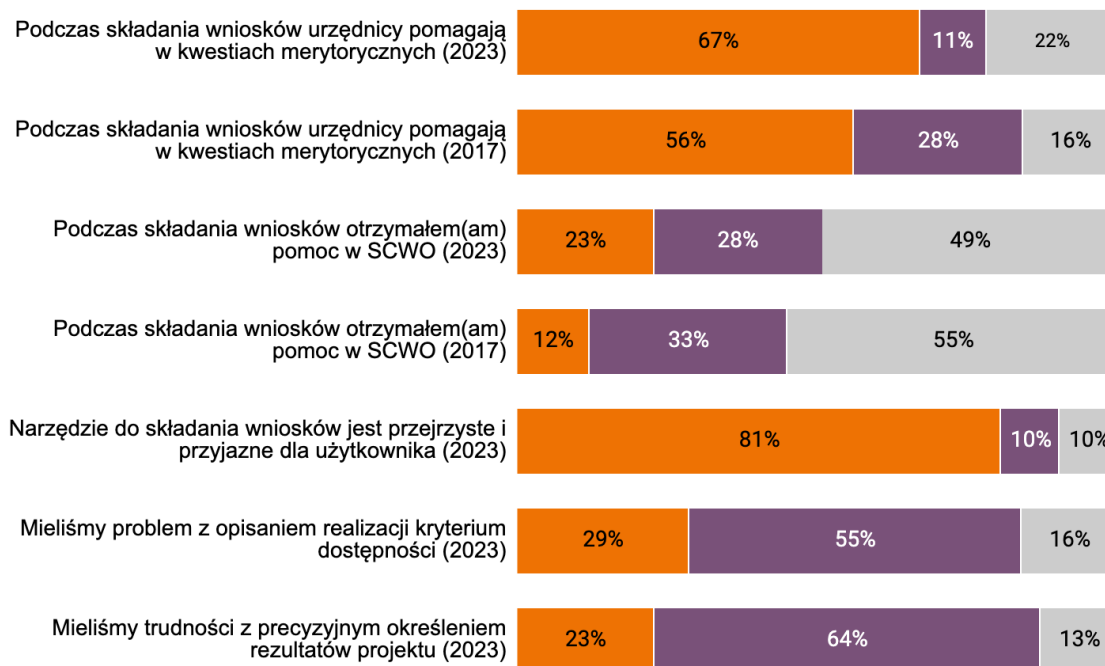
Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi biur Urzędu m.st. Warszawy?

Podstawa procentowania: organizacje, które aplikowały o dotacje od biur Urzędu w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=222, n2017=268.

Opinie organizacji na temat aplikowania o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy	Tak	Nie	Nie dotyczy
Podczas składania wniosków urzędnicy pomagają w kwestiach merytorycznych (2023)	66%	10%	24%
Podczas składania wniosków urzędnicy pomagają w kwestiach merytorycznych (2017)	53%	32%	15%
Podczas składania wniosków otrzymałem(am) pomoc w SCWO (2023)	25%	23%	52%
Podczas składania wniosków otrzymałem(am) pomoc w SCWO (2017)	16%	34%	51%
Narzędzie do składania wniosków jest przejrzyste i przyjazne dla użytkownika (2023)	81%	8%	10%
Mieliśmy problem z opisaniem realizacji kryterium dostępności (2023)	24%	53%	23%
Mieliśmy trudności z precyzyjnym określeniem rezultatów projektu (2023)	19%	70%	12%

Opinie organizacji na temat aplikowania o dotacje od urzędów dzielnic

■ Tak
 ■ Nie
 ■ Nie dotyczy

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi urzędów dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które aplikowały o dotacje od urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=154, n2017=187.

Opinie organizacji na temat aplikowania o dotacje od urzędów dzielnic	Tak	Nie	Nie dotyczy
Podczas składania wniosków urzędnicy pomagają w kwestiach merytorycznych (2023)	67%	11%	22%
Podczas składania wniosków urzędnicy pomagają w kwestiach merytorycznych (2017)	56%	28%	16%
Podczas składania wniosków otrzymałem(am) pomoc w SCWO (2023)	23%	28%	49%
Podczas składania wniosków otrzymałem(am) pomoc w SCWO (2017)	12%	33%	55%
Narzędzie do składania wniosków jest przejrzyste i przyjazne dla użytkownika (2023)	81%	10%	10%
Mieliśmy problem z opisaniem realizacji kryterium dostępności (2023)	29%	55%	16%
Mieliśmy trudności z precyzyjnym określeniem rezultatów projektu (2023)	23%	64%	13%

Opinie o procedurze konkursowej

- Zdecydowana większość organizacji (77%) ma pozytywne zdanie o procedurze konkursowej i uważa, że jest ona przyjazna. Poszczególni przedstawiciele i przedstawicielki organizacji zwracali uwagę na to, że przepisy są dla nich jasne i klarowne, a ich pracę bardzo ułatwił generator wniosków Witkac:

“Dokumentacja konkursowa jest w porządku (...) nie ma tam jakiś większych niejasności. System Witkac się sprawdza, biorąc pod uwagę inne generatory, w innych miejscach, czy dokumentację konkursową, więc w sumie chyba jest taka klarowna”. [NGO1]

“To co na pewno jest bardzo ułatwiające życie, i nam, i urzędnikom, to generator wniosków. I czasy kiedy nie było generatora, a czasy kiedy jest generator, to jest bardzo duża różnica, bo to powoduje dużo mniej błędów formalnych, dużo szybsze, większe możliwości komunikacyjne”. [NGO6]

“Witkac.pl jest świetnym narzędziem. Bardzo nam to ułatwia życie. Kopiujemy oferty z roku na rok, jeżeli jest ten sam konkurs i zmieniamy”. [NGO9]

- Pojawiły się opinie, że czasem urzędnicy komplikują procedurę konkursową poprzez dodawanie do niej swoich pomysłów lub dodatkowych wymogów. Zdaniem organizacji to jest niepotrzebne i pracownicy urzędu powinny sztywno trzymać się zapisów procedury:

“Najbardziej niejasne czy trudne są jakieś inwencje własne urzędników. No bo jest procedura konkursowa i ustalone rzeczy na poziomie miasta, takie niezmiennie, one są bardzo jasne i przejrzyste. No, ale zdarzają się zapisy w konkursach, które są już inwencją własną urzędników w danym obszarze branżowym, które są specyficzne, delikatnie rzecz ujmując”. [NGO6]

- Organizacje bardzo chwalą sobie możliwość załatwiania spraw związanych z aplikowaniem o dotacje w sposób elektroniczny. Uważają, że powinno być coraz więcej udogodnień tego typu, np. poprzez elektroniczne składanie oświadczeń i ujednoczenie załączników do umów:

“W czasie pandemii nie trzeba było składać papierowych oświadczeń, teraz urząd do tego wrócił. Postulowałbym rezygnację z tego typu dokumentacji, skoro i tak to wszystko jest w systemie. Ewentualnie dopuściłbym po prostu te dokumenty w formie elektronicznej z podpisem elektronicznym, jeżeli już urząd do czegoś tego potrzebuje”. [NGO13]

“Jest cały czas ta procedura dostarczania tych papierów, jakichś załączników(...), bo nie ma wszystkich informacji w ofercie, które są potrzebne do sporządzenia umowy. I trzeba te załączniki kreować. Każde biuro, każdy wydział ma inny wzór tego załącznika. (...) Można byłoby spokojnie z Witkaca zrobić jeden dokument, który przy aktualizacji oferty by się dodatkowo wypełniało w tymże Witkacu i urzędnik miałby komplet dokumentów, a organizacje byłyby nauczone, że w Mieście Stołecznym Warszawa, niezależnie od tego, czy to jest dzielnica, czy to jest biuro, mamy jeden standard prosty i łatwy”. [NGO14]

- Niektórzy przedstawiciele i przedstawicielki organizacji zwracali uwagę na problemy z opisaniem wkładu własnego rzeczowego. Sugerowali, że w samym urzędzie nie jest do końca jasne, jak on powinien być określony:

“Generalnie wkład własny rzeczowy to jest jakiś temat, którego nie mamy do końca rozpoznanego. (...) Czy wkład rzeczowy, żeby był zapunktowany, to musi być w kosztorysie ujęty, ja go opisuję tylko

gdzieś tam w projekcie. Ja z panią [anonimizacja – nazwisko urzędnika] też o tym rozmawiałam i (...) ona miała też jakieś wątpliwości co do tego tematu". [NGO9]

Trudności z określeniem rezultatów

- Średnio co czwarta organizacja deklaruje, że miała trudności z precyzyjnym określeniem rezultatów projektu. W wywiadach indywidualnych opisywano, że problemem może być realistyczne oszacowanie rezultatów, jeśli projekt jest realizowany po raz pierwszy. Kłopotliwe jest także określenie wielkości dotacji ze względu na liczbę uczestników wydarzeń:

"Ciężko jest przewidzieć liczbę uczestników. Bo jeżeli robimy jakąś imprezę rok w rok, to jesteśmy w stanie to przewidzieć. Jeżeli robimy coś pierwszy raz, to jest bardzo trudno ocenić liczbę uczestników". [NGO15]

"Czasem jest taka sytuacja, że te imprezy są kameralne, czyli nie przychodzi dużo osób, więc to może zmniejszać szansę na dostanie dofinansowania, bo (...) urząd patrzy na impakt jakby". [NGO11]

Opinie o konkursach wieloletnich

- 77% organizacji aplikujących o dotacje uważa, że powinno być więcej konkursów wieloletnich. Przedstawiciele organizacji podkreślają, że dzięki konkursom wieloletnim można planować działania długofalowo, dają im one stabilność finansową i możliwość rozwoju:

"Ja jestem zwolennikiem konkursów wieloletnich. (...) Ja wolę wiedzieć, ile będę miał pieniędzy i to mi bardzo ułatwia funkcjonowanie. Jest gorzej i przez trzy lata mamy mniej pieniędzy. A jakbym podpisał cztery lata temu umowę wieloletnią, no to bym miał jakąś stabilną sytuację. Wydają mi się, że ta stabilność finansowania naszych projektów jest kluczowa". [NGO15]

"Chcielibyśmy, żeby było więcej projektów wieloletnich, dlatego że w ciągu roku nasze działania są bardzo nierównomiernie rozłożone. Jeżeli ktoś sobie wejdzie na naszą stronę, styczeń, luty, marzec, to u nas się nic nie dzieje. (...) To by nam dawało jakąś taką płynność działania i też myślę sobie, ze względów wizerunkowych, że to lepiej wygląda". [NGO9]

- Pomimo tego, że organizacje chciałyby więcej konkursów wieloletnich, to wskazują też na to, że nie ma mechanizmów w Urzędzie, które uwzględniałyby inflację w budżetach projektów wieloletnich:

"Nigdzie nie jest uwzględniana ta inflacja, nie jest nigdzie uwzględniane to, że to jest drugi rok w którym podwójnie zwiększy się najniższa krajowa. I przy wieloletnich projektach – co organizacja ma zrobić jako pracodawca, który musi zrobić to zgodnie z prawem, nie może ukryć jakichś kosztów. I co mamy z tym zrobić? I na razie słyszę, że nic". [NGO10]

Wysokość środków z Urzędu

- Niektóre organizacje uważają, że środków na dotacje z biur Urzędu m.st. Warszawy czy urzędów dzielnic jest coraz mniej. Część osób jako przyczynę zmniejszenia budżetów na współpracę finansową z organizacjami wskazuje pandemię:

"Mamy jeden taki duży konkurs na [anonimizacja], którego wartość po pierwszym roku pandemicznym została ograniczona o jedną trzecią. I właściwie nie została przywrócona ta wartość

do dnia dzisiejszego. Została lekko podniesiona, ale nominalnie to jest dalej ta kwota. Jeżeli mówimy o współpracy finansowej, to jestem przekonany, że ona nie jest wystarczająca". [NGO15]

"Z roku na rok tych środków jest coraz mniej. I widzimy, że w przypadku Miasta te środki, wydaje nam się, że są coraz skromniejsze". [NGO2]

- W wywiadach indywidualnych pojawił się również problem kwestionowania stawek dla specjalistów w projektach, gdzie według organizacji powinny być wyższe niż oczekiwane:

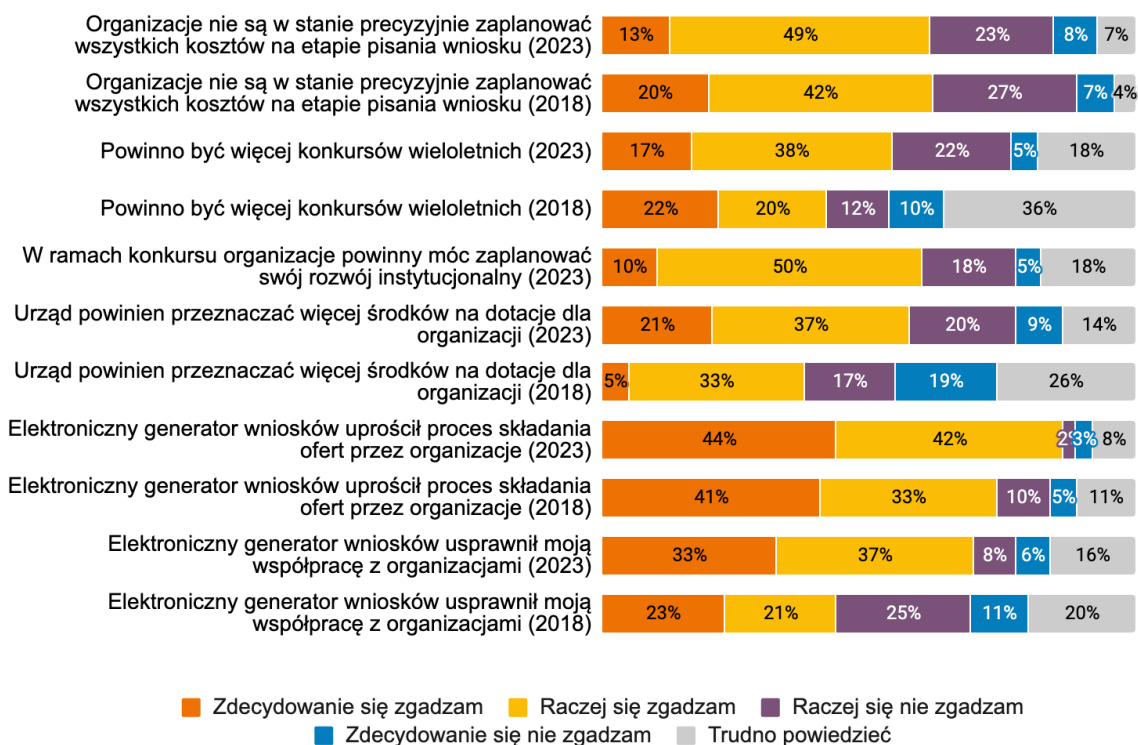
"Urzednicy mówią, że absolutnie stawka za godzinę jest za wysoka, ale nie rozumieją tego, że to jest kwestia przygotowania. Przygotowania tego, przygotowania materiału. (...) Nikt by nam niczego nie zrobił, jeżeli chodzi o takie kwestie przygotowania, za te pieniądze". [NGO11]

4.4.2. Proces aplikowania o dotacje z perspektywy Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników zajmujących się współpracą finansową:

- Podobnie jak w 2018 roku, nadal wiele urzędników i urzędniczek dostrzega problem z konstruowaniem budżetu przez organizacje. 2 na 3 osoby pracujące w Urzędzie (62%) twierdzą, że organizacje nie są w stanie precyzyjnie zaplanować wszystkich kosztów na etapie pisania wniosków. Opinia ta pokrywa się z odczuciami organizacji, wśród których 82% zgadza się z takim stwierdzeniem.
- Większa grupa urzędników niż w 2018 uważa, że Urząd powinien przeznaczać więcej środków na dotacje dla organizacji. Obecnie twierdzi tak ponad połowa pracowników i pracowniczek urzędu (58%), podczas gdy w 2018 ich odsetek wynosił 38%.
- Osoby pracujące w Urzędzie, które współpracują z organizacjami, bardziej doceniają elektroniczny generator wniosków niż kilka lat temu. 86% pracowników i pracowniczek uważa, że generator uprościł proces składania ofert przez organizacje, a 70% twierdzi, że generator usprawnił ich współpracę z organizacjami. Równie entuzjastyczne opinie o generatorze mają organizacje, gdyż 81% z nich docenia przejrzystość i przyjazność narzędzia dla użytkownika.
- 60% urzędników i urzędniczek zgadza się ze stwierdzeniem, że organizacje powinny móc zaplanować swój rozwój instytucjonalny w ramach konkursów. Wśród organizacji taka opinia jest jeszcze bardziej popularna, gdyż 85% z nich chciałoby mieć taką możliwość.
- Różnicę wyraźnie widać pomiędzy opiniami organizacji a opiniami pracowników Urzędu w pytaniu o konkursy wieloletnie. 77% organizacji uważa, że powinno być ich więcej, podczas gdy takie rozwiązanie ma poparcie trochę ponad połowy urzędników i urzędniczek (55%). Jednak w porównaniu do danych z 2018 roku odsetek pracowników Urzędu, którzy widzą potrzebę większej liczby konkursów wieloletnich, wzrósł o 13 pkt. proc.

Opinie urzędników na temat otwartych konkursów ofert

Pytanie: na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi dotacji i otwartych konkursów ofert?

Podstawa procentowania: osoby pracujące w Urzędzie, które zajmują się współpracą finansową z organizacjami, n2023=125, n2018=81.

Opinie pracowników Urzędu na temat otwartych konkursów ofert	Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
Organizacje nie są w stanie precyzyjnie zaplanować wszystkich kosztów na etapie pisania wniosku (2023)	13%	49%	23%	8%	7%
Organizacje nie są w stanie precyzyjnie zaplanować wszystkich kosztów na etapie pisania wniosku (2018)	20%	42%	27%	7%	4%
Powinno być więcej konkursów wieloletnich (2023)	17%	38%	22%	5%	18%
Powinno być więcej konkursów wieloletnich (2018)	22%	20%	12%	10%	36%

W ramach konkursu organizacje powinny móc zaplanować swój rozwój instytucjonalny (2023)	10%	50%	18%	5%	18%
Urząd powinien przeznaczać więcej środków na dotacje dla organizacji (2023)	21%	37%	20%	9%	14%
Urząd powinien przeznaczać więcej środków na dotacje dla organizacji (2018)	5%	33%	17%	19%	26%
Elektroniczny generator wniosków uprościł proces składania ofert przez organizacje (2023)	44%	42%	2%	3%	8%
Elektroniczny generator wniosków uprościł proces składania ofert przez organizacje (2018)	41%	33%	10%	5%	11%
Elektroniczny generator wniosków usprawnił moją współpracę z organizacjami (2023)	33%	37%	8%	6%	16%
Elektroniczny generator wniosków usprawnił moją współpracę z organizacjami (2018)	23%	21%	25%	11%	20%

Opinie o procedurze konkursowej

- Urzędnicy i urzędniczki doceniają elektroniczny generator wniosków i wprowadzenie jednolitej procedury konkursowej. Uważają, że są to rozwiązania, które ułatwiają ich pracę i porządkują poszczególne etapy współpracy z organizacjami:

“Znaczący sam proces konkursowy moim zdaniem nie jest najgorszy. Jeśli chodzi o otwarte konkursy ofert, jest to dość przejrzyste napisane w procedurze. Idzie to wszystko w miarę prędko. Jeśli chodzi też o te wzory, które mamy, zarówno uchwał, jak i umów, moim zdaniem one są przygotowane dobrze i przejrzyste. Na pewno nam to bardzo ułatwia pracę”. [UM9]

“Procedura jest tym dokumentem, do którego częściej zaglądamy. (...) Wtedy, kiedy potrzebuję potwierdzić, czy ja dobrze pamiętam, że tak to powinno być. Procedura wyznacza jakieś ścieżki, którymi biura, działy powinny podążać”. [UM4]

“To co ja lubię w procesie dotacji, to mimo, że przydługa, ale jest ta procedura jasno określona. Nie ma tu odstępstw, wiemy co robimy, na jakich etapach wszystko jest jasne i oczywiste zarówno dla nas ogłaszających jak i dla tych organizacji. Trzeba zwyczajnie się w to wgłębić i do tego dostosować”. [UM5]

- Pracownicy i pracowniczki urzędu obserwują, że organizacje raczej sprawnie poruszają się w systemie do składania wniosków Witkac, choć czasem składają oferty na ostatnią chwilę.

Wskazują także na to, że obsługa Witkaca może być problematyczna dla organizacji, które korzystają z niego po raz pierwszy:

“Ja myślę, że tutaj to jest wszystko naprawdę czytelnie, jasno i przejrzyste. Jedyne kłopot, (jaki widzę, jest taki, że organizacje czekają do) ostatniej chwili na złożenie oferty. (...) Znaczą, dla Urzędu jest to taka trudność, że tego dnia nie odchodzimy od telefonów i nie jesteśmy w stanie po prostu zrobić kompletnie nic innego, bo jesteśmy non stop na telefonach”. [UM4]

“Natomiast organizacje różnie do tego podchodzą. Organizacja, która dużo działa w Witkacu, porusza się swobodnie i lepiej pracując w generatorze. Ci którzy składają po raz pierwszy, mogą się zdecydowanie pogubić, bo to nie tylko złożenie oferty, ale potem kontakt z nami, dostosowywanie ofert, podpisywanie umów”. [UM5]

Trudności z określaniem rezultatów

- Wydaje się, że pracownicy Urzędu częściej obserwują trudności z precyzyjnym określeniem rezultatów niż same organizacje. W wywiadach indywidualnych urzędnicy podkreślali, że organizacje mają problem ze zrozumieniem, czym są rezultaty i z ich realnym planowaniem:

“Po wprowadzeniu konieczności założenia rezultatów, organizacje mają problem z tymi rezultatami, co one mają tam wpisać i jak je określić. Nawet jeśli je określają sensownie, (...) to niektóre są zdecydowanie zawyżone. To znaczy organizacje mają trudność z określeniem realnego poziomu tych rezultatów. I zdarzyło mi się tak kiedyś, że bardzo fajny projekt poległ ze względu na to, że rezultaty nie mogły być, czy nie zostały osiągnięte”. [UM5]

“Nie do końca wszystkie organizacje rozumieją rezultaty, nie wiedzą, co wpisać. Myślę, że może jakieś szkolenia, może jakieś wsparcie? (...) W momencie, kiedy są złożone oferty, to widzimy, że organizacje nie umieją sprecyzować zarówno wskaźników, jak i rezultatów”. [UM6]

Opinie o konkursach wieloletnich

- Mniej urzędników i urzędniczek, niż organizacji, zgadza się z opinią, że powinno być więcej konkursów wieloletnich. Główne wątpliwości osób pracujących w Urzędzie odnośnie tego rozwiązania, dotyczą inflacji i braku możliwości zmiany środków, aneksowania umów:

“Jest to bardzo dobre rozwiązanie, uważam, zarówno dla organizacji, jak i dla urzędu. Jak gdyby zapewnienie ciągłości pracy dla tych wszystkich przedstawicieli, którzy tam pracują. (...) Plus my nie tworzymy dokumentów cyklicznie co roku i organizacja tak samo nie składa tych ofert. (...) Jaki jest minus? No myślę, że w dzisiejszych czasach kwestia finansowania, no bo umowy zawarte były o wiele, wiele lat wcześniej. Na pewno zmieniły się wszelkie kwestie wydatków. Kosztów utrzymania placówki, kadry”. [UM6]

“Jedynym chyba problemem, jeśli chodzi o te wieloletnie konkursy, jest to, że finansowo nie można nic z tym zrobić, a doskonale wiemy, że czasy mamy, jakie mamy i wszystko poszło w górę. (...) Kwota złożona była taka, jak trzy lata temu, ale nikt nie przypuszczał, że te ceny będą o wiele, wiele wyższe i jedynym takim minusem jest to, że tych umów w żaden sposób nie można aneksować. (...) Wcześniej nie było aż tak dużego skoku inflacji. I myślę, że to też jakoś się powinno zabezpieczyć, że (...) w jakichś uzasadnionych sytuacjach, ten aneks byłby jednak dopuszczalny”. [UM9]

“Temat, który kilka lat temu jeszcze może nie był tak dotkliwy dla organizacji, czyli kwestia waloryzowania wysokości dotacji wieloletnich. Tutaj jest rzeczywistość presja, że w związku z inflacją to powinno być waloryzowane corocznie, a nie jest możliwe ze względu na brak przepisów”. [UM2]

- Wśród urzędników pojawiały się też głosy, że konkursy wieloletnie niosą za sobą pewne ryzyko i zabierają możliwość działania nowym organizacjom:

“Te wieloletnie konkursy na pewno są dużym ryzykiem (obarczone). (...) Nie wiadomo, na jaką organizację się jednak trafi, bo wiadomo, że organizacje się sprawdza, ale jednak jakiś coroczny konkurs, to jeśli złożą sprawozdanie i coś jest nie tak, to też można to szybciej gdzieś wyegzekwować”. [UM9]

“Bo zawsze dbam o to, żeby dopuszczać do tych środków też takie organizacje, które się pojawiają po raz pierwszy i dawać im szansę i nie zamykać się tylko na te organizacje, które już znamy i wiemy, że dobrze pracują.” [UM10]

Wysokość środków z Urzędu

- Ponad połowa urzędników i urzędniczek (58%) uważa, że Urząd powinien przeznaczać więcej środków na dotacje dla organizacji. Pracownicy Urzędu widzą, że pieniądze, którymi dysponują, nie są wystarczające w stosunku do potrzeb:

“Dzisiaj wiemy, że środki, którymi dysponujemy na rok 2024 na działania wieloletnie, będą niewystarczające. Naszą rolą będzie – jako Urzędu – wystąpić do biura o to, żeby te środki uległy zwiększeniu, ale myślę, że to jest problem, jeżeli chodzi o placówki wsparcia dziennego, w większości dzielnic, tych, w których kończą się umowy”. [UM6]

“U nas czasami tak się zdarza, że nawet jak przejdą oferty i one są wszystkie ocenione pozytywnie, to kasy brakuje, więc trzeba ciąć wtedy w jakiś sposób każdemu równo, co już się wiąże z dostosowaniem oferty do przyznanych środków finansowych. Często może mieć to wpływ na atrakcyjność oferty itd”. [UM5]

4.5. Opinie o procesie przyznawania dotacji

4.5.1. Proces przyznawania środków z perspektywy organizacji

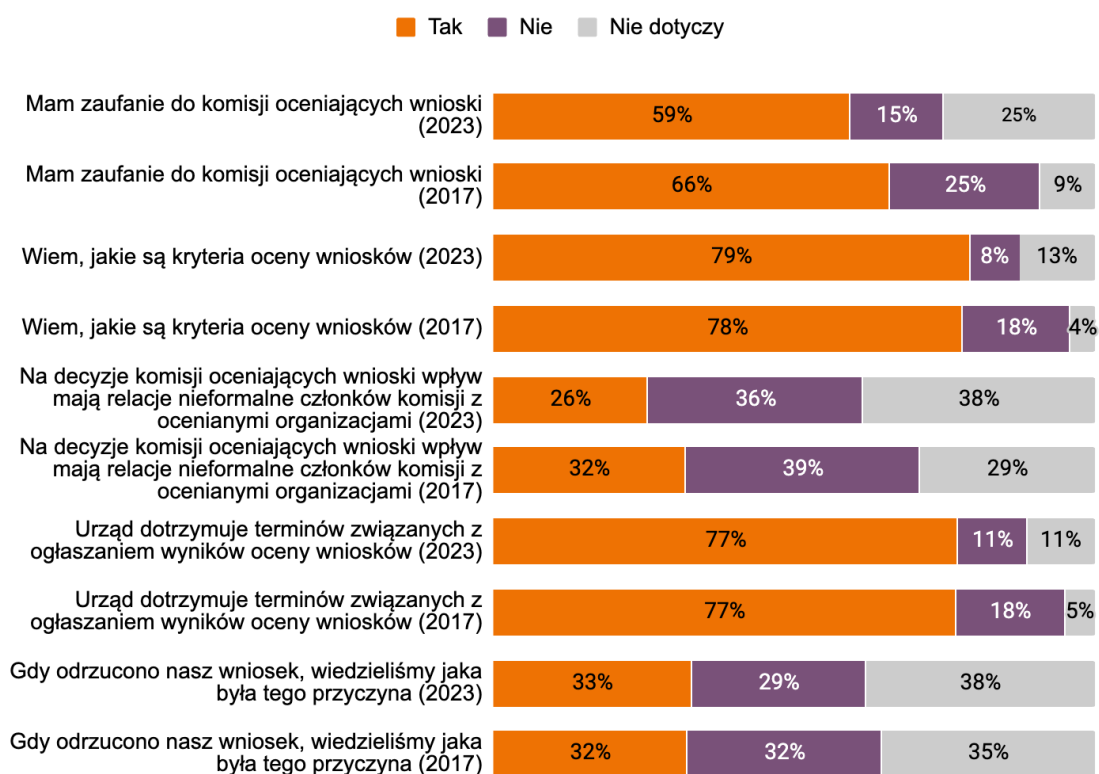
Wśród organizacji które aplikowały o dotacje w ciągu ostatnich 3 lat:

- 6 na 10 organizacji deklaruje, że ma zaufanie do komisji, które oceniają ich wnioski dotacyjne. Zaufanie przedstawicieli i przedstawicielek organizacji do komisji konkursowych, zarówno na poziomie dzielnicowym, jak i miejskim, pozostaje na zbliżonym poziomie do poziomu z 2017 roku.
- Prawie 80% organizacji, które startują w konkursach dotacyjnych, wie, jakie są kryteria oceny wniosków. W dzielnicach odsetek takich organizacji wzrósł o kilka pkt. proc. w porównaniu do 2017 roku.
- Coraz mniej organizacji, które startują w dzielnicowych konkursach ofert, widzi wpływ nieformalnych relacji członków komisji z ocenianymi organizacjami na decyzje komisji oceniających wnioski. Obecnie 22% organizacji widzi taki wpływ, a w 2017 roku ich odsetek

wynosił 37%. Na poziomie biur Urzędu także obserwujemy niewielki spadek w opiniach dotyczących wpływu nieformalnych relacji na wyniki konkursów.

- Poprawiła się ocena organizacji odnośnie dotrzymywania terminów rozstrzygnięcia konkursów przez urzędy dzielnic. Obecnie 81% organizacja startujących w dzielnicowych konkursach uważa, że urząd dotrzymuje terminów. Na poziomie ogólnomiejskim twierdzi tak 77% organizacji.
- Z perspektywy organizacji niezmiennie brakuje informacji zwrotnej dotyczącej przyczyny odrzucenia wniosku przez komisję. Co trzecia organizacja aplikująca o środki z biur Urzędu lub urzędów dzielnic nie zna przyczyny odrzucenia ich wniosku.

Opinie organizacji na temat przyznawania dotacji z biur Urzędu m.st. Warszawy

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi biur Urzędu m.st. Warszawy?

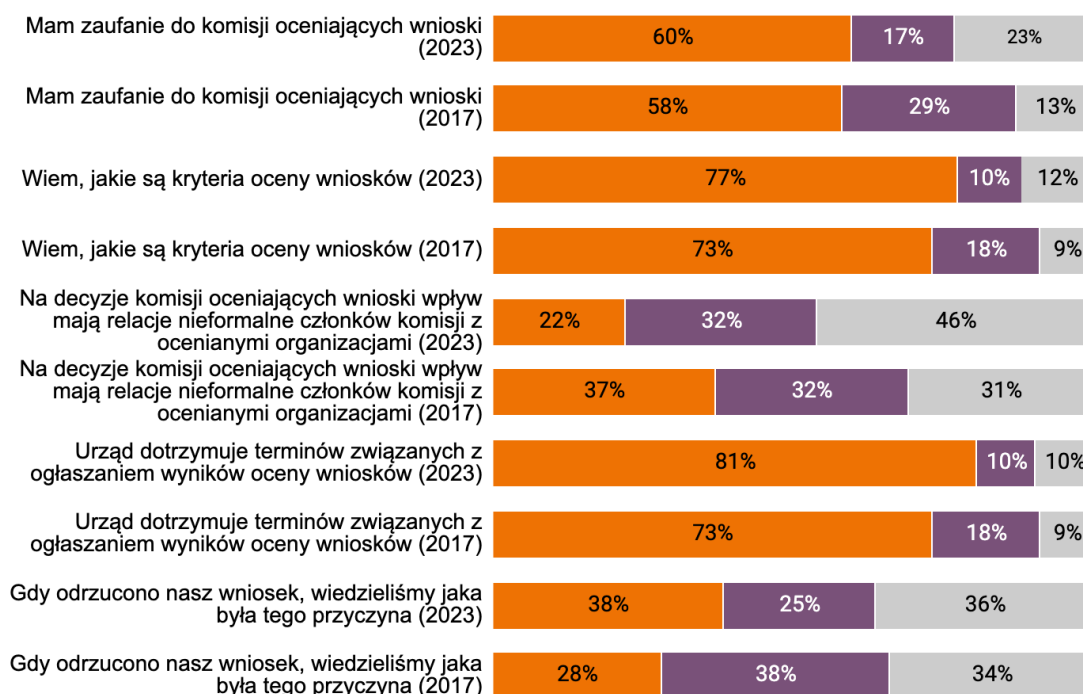
Podstawa procentowania: organizacje, które aplikowały o dotacje od biur Urzędu w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=222, n2017=268.

Opinie organizacji na temat przyznawania dotacji z biur Urzędu m.st. Warszawy	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mam zaufanie do komisji oceniających wnioski (2023)	59%	15%	25%
Mam zaufanie do komisji oceniających wnioski (2017)	66%	25%	9%
Wiem, jakie są kryteria oceny wniosków (2023)	79%	8%	13%
Wiem, jakie są kryteria oceny wniosków (2017)	78%	18%	4%

Na decyzje komisji oceniających wnioski wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2023)	26%	36%	38%
Na decyzje komisji oceniających wnioski wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2017)	32%	39%	29%
Urząd dotrzymuje terminów związanych z ogłaszaniem wyników oceny wniosków (2023)	77%	11%	11%
Urząd dotrzymuje terminów związanych z ogłaszaniem wyników oceny wniosków (2017)	77%	18%	5%
Gdy odrzucono nasz wniosek, wiedzieliśmy jaka była tego przyczyna (2023)	33%	29%	38%
Gdy odrzucono nasz wniosek, wiedzieliśmy jaka była tego przyczyna (2017)	32%	32%	35%

Opinie organizacji na temat przyznawania dotacji z urzędów dzielnic

■ Tak ■ Nie ■ Nie dotyczy

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi urzędów dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które aplikowały o dotacje od urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=154, n2017=187.

Opinie organizacji na temat przyznawania dotacji z urzędów dzielnic	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mam zaufanie do komisji oceniających wnioski (2023)	60%	17%	23%
Mam zaufanie do komisji oceniających wnioski (2017)	58%	29%	13%
Wiem, jakie są kryteria oceny wniosków (2023)	77%	10%	12%
Wiem, jakie są kryteria oceny wniosków (2017)	73%	18%	9%
Na decyzje komisji oceniających wnioski wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2023)	22%	32%	46%
Na decyzje komisji oceniających wnioski wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2017)	37%	32%	31%
Urząd dotrzymuje terminów związanych z ogłaszaniem wyników oceny wniosków (2023)	81%	10%	10%
Urząd dotrzymuje terminów związanych z ogłaszaniem wyników oceny wniosków (2017)	73%	18%	9%
Gdy odrzucono nasz wniosek, wiedzieliśmy jaka była tego przyczyna (2023)	38%	25%	36%
Gdy odrzucono nasz wniosek, wiedzieliśmy jaka była tego przyczyna (2017)	28%	38%	34%

Opinie o komisjach konkursowych

- Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji w różny sposób oceniają komisje konkursowe. Większość (60%) ma zaufanie do komisji, lecz pojawiają się także głosy krytyki. Niektóre organizacje zauważają, że brakuje transparentności w niektórych biurach podczas rozstrzygania konkursów:

“Nie piszemy do biur, w których wiemy, że procedury rozstrzygania wniosków są niejasne, są takie biura również. (...) Różnica między biurami jest znacząca. W tych biurach pracują konkretni ludzie, mają swoje własne wizje współpracy z NGO, czy w ogóle obsługi miasta”. [NGO2]

- Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji zauważają wpływ nieformalnych relacji członków komisji dialogu społecznego z ocenianymi organizacjami na ich decyzje w komisji oceniających wnioski:

“Ja sobie nawet to policzyłam ostatnio, że trzy organizacje, które są w prezydium komisji, zabierają 25% środków. Dostają kasę na trzy projekty, wysokie dotacje i ja jestem wkurzona na to. (...) Ja nie wiem merytorycznie, może ich projekty są najlepsze. Być może tak jest. Ja nie siedziałam nigdy w komisji. (...) Przecież to jest chyba tak, no koledzy kolegów oceniają wnioski, tak? I siedzi najpierw w komisji ktoś... Okej, nie ma tu mojego wniosku, ale jest wniosek mojego kolegi i ja wiem, że zaraz będzie konkurs, gdzie ten kolega będzie siedział w komisji”. [NGO9]

- Organizacje mają kilka pomysłów na usprawnienie pracy komisji konkursowych. Między innymi uważają, że wnioski powinny być oceniane przez niezależnych ekspertów spoza trzeciego sektora, praca członków komisji powinna być wynagradzana, a do oceny można by zapraszać ekspertów z innych miast:

“Znaczący, te NGO, które w danej dzielnicy oceniają wnioski, (...) to ja zastąpiłbym jakąś pulą zewnętrznych ekspertów. Też merytorycznych, orientujących się w danej tematyce. Bo czasem bywa tak, że organizacja specjalizująca się w sporcie deleguje osobę, która ma opiniować oferty dotyczące na przykład dziedzictwa kulturowego i nie ukrywam, że ta osoba nie ma wiedzy w tym obszarze. Mogliby to być eksperci z innej dzielnicy albo z innego miasta”. [NGO13]

“Wolałbym, żeby te osoby, które oceniają, żeby one do tego się przykładały, ale żeby im za to dawać wynagrodzenie, bo są konkursy, gdzie naprawdę bardzo dużo wpływa ofert, a osoby oceniające nie są przygotowane do ich oceny. Bo tam są różne kwestie do rozważenia(...), a osoby oceniające, które są delegowane przez organizacje, tej wiedzy nierzadko nie mają”. [NGO13]

Brak informacji zwrotnej po odrzuceniu wniosku

- Wiele osób z organizacji nie ma jasności, co do przyczyny odrzucenia ich wniosku dotacyjnego. Były głosy przedstawicieli, którzy mówili, że podobny wniosek jednego roku dostał dofinansowanie, a następnego nie:

“Zdziwione byliśmy, że w jednym roku dostałyśmy, a w drugim nie, właściwie składając bliźniaczy wniosek na to samo wydarzenie”. [NGO1]

- Organizacje chciałyby otrzymywać bardziej szczegółową informację zwrotną na temat odrzucenia ich wniosku przez komisję:

“Nie ma feedbacku, czyli co można byłoby poprawić. To dawałoby szansę w przyszłości, jeśli chodzi o zyskanie tych środków. Znaczący, w Witkacu czasem się pojawia, czasem się nie pojawia ta notyfikacja, która później na maila trafia, no ale mogłoby być lepiej pod tym względem”. [NGO13]

“Nie ma [informacji zwrotnej], bo na to akurat zwracamy zawsze uwagę i staramy się też tego pilnować, też w innych konkursach, takich bardziej ogólnopolskich. Czasem to jest kwestia punktacji, która już coś ci mówi, a czasem to jest kwestia tego właśnie, że nie wiadomo czego zabrakło. Ja nie liczę na to, że tam ktoś usiądzie i będzie pisał elaborat, ale, no takie rzeczy, które są głównym albo największym brakiem tego projektu”. [NGO5]

- Przedstawiciele organizacji wskazują, że dobrym rozwiązaniem byłaby merytoryczna rozmowa z przedstawicielem komisji o ich wniosku, aby móc uczyć się na błędach:

“Optymalne byłoby, (...) żeby można było porozmawiać po prostu merytorycznie z kimś, nie na zasadzie wymiany pisma. (...) Czyli nie takiej po prostu suchej karty z oceną merytoryczną, tylko żeby jakby można było przegadać, co tam jest źle i co można poprawić. (...) No więc jakby to byłoby fajne, żeby można byłoby to właśnie przegadać tak, żeby na następny raz po prostu nie popełnić tego błędu”. [NGO1]

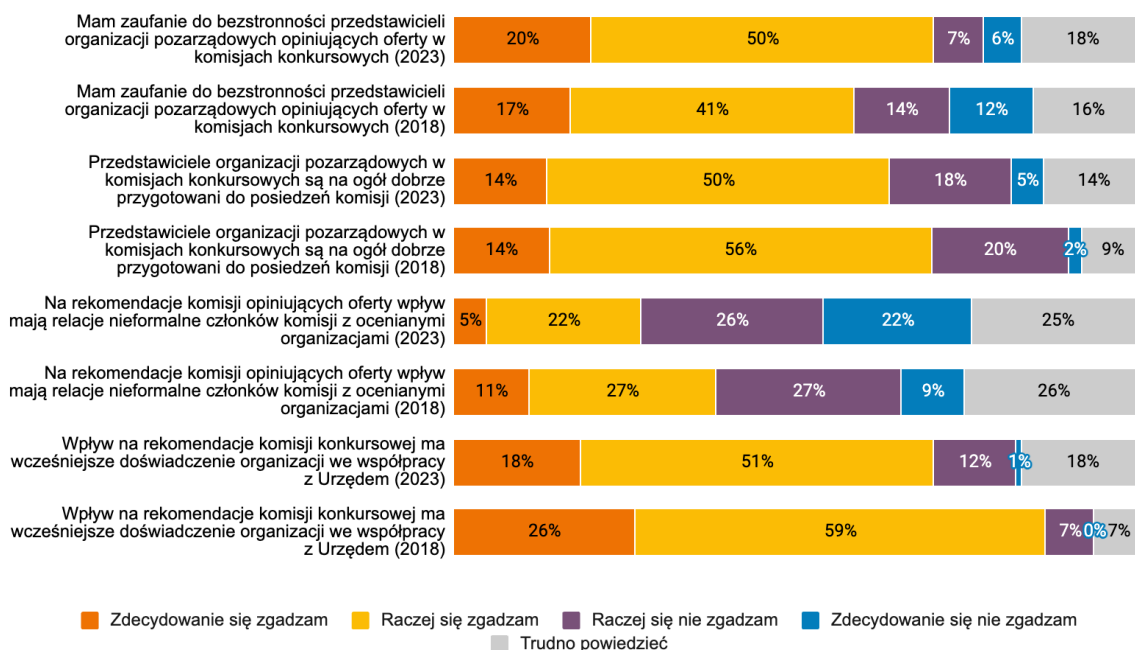
4.5.2. Proces przyznawania środków z perspektywy Urzędu

Wśród urzędników, którzy zajmują się współpracą finansową:

- Zwiększył się odsetek urzędników i urzędniczek, którzy mają zaufanie do bezstronności przedstawicieli organizacji pozarządowych opiniujących oferty w komisjach konkursowych. Obecnie 70% pracowników Urzędu zgadza się z takim stwierdzeniem, a w 2018 roku taką opinię miało 58%. Zaufanie do komisji konkursowych jest wyższe wśród urzędników i urzędniczek niż wśród organizacji o 10 pkt. proc.
- 64% osób współpracujących w Urzędzie z organizacjami oceniają przedstawicieli i przedstawicielki organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych jako dobrze przygotowanych do posiedzeń komisji. W 2018 roku 70% urzędników i urzędniczek oceniało organizacje jako dobrze przygotowane do komisji.
- 27% urzędników i urzędniczek uważa, że na rekomendacje komisji opiniujących oferty wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami. Odsetek osób z taką opinią spadł od 2018 roku, kiedy to wynosił 38%. Znacząco zwiększyła się grupa pracowników i pracowniczek Urzędu, którzy zdecydowanie nie zgadzają się z takim stwierdzeniem.
- Urzędnicy i urzędniczki pracujący w dzielnicach zdecydowanie częściej (38%) widzą problem wpływu nieformalnych relacji na decyzje członków komisji. Opinie urzędników na ten temat są silniejsze niż opinie organizacji, które startują w konkursach dzielnicowych, gdyż wśród nich 22% zgodziło się z takim stwierdzeniem.
- Nadal ważnym czynnikiem, który decyduje o przyznaniu dotacji, jest wcześniejsze doświadczenie organizacji we współpracy z Urzędem. Obecnie 70% urzędników i urzędniczek uważa, że doświadczenie współpracy ma wpływ na rekomendację komisji konkursowej, a w 2018 roku odsetek ten wynosił 85%. Wśród organizacji ponad połowa (59%) uważa, że większe szanse na pozyskanie dotacji mają organizacje o dłuższym stażu działania.

Opinie urzędników na temat przyznawania dotacji

Pytanie: na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi dotacji i otwartych konkursów ofert?

Podstawa procentowania: pracownicy urzędu, którzy zajmują się współpracą finansową z organizacjami, n2023=125, n2018=81.

Opinie urzędników na temat przyznawania dotacji	Zdecydowa nie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
Mam zaufanie do bezstronności przedstawicieli organizacji pozarządowych opiniujących oferty w komisjach konkursowych (2023)	20%	50%	7%	6%	18%
Mam zaufanie do bezstronności przedstawicieli organizacji pozarządowych opiniujących oferty w komisjach konkursowych (2018)	17%	41%	14%	12%	16%
Przedstawiciele organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych są na ogół dobrze przygotowani do posiedzeń komisji (2023)	14%	50%	18%	5%	14%
Przedstawiciele organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych są na ogół dobrze przygotowani do posiedzeń komisji	14%	56%	20%	2%	9%

(2018)					
Na rekomendacje komisji opiniujących oferty wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2023)	5%	22%	26%	22%	25%
Na rekomendacje komisji opiniujących oferty wpływ mają relacje nieformalne członków komisji z ocenianymi organizacjami (2018)	11%	27%	27%	9%	26%
Wpływ na rekomendacje komisji konkursowej ma wcześniejsze doświadczenie organizacji we współpracy z Urzędem (2023)	18%	51%	12%	1%	18%
Wpływ na rekomendacje komisji konkursowej ma wcześniejsze doświadczenie organizacji we współpracy z Urzędem (2018)	26%	59%	7%	0%	7%

Zaangażowanie organizacji w komisje konkursowe

- Urzędnicy i urzędniczkę współpracujący z organizacjami dobrze oceniają przedstawicieli i przedstawicielki organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych, choć zdarzają się też osoby, które mają zastrzeżenia co do ich zaangażowania. W wywiadach indywidualnych pracownicy urzędu wskazywali na problem braku kompetencji oraz braku rotacji osób z organizacji, które zasiadają w komisjach:

“Nie wiem jak to funkcjonuje w innych urzędach, ale w [anonimizacja] to jest trochę tak, że tymi przedstawicielami są te same osoby od lat. Moja teza jest taka, że jeżeli ktoś robi to samo od lat, to ma pewien jasno określony pogląd na pewne sprawy, jemu jest trudniej przyjąć coś innowacyjnego. (...) Oni czasami nie są merytorycznie przygotowani do zakresu w jakim mają oceniać te oferty”.

[UM5]

- Część osób pracujących w urzędzie i współpracujących z organizacjami podkreślała, że są problemy z brakiem chętnych osób z organizacji do zaangażowania się w komisje konkursowe lub konfliktem interesów członków komisji:

“Jest kłopot z powoływaniem komisji, z wyborem przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji. Wiele organizacji aplikuje w konkursach, więc organizacje mają kłopot, żeby rzeczywiście swojego przedstawiciela do komisji wskazać, takiego, który nie będzie miał konfliktu w danym konkursie”. [UM4]

Współpraca z urzędem a przyznawanie dotacji

- Urzędnicy i urzędniczki mieli podzielone zdania na temat tego, jak wcześniejsza współpraca z Urzędem wpływa na możliwość uzyskania dotacji. Niektóre osoby podkreślały, że nowe organizacje też mają duże szanse na otrzymanie dofinansowania, a inne wskazywały na wagę poprzednich doświadczeń współpracy w procesie przyznawania środków:

“Natomiast nie ma czegoś takiego, żeby nowa organizacja miała zamkniętą drogę do otrzymania dofinansowania, dlatego że jest nowa, bo wysoko się ocenia tylko te organizacje, które już z Miastem współpracują. Tak naprawdę ocenia się konkretny projekt. Wiadome jest, że to doświadczenie i współpraca, też to zależy od specyfiki konkursu”. [UM4]

“Jeżeli organizacja, która gdzieś tam już wcześniej miała trudności z dostarczaniem dokumentów, a ponownie tu zgłosiła się do nas, no to już gdzieś widzimy, że możemy napotykać znowu na kolejne bariery, które uniemożliwiają nam realizację, a ktoś inny robi to naprawdę bardzo, bardzo dobrze, więc niech skorzysta z tych środków i niech tutaj zrealizuje te działania, które gdzieś nam w ofercie przedstawia”. [UM6]

“Dla komisji informacja, że organizacja trzy miesiące wiezie faktury, to jest tylko taka informacja, która nie przekłada się na dokumenty, na punktację, na przyznanie tej dotacji na kolejny rok, no bo niby w jaki sposób. Czytamy i oceniamy ofertę, komisja ocenia. Nie ma tam punktu czy organizacja w latach poprzednich współpracowała dobrze z Urzędem czy też nie”. [UM7]

4.6. Opinie o procesie realizacji zadań publicznych

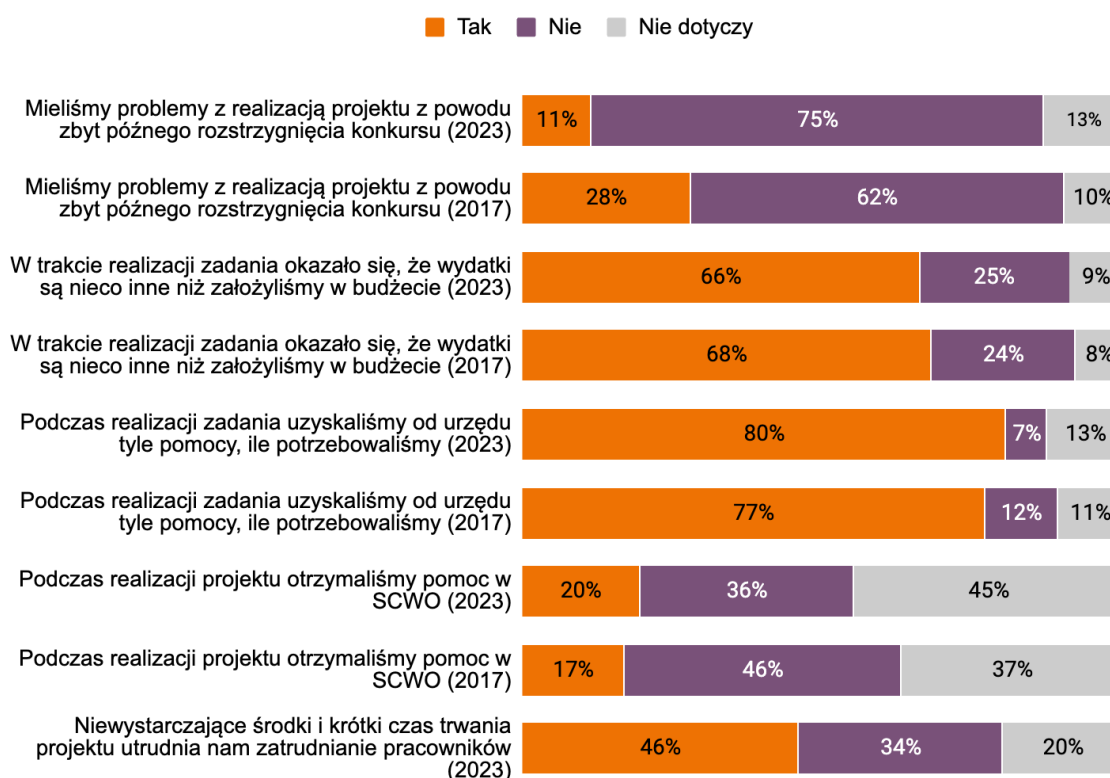
4.6.1. Proces realizacji zadań z perspektywy organizacji

Wśród organizacji, które realizowały dotacje z Miasta w ciągu ostatnich 3 lat:

- Z perspektywy organizacji coraz lepiej wygląda dotrzymywanie terminów konkursowych przez Urząd. Zarówno na poziomie dzielnicowym, jak i miejskim, wzrósł odsetek organizacji, które nie miały problemów z realizacją projektu z powodu zbyt późnego rozstrzygnięcia konkursu. Obecnie jedynie co 10 organizacja realizująca projekty z biur Urzędu lub dzielnic wskazuje, że terminy nie zostały dotrzymane i w związku z tym mieli problem z realizacją zadania. W 2017 roku takich organizacji było dwa razy więcej, a 10 lat temu prawie cztery razy więcej.
- Organizacje zgłaszają problemy z budżetem zarówno na poziomie aplikowania o dotacje, jak i realizowania projektu. Nadal większość organizacji ma problemy z realizacją założonego budżetu. 2 na 3 organizacje działające na poziomie miejskim lub dzielnicowym deklarują, że w trakcie realizacji zadania okazało się, że wydatki są nieco inne niż założono w budżecie.
- Organizacje bardzo dobrze oceniają pomoc Urzędu podczas realizacji zadania. 80% organizacji zgadza się ze stwierdzeniem, że podczas realizacji zadania uzyskało od Urzędu tyle pomocy, ile jej potrzebowało. W porównaniu do 2017 roku szczególnie poprawiła się ocena wsparcia od urzędów dzielnic.

- Zdecydowanie więcej organizacji niż w 2017 roku korzysta z pomocy Stołecznego Centrum Wspierania Organizacji (SCWO) podczas realizacji zadania w dzielnicach. Na poziomie miejskim odsetek pozostał zbliżony do 2017 roku i wynosi 20%. Nadal prawie połowa organizacji zaznacza, że nie korzystają z oferty SCWO.
- Prawie połowa organizacji realizujących zadania na poziomie miejskim i dzielnicowym zgadza się ze stwierdzeniem, że niewystarczające środki i krótki czas trwania projektu utrudniają zatrudnianie pracowników. Częściej na ten problem wskazywały organizacje zajmujące się rozwojem lokalnym.

Opinie organizacji na temat realizacji zadania z biur Urzędu m.st. Warszawy

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi biur Urzędu m.st. Warszawy?

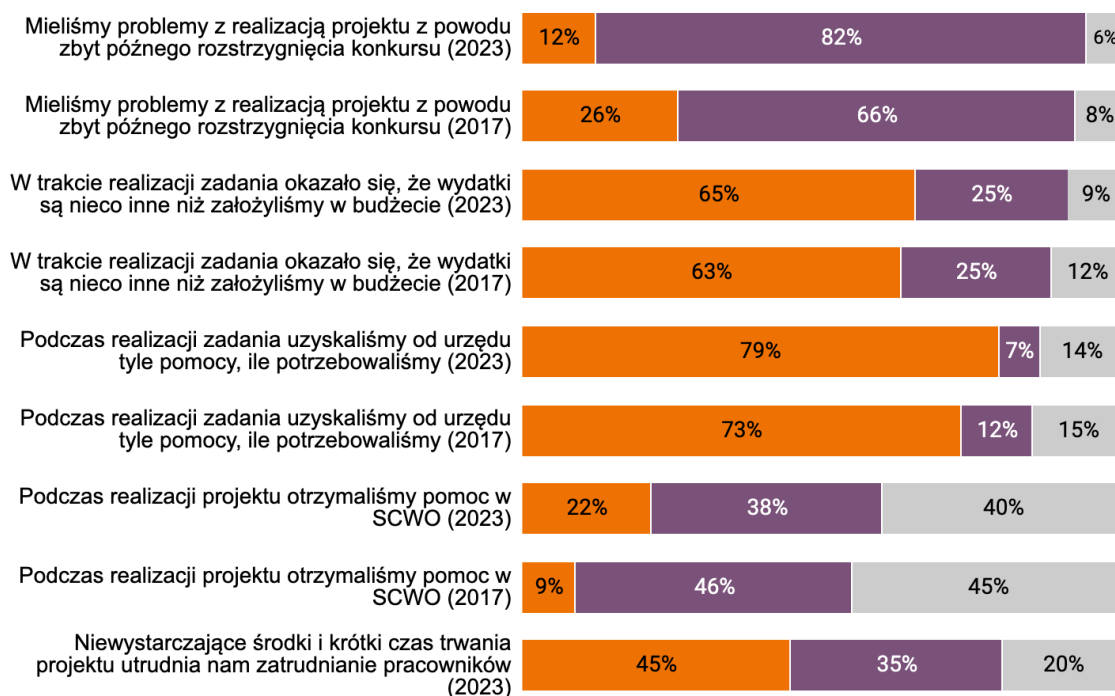
Podstawa procentowania: organizacje, które realizowały dotacje z biur Urzędu w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=174, n2017=226.

Opinie organizacji na temat realizacji zadania z biur Urzędu m.st. Warszawy	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mieliśmy problemy z realizacją projektu z powodu zbyt późnego rozstrzygnięcia konkursu (2023)	11%	75%	13%
Mieliśmy problemy z realizacją projektu z powodu zbyt późnego rozstrzygnięcia konkursu (2017)	28%	62%	10%
W trakcie realizacji zadania okazało się, że wydatki są nieco inne niż założyliśmy w budżecie (2023)	66%	25%	9%

W trakcie realizacji zadania okazało się, że wydatki są nieco inne niż założyliśmy w budżecie (2017)	68%	24%	8%
Podczas realizacji zadania uzyskaliśmy od urzędu tyle pomocy, ile potrzebowaliśmy (2023)	80%	7%	13%
Podczas realizacji zadania uzyskaliśmy od urzędu tyle pomocy, ile potrzebowaliśmy (2017)	77%	12%	11%
Podczas realizacji projektu otrzymaliśmy pomoc w SCWO (2023)	20%	36%	45%
Podczas realizacji projektu otrzymaliśmy pomoc w SCWO (2017)	17%	46%	37%
Niewystarczające środki i krótki czas trwania projektu utrudnia nam zatrudnianie pracowników (2023)	46%	34%	20%

Opinie organizacji na temat realizacji zadania z urzędów dzielnic

■ Tak
 ■ Nie
 ■ Nie dotyczy

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi urzędów dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które realizowały dotacje z urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=130, n2017=153.

Opinie organizacji na temat realizacji zadania z urzędów dzielnic	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mieliśmy problemy z realizacją projektu z powodu zbyt późnego rozstrzygnięcia konkursu (2023)	12%	82%	6%
Mieliśmy problemy z realizacją projektu z powodu zbyt późnego rozstrzygnięcia konkursu (2017)	26%	66%	8%
W trakcie realizacji zadania okazało się, że wydatki są nieco inne niż założyliśmy w budżecie (2023)	65%	25%	9%
W trakcie realizacji zadania okazało się, że wydatki są nieco inne niż założyliśmy w budżecie (2017)	63%	25%	12%
Podczas realizacji zadania uzyskaliśmy od urzędu tyle pomocy, ile potrzebowaliśmy (2023)	79%	7%	14%
Podczas realizacji zadania uzyskaliśmy od urzędu tyle pomocy, ile potrzebowaliśmy (2017)	73%	12%	15%
Podczas realizacji projektu otrzymaliśmy pomoc w SCWO (2023)	22%	38%	40%
Podczas realizacji projektu otrzymaliśmy pomoc w SCWO (2017)	9%	46%	45%
Niewystarczające środki i krótki czas trwania projektu utrudnia nam zatrudnianie pracowników (2023)	45%	35%	20%

Wsparcie urzędników w trakcie realizacji zadania

- Organizacje bardzo dobrze oceniają pomoc Urzędu podczas realizacji zadania. Szczególnie doceniane jest wyznaczanie opiekunów projektu ze strony Urzędu, z którymi można kontaktować się podczas realizacji zadania. Zarówno w wywiadach indywidualnych, jak i w ankietach, zwracano uwagę na to rozwiązanie, wskazując je jako dobrą praktykę we współpracy finansowej:

“W realizacji projektów i rozliczeniach zgodnych z założeniami pomaga nam zawsze regularny kontakt z osobą wyznaczoną do opieki nad naszym projektem, kontakt bezpośredni i możliwość rozwiązywania ewentualnych problematycznych kwestii, zadawania pytań w bezpośredniej rozmowie na bieżąco bardzo ułatwia realizację działań”. [ankieta]

“Więc my od razu, ruszając do pracy z projektem, od razu zakładamy, że będzie to też współpraca z koordynatorem ze strony Miasta, z tym opiekunem projektu po prostu. I porównując to na przykład z innymi konkursami, bo nie tylko w warszawskich uczestniczymy, to wydają mi się, w mojej ocenie urzędnicy warszawscy są bardziej aktywni niż w innych konkursach, bardziej zorientowani, bardziej aktywni, bardziej zaangażowani”. [NG02]

“Bardzo dobra komunikacja z pracownikiem Biura, czuwającym nad realizacją zadania. Wsparcie i pomoc, w kwestiach prawidłowego rozliczenia zadania. Życzliwość, profesjonalizm, kompetencje były bardzo cennym wsparciem na każdym etapie realizacji wniosku”. [ankieta]

- Wiele przedstawicieli i przedstawicielek organizacji ma pozytywne doświadczenia z komunikacji z Urzędem podczas realizowania projektów i poczucie, że urzędnicy i urzędniczki są przyjaźnie nastawieni do organizacji pozarządowych:

“Bardzo dobra współpraca z biurami, wydziałami dzielnicy, to główna przyczyna dla której organizacja rozwija swoją działalność o nowe przedsięwzięcia, a nawet instytucje w tej właśnie dzielnicy. Władza "blisko człowieka", typ urzędników, którzy z uwagą pochylają się nad naszymi potrzebami". [ankieta]

“Bardzo przyjazna współpraca z urzędem, życzliwość i wsparcie ze strony pracowników Urzędu m.st. Warszawy i dzielnicy". [ankieta]

Możliwość zmian w trakcie realizacji zadania

- Organizacje bardzo cenią sobie, jeśli Urząd jest otwarty na zmiany w trakcie realizacji zadania, zarówno dotyczące budżetu, jak i zakresu działań. Kilka osób z badanych organizacji spotkało się z niejasnościami lub trudnościami dotyczącymi aneksowania umowy, co wywołało ich niezadowolenie:

“Ostatnio się spotkałam z tym, że urzędnicy sami nie wiedzą jakich zmian można dokonywać. Urzędnik mi powiedział, że w umowie nie ma nic o aneksach, więc nie można podpisywać aneksów. I gdyby nie to, że ja dobrze wiem, że można, to by na tym stanęło". [NGO6]

- Niektórzy przedstawiciele i przedstawicielki organizacji podkreślają, że reakcje Urzędu na nagłe, awaryjne sytuacje są często opóźnione. Głównie wynika to z wysokiego zhierarchizowania Urzędu i brak decyzyjności osób na niższych stanowiskach:

“Jest wiele takich sytuacji [nagłych] i problem polega na tym, że urzędnicy, którzy są opiekunami projektów, są kompletnie niedecyzyjni w sprawach reakcji na jakieś trudne sytuacje. Wszystko musi iść do dyrektora, pełnomocnika, prezydenta... Tak naprawdę żeby coś niestandardowo zmienić w umowie, w reakcji na, COVID, wojnę, Ukrainę, inflację, to urzędnik, który z nami współpracuje nie ma żadnych mocy decyzyjnych. W związku z tym te decyzje są często trochę spóźnione". [NGO6]

- Wybrzmiewały również głosy, że Urząd jest przychylny w trudnych momentach, urzędnicy starają się szukać wspólnych rozwiązań z organizacjami i są otwarci na modyfikacje, jeśli zmiana sprzyja osiągnięciu rezultatów projektu:

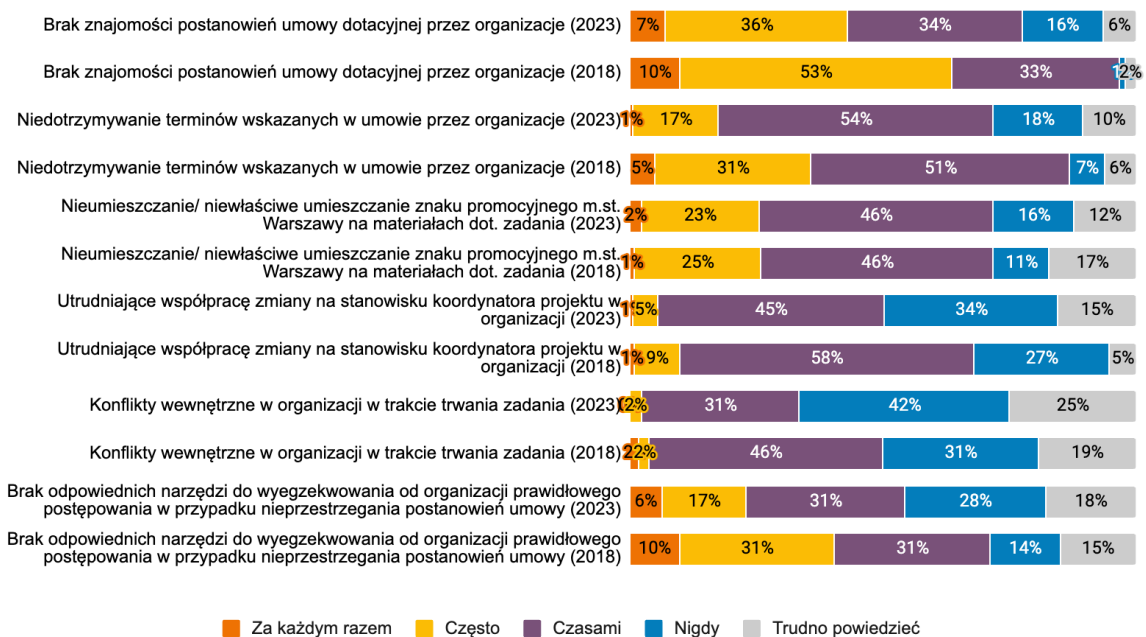
“W przypadku pojawienia się niespodziewanych trudności w realizacji projektu, mieliśmy możliwość osobistego spotkania z Urzędem, aby zaplanować co możemy zrobić i wspólnie poszukać rozwiązań. Jako dobrą praktykę widzimy partnerskie podejście do realizacji projektów przez przedstawicieli/ki biur/urzędów – takie podejście, że realizacja tego projektu jest naszą wspólną sprawą i obu stronom zależy na realizacji rezultatów projektów. Dzięki temu łatwe jest modyfikowanie zaplanowanych działań czy budżetu, jeśli zmiana sprzyja realizacji rezultatów określonych we wniosku". [ankieta]

4.6.2. Proces realizacji zadań z perspektywy Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników zajmujących się współpracą finansową z organizacjami:

- Według urzędników i urzędniczek, którzy współpracują z organizacjami, polepszyła się znajomości postanowień umowy dotacyjnej przez organizacje. Nadal duża grupa osób pracujących w Urzędzie (78%) zauważa, że taki problem się zdarza, lecz jego częstotliwość zmalała.
- Mniej powszechnym problem jest też niedotrzymywanie przez organizacje terminów wskazanych w umowie. Ponad połowa urzędników i urzędniczek czasami spotyka się z taką sytuacją, ale dużo mniej, niż w 2018 roku spotyka się z nią często lub za każdym razem.
- Nieumieszczanie lub niewłaściwe umieszczanie znaku promocyjnego m.st. Warszawy na materiałach dotyczących zadania zdarza się w podobnym stopniu, co pięć lat temu. Największa grupa pracowników Urzędu (46%) wskazuje, że taka sytuacja ma miejsce czasami.
- W oczach urzędników i urzędniczek znacznie zmalały problemy wewnątrz organizacji. Zarówno mniej pracowników Urzędu deklaruje, że współpracę utrudniały im zmiany na stanowisku koordynatora projektu w organizacji, jak i konflikty wewnętrzne w organizacji. Ze zmianami na stanowisku koordynatora nigdy nie spotkało się 34% osób pracujących w Urzędzie, a konfliktów nigdy nie zauważyło 42% z nich.
- Rzadziej niż w 2018 roku problemem dla urzędników jest brak odpowiednich narzędzi do wyegzekwowania od organizacji prawidłowego postępowania w przypadku nieprzestrzegania postanowień umowy. Ponad połowa (54%) nie doświadczyła w ogóle takiej sytuacji. Największą grupą badanych są ci, którzy doświadczyli jej czasami.

Opinie urzędników na temat częstotliwości występowania problemów podczas realizacji zadania przez organizacje

Pytanie: jak często w ciągu ostatnich 3 lat podczas realizacji zadań dotowanych zdarzały się poniższe sytuacje w ramach Pana(i) współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: pracownicy urzędu, którzy zajmują się współpracą finansową z organizacjami, n2023=125, n2018=81.

Opinie urzędników na temat częstotliwości występowania problemów podczas realizacji zadania przez organizację	Za każdym razem	Często	Czasami	Nigdy	Trudno powiedzieć
Brak znajomości postanowień umowy dotacyjnej przez organizację (2023)	7%	36%	34%	16%	6%
Brak znajomości postanowień umowy dotacyjnej przez organizację (2018)	10%	53%	33%	1%	2%
Niedotrzymywanie terminów wskazanych w umowie przez organizację (2023)	1%	17%	54%	18%	10%
Niedotrzymywanie terminów wskazanych w umowie przez organizację (2018)	5%	31%	51%	7%	6%
Nieumieszczanie/ niewłaściwe umieszczanie znaku promocyjnego m.st. Warszawy na materiałach dot. zadania (2023)	2%	23%	46%	16%	12%
Nieumieszczanie/ niewłaściwe umieszczanie znaku promocyjnego m.st. Warszawy na materiałach dot. zadania (2018)	1%	25%	46%	11%	17%
Utrudniające współpracę zmiany na stanowisku koordynatora projektu w organizacji (2023)	1%	5%	45%	34%	15%
Utrudniające współpracę zmiany na stanowisku koordynatora projektu w organizacji (2018)	1%	9%	58%	27%	5%
Konflikty wewnętrzne w organizacji w trakcie trwania zadania (2023)	0%	2%	31%	42%	25%
Konflikty wewnętrzne w organizacji w trakcie trwania zadania (2018)	2%	2%	46%	31%	19%
Brak odpowiednich narzędzi do wyegzekwowania od organizacji prawidłowego postępowania w przypadku nieprzestrzegania postanowień umowy (2023)	6%	17%	31%	28%	18%
Brak odpowiednich narzędzi do wyegzekwowania od organizacji prawidłowego postępowania w przypadku nieprzestrzegania postanowień umowy (2018)	10%	31%	31%	14%	15%

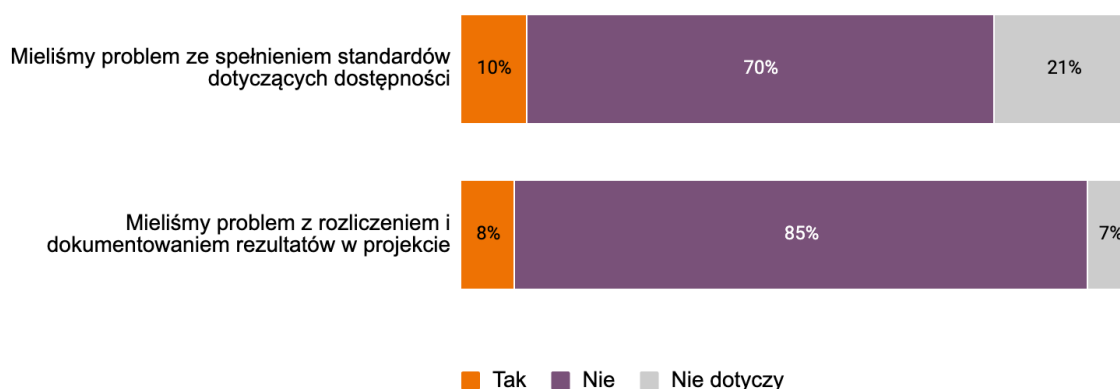
4.7. Opinie o procesie kontroli i rozliczania realizacji zadań

4.7.1. Kontrola i rozliczanie realizacji zadań z perspektywy organizacji

Wśród organizacji, które realizowały dotacje z Miasta w ciągu ostatnich trzech lat:

- Zdecydowana większość organizacji, zarówno na poziomie dzielnicowym, jak i ogólnomiejskim deklaruje, że nie ma problemu ze spełnieniem standardów dotyczących dostępności lub z rozliczaniem i dokumentowaniem rezultatów w projekcie. 1 na 10 organizacji realizujących dotacje wskazywała, że te kwestie były dla niej problemem.

Opinie organizacji na temat rozliczania zadania z biur Urzędu m.st. Warszawy

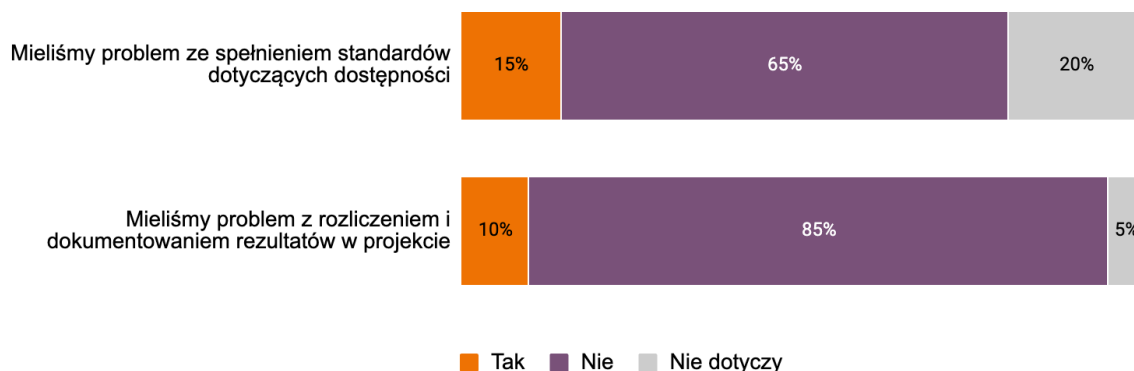

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi biur Urzędu m.st. Warszawy?

Podstawa procentowania: organizacje, które realizowały dotacje z biur Urzędu w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=174.

Opinie organizacji na temat rozliczania zadania z biur Urzędu m.st. Warszawy	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mieliśmy problem ze spełnieniem standardów dotyczących dostępności (2023)	10%	70%	21%
Mieliśmy problem z rozliczeniem i dokumentowaniem rezultatów w projekcie (2023)	8%	85%	7%

Opinie organizacji na temat rozliczania zadania z urzędów dzielnic

Pytanie: czy zgadza się Pan(i) z tymi stwierdzeniami dotyczącymi urzędów dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które realizowały dotacje z urzędów dzielnic w ciągu ostatnich 3 lat, n2023=130.

Opinie organizacji na temat rozliczania zadania z urzędów dzielnic	Tak	Nie	Nie dotyczy
Mieliśmy problem ze spełnieniem standardów dotyczących dostępności (2023)	15%	65%	20%
Mieliśmy problem z rozliczeniem i dokumentowaniem rezultatów w projekcie (2023)	10%	85%	5%

Opinie o kontroli zadań

- Dla wielu przedstawicieli i przedstawicielek organizacji kontrola realizowanych zadań jest dobrym doświadczeniem, z którego wyciągają wnioski na przyszłość. Podkreślają, że urzędnicy i urzędniczki są do niej dobrze przygotowani i mają przyjazne nastawienie:

“(Kontrola była) bardzo dobrym doświadczeniem (...). Ja się trzęsłam, jak usłyszałam o tej kontroli, bo się bałam, że coś wyszukają, my pierwszy raz (realizowaliśmy projekt). (Ale urzędniczka) potrafiła to spokojnie z nami przejść i dała czas, powiedziała do kiedy to tam trzeba poprawić”. [NGO12]

“Ja nie lubię bardzo słowa kontrola (...). Te wszystkie kontrole, które do tej pory były, to były przyjazne. Że po prostu ktoś przychodzi, uczestniczy w zajęciach (...). Ja mam wrażenie, że oni po prostu muszą to zrobić. Nie mam poczucia, że ktoś szuka (tego, że) coś jest nie tak. (...) Po prostu sprawdzają, jak są środki wykorzystywane”. [NGO9]

- W wywiadach indywidualnych osoby z organizacji podkreślały, że brakuje im jednolitych standardów kontroli w Urzędzie m.st. Warszawy oraz że podejście urzędników i urzędniczek do tej kwestii potrafi być różne:

“(...) wciąż te kontrole wyglądają uznaniowo. To znaczy w bardzo wielu miejscach, że często urzędnicy oczekują rzeczy, których nie powinni oczekiwać, bo nie ma ich we wniosku, nie ma ich we wskaźnikach, a oni tak zawsze robili. (...) Chodzi o to, że mamy wciąż standardy w wydziałach, i w

dzielnicach w stosunku nie tylko do rozliczeń, ale i kontroli bardzo różne, i tak naprawdę trzeba się nauczyć obsługi danego wydziału czy danego biura, żeby wiedzieć, jak to powinno być". [NGO14]

Rozliczanie przez rezultaty

- Część organizacji wskazuje na problemy związane z rozliczaniem przez rezultaty. Przed wszystkim podkreślają, że nie jest to alternatywny mechanizm rozliczania, tylko dodatkowy – poza rozliczaniem finansowym:

"Był jakiś taki pomysł, że mamy być rozliczani z rezultatów zamiast z finansów. Teraz jesteśmy rozliczani i z rezultatów, i z finansów. Znaczący nic się nie zmieniło, tylko jeszcze doszło. Więc to jest negatywna zmiana". [NGO6]

- Stosunkowo często w wywiadach indywidualnych pojawiały się opinie, że w zależności od jednostki Urzędu obowiązują różne standardy rozliczania. Przedstawiciele i przedstawicielki widzą potrzebę, aby to ujednoczyć na poziomie Miasta:

"Ciekawe jest to, że (...) mamy taki urząd jeden, który wymaga, żeby przywieźć im faktury. A inne tylko proszą o sprawozdanie i w ogóle dokumentów finansowych nie oglądają. Więc myślę, dlaczego jedni chcą, a inni nie? Skoro działają według tych samych przepisów". [NGO9]

"Na przykład kwestia rozliczania dotacji, pomimo tego, że jest procedura już wielokrotnie aktualizowana i wprowadzona zarządzeniem prezydenta, (...) ona jest bardzo różnie stosowana w praktyce na poziomie poszczególnych wydziałów dzielnic, poszczególnych biur. Każdy (...) inaczej rozlicza, ten chce fakturę, ten nie chce faktur, mimo tego że te (...) praktyki, standardy urzędników są zupełnie nieadekwatne do tego, co jest zapisane w dokumentach miejskich, bo nigdy dokumentów miejskich nie znają. (...) Zwłaszcza dotyczy to dzielnic, gdzie coś robiono tak samo od wielu lat i nie zauważono, że są niuanse zmienione na poziomie centralnym, więc ta współpraca jest bardzo różna". [NGO13]

Biurokracja

- Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji zauważają, że proces rozliczania dotacji jest obwarowany dużą liczbą formalności i biurokracji, co nie jest dla nich komfortowe:

"Najpierw składa się wniosek, a potem przychodzi prośba o jakieś dodatkowe wyjaśnienia. Ja rozumiem, że to są pieniądze publiczne, ale czasem to takie udowadnianie, że się nie jest wielbłądem, to jest takie dziwne. Czuje się człowiek trochę jak złodziej". [NGO1]

"Problemem jest faktycznie dosyć mocne zbiurokratyzowanie tych rzeczy. (...) Część dokumentów już można wysłać z e-podpisem poprzez ePUAP na przykład, a część jednak nie". [NGO2]

"Powiem szczerze, mam wrażenie, że ilość biurokracji i jakichś takich kontroli narasta w taką stronę biurokratyczno-papierową. W ogóle urzędnicy przestają się zajmować i przejmować sprawami merytorycznymi, bo chyba już grzęzną w tych papierach. (...) Najczęściej urzędnicy oglądają papiery, (...) oglądają faktury. Coraz więcej pieczętek, coraz więcej opisów, coraz więcej jakichś takich wymagań". [NGO6]

Spełnianie standardów dostępności

- W badaniu ankietowych zdecydowana większość organizacji, zarówno na poziomie dzielnicowym, jak i ogólnomiejskim deklaruje, że nie ma problemu ze spełnieniem standardów dotyczących dostępności. Jednak w rozmowach indywidualnych z przedstawicielami i przedstawicielkami organizacji ten temat określany był jako niejasny i trudny do zrealizowania:

“W związku z tym większość zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe realizowana jest w lokalach, które są niedostosowane i są niedostępne, ale nie dlatego, że organizacje tego nie chcą, tylko dlatego, że mogą korzystać z takich lokali, bo takie lokale mają niższe czynsze i są udostępniane organizacjom pozarządowym. No efekt jest taki, że większość tych lokali nie spełnia tych wymogów dostępności. Więc to jest taka trochę kwadratura koła. No gdybyśmy mieli... lokale i gdybyśmy mogli za niższe stawki korzystać z lokali o lepszej dostępności, to oczywiście większość z nas by tego chciała. Ale nie ma takiej możliwości. Więc musimy się gimnastykować jak tą dostępność zapewnić, co jest trochę fikcją”. [NGO6]

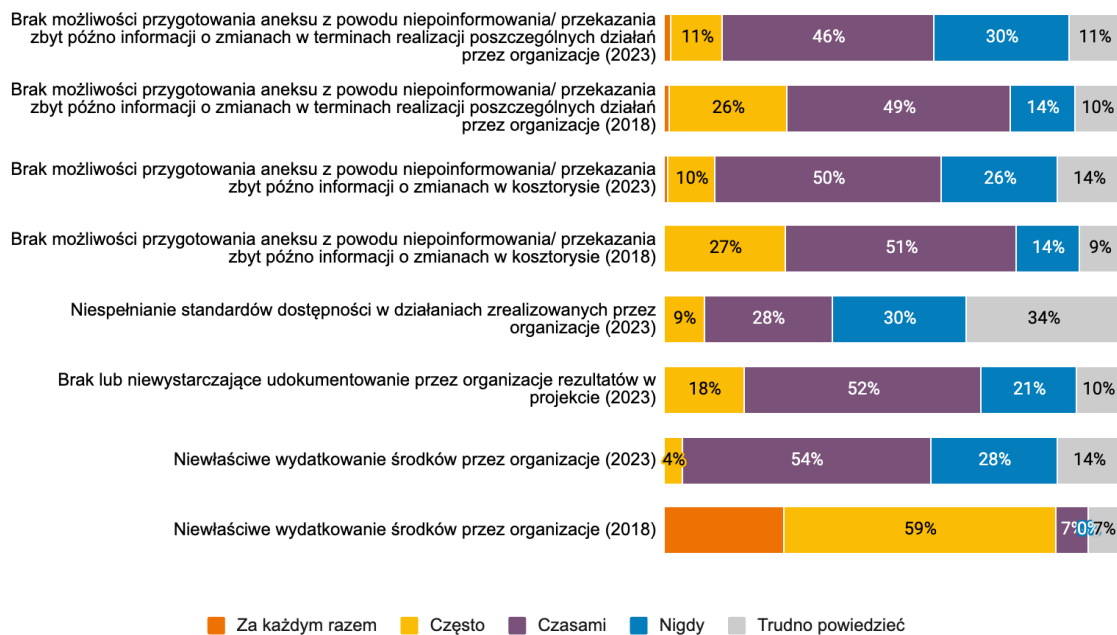
“No z tą dostępnością, to jest dla wszystkich temat zagadkowy, nowy (...). Nam sprawia trudność to, że my staramy się zakładać jakieś środki na dostępność. One do tej pory nie były wykorzystywane na działania związane z tym, że ktoś przychodzi na zajęcia i czegoś potrzebuje, natomiast wykorzystujemy je na działania związane z dostępnością strony na przykład, ale to też pod koniec roku dopiero. Także to jest problem”. [NGO9]

4.7.2. Kontrola i rozliczanie realizacji zadań z perspektywy Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników zajmujących się współpracą finansową z organizacjami:

- Rzadziej niż w 2018 roku urzędnicy i urzędniczki wskazują na problemy związane z brakiem możliwości przygotowania aneksu z powodu braku informacji. Problem stanowi również zbyt późne dostarczenie informacji od organizacji o zmianach w terminach realizacji poszczególnych działań lub o zmianach w kosztorysie. Z takim problemem spotyka się około 60% osób pracujących w Urzędzie, z czego prawie połowa doświadcza go tylko czasami. Znacznie zwiększyła się też grupa osób, która deklaruje, że nigdy nie miała takiej sytuacji.
- Niespełnianie standardów dostępności w działaniach zrealizowanych przez organizacje jest najrzadziej wskazywanym problemem przez urzędników i urzędniczki.
- 70% osób pracujących w Urzędzie spotkało się z sytuacją, w której organizacja nie udokumentowała lub niewystarczająco udokumentowała rezultaty w projekcie. Połowa osób pracujących w Urzędzie miała do czynienia z taką sytuacją czasami, a 18% często.
- W oczach urzędników i urzędniczek znacznie polepszyła się sytuacja z niewłaściwie wydatkowanymi środkami przez organizacje. O ile w 2018 roku przeważała odpowiedź, że zdarzało się to za każdym razem i często – odpowiednio 26%, 59% to obecnie 54% osób spotyka się z tym czasami, 4% procent często, a za każdym razem nikt.

Opinie urzędników na temat częstotliwości występowania problemów podczas rozliczania dotacji

Pytanie: jak często w ciągu ostatnich 3 lat podczas realizacji zadań dotowanych zdarzały się poniższe sytuacje w ramach Pana(i) współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą finansową z organizacjami, n2023=125, n2018=81.

Opinie pracowników Urzędu na temat częstotliwości występowania danych problemów podczas rozliczania dotacji	Za każdym razem	Często	Czasami	Nigdy	Trudno powiedzieć
Brak możliwości przygotowania aneksu z powodu niepoinformowania/ przekazania zbyt późno informacji o zmianach w terminach realizacji poszczególnych działań przez organizację (2023)	2%	11%	46%	30%	11%
Brak możliwości przygotowania aneksu z powodu niepoinformowania/ przekazania zbyt późno informacji o zmianach w terminach realizacji poszczególnych działań przez organizację (2018)	1%	26%	49%	14%	10%
Brak możliwości przygotowania aneksu z powodu niepoinformowania/ przekazania zbyt późno informacji o zmianach w kosztorysie (2023)	1%	10%	50%	26%	14%
Brak możliwości przygotowania aneksu z powodu niepoinformowania/ przekazania zbyt późno informacji o zmianach w kosztorysie	0%	27%	51%	14%	9%

(2018)					
Niespełnianie standardów dostępności w działaniach zrealizowanych przez organizacje (2023)	0%	9%	28%	30%	34%
Brak lub niewystarczające udokumentowanie przez organizacje rezultatów w projekcie (2023)	0%	18%	52%	21%	10%
Niewłaściwe wydatkowanie środków przez organizacje (2023)	0%	4%	54%	28%	14%
Niewłaściwe wydatkowanie środków przez organizacje (2018)	26%	59%	7%	0%	7%

Opinie o kontroli zadań

- Urzędnicy i urzędniczki, tak jak i organizacje, zauważają potrzebę ujednoczenia procedury kontroli realizacji zadań. Wskazują na to, że pracownicy Urzędu współpracujący z organizacjami nie są częścią działu finansowo-księgowego i potrzebują jasnych wytycznych do działań kontrolnych:

“Dobrze się dzieje w tej chwili, że pracują koledzy nad procedurą kontrolowania dotacji. Bo pracownicy to nie jest dział finansowo-księgowy. To są osoby, które prowadzą biura (...) i na pewno przydają im się ciągle jakieś szkolenia i właśnie takie ustandaryzowanie pewnych działań kontrolnych”. [UM3]

“No w Mieście Stołecznym Warszawa nie ma takiej jednolitości. (...) Dla organizacji to też jest taki aspekt, że trzeba będzie też sprawy pewne unormować, bo w każdej dzielnicy są różne punkty widzenia, różne decyzje podejmowane. Jeżeli procedura już będzie taka jednolita dla całego Miasta Stołecznego Warszawy, może to pewne rzeczy usprawni, ujednoczyci. Będą organizacje też miały wiedzę, że to z czegoś wynika, że to będzie zarządzenie Prezydenta (...) Kontrola dotacji, chodzi tutaj bardziej o stworzenie takiej procedury kontroli dotacji zarówno kontroli merytorycznej, jak i finansowej”. [UM6]

Rozliczanie przez rezultaty

- Zdania na temat rozliczania organizacji z dotacji przez rezultaty wśród urzędników i urzędniczek są podzielone. Wielu pracowników Urzędu wskazuje, że ten sposób rozliczania również wymaga prowadzenia dokumentacji finansowej, a dodatkowo jest mniej przejrzysty:

“Myślę, że dużo łatwiej byłoby i organizacji, i nam, rozliczać tylko i wyłącznie przez rezultaty i zapomnieć w cudzysłowie o prowadzeniu dokumentacji finansowo-księgowej, ale na tę chwilę to jest niemożliwe. Bo jest to obowiązek”. [UM1]

“Na pewno ten sposób jest łatwiejszy, (...) bo mniej czasu potrzebujemy na rozliczenie jednego sprawozdania (...). Natomiast wszystko zależy od tego, jak organizacja przygotowuje sprawozdanie. (...)

Większy kłopot pojawia się wtedy, kiedy coś rzeczywiście nie jest zrealizowane. Bo w momencie, kiedy mieliśmy rzeczywiście te kosztorysy rozbudowane z zestawieniami faktur (...) łatwiej było wyliczyć, zweryfikować kwotę, która w momencie, kiedy jakieś działanie jest niezrealizowane, powinna zostać zwrócona. W tej chwili jest to trudniejsze. (...) Często jest tak, że te koszty nie są aż tak bardzo szczegółowo pokazane w planie, więc później trudniej jest nam wyciągnąć tę kwotę, która powinna podlegać zwrotowi, tym bardziej, że w momencie, kiedy przeszliśmy na rozliczanie na podstawie rezultatów, ani w umowach, ani w sprawozdaniach, my nie mamy podziału na źródła finansowania w poszczególnych kosztach". [UM4]

"Ja jestem zwolennikiem wcześniejszego sposobu rozliczania dotacji. Owszem, rezultaty są ważne, dają obraz tego, jak organizacja zrealizowała dane działanie, ale nie powinniśmy zapominać o aspekcie finansowym. I to sprawozdanie, które jest, i kwestia tej oferty, tam bardzo dużo rzeczy się zmieniło. Z naszego punktu widzenia, wolałam właśnie tamtą metodę rozliczania, gdzie (...) to wszystko było bardziej takie przejrzystsze, bardziej takie jakościowe". [UM6]

Spełnianie standardów dostępności

- Urzędnicy i urzędniczki rzadko wskazują na problem ze spełnianiem przez organizacje standardów dostępności. W wywiadach indywidualnych pojawiły się jednak opinie, że jest to trudny wymóg do spełnienia dla organizacji:

"Spełnianie standardów dostępności w zakresie sportu jest problematyczne. Natomiast wydają mi się, że zapisy, które w tej chwili stosujemy w umowach są fikcją. To znaczy jeżeli klub sportowy czy uczniowski klub sportowy (...) ma zapewnić dostępność do swoich zajęć, no to jest to fikcja, bo (...) infrastruktura sportowa w mieście jest stara i w większości są to budynki niedostępne architektonicznie. (...) Dlatego tworzymy fikcję, bo w umowach te zapisy wprowadzamy. Organizacja ma tego świadomość, że tego nie spełnia, ale godzi się na to ze względu na to, że takich osób nie ma". [UM5]

"Jest to dużym problemem dla organizacji. Ale myślę, że nie tylko dla organizacji. Jest to wymóg ustawy, wszyscy o tym wiemy, natomiast też wszyscy wiemy, że nie tylko organizacje, ale w ogóle też i instytucje i samorządy, no same nie są w stanie często tych kryteriów dostępności spełnić. I wiem, że jest to duży kłopot dla organizacji. I (...) mam nadzieję, że w całym urzędzie, jednak urząd wychodzi naprzeciw organizacjom i pozwala na zapewnienie dostępu alternatywnego". [UM4]

5. Współpraca pozafinansowa organizacji z biurami i dzielnicami Urzędu m.st. Warszawy

5.1. Podstawowe informacje o współpracy pozafinansowej

Współpraca pozafinansowa z perspektywy organizacji

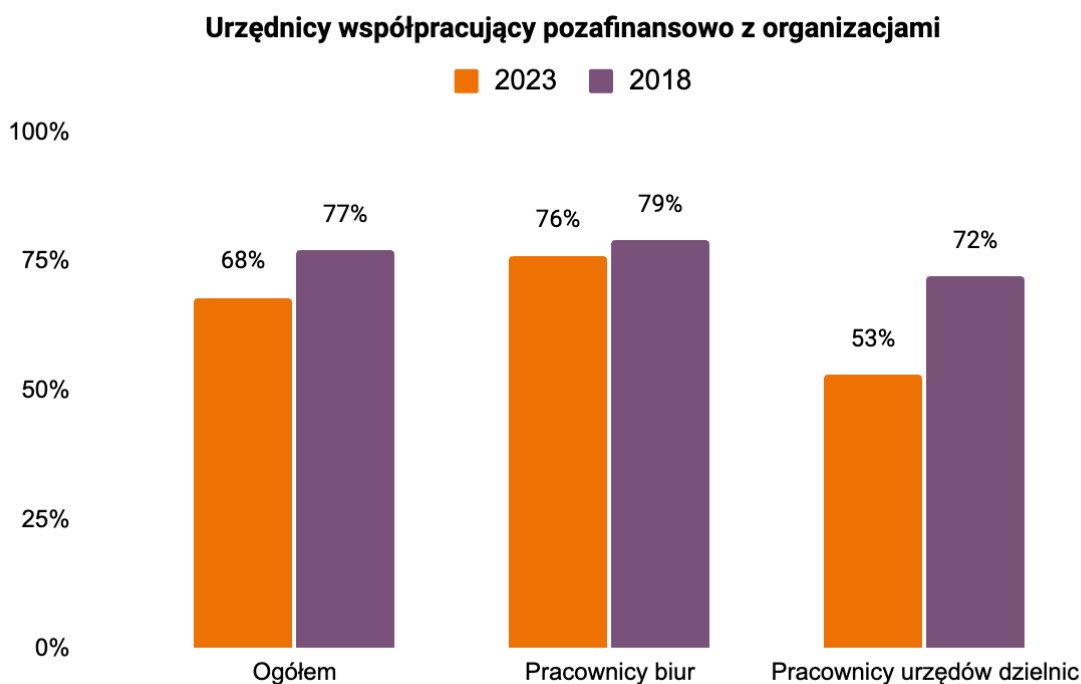
Kluczowe dane dot. współpracy pozafinansowej organizacji z Miastem (szczegółowe omówienie znajduje się w dalszej części rozdziału):

- 36% organizacji działających na rzecz Warszawy uczestniczy w komisjach dialogu społecznego działających przy urzędach dzielnic lub przy biurach Urzędu Miasta.
- 26% organizacji w ciągu ostatnich 3 lat brało udział w konsultacjach dokumentów prowadzonych przez biura Urzędu m.st. Warszawy lub urzędy dzielnic (dane te dotyczą organizacji działających i zarejestrowanych w Warszawie).

Współpraca pozafinansowa z perspektywy Urzędu

Wśród urzędników biorących udział w badaniu i zajmujących się współpracą z organizacjami:

- 68% zajmuje się współpracą pozafinansową. Wśród pracowników biur Urzędu m.st. Warszawy 76% zajmuje się pozafinansową współpracą z organizacjami, a wśród pracowników urzędów dzielnic – 53%.
- W 2018 roku 77% badanych urzędników współpracowało pozafinansowo z organizacjami.

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą z organizacjami. Ogółem: N2023=148, N2018=125, pracownicy biur: n2023=91, n2018=82, pracownicy urzędów dzielnic: n2023=55, n2018=43.

Urzednicy wspolpracujacy pozafinansowo z organizacjami	2023	2018
Ogolem	68%	77%
Pracownicy biur	76%	79%
Pracownicy urzedow dzielnic	53%	72%

Formy wspolpracy pozafinansowej urzednikow z organizacjami

Wsród urzedniczek i urzednikow uczestniczacych w badaniu i zajmujacych sie wspolpracą pozafinansową:

- Najczestsza formą wspolpracy pozafinansowej jest konsultowanie dokumentow (zajmuje sie tym 60% urzednikow), korzystanie ze specjalistycznej wiedzy organizacji (56%) oraz udzial w komisjach dialogu spolecznego (55%).
- Wsród innych form wspolpracy urzednicy wymieniali MAL-e, partnerstwa lokalne oraz projekty partnerskie.

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą pozafinansową z organizacjami. Ogółem: n2023=100, n2018=96, pracownicy biur: n2023=69, n2018=65, pracownicy urzędów dzielnic: n2023=29, n2018=31.

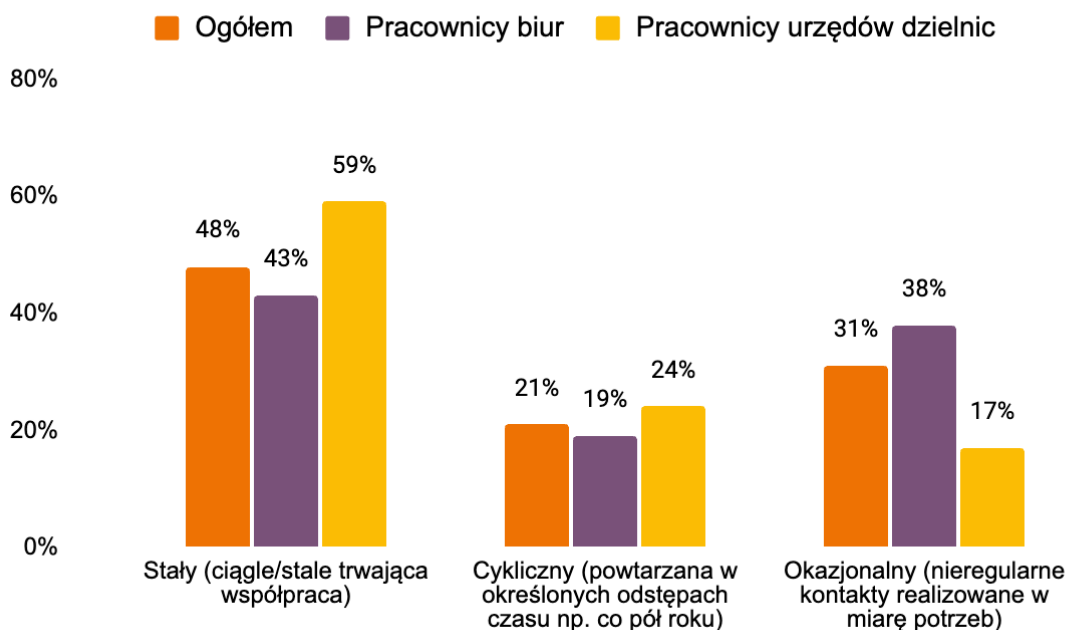
Formy współpracy pozafinansowej urzędników z organizacjami	2023	2018
Konsultacje dokumentów	60%	59%
Korzystanie z wiedzy specjalistycznej/eksperskiej/ organizacji (np. udział przedstawicieli organizacji w zespołach roboczych, szkolenia prowadzone przez organizacje)	56%	53%
Udział w Komisjach Dialogu Społecznego	55%	66%
Korzystanie z kontaktów organizacji jako sposób dotarcia do określonych grup odbiorców	47%	51%
Honorowe patronaty	34%	34%
Użyczenie sal/ pomieszczeń/ sprzętu organizacjom	33%	41%
Zgłaszanie organizacji do konkursu na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR	26%	-
Korzystanie z oferty nowatorskich działań lub aktywności proponowanej przez organizacje	21%	29%
Najem lokali na preferencyjnych warunkach dla organizacji pozarządowych	12%	16%
Inna forma	6%	11%

Rytm współpracy pozafinansowej urzędników z organizacjami

Wśród urzędniczek i urzędników uczestniczących w badaniu i zajmujących się współpracą pozafinansową:

- Niemal połowa (48%) prowadzi współpracę, która ma charakter stały. Taka ciągła współpraca rzadziej występuje w biurach urzędu (43%), częściej z kolei zdarza się w dzielnicach (59%).
- Co piąty urzędnik (21%) prowadzi cykliczną współpracę z organizacjami. Taka powtarzalna współpraca występuje z podobną częstotliwością w biurach (19%) oraz w dzielnicach (24%).
- Niemal co trzeci pracownik Urzędu (31%) współpracuje z organizacjami jedynie okazjonalnie. Nieregularna współpraca zdarza się częściej w biurach (38%), a rzadziej w dzielnicach (17%).

Charakter pozafinansowej współpracy urzędników z organizacjami

Podstawa procentowania: pracownicy Urzędu, którzy zajmują się współpracą pozafinansową z organizacjami. Ogółem: n2023=100, pracownicy biur: n2023=69, pracownicy urzędów dzielnic: n2023=29.

Charakter współpracy pozafinansowej urzędników z organizacjami	Ogółem	Pracownicy biur	Pracownicy urzędów dzielnic
Stały (ciągłe/stale trwająca współpraca)	48%	43%	59%
Cykliczny (powtarzana w określonych odstępach czasu np. co pół roku)	21%	19%	24%
Okazjonalny (nieregularne kontakty realizowane w miarę potrzeb)	31%	38%	17%

5.2. Komisje dialogu społecznego na poziomie biur i dzielnic

Dane dot. współpracy w KDS zebrane przez UM

- Zgodnie z danymi zgromadzonymi przez Urząd Miasta, w lipcu 2023 roku w Warszawie funkcjonowało 48 komisji dialogu społecznego, w tym 30 komisji działało przy biurach Urzędu, a 18 przy urzędach dzielnic.
- We wszystkich warszawskich KDS jest zaangażowanych 997 organizacji. W BKDS jest zaangażowanych 611 organizacji, a w DKDS – 446 (jedna organizacja może być zaangażowana w kilka komisji).
- Średnia liczba organizacji działających w KDS jest większa w przypadku komisji dzielnicowych. DKDS skupia średnio 25 organizacji, a komisja branżowa – 20. Nie oznacza to,

że każda komisja jest tak samo liczna, najwięcej członków liczy DKDS Bemowo, do którego należy 71 organizacji, a najmniej DKDS Rembertów, w którym funkcjonuje 8 podmiotów. Liczba organizacji będących na listach danego KDS nie oznacza też, że tyle organizacji aktywnie włącza się w prace komisji.

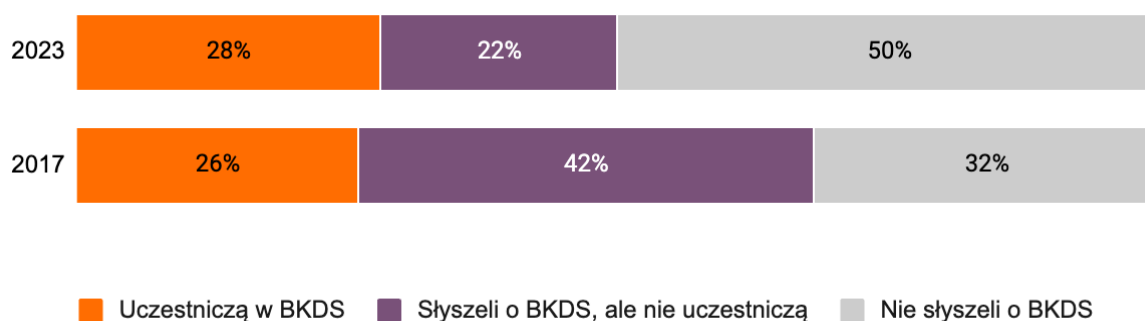
- W chwili przygotowywania tego raportu było 31 Branżowych Komisji Dialogu Społecznego (od lipca 2023 roku powstała jeszcze jedna komisja) i łącznie było 49 komisji.

5.2.1. Znajomość i udział organizacji w KDS

Wśród uczestniczących w badaniu i działających na rzecz Warszawy organizacji:

- 50% jest świadomych istnienia Branżowych Komisji Dialogu Społecznego. To mniej niż w 2017 roku, kiedy 68% organizacji wiedziało o istnieniu BKDS.
- 57% organizacji słyszało o Dzielnicowych Komisjach Dialogu Społecznego. To podobny wynik, jak w 2017 roku, kiedy 59% organizacji deklarowało znajomość DKDS.
- Świadomość funkcjonowania dzielnicowych KDS jest wyższa niż branżowych KDS. Sześć lat temu dane wskazywały odwrotną zależność, tj. organizacje deklarowały wyższą świadomość istnienia ciał dialogu społecznego działających na poziomie biur niż dzielnic.
- Choć obserwujemy spadek odsetka organizacji wiedzących o działaniu BKDS, to nie przekłada się to na odsetek badanych warszawskich organizacji, które deklarują udział w pracach komisji. 28% organizacji deklaruje uczestnictwo w BKDS, tj. podobnie jak w 2017 roku (26%).
- 17% organizacji, dokładnie tyle samo co w 2017 roku, deklaruje udział w pracach DKDS.

Znajomość Branżowych Komisji Dialogu Społecznego oraz udział w ich pracach

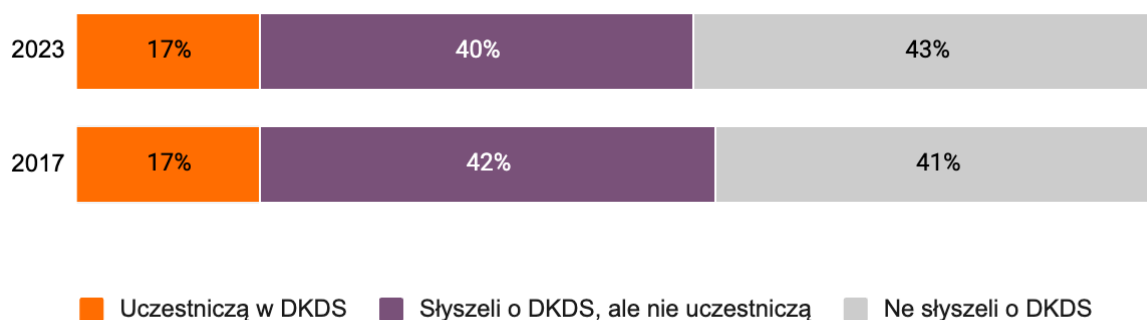

Pytanie: czy słyisał(a) Pan(i) o Branżowych Komisjach Dialogu Społecznego (tzw. BKDS-ach) funkcjonujących przy biurach Urzędu m.st. Warszawy? Czy Pan(i) lub inni przedstawiciele Pana(i) organizacji uczestniczą w pracach jakichś Branżowych Komisji Dialogu Społecznego przy biurach Urzędu m.st. Warszawy?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Znajomość Branżowych Komisji Dialogu Społecznego oraz udział w ich pracach	2023	2017
Uczestniczą w BKDS	28%	26%
Słyszeli o BKDS, ale nie uczestniczą	22%	42%
Nie słyszeli o BKDS	50%	32%

Znajomość Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego oraz udział w ich pracach

Pytanie: czy słyszał(a) Pan(i) o Dzielnicowych Komisjach Dialogu Społecznego (tzw. DKDS-ach) funkcjonujących przy urzędach dzielnic m.st. Warszawy? Czy Pan(i) lub inni przedstawiciele Pana(i) organizacji uczestniczą w pracach jakichś Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Znajomość Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego oraz udział w ich pracach	2023	2017
Uczestniczą w DKDS	17%	17%
Słyszeli o DKDS, ale nie uczestniczą	40%	42%
Ne słyszeli o DKDS	43%	41%

Zróżnicowanie wiedzy organizacji na temat KDS

Znajomość BKDS wśród organizacji różni się (w sposób istotny statystycznie) w zależności od budżetu organizacji i faktu otrzymania przez nią dotacji:

- Im większy budżet organizacji, tym większa w niej znajomość BKDS. O BKDS słyszało 35% organizacji deklarujących brak przychodów, 42% organizacji o przychodach do 100 tys. zł i 60% organizacji z budżetem powyżej 100 tys. zł.
- Częściej z BKDS mają też kontakt organizacje, które korzystają z dotacji. 60% organizacji, które otrzymały dotację z biur Urzędu lub z urzędów dzielnic zna BKDS, wśród organizacji bez dotacji – 31%.

Znajomość DKDS jest powiązana (w sposób istotny statystycznie) ze stażem działania organizacji, jej budżetem i faktem otrzymania przez nią dotacji:

- Im starsza organizacja, tym częściej zna DKDS. O DKDS słyszało 45% organizacji mających maksymalnie 5 lat oraz 66% organizacji ze stażem ponad 15-letnim.
- O DKDS najczęściej słyszą organizacje mające przychody mniejsze niż 10 tys. zł rocznie (68% takich organizacji zna DKDS) oraz powyżej 100 tys. zł rocznie (64%).
- Podobnie jak w przypadku BKDS, tak i tutaj: DKDS częściej kojarzą organizacje mające miejskie lub dzielnicowe dotacje (69%) niż te, które z takich środków nie korzystają (31%).

Nie obserwujemy istotnych statystycznie związków między uczestnictwem w BKDS lub DKDS a stażem lub budżetem organizacji.

Opinie organizacji nt. znajomości i udziału w KDS

- W wywiadach indywidualnych przedstawiciele organizacji wskazywali, że **znajomość KDS jest niewystarczająca i potrzeba ich szerszej promocji**, ponieważ prowadzi to do straty eksperckiego potencjału organizacji.

“Na pewno masa NGO w ogóle nie ma pojęcia, że coś takiego istnieje, bo nie sądzę, żebym była jedyną osobą, która te dwa i pół roku temu się dowiedziała [o KDS] i została zaproszona. To nie jest tak, że ja to sobie śledziłam i nagle mnie tam zaproszono. To po prostu było: a to przyjdź do takiego miejsca. (...) Więc myślę, że to jest też taki kamyczek, że pewnie tracimy też sporo potencjału, który pewnie gdzieś tam jest, ale ludzie po prostu o tym nie wiedzą”. [NGO5]

- Inne organizacje wskazywały na duże zróżnicowanie komisji. Rozmówczyni porównywała doświadczenia z dwóch dzielnicowych komisji, z których jedna skupia organizacje o podobnym, relatywnie wąskim profilu działania, a członkowie drugiej reprezentują szeroki przekrój tematyczny. **Skład dzielnicowej komisji ma z kolei wpływ na chęć dołączenia innych podmiotów do komisji.** Rozmówczyni zastanawiała się nad możliwymi powodami takiego zróżnicowania i wskazywała na potrzebę bardziej aktywnego informowania, szczególnie nowych organizacji, o funkcjonowaniu DKDS, aby ich skład był możliwie różnorodny.

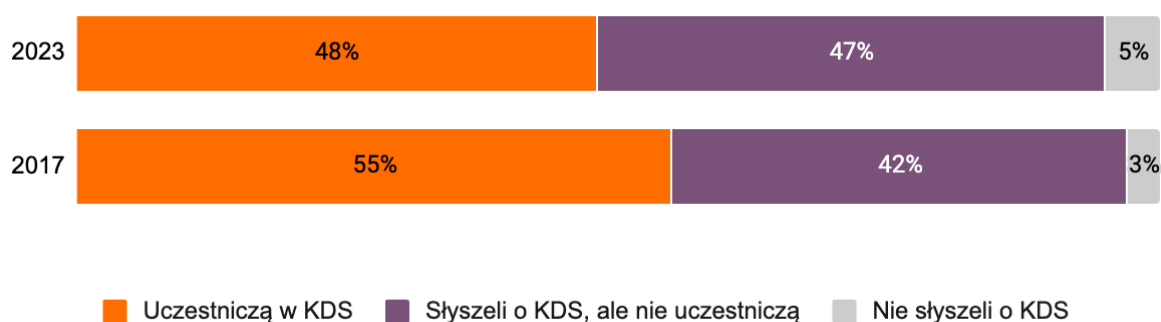
“Jest straszna różnica między tymi dwoma komisjami. (...) W tej komisji na [anonimizacja – nazwa dzielnicy] są takie organizacje monotematyczne, o takim profilu seniorskim, może trochę zdrowotnym. Natomiast w [anonimizacja – nazwa dzielnicy] są wszyscy. (...) I zastanawiam się z czego to wynika. Czy to jest tak, że niektóre komisje po prostu robią taki nabór wsobny, czy to chodzi o to, że jest na przykład słaba komunikacja do organizacji w ramach danej dzielnicy. (...) Więc może dzielnice powinny jakoś bardziej aktywnie wyjść. Bo może nie wszystkie organizacje, szczególnie te młode, mają świadomość, że mogą się w takiej sferze udzielić, że coś takiego jest”. [NGO1]

5.2.2. Znajomość i udział urzędników w KDS

Wśród urzędniczek i urzędników uczestniczących w badaniu i współpracujących pozafinansowo z organizacjami:

- Praktycznie wszyscy (95%) zetknęli się z komisjami dialogu społecznego.
- 48% badanych urzędników osobiście uczestniczy w pracach KDS.
- Kiedy za punkt odniesienia przyjmujemy urzędników współpracujących pozafinansowo z organizacjami to okazuje się, że w pracach KDS uczestniczy 51% ogółu urzędników oraz 51% urzędników pracujących w biurach i 46% urzędników pracujących w dzielnicach.

Znajomość Komisji Dialogu Społecznego oraz udział w ich pracach

Pytanie: czy słyszał(a) Pan(i) o Komisjach Dialogu Społecznego (BKDS-ach czyli branżowych komisjach dialogu społecznego działających przy biurach Urzędu m.st. Warszawy lub DKDS-ach – komisjach dialogu społecznego działających w dzielnicach m.st. Warszawy)? Czy uczestniczy Pan(i) w pracach jakichś Komisji Dialogu Społecznego?

Aby uzyskać wykres analogiczny do tego w rozdziale dot. perspektywy organizacji, odpowiedzi “trudno powiedzieć” potraktowano jako brak znajomości lub brak udziału w KDS (w pytaniu zadawanym organizacjom nie było wariantu “trudno powiedzieć”).

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy zajmują się współpracą pozafinansową z organizacjami, n2023=100, n2018=96.

Znajomość Komisji Dialogu Społecznego oraz udział ich pracach	2023	2018
Uczestniczą w KDS	48%	55%
Słyszeli o KDS, ale nie uczestniczą	47%	42%
Nie słyszeli o KDS	5%	3%

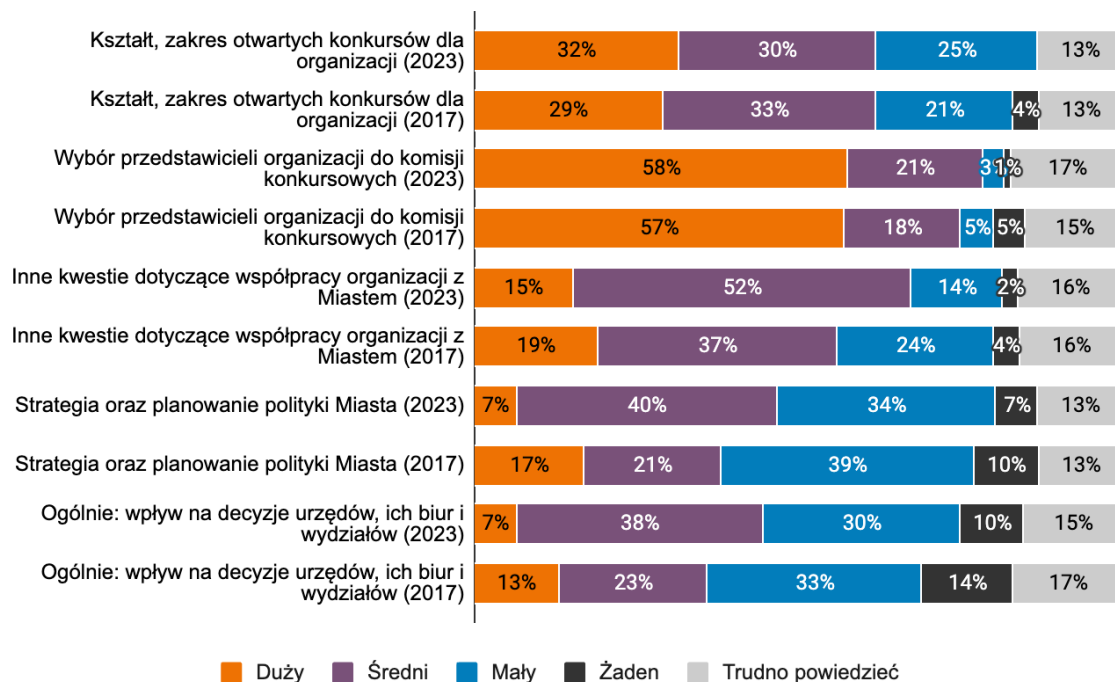
5.2.3. Działania podejmowane przez KDS: perspektywa organizacji biorących w nich udział

Wpływ BKDS

Organizacje, które biorą udział w pracach BKDS zostały zapytane o to, jak postrzegają wpływ BKDS na poszczególne obszary polityki i działań UM.

- We wszystkich badanych obszarach ogólny wpływ został oceniony jako nieco większy w porównaniu do 2017 roku (mniejsza grupa organizacji ocenia wpływ BKDS na dany obszar jako "żaden"). Jednakże, kiedy uwzględnimy tylko te oceny, które wskazują na duży wpływ BKDS na badane obszary, to okazuje się, że wpływ BKDS wypada podobnie jak przed sześcioma laty, a w przypadku dwóch obszarów wypada gorzej.
- Zdaniem organizacji BKDS mają największy wpływ na wybór przedstawicieli do komisji konkursowych. Ponad połowa (58%) organizacji ocenia go jako duży, tj. podobnie jak w 2017 roku. Co najmniej średnią ocenę wpływu BKDS na skład komisji dostrzega 78% organizacji.
- Ocena wpływu BKDS na kształt otwartych konkursów ofert jest podobna do tej z 2017 roku. Co trzecia organizacja (32%) uważa, że ten wpływ jest duży, a 62% ocenia go jako co najmniej średni (tyle samo co w 2017 roku). Jednocześnie co czwarta organizacja (25%) uważa, że ten wpływ jest mały.
- 15% organizacji dostrzega duży wpływ BKDS na inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z Miastem, a 67% organizacji ocenia ten wpływ jako co najmniej średni. W porównaniu do 2017 roku wpływ BKDS (łącznie duży i średni) na te kwestie jest obecnie większy (o 11 pkt. proc).
- Obserwujemy spadek przekonania organizacji o dużym wpływie BKDS na sprawy strategiczne w Warszawie. 7% organizacji (w porównaniu do 17% w 2017 roku) ocenia, że wpływ BKDS na strategię oraz planowanie polityki Miasta jest duży. Duży lub średni wpływ BKDS na kwestie strategiczne w Mieście dostrzega 47% organizacji (w 2017 roku: 38%). Co trzecia organizacja uważa, że ten wpływ jest mały, a 7% w ogóle nie widzi takiego wpływu.
- Zwiększył się odsetek organizacji, które widzą ogólnie duży lub średni wpływ BKDS na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów. Taki wpływ dostrzega 45% organizacji, a w 2017 roku 36%. Jednocześnie 40% organizacji uczestniczących w pracach BKDS ocenia, że ten wpływ jest mały lub żaden.

Wpływ Branżowych Komisji Dialogu Społecznego

Pytanie: jaki Pana(i) zdaniem wpływ mają Branżowe Komisje Dialogu Społecznego (BKDS-y) na następujące kwestie?

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w BKDS, n2023=92 n2017=99.

Wpływ Branżowych Komisji Dialogu Społecznego według organizacji	Żaden	Mały	Średni	Duży	Trudno powiedzieć
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2023)	-	25%	30%	32%	13%
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2017)	4%	21%	33%	29%	13%
Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2023)	1%	3%	21%	58%	17%
Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2017)	5%	5%	18%	57%	15%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z Miastem (2023)	2%	14%	52%	15%	16%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z Miastem (2017)	4%	24%	37%	19%	16%
Strategia oraz planowanie polityki Miasta (2023)	7%	34%	40%	7%	13%
Strategia oraz planowanie polityki Miasta (2017)	10%	39%	21%	17%	13%

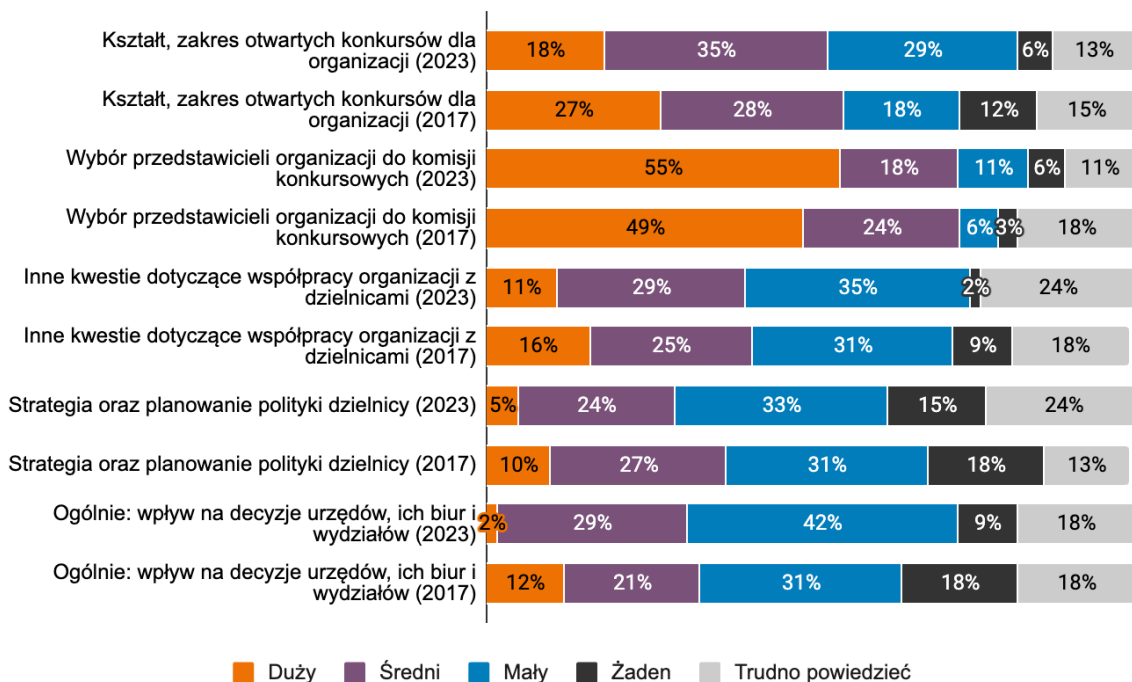
Ogólnie: wpływ na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów (2023)	10%	30%	38%	7%	15%
Ogólnie: wpływ na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów (2017)	14%	33%	23%	13%	17%

Wpływ DKDS

Podobnie jak w przypadku BKDS, organizacje, które biorą udział w pracach dzielnicowych KDS, zostały zapytane o to, jaki ich zdaniem DKDS ma wpływ na poszczególne obszary polityki i działań UM.

- Zdaniem organizacji DKDS mają największy wpływ na wybór przedstawicieli do komisji konkursowych. 73% organizacji uważa, że ten wpływ jest duży lub średni (tyle samo co w 2017 roku). 55% ocenia ten wpływ jako duży, tj. o 6 pkt. proc. więcej niż sześć lat temu.
- 53% organizacji ocenia, że DKDS mają duży lub średni wpływ na kształt otwartych konkursów ofert (w 2017 roku: 55%). Zmniejszyła się grupa organizacji, które postrzegają ten wpływ jako duży (z 27% do 18%). Więcej niż co trzecia organizacja (35%) uważa, że ten wpływ jest mały lub nie ma go wcale.
- 40% organizacji dostrzega co najmniej średni wpływ DKDS na inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z dzielnicami (w 2017 roku: 41%).
- Zmniejszył się odsetek organizacji, które uważają, że DKDS ma duży lub średni wpływ na strategię oraz planowanie polityki dzielnic. Tak uważa dziś 29% organizacji, a w 2017 roku taki wpływ widziało 37% organizacji. Niemal połowa organizacji (48%) dostrzega niewielki lub żaden wpływ DKDS na kwestie strategiczne w dzielnicach.
- Ogólna ocena wpływu DKDS na decyzje Urzędu jest gorsza niż w przypadku BKDS. Połowa (51%) organizacji uczestniczących w pracach DKDS ocenia, że ten wpływ jest mały lub go w ogóle nie ma. Dodatkowo ta ocena, choć nieznacznie, to jednak pogarsza się. 31% organizacji (w 2017 roku: 33%) widzi ogólnie duży lub średni wpływ DKDS na decyzje urzędów.

Wpływ Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego

Pytanie: jaki Pana(i) zdaniem wpływ mają Dzielnicowe Komisje Dialogu Społecznego (DKDS-y) na następujące kwestie?

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w DKDS, n2023=55 n2017=60.

Wpływ Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego według organizacji	Żaden	Mały	Średni	Duży	Trudno powiedzieć
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2023)	6%	29%	35%	18%	13%
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2017)	12%	18%	28%	27%	15%
Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2023)	6%	11%	18%	55%	11%
Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2017)	3%	6%	24%	49%	18%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z dzielnicami (2023)	2%	35%	29%	11%	24%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z dzielnicami (2017)	9%	31%	25%	16%	18%
Strategia oraz planowanie polityki dzielnicy (2023)	15%	33%	24%	5%	24%
Strategia oraz planowanie polityki dzielnicy (2017)	18%	31%	27%	10%	13%

Ogólnie: wpływ na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów (2023)	9%	42%	29%	2%	18%
Ogólnie: wpływ na decyzje urzędów, ich biur i wydziałów (2017)	18%	31%	21%	12%	18%

Opinie organizacji o roli i wpływie KDS

- W wywiadach indywidualnych część przedstawicieli organizacji wskazywała, że **skuteczność KDS i ich siła przebicia w Urzędzie jest niewielka**. Często też na KDS nie są podejmowane ważne lub trudne z perspektywy Urzędu tematy. Dlatego niekiedy skuteczniejszą formą wpływania na decyzje Urzędu jest indywidualny kontakt z urzędnikami lub urzędniczkami wyższego, decyzyjnego szczebla.

“Robimy to [wpływanie na politykę] oddolnie. Jesteśmy siedem razy skuteczniejsi niż te wszystkie KDS-y. Ja byłem parę razy na spotkaniach KDS-u [anonimizacja – nazwa]. Częściowo trudniejszych tematów miasto [nie podejmuje] (...). KDS-y nie mają odpowiedniej siły przebicia. My działamy w taki sposób, że rozmawiamy merytorycznie i jesteśmy konsekwentni w działaniach. Jak nie idzie na niższym szczeblu, to załatwiamy na wyższym. Ale zwykle wszystkie rzeczy załatwiamy na szczeblu co najmniej burmistrza”. [NGO11]

- Organizacje w swoich wypowiedziach przywołują spotkania BKDS, których ustalenia okazywały się niewiążące, tzn. nie były realizowane przez miasto.

“BKDS-y są z jednej strony bardzo fajne. Z drugiej strony z BKDS-ów, przynajmniej z naszego, niewiele wynika. (...) BKDS nie ma takiego przełożenia, jakie z definicji powinien mieć, że jednak za tym powinny iść jakieś wnioski. Z naszych BKDS-ów wnioski nie idą. Idą tylko dla nas, ale to nie są wnioski dla Miasta. BKDS-y nie są wiążące dla Miasta”. [NGO2]

- Inne organizacje zaznaczają, że jako **członkowie BKDS czują się poważnie traktowani przez Urząd, ponieważ wspólnie z nimi ustalany jest plan pracy komisji** (to działanie zostało też wymienione w ankiecie jako dobra praktyka).

“Ci urzędnicy traktują nas bardzo poważnie. Standardem pracy jest to, że raz w roku jest seminarium, warsztaty może bardziej dla przedstawicieli biura i przedstawicieli prezydium BKDS-u, kiedy na trzy dni zamykamy się i opracowujemy plan, co będzie wyzwaniem w tym roku, czym chcemy się zająć. (...) Z tym planem potem pracujemy cały rok i sobie odhaczamy co nam się udało, co nam się nie udało. Jest to jakoś zaplanowane, nie ad hoc. Oczywiście mamy przestrzeń na to, żeby elastycznie do tego podchodzić, każda organizacja może coś wniesić, jakieś tematy”. [NGO10]

Dobre praktyki

Część organizacji biorących udział w pracach BKDS lub DKDS podzieliła się w kwestionariuszu dobrymi praktykami, które ułatwiają działanie komisji.

- **Dobra komunikacja:** dobra komunikacja osoby przewodniczącej, dobra organizacja komunikacji wewnętrznej, regularne wiadomości e-mailowe to zdecydowane usprawnienia

pracy komisji, które mogą wpływać nie tylko na przepływ informacji wewnątrz KDS, ale też zaangażowanie innych członków komisji.

“Przewodniczący mojego DKDS-u na bieżąco informuje o spotkaniach oraz wnioskach z tych spotkań”. [ankieta]

- **Tryb i miejsce spotkań:** regularne, w tym samym miejscu, online. Taka przewidywalność w pracach komisji ułatwia zaangażowanie, podobnie jak możliwość spotkań w trybie zdalnym. Jednocześnie pojawił się komentarz, że w pewnym DKDS spotkania odbywają się w siedzibach różnych organizacji, co sprzyja lepszej integracji.
- **Zaangażowanie organizacji i prezydium.**
- **Harmonogram pracy:** jako dobrą praktykę wymieniono działania KDS przy Biurze Edukacji, które polegają na wspólnym spotkaniu prezydium KDS oraz przedstawicieli Biura, na którym ustala się plan działań na kolejny rok. To z kolei umożliwia ułożenie harmonogramu pracy KDS.

“W Biurze Edukacji jest coroczne seminarium na którym prezydium i przedstawiciele BE wypracowują plan działania na następny rok – pozwala to stworzyć harmonogram działań i [zmapować] kluczowe sprawy”. [ankieta]

- **Udział urzędników decyzyjnych:** według organizacji włączenie się osób z kierowniczych stanowisk w Urzędzie wpływa na efektywność spotkań, ale też podnosi ich prestiż, ponieważ przedstawiciele organizacji mają poczucie bycia traktowanym jak poważny partner do rozmów.

“Raz na jakiś czas na spotkanie przychodzi Dyrektor/Burmistrz, co podnosi rangę tych spotkań, ale też przyspiesza różne sprawy”. [ankieta]

Złe praktyki

Organizacje, które biorą udział w KDS podzieliły się też złymi praktykami z prac ich komisji.

- **Stronniczość, nierówne traktowanie organizacji:** część organizacji skarży się na preferencyjne traktowanie organizacji zaangażowanych w KDS. Tak bywają interpretowane sytuacje, w których organizacje aktywne w KDS otrzymują od Urzędu duże dotacje. Inne organizacje wskazują na brak transparentności.

“[Biuro] współpracuje z wybranymi organizacjami bardziej. Rządzi dzieląc i nastawiając organizacje przeciwko sobie. Np. 40% środków na działania w obszarze przyznało w serii konkursów jednej organizacji, której reprezentantka była przewodniczącą KDS”. [ankieta]

“Organizacje będące w danej Komisji startują do tych samych konkursów/przetargów i to wychodzi podczas spotkań Komisji, zdarzają się pretensje i zarzuty o stronniczość”. [ankieta]

- **Mała aktywność organizacji:** problemem bywa małe zaangażowanie organizacji w KDS, co jest łączone m.in z niewielką zmiennością zarządów organizacji (można przypuszczać, że chodzi tu o zmęczenie, przepracowanie, wypalanie osób w zarządach). Organizacje zwracają też uwagę, że członkowie KDS niechętnie angażują się w codzienną pracę KDS, a aktywizują się, gdy mają być ogłoszone konkursy.

- **Brak przepływu informacji:** organizacje narzekają na brak aktualnych informacji na stronach KDS, zbyt późne informowanie o spotkaniach.
- **Brak kultury współpracy:** organizacje wskazują, że niektórzy pozarządowi członkowie KDS chcą w trakcie spotkań zadbać o partykularny interes własnej organizacji. Problemem bywa też niesprzyjająca współpraca atmosfera na spotkaniach.
- **Przedmiotowe traktowanie organizacji i KDS przez Urząd:** organizacje spotykają się z przedmiotowym traktowaniem KDS jako organu legitymującego działania Urzędu. Tymczasem organizacje chciałyby być postrzegane jako eksperci w swojej dziedzinie i być traktowanymi po partnersku. Organizacje nie dostrzegają też realnego wpływu KDS na politykę miasta, np. politykę finansową.

“BKDS-y i DKDS-y działają w sposób fasadowy, ponieważ Urząd ma swoją wizję. W konsultacjach szuka jej potwierdzenia, a jak się nie zgadza z wynikiem, nie bierze ich pod uwagę. Komisje są więc traktowane przedmiotowo”. [ankieta]

“BKDS traktowany trochę jak helpdesk, a nie jako komórka mogąca rozwiązać problemy Warszawy w zakresie cyfryzacji”. [ankieta]

“Małe realne zainteresowanie eksperckim głosem organizacji pozarządowych przez urzędników. Traktowanie NGO jako przeciwników, nie jako partnerów”. [ankieta]

- **Oczekiwania Urzędu wobec organizacji:** część organizacji wskazuje, że urzędnicy oczekują szybkich reakcji i odpowiedzi od KDS, nie uwzględniając sposobu pracy organizacji.

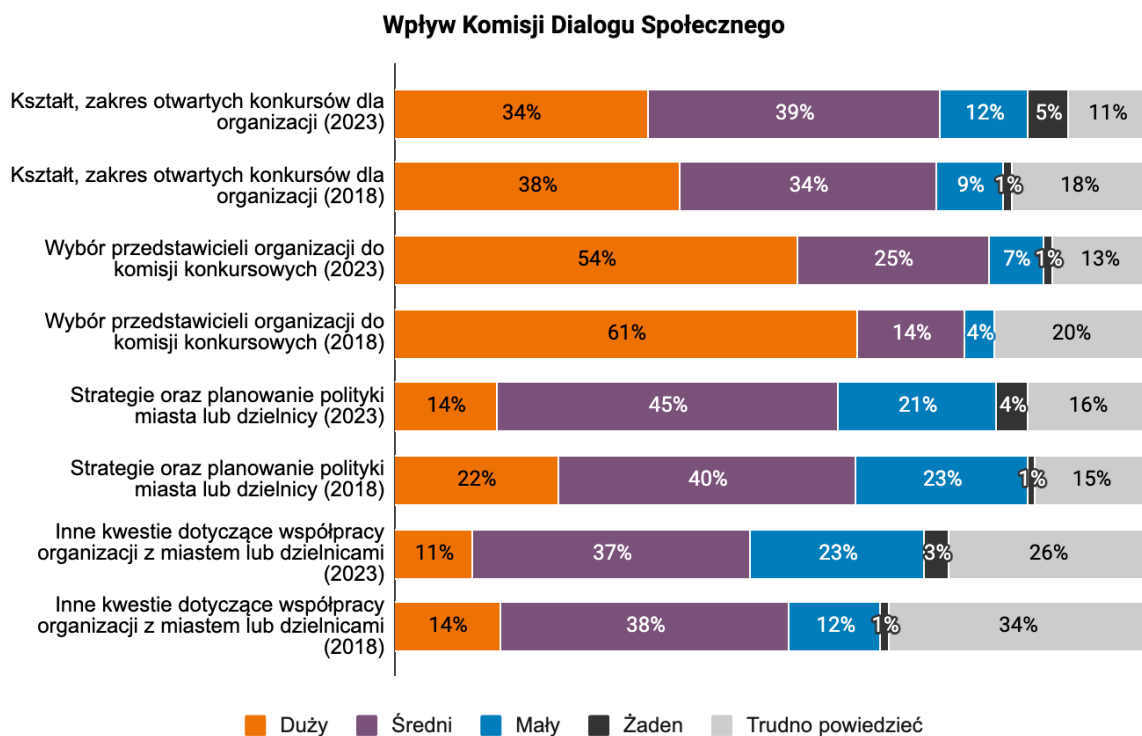
5.2.4. Działania podejmowane przez KDS: perspektywa Urzędu

Wpływ KDS

Wśród urzędniczek i urzędników, którzy słyszeli o KDS:

- W porównaniu do organizacji urzędnicy i urzędniczki bardziej optymistycznie postrzegają wpływ KDS na sprawy w Mieście. W każdym badanym obszarze oceniają wpływ KDS lepiej niż organizacje (porównując uśrednione oceny, jakie organizacje wystawiały BKDS i DKDS). Jednocześnie, w porównaniu do 2018 roku, pogarsza się ocena urzędników odnośnie do dużego wpływu KDS na sprawy w Warszawie.
- Urzędnicy i urzędniczki, podobnie jak przedstawiciele organizacji, oceniają, że KDS mają największy wpływ na wybór przedstawicieli do komisji konkursowych. 79% urzędników widzi ten wpływ jako co najmniej średni, w tym 54% ocenia go jako duży (duży wpływ dostrzega 57% pracowników biur oraz 46% pracowników dzielnic). W 2018 roku więcej, bo 61% urzędników dostrzegało duży wpływ KDS na wybór organizacji do komisji konkursowych.
- 73% urzędników dostrzega duży lub średni wpływ KDS na merytoryczny zakres konkursów. Przedstawiciele organizacji odczuwają ten wpływ jako istotnie mniejszy, 57% (średnia ocena dla BKDS i DKDS) ocenia go jako duży lub średni. Duży wpływ KDS na konkursy dostrzega 40% pracowników biur oraz 19% pracowników dzielnic.

- Podobnie jak organizacje, osoby pracujące w Urzędzie także nie dostrzegają dużego wpływu KDS na strategiczne sprawy miasta i dzielnic. Dodatkowo, ocena tego wpływu się pogarsza. 14% urzędników (w porównaniu do 22% w 2018 roku) przyznaje, że ten wpływ jest duży. Kolejne 45% badanych ocenia ten wpływ jako średni. Co czwarty urzędnik lub urzędniczka (25%) podaje, że wpływ KDS na kwestie strategiczne w Warszawie jest niewielki lub żaden. Duży wpływ KDS na strategię w mieście dostrzega 15% pracowników i pracownic biur oraz 12% pracowników i pracownic dzielnic.
- 48% urzędników i urzędniczek (w 2018 roku: 52%) dostrzega co najmniej średni wpływ KDS na inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z Miastem lub dzielnicami, w tym 11% ocenia ten wpływ jako duży. Duży wpływ KDS na te inne kwestie dostrzega 12% pracowników biur oraz 8% pracowników dzielnic.

Pytanie: jaki Pana(i) zdaniem wpływ mają Komisje Dialogu Społecznego na następujące kwestie?

Podstawa procentowania: urzędnicy, które słyszeli o KDS, n2023=95 n2018=93.

Wpływ Komisji Dialogu Społecznego według urzędników	Żaden	Mały	Średni	Duży	Trudno powiedzieć
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2023)	5%	12%	39%	34%	11%
Kształt, zakres otwartych konkursów dla organizacji (2018)	1%	9%	34%	38%	18%
Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2023)	1%	7%	25%	54%	13%

Wybór przedstawicieli organizacji do komisji konkursowych (2018)	-	4%	14%	61%	20%
Strategie oraz planowanie polityki miasta lub dzielnicy (2023)	4%	21%	45%	14%	16%
Strategie oraz planowanie polityki miasta lub dzielnicy (2018)	1%	23%	40%	22%	15%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z miastem lub dzielnicami (2023)	3%	23%	37%	11%	26%
Inne kwestie dotyczące współpracy organizacji z miastem lub dzielnicami (2018)	1%	12%	38%	14%	34%

Opinie urzędników o roli i wpływie KDS

- Urzędnicy i urzędniczki w wywiadach indywidualnych raportują, że w ich odczuciu KDS spełniają swoją funkcję, ponieważ konsultują ogłoszenia konkursowe, a członkowie komisji włączają się w proces opiniowania wniosków. W tym sensie **dla części urzędników ta konsultacyjna rola KDS jest wiodąca.**

“DKDS spełnia swoją funkcję. Po pierwsze, jeżeli chodzi o te konkursy dotacyjne, to opiniują. Po dwóch członków DKDS-u z organizacji pozarządowych bierze udział w każdej komisji konkursowej”. [UM8]

“Dla nas chyba największą korzyścią jest to, że przy ogłaszaniu konkursów, (...) jest wiele organizacji, które mają różnego rodzaju doświadczenia i pomysły, więc my dostajemy uwagi do konkursów i te uwagi są bardzo często jakieś takie kreatywne, ale też pomagające nam w zmianach albo w ulepszaniu konkursów”. [UM9]

- Na pytanie o poszerzenie funkcji KDS poza funkcję konsultacyjną, część urzędników zastrzega, że należy do tego podchodzić ostrożnie, ponieważ zaangażowanie w komisję jest dla organizacji zajęciem dodatkowym. Dlatego **zwiększenie wymagań wobec KDS bez zmiany zasad zaangażowania członków komisji nie wydaje się dobrym pomysłem.**

“Ja bym uniknął takiego myślenia, bo jednak pamiętajmy, że ja biorę udział w tych pracach w ramach moich obowiązków służbowych. A pozostali członkowie nie, to jest ich praca dodatkowa, wykraczająca poza wszystkie te normy”. [UM1]

- KDS w ocenie organizacji pełni ważną **funkcję sieciującego** organizacje pozarządowe, ale też poprzez te gremia **powstaje siatka organizacji, z której mogą skorzystać urzędnicy**, kiedy poszukują organizacji do współpracy.
- Inną ważną funkcją KDS z perspektywy Urzędu jest **możliwość skorzystania z eksperckiej wiedzy organizacji**. Pracownica Urzędu podzieliła się swoją refleksją, że w jej ocenie Urząd poważnie traktuje organizacje i BKDS, traktuje ich jako specjalistów, na prośbę organizacji zaprasza dyrekcję biura na spotkania. Jednak sam Urząd nie spotyka się z takim poważnym

traktowaniem ze strony organizacji. Przejawia się tym, że organizacje nie reagują na zapytania Urzędu, np. wystosowane drogą e-mailową, poza posiedzeniami KDS.

“BKDS-y do tego stopnia są traktowane poważnie, że jak czuję potrzebę wsparcia, poproszenia o wsparcie merytoryczne specjalistów w jakimś zakresie, to to robię. Jak czuję potrzebę, że na szczeblu dyrekcji powinny niektóre zagadnienia wybrzmieć, to to robię, dyrekcja przychodzi na takie BKDS-y. (...) Mam wrażenie, odwrotnie, bym powiedziała, że jak my się o coś zwracamy, niekoniecznie na komisji, tylko jakąś inną drogą komunikacji i jesteśmy niepoważnie traktowani”. [UM7]

Dobre praktyki

W wywiadach indywidualnych przedstawiciele Urzędu dzielili się dobrymi praktykami w pracy KDS.

- Ważny jest sprawny **przepływ informacji wewnątrz KDS**, który umożliwia np. wspólna grupa e-mailowa.
- Jako dobrą praktykę wymieniono także **bieżące aktualizowanie informacji o składzie i spotkaniach KDS oraz udostępnianie imiennego adresu e-mailowego do osoby przewodniczącej**. Taki adres, kiedy kryje się za nim konkretna osoba, ułatwia osobom spoza komisji kontakt z KDS.
- Dobrą praktyką w oczach urzędników jest **organizowanie spotkań komisji w siedzibach różnych organizacji**, taki rotacyjny system pozwala na lepsze poznanie się organizacji.

“Mają taki zwyczaj, że odwiedzają się w siedzibach (...). Czyli też jest możliwość poznania bliżej, co robi dana społeczność. Oni się po prostu chyba lubią, no bo tak na sztywno, to byłyby [te spotkania] gdzieś w urzędzie. A jak już są takie pomysły i są realizowane, no to wygląda, że to działa”. [UM3]

- Wśród powodów, dla których dany KDS działa dobrze, urzędnicy i urzędniczki wymieniają m.in. **systematyczność i regularność spotkań**, obecność na spotkaniach dwóch osób z Urzędu, co sprawia, że członkowie komisji czują się poważnie traktowani. W niektórych KDS zdarzają się wyjazdy, aby wspólnie pracować nad jakimś dokumentami.
- Jako czynnik sukcesu KDS wymieniana jest też **otwartość urzędników i partnerskie traktowanie członków komisji, co przejawia się m.in. w transparentnym dzieleniu się trudnościami**, np. możliwością zmniejszenia środków na dotacje. W takiej sytuacji komisja może wspólnie poszukiwać rozwiązań. Z wypowiedzi urzędników wynika, że kluczowe jest poważne traktowanie organizacji, korzystanie z ich eksperckiej wiedzy, np. poprzez zapraszanie ich do innych tematycznych miejskich gremiów.

“Doceniamy w ten sposób, że zapraszamy [organizacje] do pracy nad strategicznymi programami edukacyjnymi. Wcześniej był taki program “rozwój edukacji” czy “polityka edukacyjna”. Za każdym razem organizacje były dopraszane. Mogły dopisywać swoje rzeczy, może nie recenzować, ale przeczytać i swoje jeszcze uzupełnić. Czy właśnie ta obecność w Warszawskiej Radzie Edukacyjnej. Wiemy, że to jest tak poważny partner, że on musi być obecny”. [UM3]

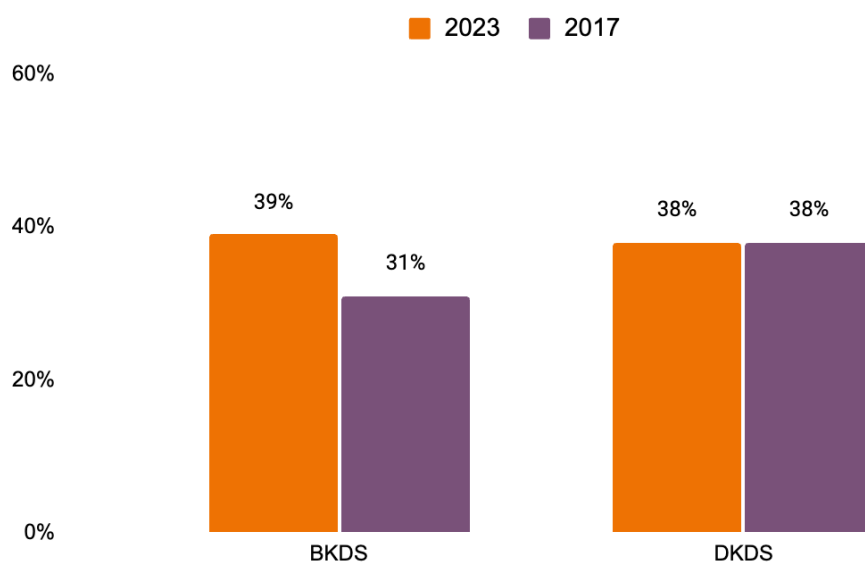
5.2.5. Opinie o KDS: perspektywa organizacji

Funkcjonowanie KDS: motywacja organizacji

Wśród organizacji, które wzięły udział w badaniu i uczestniczą w KDS:

- Nieco więcej niż co trzecia organizacja, która bierze udział w pracach KDS działających przy biurach lub dzielnicach uważa, że podczas spotkań komisji organizacje chcą przede wszystkim zrealizować swój indywidualny interes. Taką postawę organizacji w KDS dostrzega 39% uczestników BKDS oraz 38% DKDS.
- Nasilenie takiej opinii wśród organizacji można zaobserwować w szczególności wśród branżowych KDS. W 2017 roku 31% organizacji zidentyfikowało, że główną motywacją organizacji do udziału w pracach komisji jest zadbanie o własne interesy.

Organizacje podczas spotkań przede wszystkim realizują swoje indywidualne interesy

Wykres prezentuje odpowiedzi "tak" w odniesieniu do danego stwierdzenia.

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w KDS. BKDS: n₂₀₂₃=92 n₂₀₁₇=81, DKDS: n₂₀₂₃=55 n₂₀₁₇=60.

Organizacje podczas spotkań przede wszystkim realizują swoje indywidualne interesy	2023	2017
BKDS	39%	31%
DKDS	38%	38%

- W wywiadach indywidualnych część organizacji potwierdziło **obecność w KDS postawy, która polega na niechęci wobec dzielenia się informacjami z szerszym gronem podmiotów w obawie o większą konkurencję o środki dotacyjne**. Obecność takich postaw i motywacji organizacji do udziału w KDS utrudnia współpracę w komisji.

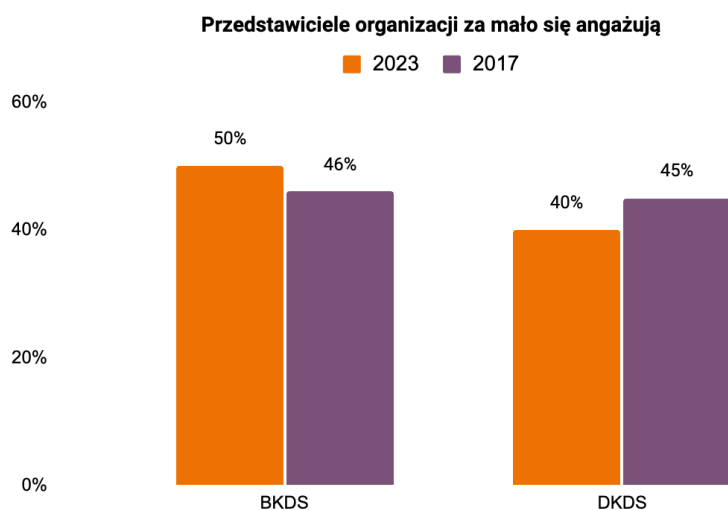
“Mam taki problem, bo myślę, że w tym BKDS-ie różnimy się z niektórymi osobami na poziomie wartości i wyobrażenia, po co my tam jesteśmy. Przed zebraniem, które miało dotyczyć konkursów, które biuro ogłaszało w ubiegłym roku powiedziałam: wyślijmy maila na tę listę mailingową i niech ludzie przyjdą na to spotkanie, dowiedzą się czegoś więcej. No i usłyszałam, że to jest bardzo zły pomysł, bo im więcej ludzi przyjdzie, tym więcej ludzi złoży wnioski i mniej pieniędzy będzie na nasze działania. (...) Bo ten, kto działa w BKDS-ie, ten angażuje się więcej, w związku z tym nie dzielimy tego tortu na więcej kawałków”. [NGO4]

- Przedstawiciele organizacji zwracali jednak przede wszystkim uwagę na **motywację do udziału w KDS, która polega na sieciowaniu, integracji środowiska pozarządowego, możliwości nawiązania współpracy przy projektach.**
- Jako cenne organizacje postrzegają też **sieciowanie międzybranżowe w DKDS.**
- Organizacje wskazywały też na takie pragmatyczne motywacje do udziału w KDS jak możliwość bycia na bieżąco z tym, co się dzieje w Urzędzie oraz w środowisku pozarządowym.

“To są bieżące kontakty, takie monitorujące, co się dzieje w organizacjach, co się dzieje w Urzędzie. Ja uważam, że to jest bardzo ważne. (...) Bycie w kontakcie z Urzędem ma też takie pragmatyczne znaczenie. To jest forum konsultacji zadań konkursowych, zadawania pytań urzędnikom o budżety, o zadania, o ich plany”. [NGO6]

Funkcjonowanie KDS: zaangażowanie organizacji

- Problem zbyt małego zaangażowania w prace komisji organizacje dostrzegają przede wszystkim w odniesieniu do BKDS.
- Połowa organizacji (50%), które biorą udział w pracach BKDS ocenia, że zaangażowanie przedstawicieli i przedstawioelek innych organizacji w prace komisji jest niewystarczające. Oznacza to wzrost takiej opinii względem 2017 roku o 4 pkt. proc.
- Polepszyła się z kolei ocena zaangażowania pozarządowych członków DKDS. 40% organizacji dostrzega, że aktywność członków DKDS jest zbyt mała (2017: 45%).

Wykres prezentuje odpowiedzi "tak" w odniesieniu do danego stwierdzenia.

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w KDS. BKDS: n2023=92 n2017=81, DKDS: n2023=55 n2017=60.

Przedstawiciele organizacji za mało się angażują	2023	2017
BKDS	50%	46%
DKDS	40%	45%

- W wywiadach indywidualnych **problem niewystarczającej aktywności organizacji w KDS** pojawiał się często. Nieaktywni członkowie komisji stanowią wyzwanie dla funkcjonowania KDS.

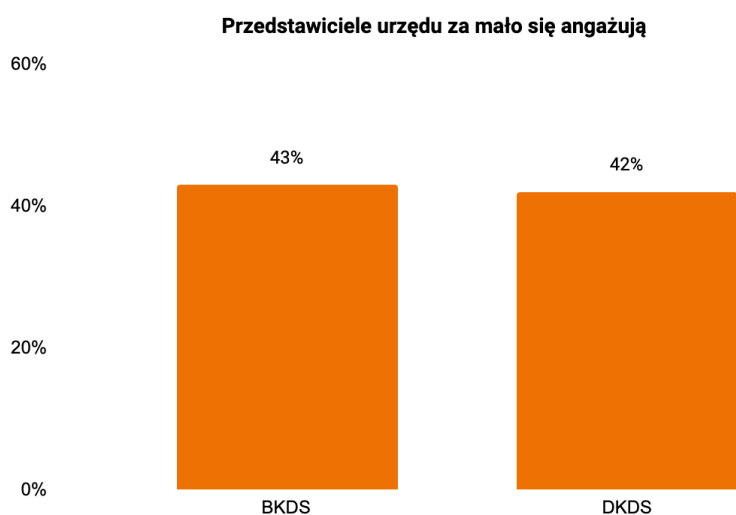
“Bardzo często na tej liście są NGO-sy widma, które wiemy, że są, wiemy, że istnieją, ale niekoniecznie się uaktywniają”. [NGO5]

- Część KDS szuka rozwiązań na tę sytuację i wprowadza np. minimalną wymaganą liczbę obecności w ciągu roku. Niespełnienie tego wymagania skutkuje skreśleniem z listy KDS.

“No nie są aktywne wszystkie, to szczerze sobie powiedzmy. (...) Były stowarzyszenia, których przedstawiciel praktycznie ani razu nie był na spotkaniu DKDS-u. Postanowiliśmy podjąć taką uchwałę, że jeżeli przynajmniej dwa razy w roku nie jest się na spotkaniu, to będziemy usuwać te martwe stowarzyszenia”. [NGO8]

Funkcjonowanie KDS: zaangażowanie urzędników

- Poza oceną zaangażowania innych pozarządowych przedstawicieli i przedstawicielek KDS, pytaliśmy też o ocenę zaangażowania osób reprezentujących w KDS Urząd.
- 42%-43% organizacji ocenia, że zaangażowanie urzędników i urzędniczek w KDS jest niewystarczające.

Wykres prezentuje odpowiedzi "tak" w odniesieniu do danego stwierdzenia.

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w KDS, BKDS: n2023=92, DKDS: n2023=55.

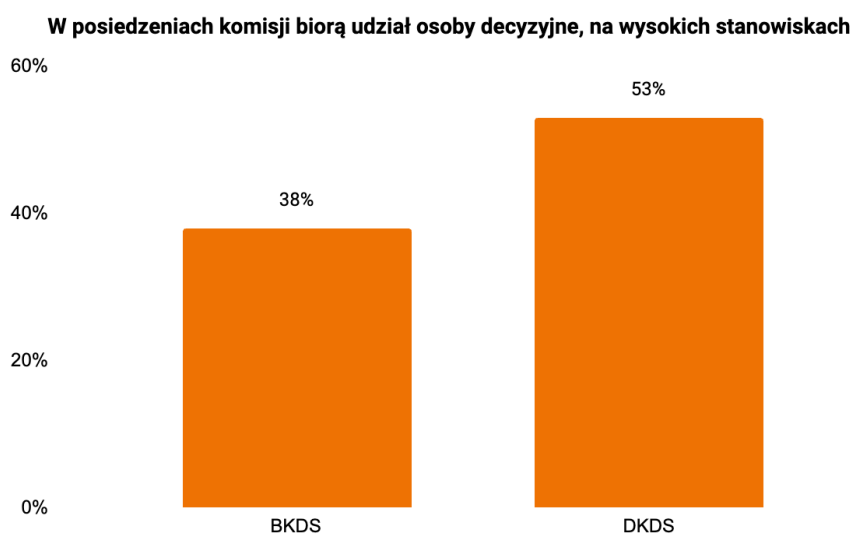
Przedstawiciele Urzędu za mało się angażują	2023
BKDS	43%
DKDS	42%

- W wywiadach indywidualnych niektórzy przedstawiciele organizacji mówili o dużej **rotacji osób reprezentujących Urząd w KDS**. Taka rotacja utrudnia pracę komisji.

“Ja jestem tam półtora roku, to nam się już trzeci raz zmienia osoba, która ma się opiekować, współpracować z naszą komisją. Czyli tam jest duża, przypuszczam, rotacja w samym biurze”. [NGO4]

Funkcjonowanie KDS: udział decyzyjnych urzędników

- W badaniu w 2017 roku 40% organizacji skarżyło się, że KDS nie są poważnie traktowane przez władze i osoby decyzyjne w urzędach. Jednocześnie 75% organizacji w BKDS i 67% w DKDS zgłaszała potrzebę, aby w posiedzeniach komisji brały udział decyzyjni przedstawiciele Urzędu.
- W 2023 roku zapytałyśmy o to, na ile urzędnicy i urzędniczki pełniący kierownicze funkcje w Urzędzie faktycznie biorą udział w spotkaniach komisji.
- Okazuje się, że udział urzędników na kierowniczych stanowiskach jest zdecydowanie częstszy w odniesieniu do posiedzeń dzielnicowych KDS. 53% organizacji deklaruje udział osób decyzyjnych w spotkaniach DKDS, w BKDS – 38%.

Wykres prezentuje odpowiedzi "tak" w odniesieniu do danego stwierdzenia.

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w KDS, BKDS: n2023=92, DKDS: n2023=55.

W posiedzeniach komisji biorą udział osoby decyzyjne, na wysokich stanowiskach	2023
BKDS	38%
DKDS	53%

- Z wywiadów indywidualnych wynika, że **udział osób decyzyjnych w KDS bywa zróżnicowany**. W części KDS burmistrzowie, wiceburmistrzowie czy radni przychodzą na spotkania komisji, kiedy są na nie zapraszani.

“A jak jest potrzeba to prosimy kogoś z zarządu, wiceburmistrza. Ostatnio na przykład był wiceburmistrz [anonimizacja – nazwisko]. I dość często było dwóch burmistrzów (...). Także nie ma tutaj większych problemów. Jeżeli zaprosimy kogoś z rady, również przychodzą radni”. [NGO8]

“Mamy dosyć komfortową sytuację, bo mamy trzech przedstawicieli Miasta. To znaczy są to naczelnicy, kluczowych wydziałów, które przyznają dotacje, oni są na każdym posiedzeniu. Też na każdym posiedzeniu mamy dwoje wiceburmistrzów, pani burmistrz jest dedykowana organizacjom, natomiast drugi zastępca burmistrza jest po prostu też członkiem organizacji”. [NGO14]

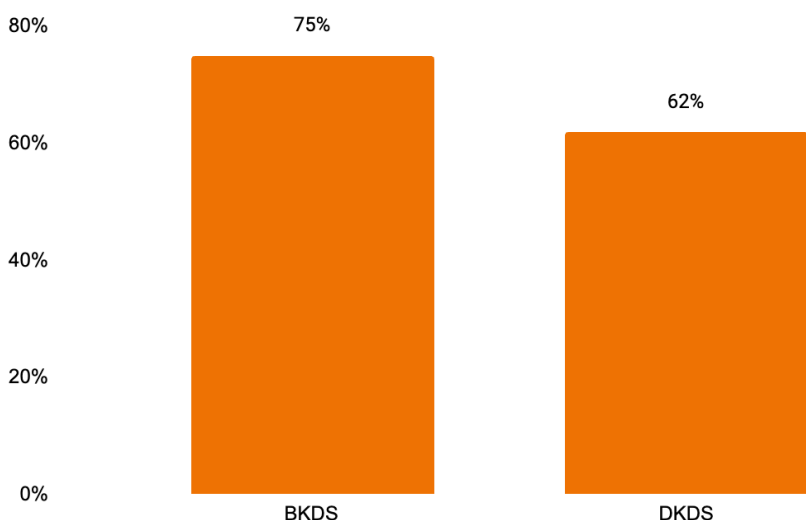
- **Bezpośredni udział osoby decyzyjnej, np. dyrektora lub przedstawiciela zarządu dzielnicy, wpływa na większe przełożenie ustaleń komisji na działania Urzędu**, dlatego w opinii organizacji udział urzędników ze stanowisk kierowniczych w KDS powinien być regularny. Organizacje mają obawy, że kiedy w spotkaniu uczestniczy urzędnik niższego szczebla, który jedynie raportuje pewne ustalenia lub perspektywę organizacji, to wpływ organizacji jest wtedy dużo mniejszy.

“Żeby była taka osoba bardziej decyzyjna, merytoryczna. Bo jeżeli jest tak, że tam jest oddelegowany jakiś urzędnik... w żaden sposób tej osoby nie dyskryminuję, ale taki, który, no nie ma później żadnego przełożenia, może co najwyżej przekazać w formie notatki perspektywę organizacji, no to takie sprawy mają najniższy priorytet w Urzędzie. Więc fajnie, żeby to, że (...) przedstawiciel zarządu dzielnicy uczestniczy w posiedzeniu było pewnym standardem, a nie jednorazowym wybrykiem”. [NGO13]

Funkcjonowanie KDS: spotkania online

- Pandemia spowodowała digitalizację spotkań komisji dialogu społecznego. Część KDS do dziś spotyka się zdalnie.
- 75% organizacji z BKDS wskazuje, że możliwość udziału online ułatwia organizacji uczestnictwo w pracach komisji.
- Takie ułatwienie deklaruje mniej członków DKDS – 62%.

Możliwość udziału online ułatwia naszej organizacji uczestnictwo w pracach komisji

Wykres prezentuje odpowiedzi "tak" w odniesieniu do danego stwierdzenia.

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w KDS, BKDS: n2023=92, DKDS: n2023=55.

Możliwość udziału online ułatwia naszej organizacji uczestnictwo w pracach komisji	2023
BKDS	75%
DKDS	62%

- W wywiadach indywidualnych organizacje zwracały uwagę na to, że **spotkania online, choć mogą oszczędzać czas, są efektywne, to nie zapewniają odpowiedniej integracji KDS jako grupy**. Dlatego potrzeba też osobistych spotkań komisji.

“W większości spotykamy się online, ale postanowiliśmy spotykać się kilka razy w roku osobiście. (...) Uznaliśmy, że spotkania online są niewystarczające i jest potrzeba spotykania się na żywo, żeby się też bardziej poznawać, bardziej zapamiętywać”. [NGO3]

Funkcjonowanie KDS: informacja zwrotna na temat zgłaszanych uwag

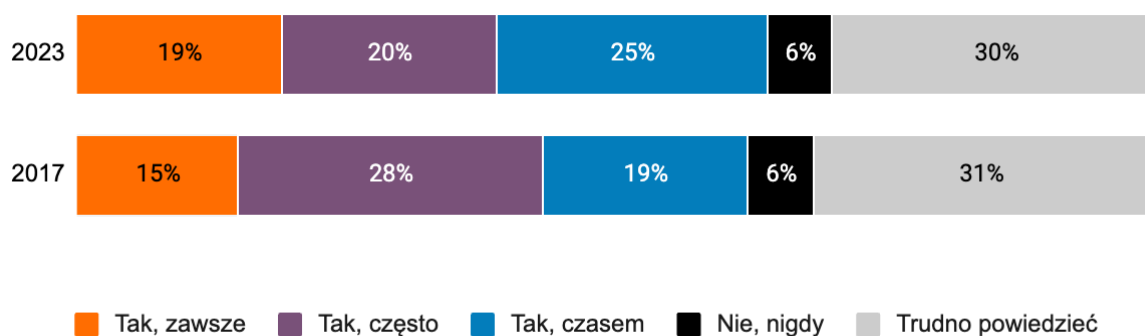
- W poprzedniej edycji badania około co czwarta organizacja biorąca udział w KDS zgłaszała, że komisje nie są traktowane poważnie przez osoby decyzyjne w urzędach, co przejawiało się m.in. w poczuciu, że ich głos nie jest brany pod uwagę oraz brakuje informacji zwrotnej od Urzędu.
- Zapytaliśmy organizacje, które uczestniczą w pracach BKDS lub DKDS, na ile otrzymują od Urzędu informację zwrotną na temat zgłaszanych uwag.
- 39% organizacji deklaruje, że taką informację zwrotną otrzymuje często lub zawsze, a kolejne 25% otrzymuje ją czasami. Informację zwrotną od Urzędu dostaje 64% organizacji, tj. podobnie jak sześć lat temu (62%). Można zatem powiedzieć, że nie obserwujemy dużej

zmiany w zakresie otrzymywania przez organizacje informacji zwrotnej na temat zgłaszanych w KDS uwag.

- 6% organizacji, czyli tyle samo co w 2017 roku, deklaruje, że nigdy nie otrzymuje informacji zwrotnej na temat zgłoszonych postulatów.
- 30% organizacji z KDS (tj. podobnie jak w 2017 roku), nie jest w stanie odpowiedzieć na pytanie o częstotliwość otrzymywania informacji zwrotnej od Urzędu na temat zgłaszanych uwag. Może to świadczyć o braku przepływu informacji wewnątrz KDS.

Urząd informuje KDS nt. zgłaszanych uwag

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat biura Urzędu m.st. Warszawy/urzędy dzielnic informował(y) BKDS/DKDS o uwzględnieniu bądź nie zgłaszanych przez nią uwag czy postulatów?

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w BKDS lub DKDS, n2023=116, n2017=130.

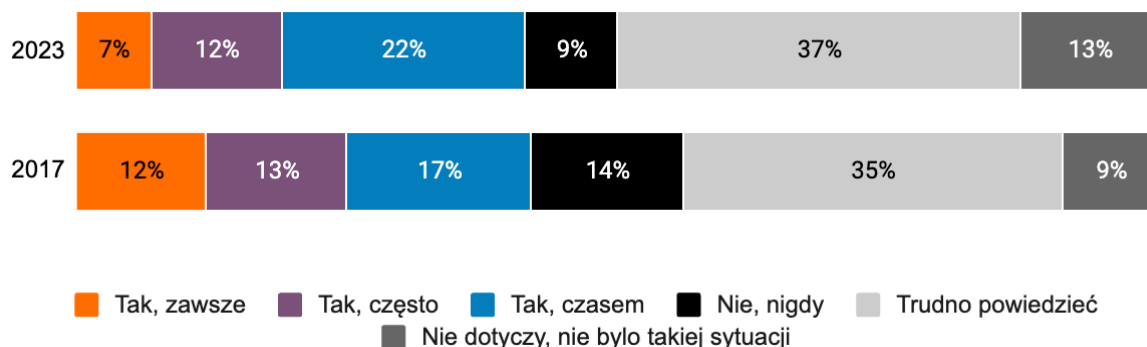
Urząd informuje KDS nt. zgłaszanych uwag	2023	2017
Tak, zawsze	19%	15%
Tak, często	20%	28%
Tak, czasem	25%	19%
Nie, nigdy	6%	6%
Trudno powiedzieć	30%	31%

Funkcjonowanie KDS: otrzymywanie uzasadnienia odrzucanych uwag

- Deklaracje organizacji z KDS wskazują, że praktyka uzasadniania negatywnych decyzji Urzędu nie jest powszechna.
- Łącznie 41% organizacji uczestniczących w pracach KDS przyznaje, że spotyka się z uzasadnieniami odmownych decyzji Urzędu odnośnie do uwag komisji. Jest to podobny wynik jak w 2017 roku. W 2023 roku 19% organizacji podaje, że takie uzasadnienie otrzymuje zawsze lub często, kolejne 22% otrzymuje je czasami.
- 9% organizacji twierdzi, że negatywna decyzja Urzędu nigdy nie jest wyjaśniana. To o 5 pkt. proc. mniej niż w 2017 roku.

- 37% organizacji nie jest w stanie ocenić, czy KDS, w którym organizacja uczestniczy, otrzymuje od Urzędu uzasadnienie odmownych decyzji dot. zgłaszanych uwag.
- 13% organizacji deklaruje, że nie zdarzyły się takie sytuacje, aby Urząd odrzucił uwagi organizacji.

KDS otrzymuje od Urzędu uzasadnienie nieuwzględnienia uwag

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat w przypadku nieuwzględnienia przez biura Urzędu m.st. Warszawy/urzędy dzielnic uwag lub postulatów BKDS/DKDS, jej członkowie otrzymywali uzasadnienie negatywnych decyzji?

Podstawa procentowania: organizacje, które uczestniczą w BKDS lub DKDS, n2023=116, n2017=130.

KDS otrzymuje od Urzędu uzasadnienie nieuwzględnienia uwag	2023	2017
Tak, zawsze	7%	12%
Tak, często	12%	13%
Tak, czasem	22%	17%
Nie, nigdy	9%	14%
Trudno powiedzieć	37%	35%
Nie dotyczy, nie było takiej sytuacji	13%	9%

Opinie organizacji o postrzeganiu KDS w Urzędzie

- W rozmowach indywidualnych pojawiały się głosy organizacji uczestniczących w KDS, które wskazywały, że **potrzeba zbudowania partnerskiego traktowania i partnerskiej relacji między urzędnikami a organizacjami**. Zdarza się, że urzędnicy traktują swoją obecność na spotkaniach KDS jakby byli “wezvani na dywanik”. Bez postrzegania siebie jak partnerów i ekspertów trudno o dobrą współpracę.

“Ostatnio mieliśmy na naszej komisji zaproszoną panią z wydziału [anonimizacja – nazwa], która trochę czuła się, jak wezwana na dywanik. (...) I miałam takie poczucie, że przez 20 minut walczyliśmy z tym, że ona miała takie wrażenie, że właśnie ona przyszła spowiadać się. A jej mówię,

że możemy współpracować. (...) I mam wrażenie, że to jest coś, co jest do zbudowania, żeby pokazać, że to nie jest tylko tak, że jakieś tam NGO się spotykają i sobie coś tam gadają, tylko tam naprawdę jest potężna wiedza, profesjonalizm i super eksperci". [NGO5]

- Inna organizacja zwracała uwagę, że BKDS, w którym uczestniczy, jest **przez Urząd traktowany przedmiotowo, kompetencje organizacji członkowskich nie są przez Urząd właściwie wykorzystywane, a komisja służy jedynie jako "narzędzie do konsultacji"**. Jednocześnie w tym BKDS brakuje wzajemnego zaufania. W rezultacie organizacje nie chcą dzielić się swoimi doświadczeniami, zgłaszać trudności w obawie, że zostanie to wykorzystane przeciwko nim.

"Mam wrażenie, że jesteśmy tylko narzędziem do konsultacji. Jak jesteśmy potrzebni, to jasne, ale też, żeby z nami omawiać.... Jak [anonimizacja – nazwa biura] zajmował się sprawą ukraińską, nie mogliśmy się naprosić, żeby usłyszeć, co się dzieje, jak my się możemy włączyć. (...) W [anonimizacja – nazwa biura] mam wrażenie, że to jest bardziej skłócanie [organizacji]. (...) Trochę nie ma takiej przestrzeni na dzielenie się, bo właściwie nie wiem, jak to zostanie wykorzystane. Czy mam mówić o swoich trudnościach, czy zostaną usłyszana jako ta, która sobie nie radzi. Jakby nie ma tam takiego poczucia bezpieczeństwa. I z takiego kawałka psychologicznego nie działa ta współpraca". [NGO10]

Inne wyzwania i potrzeby związane z KDS

- Innym wątkiem, który organizacje poruszały w wywiadach, był między innymi ten dotyczący **potrzeby zmiany pokoleniowej w KDS**. Taki postulat był wymieniany też w badaniu ankietowym.
- Przedstawiciel badanej organizacji zauważa, że w ciągu ostatnich lat współpraca w ramach KDS rozwinęła się i że obecna struktura dialogu w Mieście stwarza wiele możliwości. I choć organizacja ma poczucie bycia wysłuchaną, to **wiele zależy od tzw. czynnika ludzkiego**, czyli od tego, kto sprawuje kierownicze funkcje w Urzędzie.

"Czujemy, że to jest takie miejsce, gdzie możemy właśnie zabrać głos i coś powiedzieć. Nie wszystkie nasze postulaty są uwzględniane i bardzo wiele zależy też od człowieka. Czasem wystarczy, że się naczelnik czy dyrektor biura zmieni i współpraca rusza. Współpraca, która była pełzająca czy blokowana. Natomiast uważam, że ta struktura dialogu w Warszawie daje dużo możliwości i że ja jako przedstawiciel organizacji czuję się wysłuchany i mam takie poczucie po tych 18 latach społecznego zaangażowania, że wiele rzeczy udało się pchnąć do przodu. W takim zakresie formalnym, proceduralnym, że się zmieniła pewna współpraca". [NGO14]

- W związku z potrzebą zbudowania lub wzmocnienia partnerskiej relacji między Urzędem a organizacjami pojawił się **pomysł przeprowadzenia zewnętrznej ewaluacji dotyczącej współpracy w KDS oraz wdrożenie pracy warsztatowej jako metody pracy**.

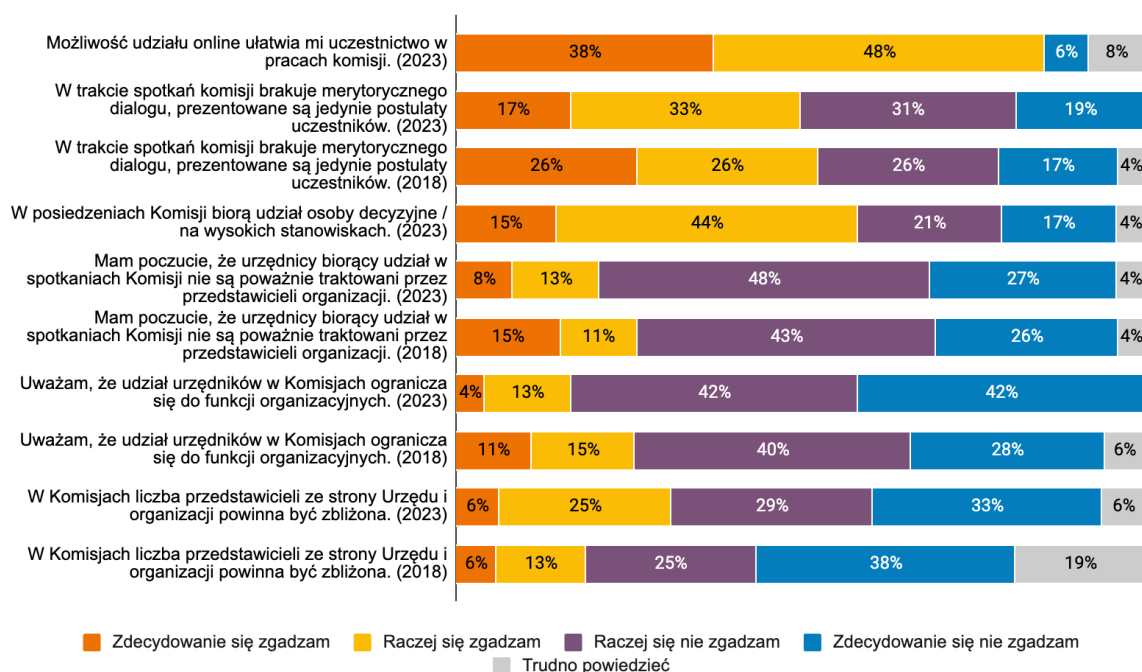
"Może to też kwestia jakiegoś warsztatowania się wzajemnego co jakiś czas. Jakiejś ewaluacji Urząd-KDS przez jakichś zewnętrznych facylitatorów. To pewnie mogłoby dużo zmienić". [NGO13]

5.2.6. Opinie o KDS: perspektywa Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników, którzy wzięli udział w badaniu i uczestniczą w KDS:

- 85% urzędników twierdzi, że możliwość udziału online w pracach komisji ułatwiła im uczestnictwo w KDS.
- Połowa urzędników i urzędniczek (50%) uważa, że w trakcie spotkań komisji brakuje merytorycznego dialogu, prezentowane są jedynie postulaty uczestników (w 2018 roku: 52%).
- W 2018 roku 47% osób pracujących w Urzędzie zgodziło się, że w spotkaniach KDS powinny brać udział urzędnicy na kierowniczych stanowiskach. W 2023 roku zapytaliśmy, na ile takie osoby biorą udział w spotkaniach KDS. 58% badanych przyznało, że tak się dzieje.
- Co piąta badana osoba (21%) uważa, że urzędnicy i urzędniczki biorący udział w spotkaniach KDS nie są poważnie traktowani przez przedstawicieli organizacji (w 2018 roku: 26%).
- Według 17% pracowników i pracowniczek ich udział w KDS ogranicza się do funkcji organizacyjnych (w 2018 roku: 26%).
- 31% urzędników zgadza się, że w KDS liczba przedstawicieli ze strony urzędu i organizacji powinna być zbliżona. To istotny wzrost poparcia dla tej opinii, w 2018 roku zgadzało się z nią 19% osób.

Opinie nt. funkcjonowania Komisji Dialogu Społecznego

Pytanie: w jakim stopniu zgadza się Pan(i) lub nie zgadza z poniższymi stwierdzeniami dot. Komisji Dialogu Społecznego?

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy uczestniczą w KDS, n2023=48, n2018=53.

Opinie urzędników nt. funkcjonowania Komisji Dialogu Społecznego	Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Trudno powiedzieć
Możliwość udziału online ułatwia mi uczestnictwo w pracach komisji. (2023)	38%	48%	-	6%	8%
W trakcie spotkań komisji brakuje merytorycznego dialogu, prezentowane są jedynie postulaty uczestników. (2023)	17%	33%	31%	19%	-
W trakcie spotkań komisji brakuje merytorycznego dialogu, prezentowane są jedynie postulaty uczestników. (2018)	26%	26%	26%	17%	4%
W posiedzeniach Komisji biorą udział osoby decyzyjne / na wysokich stanowiskach. (2023)	15%	44%	21%	17%	4%
Mam poczucie, że urzędnicy biorący udział w spotkaniach Komisji nie są poważnie traktowani przez przedstawicieli organizacji. (2023)	8%	13%	48%	27%	4%
Mam poczucie, że urzędnicy biorący udział w spotkaniach Komisji nie są poważnie traktowani przez przedstawicieli organizacji. (2018)	15%	11%	43%	26%	4%
Uważam, że udział urzędników w Komisjach ogranicza się do funkcji organizacyjnych. (2023)	4%	13%	42%	42%	-
Uważam, że udział urzędników w Komisjach ogranicza się do funkcji organizacyjnych. (2018)	11%	15%	40%	28%	6%
W Komisjach liczba przedstawicieli ze strony Urzędu i organizacji powinna być zbliżona. (2023)	6%	25%	29%	33%	6%
W Komisjach liczba przedstawicieli ze strony Urzędu i organizacji powinna być zbliżona. (2018)	6%	13%	25%	38%	19%

- Urzędnicy zaznaczają, że **spotkania online są wygodne, ale nie zastępują w pełni spotkań na żywo**. Dlatego niektóre komisje, kiedy tylko umożliwiła to sytuacja pandemiczna, wróciły do spotkań stacjonarnych.

“Przebąkiwała przewodnicząca, że może zrobimy kolejne posiedzenie online, ale chyba wszystkim obrzydły. Oni się przyjaźnią, spotykają, znają się od lat kilkudziesięciu czasami, więc dla nich to też jest okazja do spotkania towarzyskiego, wymienienia nowinek, co u nich słycać. Także po pierwszym popandemicznym spotkaniu na żywo, to wszyscy byli po prostu z takimi uśmiechami jak banany, że w końcu mogli się zobaczyć”. [UM8]

- Urzędnicy wskazują, że **urzędnicy decyzyjni biorą udział w spotkaniach komisji**, jeśli zachodzi taka potrzeba, choć na podstawie przywoływanych sytuacji wydaje się, że często ma to charakter “składania wyjaśnień” w problemowych sytuacjach.

“Tak, przychodzą. I nawet ostatnio, ponieważ był jakiś problem z jednym z konkursów dotacyjnych, to na dywanik zostali pociągnięci zastępca burmistrza (...) i naczelnik. Tak że oni zapraszają, jeżeli chcą z kimś porozmawiać. A są też takie spotkania, że oni nie potrzebują nikogo”. [UM8]

Wyzwania w działaniu KDS według urzędników

- W wywiadach indywidualnych niektórzy urzędnicy zaznaczają, że **przygotowanie pozarządowych członków komisji do spotkań jest zróżnicowane**. Trudnością bywa to, kiedy osoby nieprzygotowane merytorycznie do danego spotkania włączają się w sposób, który nie jest konstruktywny.

“Więc ta rozmowa w zależności od tego, o czym rozmawiamy wygląda różnie. Albo się odzywają i angażują te osoby, które na [anonimizacja – obszar działań] się znają i zależy im, inne siedzą cicho, albo nie daj Boże zaczynają te osoby, które merytorycznie nie są przygotowane, wygłaszają swoje teorie, że to powinno być inaczej, albo że się nie podoba. Tak jak w grupie ludzi”. [UM5]

- Z perspektywy urzędników **wyzwaniem są także nieaktywni członkowie komisji** oraz fakt, że takie organizacje nie są przez osoby przewodniczące skreślane z listy członków. Pojawił się głos, że w związku z niewielkim zaangażowaniem członków komisji praca pewnego urzędu dzielnicowego nie byłaby utrudniona, gdyby dany DKDS przestał działać.

“Nawet jeden BKDS poświęciliśmy temu, jak tę sprawę rozwiązać, bo coraz mniej ich przychodziło. No i finalnie na stronie, jak otwieram – nawet wczoraj wchodziłam, żeby dokładnie sprawdzić skład komisji – są organizacje, których ja nie widziałam pięć lat, a są cały czas w BKDS-ie. No więc mamy organizacje-widma”. [UM7]

“Szczepnie powiem, że gdyby jej nie było [komisji], to bym się obył. Może na moje zdanie też ma wpływ to, że uczestnicząc w ostatnich spotkaniach widzę, że przedstawiciele tych instytucji sami nie chcą w tym DKDS-ie uczestniczyć. Jeżeli członków w [anonimizacja – nazwa komisji] jest powiedzmy piętnaście, no to jest problem, żeby kworum się zebrało na kwartalnym zebraniu. Oni zwyczajnie nie przychodzą, nie angażują się, nie chcą. Oczywiście są jednostki, które są bardzo zaangażowane. No ale to są jednostki, pojedynczy przedstawiciele, ale nie całe ciało”. [UM5]

- **Urzędniczka z dużej dzielnicy, z dużą liczbą mieszkańców zgłasza, że wyzwaniem jest współpraca w DKDS**. Przypuszcza, że w mniejszych dzielnicach organizacjom może być

łatwiej współpracować, ponieważ na mniejszym terenie łatwiej o znalezienie wspólnego interesu. Dlatego w omawianej dzielnicy bardziej niż w DKDS organizacje współpracują w ramach lokalnych partnerstw.

“Wyszło nam, że nasza dzielnica jest na tyle wielka, że te organizacje mimo wszystko działają bardziej lokalnie, w takich mniejszych jednostkach, i one bardziej tam się angażują. Natomiast współpraca w takim wielkim organizmie, który jest porównywalny z wielkim miastem wojewódzkim w Polsce, może tu jest coś... Znaczący, może oni po prostu trochę mają inny interes, inne potrzeby i pracują z innymi ludźmi. I stąd chyba ta współpraca taka globalna tutaj słabo idzie”. [UM10]

- W niektórych KDS **wyzwaniem jest brak partnerskiej relacji między organizacjami a urzędem oraz wzajemne oczekiwania urzędu i organizacji**. Przedstawicielka urzędu w BKDS ma poczucie, że na spotkaniach komisji jest odpytywana z działań urzędu i jest pod ostrzałem pytań i oczekiwań organizacji. Urzędniczka wskazuje, że brakuje jej z kolei ze strony organizacji aktywnego proponowania rozwiązań.

“Z czym się źle czuję od jakiegoś czasu, jeszcze tego nikomu nigdy nie wyartykułowałam, to jest to, że jak przychodzę na BKDS i jestem przedstawicielem biura, to ciągle słyszę od różnych osób: a proszę nam powiedzieć to i tamto, a proszę nas poinformować, a chcielibyśmy się dowiedzieć czegoś. Czyli takie punktowanie Miasta, żeby się tu przed nimi teraz wypowiedzieć. Więc od jakiegoś czasu mam trochę takie przekonanie, że jestem tam pod ostrzałem (...). Jeszcze nie usłyszałam czegoś takiego: to my wam przygotujemy, pochylicie się nad tym i może coś razem wspólnie wypracujemy”. [UM7]

- Problemem zgłaszanym przez przedstawicielkę Urzędu w odniesieniu do tego samego BKDS jest **brak wizji działania organizacji w BKDS. W jej ocenie organizacje przyjmują postawę pasywną, bierną, reagują tylko na to, co wnosi na spotkania Urząd**, same jednak nie mają swojego “programu”, wizji lub propozycji zagadnień, którymi chciałyby się zająć w trakcie prac komisji.

“Zabrakło mi w tym roku w styczniu takiej analizy, co jest dla nich ważne, tylko takie trochę wymyślanie na siłę, czym my byśmy chcieli się tutaj w mieście zająć. (...) I mam wrażenie od 2-3 lat, co najmniej, że BKDS-y sprowadzają się do tego, że przewodnicząca BKDS-u pisze do mnie maila, co tam macie na najbliższy BKDS. (...) Jakby mnie zabrakło, tzn. przedstawiciela Biura [anonimizacja – nazwa biura], to pewnie w punkcie programu na BKDS pojawiłyby się sprawy różne i nic więcej, bo troszkę mi brakuje planu komisji na działanie”. [UM7]

Proponowane zmiany w KDS według urzędników

- Ze strony części urzędników pojawia się **propozycja zmniejszenia obowiązkowej częstotliwości spotkań**, aby KDS zbierał się wtedy, kiedy jest to faktycznie potrzebne.

“Myślę, że może jednak jeszcze bardziej zmniejszyć obowiązek częstotliwości spotykania się, bo nie zawsze jest taka potrzeba. I żeby nie robić spotkania właśnie, bo jest konieczne”. [UM1]

- Urzędnicy zwracają też uwagę na **potrzebę lepszej integracji i aktywizacji członków KDS, aby bardziej zachęcić i zmotywować ich do działania**. Taką funkcję aktywizacyjną mogłyby

pełnić różnego rodzaju warsztaty. W opinii urzędnika bez pracy warsztatowej, działań ukierunkowanych na budowanie i utrzymywanie zespołu, każda grupa jest mało wydajna.

“Jakby zabezpieczyć środki w budżecie na jakieś działania dla tej dzielnicowej komisji, nawet takie typowo integrujące, to myślę, że ta komisja działałaby o wiele lepiej. (...) Integracyjno-aktywizujące, bo to nie chodzi o to, że robimy im jakiś wyjazd i oni się będą bawić, tylko nawet pod kątem jakichś warsztatów. Każda grupa musi się w jakikolwiek sposób aktywizować. Grupa, która nie uczestniczy w żadnych warsztatach, w żadnych spotkaniach, nie robimy nic dla nich, jest mało wydajna”. [UM9]

- Kolejna propozycja dotyczy **lepszego przepływu informacji między różnymi dzielnicowymi komisjami**. Obecnie urzędnicy biorący udział w pracach różnych DKDS nie mają ze sobą kontaktu, możliwości wymiany doświadczeń.
- Pojawił się też głos dotyczący **potrzeby zweryfikowania sposobu funkcjonowania KDS**. W ocenie urzędnika funkcja czy sposób działania KDS nie był dobrze przemyślany, kiedy te gremia były powoływane. To z kolei skutkuje obecnymi trudnościami w działaniu KDS, np. niewielkim zaangażowaniem organizacji w prace komisji.

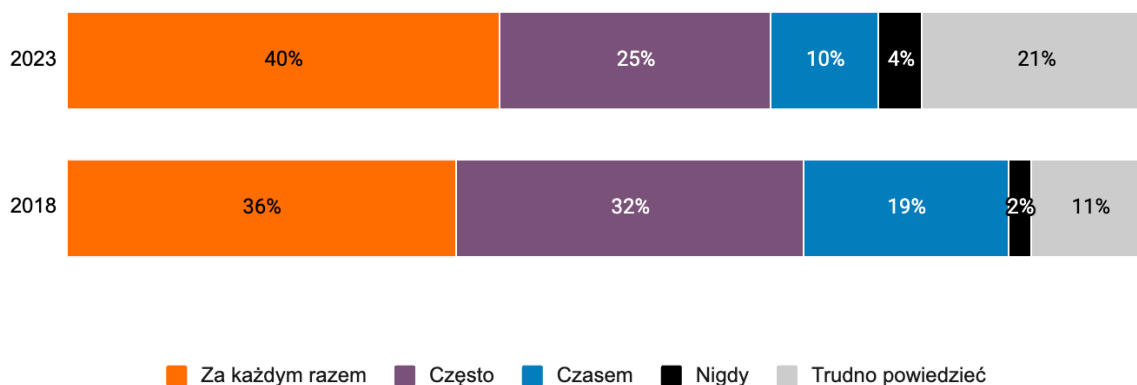
“Moim zdaniem te KDS-y były po prostu powołane jako nie do końca przemyślane i nie do końca określone. One sobie po prostu istnieją. (...) Zostały stworzone, żeby były. To zależy wszystko do tego, kto w tym DKDS-ie jest i kto go tworzy, jakie jest podejście, czy ktoś chce coś robić.” [UM9]

Funkcjonowanie KDS: informacja zwrotna nt. zgłaszanych uwag

- 65% urzędników deklaruje, że KDS za każdym razem lub często otrzymuje od Urzędu informację zwrotną na temat uwzględnienia lub nie zgłaszanych przez organizacje uwag. Takich deklaracji w 2018 roku było 68%.
- W porównaniu do 2018 roku zmniejszyła się liczba urzędników twierdzących, że takie wyjaśnienia udzielane są tylko czasami (z 19% do 10%).
- Zwiększyła się (z 11% do 21%) grupa urzędników, którzy nie są w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Może to świadczyć o rotacji w Urzędzie na stanowisku przedstawiciela Urzędu w KDS, z czego wynika trudność odniesienia się do badanej 3-letniej perspektywy czasowej, o trudności w sięgnięciu pamięcią wstecz lub o braku przepływu informacji między Urzędem a KDS.

Udzielanie informacji zwrotnej nt. zgłaszanych uwag

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat Komisja, w pracach której Pan(i) uczestniczy, otrzymywała od biur Urzędu/ urzędów dzielnic informację na temat tego, czy jej postulaty lub uwagi zostały przyjęte? (W 2018 roku pytano o perspektywę 2-letnią).

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy uczestniczą w KDS, n2023=48, n2018=53.

Udzielanie informacji zwrotnej nt. zgłaszanych uwag	2023	2018
Za każdym razem	40%	36%
Często	25%	32%
Czasem	10%	19%
Nigdy	4%	2%
Trudno powiedzieć	21%	11%

5.2.6.1. Powody braku zaangażowania organizacji w KDS

Wśród badanych organizacji, które nie uczestniczą w KDS:

- Najczęściej wymienianym przez organizacje powodem braku zaangażowania w pracę branżowych lub dzielnicowych komisji dialogu społecznego jest brak czasu, na tę okoliczność wskazuje 43% organizacji (w 2017 roku: 42%).

“Organizacje pozarządowe są bardzo obciążone swoją własną pracą w swoich obszarach, mają niewiele czasu na to, żeby się zaangażowywać w działalność”. [NGO3]

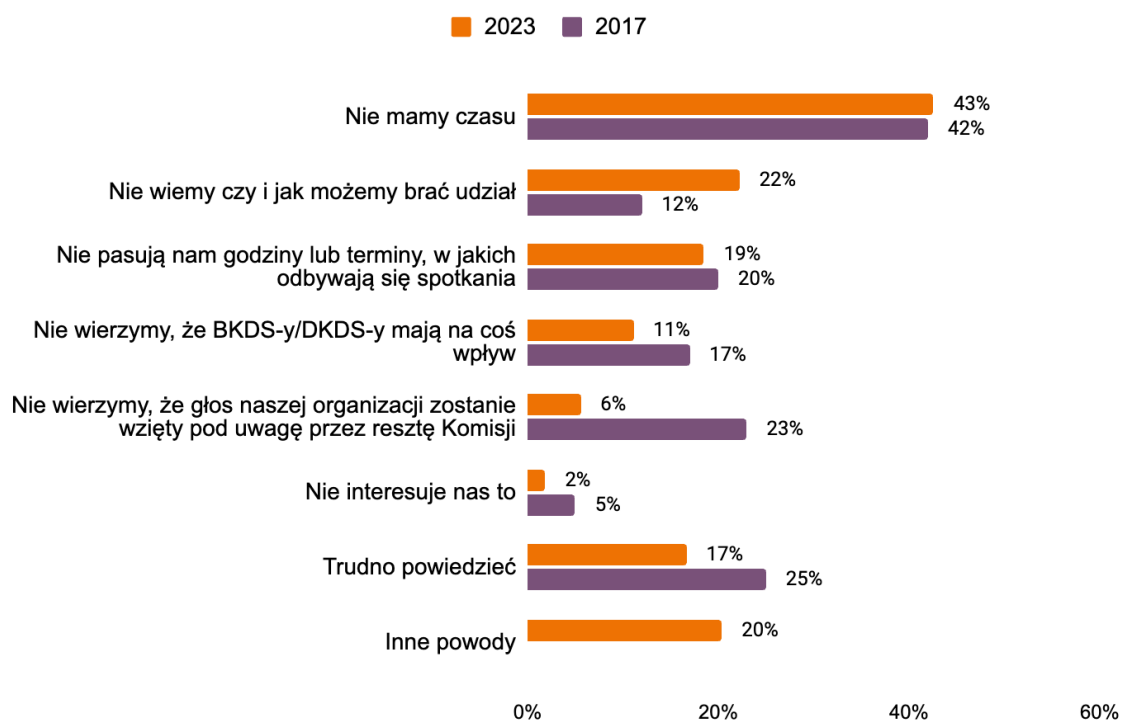
- Co piąta organizacja (22%) nie wie czy i jak może się włączyć w KDS. To wzrost o 10 pkt. proc. w stosunku do 2017 roku.
- Co piątej organizacji (19%) nie pasują terminy lub godziny spotkań.
- Co dziesiąta organizacja (11%) nie wierzy, że KDS ma realny wpływ na ważne sprawy miejskie i dzielnicowe, a 6% nie przewiduje, że głos ich organizacji zostanie wzięty pod uwagę, dlatego nie angażuje się w prace KDS.

“Ja mam wrażenie, że organizacje angażują się coraz mniej dlatego, że Urząd coraz bardziej instrumentalnie traktuje te miejsca. Coraz mniej jest prawdziwego partnerstwa, rozmowy o merytorycznych rzeczach, wymiany. Coraz więcej to służy temu, że urzędnik mówi jak jest albo jak ma być, najczęściej sam jest niedecyzyjny, tylko informuje. Jest coraz mniejsza możliwość wpływu”. [NGO6]

“To, co też zniechęca, to małe przełożenie na późniejsze działania urzędów. No, nie oszukujmy się, KDS-y mają taką rolę konsultacyjną, ale to zdanie niezbyt często jest później słuchane, czy uwzględniane poza tym ustawowym minimum, typu właśnie konsultowanie konkursów, wskazanie ludzi do komisji itd”. [NGO13]

- Wśród innych powodów pojawiały się takie jak: niepokrywanie się przedmiotu prac komisji z obszarem zainteresowania organizacji; dojrzały wiek członków organizacji, który uniemożliwia dodatkowe zaangażowanie; brak osoby w organizacji, która mogłaby zaangażować się w komisję.

Powody braku zaangażowania organizacji w KDS

Pytanie: dlaczego Państwa organizacja nie bierze udziału w pracach BKDS/DKDS? Proszę zaznaczyć wszystkie pasujące odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które nie uczestniczą w KDS, n2023=53, n2017=106.

Powody braku zaangażowania organizacji w KDS	2023	2017
Nie mamy czasu	43%	42%
Nie wiemy czy i jak możemy brać udział	22%	12%
Nie pasują nam godziny lub terminy, w jakich odbywają się spotkania	19%	20%
Nie wierzymy, że BKDS-y/DKDS-y mają na coś wpływ	11%	17%
Nie wierzymy, że głos naszej organizacji zostanie wzięty pod uwagę przez resztę Komisji	6%	23%
Nie interesuje nas to	2%	5%
Trudno powiedzieć	17%	25%
Inne powody	20%	-

5.3. Konsultacje polityk miejskich

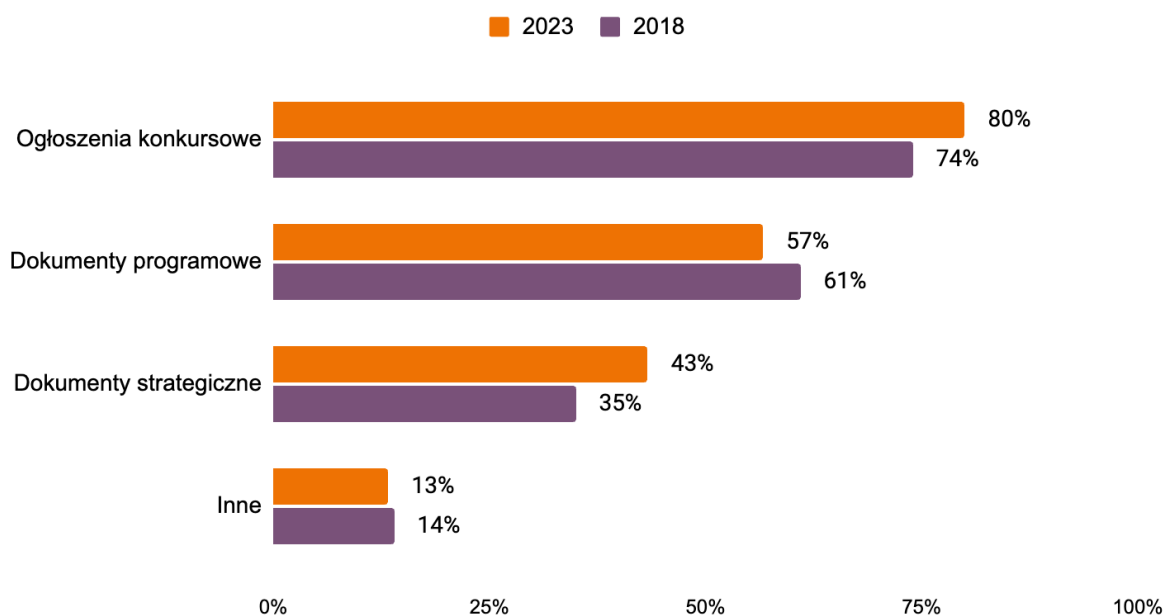
Statystyki GUS dot. udziału w konsultacjach w Warszawie

- Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (dane na podstawie SOF-5 oraz SOF-1 za 2019 rok) 0,5 tys. organizacji pozarządowych zlokalizowanych w Warszawie uczestniczy w konsultacjach społecznych projektów uchwał na poziomie urzędu gminy lub miasta.
- Wśród tych podmiotów biorących udział w konsultacjach ok. 500 to podmioty ekonomii społecznej, ok. 300 to stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, a ok. 200 to fundacje.
- Najwięcej organizacji włączających się w konsultacje jako główną dziedzinę swojej działalności statutowej wskazuje kulturę i sztukę (24%), ochronę zdrowia (16%), edukację, wychowanie i badania naukowe (12%), łowiectwo (12%), pomoc społeczną i humanitarną (11%), prawo i jego ochronę, prawa człowieka (10%) oraz sport, turystykę, rekreację i hobby (9%).

5.3.1. Znajomość i udział organizacji w konsultacjach: perspektywa Urzędu

- 60% urzędników współpracujących pozafinansowo z organizacjami konsultuje z nimi dokumenty. Wśród pracowników biur taką formę współpracy z organizacjami deklaruje 64% urzędników i urzędniczek, a wśród osób pracujących w urzędach dzielnic – 48%.
- Dokumenty konsultowane z organizacjami to przede wszystkim ogłoszenia konkursowe (80% urzędników je konsultuje).
- 58% urzędników i urzędniczek deklaruje, że udostępnia do konsultacji dokumenty programowe, a 43% – dokumenty strategiczne.
- W porównaniu do 2018 roku urzędnicy i urzędniczki częściej udostępniają organizacjom do konsultacji ogłoszenia konkursowe (o 6 pkt. proc) oraz dokumenty strategiczne (o 8 pkt. proc.), a rzadziej dokumenty programowe (o 5 pkt. proc.).
- Wśród innych konsultowanych dokumentów są wymieniane projekty uchwał, dodatkowo konsultowane dokumenty innych instytucji, m.in. szczebla rządowego oraz projekty drogowe.

Dokumenty udostępniane do konsultacji organizacjom pozarządowym

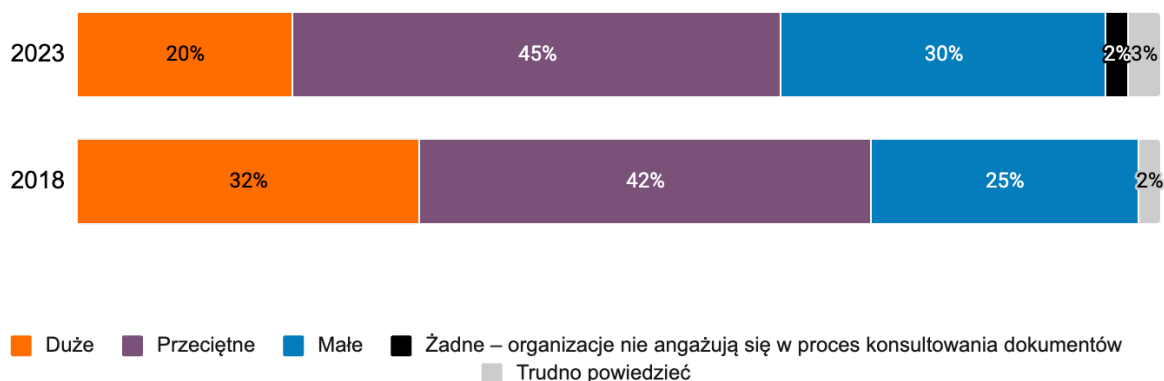
Pytanie: jakie dokumenty udostępnia Pan(i) do konsultacji organizacjom pozarządowym? W pytaniu można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy konsultują dokumenty z organizacjami, n2023=60, n2018=57.

Dokumenty udostępniane do konsultacji organizacjom pozarządowym	2023	2018
Ogłoszenia konkursowe	80%	74%
Dokumenty programowe	57%	61%
Dokumenty strategiczne	43%	35%
Inne	13%	14%

- Pracownicy i pracowniczki Urzędu oceniają, że zaangażowanie organizacji pozarządowych w proces konsultowania dokumentów jest przeciętne. Taką opinię prezentuje 45% urzędników (w 2018 roku: 42%).
- Co piąty urzędnik lub urzędniczka (20%) deklaruje, że zaangażowanie organizacji jest duże. W 2018 roku większa część urzędników (32%) dostrzegła takie aktywne włączanie się organizacji w konsultacje.
- Powiększa się z kolei grupa badanych raportujących małe lub żadne zaangażowanie organizacji w konsultacje, z 25% do 32%.

Ogólna ocena zaangażowanie organizacji pozarządowych w proces konsultowania dokumentów

Pytanie: jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) zaangażowanie organizacji pozarządowych w proces konsultowania dokumentów?

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy konsultują dokumenty z organizacjami, n2023=60, n2018=57.

Ogólna ocena zaangażowanie organizacji pozarządowych w proces konsultowania dokumentów	2023	2018
Duże	20%	32%
Przeciętne	45%	42%
Małe	30%	25%
Żadne – organizacje nie angażują się w proces konsultowania dokumentów	2%	-
Trudno powiedzieć	3%	2%

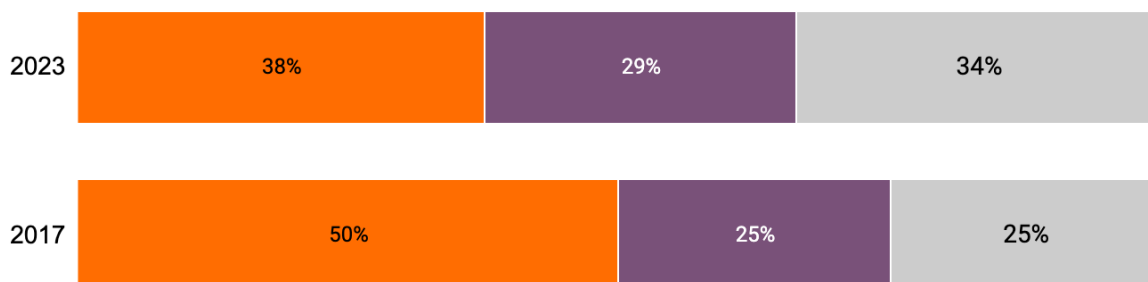
5.3.2. Znajomość i udział organizacji w konsultacjach: perspektywa organizacji

Wśród organizacji działających na rzecz Warszawy:

- W ciągu ostatnich sześciu lat spadł poziom wiedzy na temat konsultacji prowadzonych przez Urząd Miasta. W 2023 roku 66% organizacji działających na rzecz Warszawy słyszało o możliwości udziału przedstawicieli organizacji w konsultacjach dotyczących uchwał, dokumentów, strategii, planów przygotowywanych przez Urząd m.st. Warszawy, w 2017 roku taką wiedzę posiadało 75% organizacji.
- 38% organizacji zetknęło się z informacjami lub zaproszeniami na konkretne konsultacje (w 2017 roku: 50%), a kolejne 29% organizacji słyszało o tym, że Urząd prowadzi konsultacje, ale nie zetknęło się z informacjami o konkretnych procesach konsultacyjnych.

- Co trzecia organizacja (34%) nie słyszała o konsultacjach. W 2017 roku z o prowadzeniu konsultacji nie wiedziała co czwarta organizacja (25%).

Znajomość konsultacji

- Tak, słyszałem(am) i zetknąłem(am) się z informacjami lub zaproszeniami na konkretne konsultacje
- Tak, słyszałem (am), że coś takiego istnieje, ale nie zetknąłem(am) się z informacjami o konkretnych konsultacjach
- Nie, nie słyszałem(am) o konsultacjach

Pytanie: czy słyszał(a) Pan(i) o możliwości udziału przedstawicieli organizacji w konsultacjach dotyczących uchwał, dokumentów, strategii, planów przygotowywanych przez Urząd m.st. Warszawy lub zgłaszania uwag do tych dokumentów?

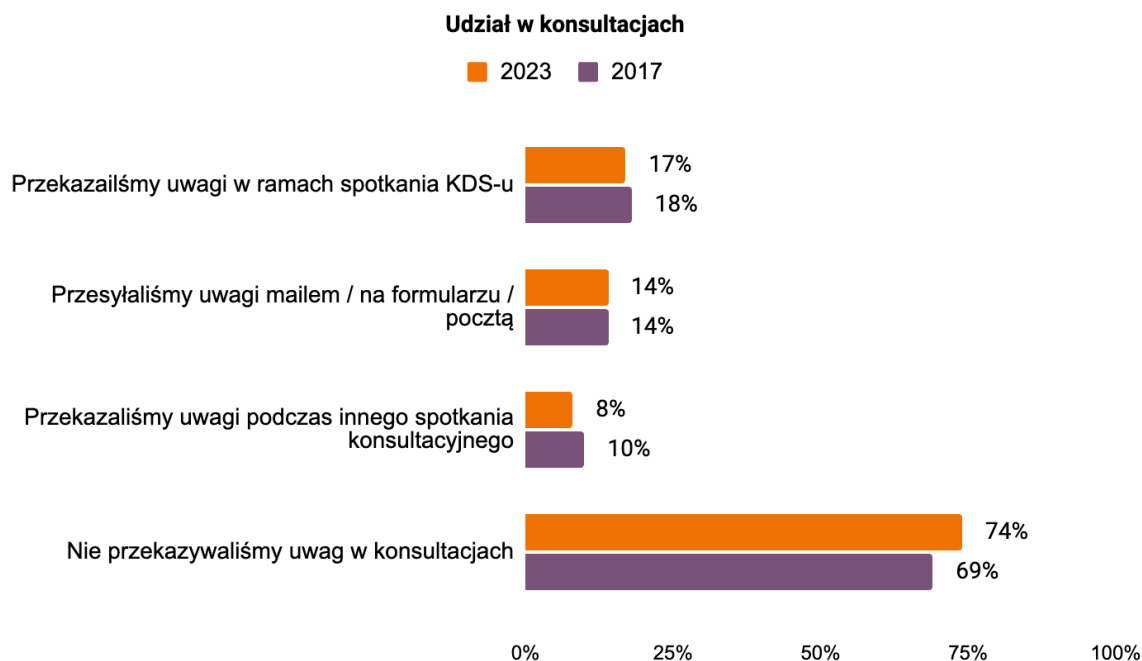
Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Znajomość konsultacji	2023	2017
Tak, słyszałem(am) i zetknąłem(am) się z informacjami lub zaproszeniami na konkretne konsultacje	38%	50%
Tak, słyszałem (am), że coś takiego istnieje, ale nie zetknąłem(am) się z informacjami o konkretnych konsultacjach	29%	25%
Nie, nie słyszałem(am) o konsultacjach	34%	25%

Wśród organizacji działających na rzecz Warszawy i zarejestrowanych w Warszawie:

- W latach 2021-2023 co czwarta organizacja (26%) brała udział w konsultacjach dokumentów prowadzonych przez biura Urzędu m.st. Warszawy lub urzędy dzielnic. Oznacza to niewielki spadek poziomu partycypacji organizacji w konsultacjach. W 2017 roku niemal co trzecia organizacja (31%) włączała się w konsultacje.
- Najpowszechniejszą formą przekazywania uwag w procesie konsultacji jest zgłaszanie ich w ramach spotkań komisji dialogu społecznego. Z tego sposobu korzysta 17% organizacji, czyli podobna grupa jak w poprzedniej edycji badania (w 2017 roku: 18%).
- 14% organizacji, czyli dokładnie tyle samo co w 2017 roku, składa uwagi e-mailowo lub przez formularz.

- 8% organizacji deklaruje przekazywanie uwag podczas spotkań konsultacyjnych, innych niż spotkania KDS (w 2017 roku: 10%).

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja zgłaszała uwagi do jakichś uchwał, dokumentów, strategii, planów przygotowywanych przez biura Urzędu m.st. Warszawy lub urzędy dzielnic? Chodzi tu o udział w konsultacjach prowadzonych przez biura Urzędu m.st. Warszawy lub urzędy dzielnic. Organizacja mogła wskazać wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy i są zarejestrowane w Warszawie, N2023=298, N2017=384.

Udział w konsultacjach	2023	2017
Przekazaliśmy uwagi w ramach spotkania KDS-u	17%	18%
Przesyłaliśmy uwagi mailem / na formularzu / pocztą	14%	14%
Przekazaliśmy uwagi podczas innego spotkania konsultacyjnego	8%	10%
Nie przekazywaliśmy uwag w konsultacjach	74%	69%

Zróźnicowanie znajomości i udziału organizacji w konsultacjach

Wiedza o konsultacjach (bez względu na to, czy organizacja zetknęła się z zaproszeniami na konkretne konsultacje, czy też nie) rośnie wraz ze stażem działania i wielkością budżetu organizacji. Na znajomość konsultacji ma też wpływ to, czy organizacja współpracuje z Miastem finansowo w formie dotacji.

- 51% organizacji najmłodszych, mających 5 lat lub mniej, słyszało o konsultacjach. Wśród organizacji mających 6-10 lat – 68%, 11-15 lat – 72%, powyżej 15 lat – 71%.

- 46% organizacji deklarujących brak przychodów słyszała o konsultacjach, wśród organizacji mających do dyspozycji poniżej 10 tys. zł rocznie – 58%, 10-100 tys. zł – 54%, powyżej 100 tys. zł – 79%.
- O konsultacjach słyszało 73% organizacji mających dotację oraz 52% organizacji bez dotacji.

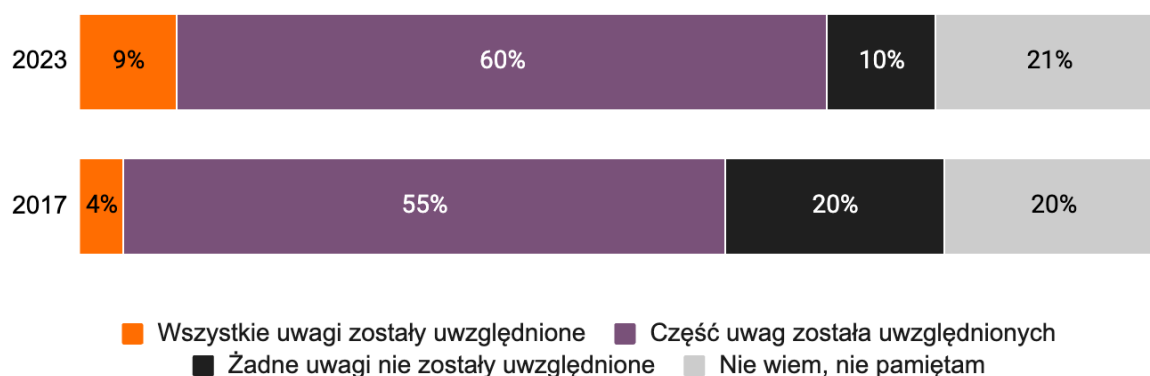
Udziału w konsultacjach jest powiązany z wielkością budżetu organizacji i otrzymywaniem dotacji.

- W konsultacjach częściej uczestniczą organizacje z największymi budżetami, powyżej 100 tys. zł, 34% takich organizacji bierze udział w konsultacjach.
- W konsultacje włącza się 32% organizacji mających dotację i 10% organizacji bez dotacji.

5.3.3. Przebieg i rezultat konsultacji: perspektywa organizacji

- Organizacje deklarują, że coraz częściej zgłaszane przez nie w konsultacjach uwagi są uwzględniane przez Urząd.
- 69% organizacji zgłaszających uwagi do konsultowanych dokumentów raportuje, że wszystkie lub część ich uwag została uwzględniona. W 2017 roku takich deklaracji było o 10 pkt. proc. mniej (59%).

Uwzględnienie uwag organizacji

Pytanie: czy zgłoszone przez Państwa organizację uwagi zostały uwzględnione?

Podstawa procentowania: organizacje, które zgłosiły uwagi w procesie konsultacji, n2023=80, n2017=132.

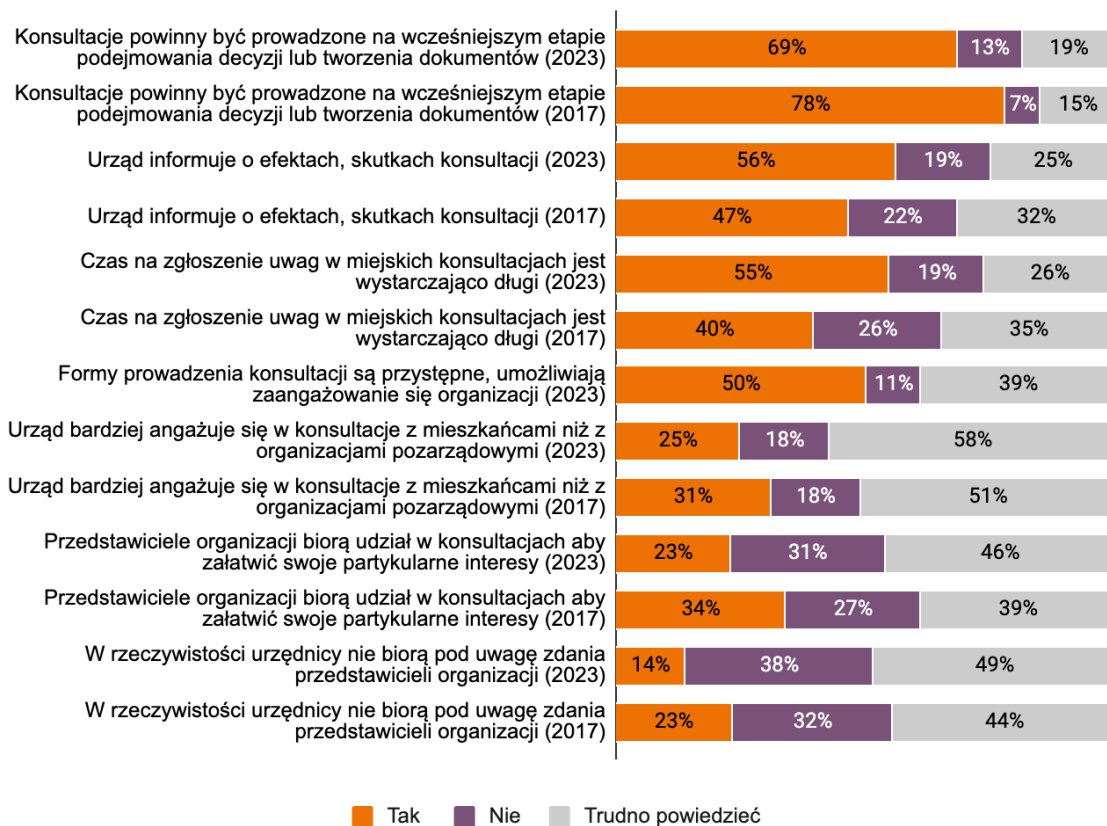
Uwzględnienie uwag organizacji	2023	2017
Wszystkie uwagi zostały uwzględnione	9%	4%
Część uwag została uwzględnionych	60%	55%
Żadne uwagi nie zostały uwzględnione	10%	20%
Nie wiem, nie pamiętam	21%	20%

5.3.4. Opinie o procesie konsultacji: perspektywa organizacji

Wśród organizacji, które wzięły udział w konsultacjach:

- Niezmiennie najwięcej zwolenników gromadzi postulat dotyczący prowadzenia konsultacji na wcześniejszym etapie podejmowania decyzji lub tworzenia dokumentów. Zgadza się z nim 69% organizacji. W 2017 roku taką opinię podzielało o 11 pkt. proc. więcej organizacji.
- Jednocześnie coraz więcej organizacji (w 2023 roku: 55%, w 2017 roku: 40%) deklaruje, że czas na zgłoszenie uwag w warszawskich konsultacjach jest wystarczająco długi. Ta zmiana oraz opisana wyżej opinia świadczą o poprawie oceny harmonogramu prowadzenia konsultacji, choć nadal umiejscowienie konsultacji w procesie tworzenia danego dokumentu jest według organizacji zdecydowanie zbyt późne.
- Poprawia się ocena organizacji dotycząca informowania przez Urząd o efektach konsultacji. Już 55% organizacji uważa, że Urząd udziela takich informacji (w 2017 roku: 47%).
- Dokładnie połowa organizacji (50%) uważa, że formy prowadzenia konsultacji są przystępne, umożliwiają zaangażowanie się organizacji. Przeciwnego zdania jest 11% organizacji.
- Poprawia się także opinia organizacji na temat sposobu, w jaki Urząd traktuje konsultacje z organizacjami. Coraz mniej organizacji potwierdza, że Urząd bardziej angażuje się w konsultacje z mieszkańcami niż z organizacjami pozarządowymi (w 2023 roku: 25%, w 2017 roku: 31%). Zmniejsza się także grupa organizacji, która uważa, że w rzeczywistości urzędnicy i urzędniczeki nie biorą pod uwagę zdania organizacji (w 2023 roku: 14%, w 2017 roku: 23%).
- Organizacje mają też coraz lepsze zdanie na temat motywacji innych organizacji do udziału w konsultacjach. Coraz mniejsza grupa jest zdania, że organizacje biorą udział w konsultacjach aby załatwić swoje partykularne interesy (w 2023 roku: 23%, w 2017 roku: 34%).

Opinie na temat procesu konsultacji

Pytanie: proszę zaznaczyć na ile zgadza się Pan(i) z poszczególnymi stwierdzeniami dotyczącymi konsultacji.

Podstawa procentowania: organizacje, które zgłosiły uwagi w procesie konsultacji, n2023=80, n2017=130.

Opinie na temat procesu konsultacji wśród organizacji	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Konsultacje powinny być prowadzone na wcześniejszym etapie podejmowania decyzji lub tworzenia dokumentów (2023)	69%	13%	19%
Konsultacje powinny być prowadzone na wcześniejszym etapie podejmowania decyzji lub tworzenia dokumentów (2017)	78%	7%	15%
Urząd informuje o efektach, skutkach konsultacji (2023)	56%	19%	25%
Urząd informuje o efektach, skutkach konsultacji (2017)	47%	22%	32%
Czas na zgłoszenie uwag w miejskich konsultacjach jest wystarczająco długi (2023)	55%	19%	26%
Czas na zgłoszenie uwag w miejskich konsultacjach jest wystarczająco długi (2017)	40%	26%	35%

Formy prowadzenia konsultacji są przystępne, umożliwiają zaangażowanie się organizacji (2023)	50%	11%	39%
Urząd bardziej angażuje się w konsultacje z mieszkańcami niż z organizacjami pozarządowymi (2023)	25%	18%	58%
Urząd bardziej angażuje się w konsultacje z mieszkańcami niż z organizacjami pozarządowymi (2017)	31%	18%	51%
Przedstawiciele organizacji biorą udział w konsultacjach aby załatwić swoje partykularne interesy (2023)	23%	31%	46%
Przedstawiciele organizacji biorą udział w konsultacjach aby załatwić swoje partykularne interesy (2017)	34%	27%	39%
W rzeczywistości urzędnicy nie biorą pod uwagę zdania przedstawicieli organizacji (2023)	14%	38%	49%
W rzeczywistości urzędnicy nie biorą pod uwagę zdania przedstawicieli organizacji (2017)	23%	32%	44%

- W wywiadach indywidualnych pojawił się też głos sugerujący **potrzebę włączania organizacji eksperckich na wcześniejszym etapie tworzenia dokumentu, tak, aby faktycznie wykorzystać ich ekspertyzę i umożliwić ukształtowanie założeń danego dokumentu**. W obecnym kształcie procesu konsultacji organizacje wypowiadają się na temat praktycznie gotowego dokumentu i nie mogą wpłynąć na jego kluczowe założenia. Z kolei spotkania przygotowawcze, na których zewnątrzni eksperci tworzący dany dokument zbierają pomysły od organizacji, często gromadzą przypadkowe, niezorientowane w danym temacie organizacje.

“Powinniśmy wrócić do tego, co działo się w niektórych biurach, tzn. żeby organizacje, też często przypadkowe, nie tylko dawały takie bardzo luźne wskazania przed pisaniem dokumentu, tylko żeby ten dokument współtworzyły na etapie jego powstawania. Taka forma, jaka jest dzisiaj zaproponowana, czyli takie warsztaty wprowadzające dla Bóg wie kogo, (...) one się kończą takim biciem piany, bo przedziera się organizacja zupełnie niezorientowana, niewspółpracująca nawet z Miastem, a ma najwięcej do powiedzenia (...). A potem, kiedy jest dokument gotowy, to tak naprawdę trudno zmieniać te aksjomaty, te rzeczy, które są kluczowe”. [NGO14]

- W wywiadach indywidualnych organizacje zaznaczały, że **wpływ organizacji na kształt miejskich czy dzielnicowych polityk jest różny w różnych biurach oraz dzielnicach**.

“Jest takie biuro, w którym już jesteśmy zapraszani do takiej rozmowy przed ogłoszeniem, żeby właśnie urzędnicy mogli jak najlepiej to ogłoszenie przygotować. I potem konsultacja [dotyczy tego], czy te zapisy są jakoś odpowiadające, czy mamy jakieś wątpliwości, ale założenie są wypracowane wspólnie. A są takie miejsca, w których po prostu jesteśmy traktowani trochę jako narzędzie, czasem narzędzie polityczne”. [NGO10]

“Natomiast jeżeli chodzi o dzielnicę, to oczywiście, że mamy wpływ [na decyzje], trzeba powiedzieć”. [NGO8]

- Pojawiały się także głosy o zwiększającym się zamknięciu Miasta na głos organizacji i narzucania swojego własnego zdania, bez wstuchiwania się w perspektywę organizacji.
Organizacje są teoretycznie zapraszane do rozmowy, ponieważ jest to oczekiwanym standardem, jednak w rzeczywistości ich głos nie jest traktowany po partnersku.

“Jest dużo gorzej. Nie wiem, czy pandemia miała na to taki znaczący wpływ, czy właśnie to zmieniające się podejście Miasta, ta obłąkana twierdza. Że [jest] po prostu jedna opcja polityczna, urzędnicy, którzy nawzajem się wspierają, osłaniają, żeby po prostu inna opcja nie zaatakowała. Ale zdecydowanie gorzej teraz się rozmawia z Miastem o wizjach rozwoju niż dawniej. Miasto teraz dużo więcej rzeczy własnych narzuca niż dawniej. Mniej słucha, więcej własnych rzeczy realizuje”. [NGO2]

“Mam wrażenie, że kiedyś byliśmy naprawdę realnie traktowani jako partner. Teraz trochę jest tak, że już nie można nas nie zapraszać, ale że Miasto ma swoje cele i swoją politykę i tak dosyć pozornie czy instrumentalnie traktuje udział organizacji w projektowaniu pewnych rozwiązań”. [NGO6]

5.3.5. Opinie o procesie konsultacji: perspektywa Urzędu

- W ocenie części urzędników i urzędniczek **wpływ węższej grupy organizacji na politykę Miasta poprzez udział w konsultacjach jest czymś naturalnym**, ponieważ włączenie się w konsultacje wymaga odpowiedniego kapitału ze strony organizacji, posiadania szerszej perspektywy.

“Tych organizacji jest oczywiście skokowo mniej, ponieważ to są organizacje, które już posiadają odpowiedni kapitał, zasoby do tego, żeby nie tylko koncentrować się na przetrwaniu organizacji pozarządowej, ale żeby móc myśleć o środowisku trochę szerzej. I tych organizacji i tych osób, które wyrażają taką chęć współpracy z nami, jest skokowo mniej. Natomiast ta praca jest bardzo jakościowa. To znaczy te postulaty, te propozycje, a czasami wykazywanie pewnych braków w polityce miejskiej jest dla nas bardzo interesujące i bardzo orzeźwiające”. [UM2]

5.3.6. Powody braku udziału w konsultacjach

Wśród organizacji, które nie brały udziału w konsultacjach:

- Najczęstszym powodem braku udziału organizacji w konsultacjach jest brak czasu. Zgłasza to połowa organizacji (50%) które w konsultacjach nie uczestniczą. Drugą co do częstotliwości wskazań odpowiedzią jest “trudno powiedzieć”, tzn. organizacja nie jest w stanie wskazać powodu, dlaczego nie angażuje się w konsultacje.
- Niemal co piąta organizacja (23%) uważa, że nie ma konsultacji dotyczących tematyki, którą organizacja się zajmuje, a niemal co czwarta (18%) nie wierzy, że głos ich organizacji zostanie wzięty pod uwagę.

“Wypracowaliśmy ileś różnych pomysłów na programy (...) w ważnym stopniu wypełniające założenia strategii, w której niemal każdy punkt dotyczy Warszawy otwartej, inkluzywnej, różnorodnej i tak dalej. I potem ani [anonimizacja – nazwa urzędu] ani [anonimizacja – nazwa

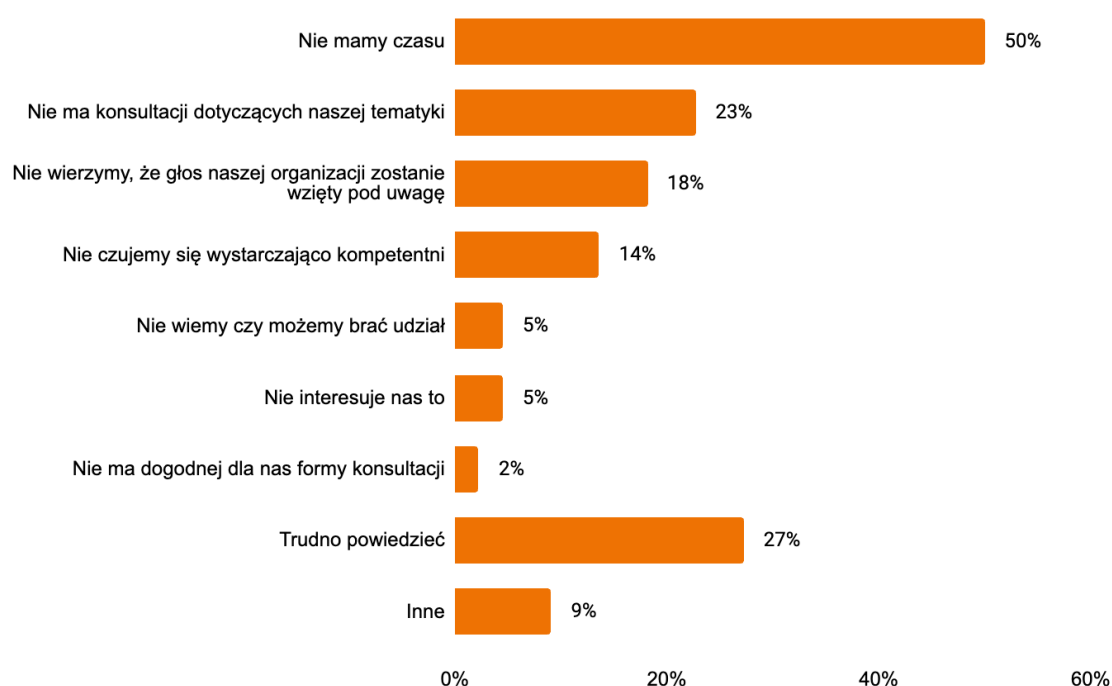
urzędu] nie poczuły się w ogóle odpowiedzialne za to. I już wszystko zostało wywalone, więc po co nam konsultować, jeżeli nic z tego później nie wynika?” [NGO7]

- 14% organizacji nie czuje się wystarczająco kompetentnymi do udziału w konsultacjach.

“My jesteśmy dosyć słabi jako organizacja w czytaniu takich wielkich treści i jakby też w proponowaniu zmian w tym zakresie”. [NGO4]

- Rządziej wskazywane powody to: brak wiedzy, czy organizacja może brać udział w konsultacjach, brak zainteresowania konsultacjami, brak dogodnej formy konsultacji.
- Wśród innych odpowiedzi był wymieniany także krótki staż działania organizacji.

Powody braku zaangażowania organizacji w konsultacje

Pytanie: z jakiego powodu Państwa organizacja nie bierze udziału w takich konsultacjach? Organizacja mogła zaznaczyć wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które nie brały udziału w konsultacjach, n2023=44.

Powody braku zaangażowania organizacji w konsultacje	2023
Nie mamy czasu	50%
Nie ma konsultacji dotyczących naszej tematyki	23%
Nie wierzymy, że głos naszej organizacji zostanie wzięty pod uwagę	18%
Nie czujemy się wystarczająco kompetentni	14%
Nie wiemy czy możemy brać udział	5%
Nie interesuje nas to	5%

Nie ma dogodnej dla nas formy konsultacji	2%
Trudno powiedzieć	27%
Inne	9%

5.4. Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego

5.4.1. Znajomość Rady wśród organizacji

Wśród organizacji działających na rzecz Warszawy:

- 60% nie wie, czy w mieście istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego albo inny zespół służący utrzymywaniu stałej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Kolejne 2% organizacji uważa, że w Warszawie nie ma takiej rady.
- 38% organizacji ma świadomość funkcjonowania warszawskiej RDPP.
- O istnieniu Rady częściej wiedzą organizacje z budżetami powyżej 100 tys. zł rocznie (47% takich organizacji wie o Radzie), ale także organizacje z najmniejszymi budżetami, nie przekraczającymi 10 tys. zł (52%). Świadomość funkcjonowania Rady jest też większa wśród organizacji korzystających z dotacji (44%).

Czy w Warszawie istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego?

Pytanie: czy w Warszawie istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego albo inny zespół służący utrzymywaniu stałej współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Czy w Warszawie istnieje lokalna rada działalności pożytku publicznego?	2023
Tak	38%
Nie	2%
Nie wiem	60%

5.4.2. Opinie organizacji o Radzie

- W wywiadach indywidualnych przedstawiciele organizacji przyznawali, że mają trudność w wyrażaniu opinii na temat działania Rady, ponieważ nie wiedzieli wiele na temat jej działań. **Części organizacji trudno było wskazać konkretne rezultaty działania Rady. Informacja o istnieniu Rady pojawia się w momencie wyborów jej przedstawicieli.** Jednocześnie zwracano uwagę na potrzebę unowocześnienia sposobu głosowania.

“Ciężko mi ocenić rolę Warszawskiej Rady Pożytku Publicznego. Mam wrażenie, że do organizacji nie docierają informacje, co robi Rada. Poza tym okresem, kiedy trwają wybory i osoby kandydujące wtedy rozsyłają swoje bio i prośby o głosy. Nota bene bym poprawił te wybory, bo tam jest jakaś

taka formuła pisemnego głosu. Można byłoby to uprościć do takiej postaci elektronicznej. Bo to też jest, moim zdaniem, taki system trochę archaiczny, jeśli chodzi o głosowanie". [NGO13]

- Pojawiały się też głosy, że **w Radzie od dawna zasiadają te same osoby**. Inna osoba przyznawała, że dotarły do niej opinie, że radę należy odmłodzić, choć rozmówczynie nie znała osobiście członków Rady, więc nie mogła ustosunkować się do tego poglądu.

"I znowu się prezentowały te same twarze i żadnych konkretów. Niestety nie jestem zwolennikiem tej rady, bo nie widać ich działalności". [NGO8]

"Wiem, że jest taka intencja i chęć, żeby ją odmłodzić, ale nie umiem powiedzieć, czy się z tym zgadzam, czy nie, ale wiem, że dużo osób o tym mówi, że to powinno być ciało odmłodzone". [NGO5]

- Zwracano uwagę na **potrzebę lepszego i szerszego informowania o konkretnych efektach działania Rady**.

"Oni się chwala, że załatwiają jakieś tam fundusze dla określonych organizacji, to dobrze. Ale niech o tym informują wszystkich. Bo ja przekazuję na najbliższym spotkaniu DKDS wrażenia z tego, o czym była mowa na Forum i na ogół trudno przekazać jakieś konkrety, co Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego zrobiła dla NGO". [NGO8]

- Osoba orientująca się w działaniach Rady podzieliła się swoją opinią, wedle której **Rada stała się w pewnym sensie maszynką do opiniowania bieżących spraw, a brakuje w niej przestrzeni na szersze, bardziej nowatorskie spojrzenia na warszawski sektor pozarządowy i jego współpracę z Miastem**.

"Kiedyś, dwie kadencje temu, Rada była miejscem, gdzie rzeczywiście można było marzyć. To była przestrzeń do tego, żeby przedstawiciele Miasta i organizacji pozarządowych porozmawiali o tym, co można ulepszyć w całym tym systemie. W ostatnim czasie, być może to jest winą też członków pozarządowej części Rady, Rada stała się takim miejscem, gdzie tylko w zasadzie trzymamy się tego opiniowania dokumentów, procedowania takich rzeczy bieżących, natomiast nie ma czasu na to popatrzeć trochę szerzej, (...) nie ma czasu na dyskusję, która by wprowadziła nowe trendy, nowe tory". [NGO14]

5.4.3. Opinie urzędników o Radzie

- W wywiadach indywidualnych **urzędnicy zgłaszają, że nie mają kontaktu z działaniami Rady**.

"Z poziomu dzielnic nie mam z nią absolutnie żadnego kontaktu. To jest ciało, które wiem, że istnieje. To bardziej DKDS dzielnicowy z nimi ma kontakt, ja jako urzędnik nie". [UM5]

"Z Warszawską Radą nie mam w ogóle kontaktu. (...) Myślę, że gdybym nie pracował w urzędzie i nie pracowałbym przy otwartych konkursach, nawet nie wiedziałbym, że coś takiego istnieje. (...) Wiem, że były jakieś wybory, jakichś przedstawicieli". [UM9]

"Szczepnie nie miałam kontaktu, więc trudno mi jest cokolwiek powiedzieć. Najwyraźniej jakoś obywamy się bez kontaktów z tym ciałem". [UM10]

- W ocenie jednego z urzędników **Rada powinna zajmować się kwestią lokali dla organizacji**. Rada, w ocenie tego samego urzędnika, powinna też **sama określić kryteria wyboru uchwał**,

które są do niej kierowane, aby uniknąć sytuacji, w której ważne zagadnienia nie trafiają pod obrady Rady.

“Z pewnością temat, który na pewno wraca (...) to jest kwestia polityki lokalowej, która jest prowadzona w mieście, kwestia jej koordynacji na strukturach dzielnicowych, dostępności lokali dla organizacji pozarządowych, czy to w otwartych konkursach, czy to na zasadzie preferencyjnych warunków. Uważam, że to jest temat, który powinien być dookreślony. A jeżeli chodzi o uchwały, które są kierowane pod opinię Warszawskiej Rady Pożytku Publicznego, to uważam, że rada trochę powinna sama określić kryteria, które uchwały powinny być do niej kierowane. Wydaje mi się, że są takie uchwały, które nie trafiają pod opinię Rady, a może powinny trafić”. [UM2]

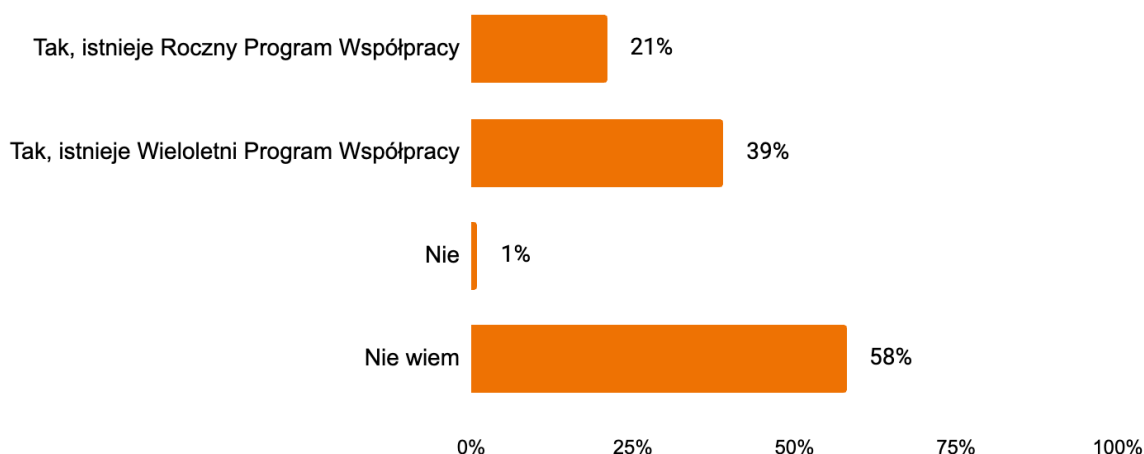
5.5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

5.5.1. Znajomość programów (rocznego i wieloletniego) wśród organizacji

Wśród uczestniczących w badaniu organizacji działających na rzecz Warszawy:

- 58% organizacji nie wie, czy w Warszawie istnieje program współpracy z organizacjami pozarządowymi. 1% organizacji uważa, że takiego programu nie ma.
- Grupa organizacji, która nie ma wiedzy na temat istnienia w Warszawie programu współpracy w większości pokrywa się grupą organizacji, która nie ma wiedzy na temat funkcjonowania Warszawskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Oznacza to, że połowa organizacji działających na rzecz Warszawy nie jest świadoma funkcjonowania tych dwóch mechanizmów współpracy Urzędu i organizacji pozarządowych.
- Organizacje są bardziej świadome istnienia wieloletniego niż rocznego programu współpracy. Co czwarta organizacja (21%) wie, że w Warszawie funkcjonuje Roczny Program Współpracy, a 39%, czyli niemal dwukrotnie więcej organizacji wie, że w Warszawie jest przyjęty Wieloletni Program Współpracy.
- Wiedza o Programie współpracy (rocznym lub wieloletnim) jest bardziej powszechna wśród organizacji z dłuższym stażem działania (powyżej 10 lat), rocznym budżetem powyżej 100 tys. zł oraz korzystających z dotacji.

Czy w Warszawie istnieje Program współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Pytanie: czy w Warszawie istnieje program współpracy z organizacjami pozarządowymi?

W pytaniu organizacja mogła zaznaczyć wiele odpowiedzi, jeśli nie wybierała odpowiedzi "nie" lub "nie wiem".

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Czy w Warszawie istnieje Program współpracy z organizacjami pozarządowymi?	2023
Tak, istnieje Roczny Program Współpracy	21%
Tak, istnieje Wieloletni Program Współpracy	39%
Nie	1%
Nie wiem	58%

5.5.2. Opinie organizacji o Programie współpracy

- Organizacje, które wiedzą, że w Warszawie funkcjonuje Program współpracy wypowiedziały się na temat jego przydatności.
- Połowa organizacji (51%) ocenia go pozytywnie.
- 12% ma krytyczne zdanie o przydatności Programu współpracy.
- 18% organizacji nie potrafi jednoznacznie ocenić przydatności programu (odpowiedź “ani tak, ani nie”).
- Co czwarta organizacja (21%), która wie o istnieniu Programu współpracy, nie potrafi go ocenić, ponieważ nie zna jego zapisów.

Czy Pana/Pani zdaniem Program współpracy jest pomocny, „sprawdza się” w relacjach między Urzędem m.st. Warszawy a organizacjami?

■ Zdecydowanie tak
 ■ Raczej tak
 ■ Ani tak, ani nie
 ■ Raczej nie
 ■ Zdecydowanie nie
 ■ Nie wiem, nie znam zapisów tego programu

Podstawa procentowania: organizacje, które wiedzą o istnieniu Programu współpracy, n2023=136.

Czy Pana/Pani zdaniem Program współpracy jest pomocny, „sprawdza się” w relacjach między Urzędem m.st. Warszawy a organizacjami?	2023
Zdecydowanie tak	10%
Raczej tak	41%
Ani tak, ani nie	18%
Raczej nie	10%
Zdecydowanie nie	2%
Nie wiem, nie znam zapisów tego programu	21%

- Organizacje biorące udział w wywiadach indywidualnych miały trudności w wyrażeniu opinii na temat Programu, ponieważ jego zapisy nie były im dobrze znane. Jedną z organizacji, która zgłaszała poprawki do programu zwracała uwagę, że **trudno dostrzec skuteczność programu, z perspektywy dzielnicy**, ponieważ kontekst dzielnicowy, choć bliższy mieszkańcom i organizacjom, nie jest w programie uwzględniany.

“Skuteczność tego programu, moim zdaniem, jest niewielka. My przynajmniej nie mamy z niego żadnych większych korzyści. (...) Więcej problemów występuje w dzielnicach i one są bardziej takie lokalne, bardziej przyjazne dla ludzi. (...) A te nasze potrzeby często nie dochodzą do góry, i efekt jest taki, że ludzie po prostu nie widzą skuteczności tego programu”. [NGO8]

- Inna organizacja podzieliła się opinią, że **program jest “zbyt miękki”, ma za mało “twardych” wskaźników, które mogłyby być impulsem do realizacji konkretnych planów.**

“Mam wrażenie, że obecny program wieloletni jest jeszcze za mało owskaźnikowany. Kiedy on powstawał pojawiła się idea, żeby on był taki bardzo miękki, kierunkowy, dający duże pola manewru. Natomiast to się kończy tym, że np. wciąż nie ma instytucji miejskiej prowadzonej przez organizacje pozarządowe. (...) Może gdyby to było w sposób twardy wpisane i musiałby ten wskaźnik być osiągnięty, to być może ta sprawa, jako jedna z wielu, potoczyłaby się inaczej. Więc ja bym tam dał więcej wskaźników twardych, które by mobilizowały i nas organizacje, i Urząd do tego, żeby konkretne zadanie realizować. Oczywiście taka wizja, kierunek, który chcemy realizować, jest też bardzo cenny”. [NGO14]

5.5.3. Opinie urzędników o programie współpracy

- Urzędnicy, którzy zajmują się współpracą finansową lub pozafinansową z organizacjami pozarządowymi, dobrze oceniają swoją znajomość zapisów rocznego Programu współpracy.
- 75% urzędników ocenia swoją znajomość zasad współpracy zawartych w Programie jako bardzo dobrą lub dobrą.
- 3% ocenia swoją wiedzę w tym zakresie jako raczej złą.
- 12% urzędników nie jest w stanie odpowiedzieć na pytanie o swoją znajomość zasad określających współpracę Urzędu m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi.

Znajomość zasad współpracy ujętych w rocznym Programie Współpracy wśród urzędników

■ Bardzo dobrze
 ■ Raczej dobrze
 ■ Raczej źle
 ■ Trudno powiedzieć

Pytanie: jak ocenia Pan(i) swoją znajomość zasad określających współpracę Urzędu m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi, ujętych m.in. w rocznym Programie współpracy m.st. Warszawy z NGO?

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy współpracują z organizacjami pozarządowymi, n2023=148.

Znajomość zasad współpracy ujętych w rocznym Programie Współpracy wśród urzędników	2023
Bardzo dobrze	24%
Raczej dobrze	61%
Raczej źle	3%
Bardzo źle	-
Trudno powiedzieć	12%

- W wywiadach indywidualnych część urzędników wskazuje, że Program jest **użytecznym dokumentem, który reguluje współpracę Miasta z organizacjami**. Pojawiają się opinie, że program ma odpowiedni poziom szczegółowości, jeśli chodzi o wprowadzone przez niego regulacje współpracy organizacji pozarządowych z Miastem.

"I teraz jest na tyle fajnie ułożony, że reguluje, ale nie przeregulowuje tego. Więc też nie ma tak, że jest to przeregulowanie, które jest problematyczne i dla Miasta i dla organizacji pozarządowych. Chociażby cały ten system KDS-ów, FKDS-ów, to przecież to wszystko się tutaj znajduje". [UM1]

"On tworzy ramy i wydaje mi się, że spełnia swoją funkcję. Co roku też są wypracowane priorytety współpracy na dany rok. Więc to też pokazuje, że jest dokument ogólny, później są roczne priorytety. Więc wydaje mi się, że tutaj konstrukcja jest właściwa". [UM2]

- Urzędnicy przyznają, że korzystają z programu zazwyczaj wtedy, kiedy potrzebują zweryfikować teminy. Dokumentem, z którym mają więcej kontaktu jest procedura konkursowa.

"Ja do niego rzadko zaglądam, bo on z roku na rok niewiele się zmienia. Są określone priorytetowe zadania na każdy następny rok, natomiast ja po prostu się przyzwyczaiłam do tego, że on jest. On nakreśla takie ogólne zasady tej współpracy. Doszczegółowione jest to w procedurze konkursowej, (...) Procedura jest tym dokumentem, do którego częściej zaglądamy. (...) Do niego [programu współpracy] zaglądam po prostu, jak mi umknął jakiś termin". [UM4]

- Pojawiają się też krytyczne opinie na temat programu, które sugerują, że w Mieście funkcjonuje wiele dokumentów, między którymi jest dużo zależności, które utrudniają zrozumienie zasad współpracy.

"Jakbym powiedział, że nie korzystam, to bym skłamał, bo czasami jest tak, że musimy coś odszukać i znaleźć, ale nie jest to czymś, co się tak na pewno zna do końca (...). Jest to kolejny program, który określa coś. Jeden program określa, drugi program określony następnym programem, więc to tyle chyba, co mogę powiedzieć na temat tego programu". [UM9]

5.6. Konkurs S3KTOR

5.6.1. Znajomość konkursu wśród organizacji

Wśród uczestniczących w badaniu organizacji działających na rzecz Warszawy:

- 58% wie o istnieniu konkursu na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR.
- Co trzecia organizacja (32%) nigdy nie słyszała o takim konkursie.
- 10% organizacji nie jest pewna, czy zna konkurs.
- Wiedza o konkursie jest bardziej powszechna wśród organizacji z rocznym budżetem powyżej 10 tys. zł oraz korzystających z dotacji.

Czy zna Pan(i) konkurs na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?

■ Tak ■ Nie ■ Trudno powiedzieć

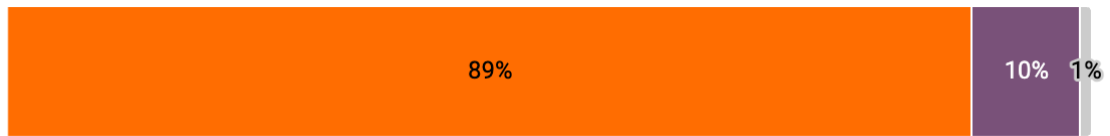
Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325.

Czy zna Pan(i) konkurs na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?	2023
Tak	58%
Nie	32%
Trudno powiedzieć	10%

5.6.2. Znajomość konkursu w Urzędzie

- Wiedza o konkursie na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR jest wśród urzędników dość powszechna. 89% z nich przyznaje, że słyszało o konkursie. Niemal co trzeci urzędnik, który słyszał o konkursie (30%), zgłaszał do niego inicjatywy lub organizacje.
- 10% urzędników nie zetknęło się z konkursem.

Czy słyszał(a) Pan(i) o konkursie na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?

■ Tak
 ■ Nie
 ■ Trudno powiedzieć

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy współpracują z organizacjami pozarządowymi, n2023=148.

Czy słyszał(a) Pan(i) o konkursie na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?	2023
Tak	89%
Nie	10%
Trudno powiedzieć	1%

Czy kiedykolwiek zgłaszał(a) Pan(i) inicjatywy lub organizacje do konkursu na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?

■ Tak
 ■ Nie

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy współpracują z organizacjami pozarządowymi i znają konkurs S3EKTOR, n2023=132.

Czy kiedykolwiek zgłaszał(a) Pan(i) inicjatywy lub organizacje do konkursu na najlepszą warszawską inicjatywę pozarządową S3KTOR?	2023
Tak	30%
Nie	70%

5.6.3. Udział organizacji w konkursie

- 35% organizacji, które słyszały o konkursie S3KTOR deklaruje, że brała udział w dotychczasowych jego edycjach.
- Jedna z organizacji, która brała udział w konkursie przyznaje, że podstawową motywacją do udziału było pokazanie się Miastu jako organizacji działającej w Warszawie, aby zapoczątkować dalsze potencjalne partnerstwo. Organizacja postrzega konkurs jako możliwość, aby zwiększyć widoczność swoich działań, które nie było dofinansowane z warszawskiej dotacji, a były skierowane także do mieszkańców Warszawy.

“Motywacja była taka, że właśnie robimy dużo rzeczy, to pokażmy je Miastu (...), że halo, jesteśmy, zrobiliśmy coś takiego. Innej drogi za bardzo nie mamy, żeby pokazać, że coś takiego robimy, jeśli to nie jest z grantu warszawskiego”. [NGO5]

Czy Państwa organizacja brała udział w dotychczasowych edycjach konkursu S3KTOR?

■ Tak ■ Nie ■ Nie wiem

Podstawa procentowania: organizacje, które słyszały o konkursie S3KTOR, n2023=188.

Czy Państwa organizacja brała udział w dotychczasowych edycjach konkursu S3KTOR?	2023
Tak	35%
Nie	62%
Nie wiem	3%

5.6.4. Powody braku udziału w konkursie

- Najczęstszym powodem braku udziału organizacji w konkursie jest to, że organizacja nie pomyślała o tym, żeby się zgłosić. Na taki powód wskazuje połowa (50%) organizacji, które słyszały o konkursie S3KTOR, ale nie brały w nim udziału.
- 17% organizacji nie ma pewności co do tego, na czym polega konkurs i czy ich organizacja może się do niego zgłosić.

“Zetknęłam się z tym konkursem, ale wydaje mi się, że tam obszar ochrony zdrowia nigdy nie było, więc w zasadzie, nie wiem, my nie spełniamy [kryteriów]. Myślę, że on jest kierowany do innych obszarów, nie realizujemy takich projektów, które by tutaj się wpasowywały”. [NGO3]

- 15% organizacji przyznaje że zastanawiało się nad zgłoszeniem, ale proces zgłaszania wydał się im zbyt skomplikowany lub czasochłonny.
- 10% organizacji przyznaje, że nie interesuje ich udział w konkursie, dlatego się do niego nie zgłaszają.

Dlaczego nie brali Państwo udziału w konkursie S3KTOR?

Organizacja mogła wskazać wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które słyszały o konkursie S3KTOR, ale nie brały w nim udziału, n2023=118.

Dlaczego nie brali Państwo udziału w konkursie S3KTOR?	2023
Nie pomyśleliśmy o tym, żeby się zgłosić	50%
Nie wiemy na czym polega ten konkurs i czy prowadzimy działania, które można do niego zgłaszać	17%
Zastanawialiśmy się nad zgłoszeniem, ale proces zgłaszania wydał nam się zbyt skomplikowany/czasochłonny	15%
Nie interesuje nas ten konkurs	10%
Inne powody	14%

5.6.5. Opinie o konkursie wśród organizacji

- Opinia organizacji na temat znaczenia konkursu jest podzielona. Jeden z laureatów konkursu przyznaje, że **wygrana jest jednym z największych osiągnięć organizacji.**

"To jest nagroda, z której chyba jestem najbardziej dumny ze wszystkich nagród, jakie dostała fundacja. Trochę dostaliśmy różnych nagród, ale ta sprawiła mi największą satysfakcję. Wtedy poczułem się elementem właśnie trzeciego sektora. To jest coś, co faktycznie coś znaczy w działaniu naszej fundacji". [NGO2]

- Inna organizacja zauważa **sieciujący charakter konkursu**. Dzięki niemu organizacje mogą się nawzajem poznawać, wymieniać doświadczeniami. Jednocześnie wygrana w konkursie stanowi swego rodzaju **przepustkę do dalszej współpracy z Miastem** oraz innymi warszawskimi organizacjami.

"Fajne jest, że buduje taką społeczność wokół tego konkursu, społeczność NGO-sów. Jest tam fajna atmosfera, taka partnerska, życzliwa i nastawiona na to, żeby poznawać tych ludzi, żeby oni się wymieniali doświadczeniami. Także ja tu bardzo wysoko oceniam. (...) Kręcąc się przy tym Sektorze Trzecim po naszej wygranej, potem [byliśmy zaproszeni do] jury, potem dostaliśmy zaproszenie na galę i nagle telefon: a to może być kandydowała do tej Rady Działalności Pożytku Publicznego? Więc widzę, że to jest tak, że daje się gdzieś tam wejść pomiędzy drzwi i rzeczywiście gdzieś tam zaistnieć". [NGO5]

- Z kolei inna organizacja ma krytyczne zdanie o konkursie, ponieważ dostrzega w nim bardziej sposób na promocję Miasta, a nie samych organizacji. Według rozmówczynie **nie udaje się wypracować takiego regulaminu konkursu, który by doceniał organizacje z największym wkładem w rozwój miasta i jego społeczności**.

"Nie jestem fanką tego konkursu. Uważam, że to jest forma promocji pewnych działań organizacji, ale mam wrażenie, że jakoś nie udało się wypracować formuły, która by sprawiała, że dowartościowywane są naprawdę te najbardziej wartościowe organizacje. Jakoś tak się dzieje, że nie udaje się wypracować takiego regulaminu tego konkursu, żeby to... Mam wrażenie, że to bardziej promuje Miasto, niż organizacje. Gina, nie przebijają się organizacje, które naprawdę mają bardzo duży wkład". [NGO6]

5.6.6. Opinie o konkursie w Urzędzie

- W wywiadach indywidualnych przedstawiciele Urzędu przyznawali, że w ich ocenie **konkurs jest świetnym sposobem na promocję sektora pozarządowego i docenienie działań organizacji**. Wygrana w konkursie może też stanowić wyróżnienie, które wesprze organizację w zdobywaniu środków finansowych.

"Myślę, że to jest bardzo ważna inicjatywa dla organizacji pozarządowych. Szczególnie te starsze organizacje, one to odczytują w rangach takiej nobilitacji. No i oczywiście, jak się uda pozyskać fundusze jeszcze dodatkowe, dzięki konkursowi, no to tutaj są przeszczęśliwe". [UM8]

"Uświadamianie, promowanie jakie działania są... Czym są organizacje pozarządowe i jakie działania sobą reprezentują i to jest to. (...) A dodatkowe takie wymierne bardzo, tzn. nagrody finansowe. I uważam, że był to super pomysł i jestem za tym, żeby te nagrody były jeszcze wyższe. I to też pewnie zachęci organizacje do uczestniczenia w tym projekcie, w tym konkursie". [UM1]

“Znaczy, ja nie wiem, czy daje Miastu. Na pewno daje organizacjom. I myślę, że powinien być ważniejszy dla organizacji, niż dla Miasta, bo to jest jednak konkurs dla trzeciego sektora, o trzecim sektorze i myślę, że każdej organizacji powinno zależeć na tym, żeby się znaleźć w gronie laureatów tego konkursu”. [UM8]

6. Inne formy współpracy (w tym korzystanie z lokalu miejskiego)

- Zgodnie z danymi ze "Sprawozdania z realizacji programu współpracy m.st. Warszawy w 2022 roku z organizacjami pozarządowymi": "W 2022 roku w zasobach m.st. Warszawy znajdowało się ogółem 8536 lokali użytkowych. Z tej liczby 912 lokali zostało wynajętych organizacjom pozarządowym, co stanowi 10,68% zasobu".

Wśród organizacji działających na rzecz Warszawy, które wzięły udział w badaniu:

- 57% otrzymuje innego rodzaju finansowe lub pozafinansowe wsparcie ze strony Miasta albo w jakiś inny sposób (poza opisanymi wyżej formami współpracy) współpracuje z urzędami.
- Najpowszechniejszą formą innego rodzaju wsparcia jest korzystanie z lokali, jakie Miasto wynajmuje organizacjom na preferencyjnych warunkach. Taka forma współpracy jest traktowana ja współpraca finansowa. Z lokali korzysta 27% organizacji, (23% w 2017 roku).
- Co piąta organizacja (20%) korzysta z pomocy Urzędu w nawiązywaniu kontaktów z innymi partnerami, (17% w 2017 roku).
- Także co piąta organizacja (20%) korzysta z patronatów Urzędu nad działaniami organizacji. Ta forma wsparcia jest wykorzystywana o 9 pkt. proc. rzadziej niż sześć lat temu, (29% w 2017 roku).
- 18% organizacji korzysta z sal i pomieszczeń Urzędu (20% w 2017 roku), 12% z porad niezwiązanych z dotacjami (14% w 2017 roku), a 6% ze sprzętu i przedmiotów Urzędu (10% w 2017 roku).
- Wśród innych form wsparcia organizacje wymieniają korzystanie z nośników reklamowych Urzędu do promocji ich działań.

Inne formy współpracy lub wsparcia organizacji

Pytanie: pomijając dotacje, czy Państwa organizacja korzysta z innych form wsparcia ze strony biur Urzędu m.st. Warszawy albo urzędów dzielnic albo w jakiś inny sposób współpracuje z urzędami?

Organizacja mogła zaznaczyć wiele odpowiedzi.

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Inne formy współpracy lub wsparcia organizacji	2023	2017
Preferencyjne stawki za najem i dzierżawę lokali lub gruntów	27%	23%
Pomoc w nawiązywaniu kontaktów z innymi instytucjami lub organizacjami	20%	17%
Patronaty nad działaniami organizacji	20%	29%
Użyczenie sal, pomieszczeń	18%	20%
Porady niezwiązane z dotacjami	12%	14%
Użyczenie sprzętu, przedmiotów	6%	10%
Inne	3%	-
Nie korzystaliśmy ze wsparcia	43%	bd

- W wywiadach indywidualnych przedstawiciele organizacji **doceniali program wynajmowania organizacjom miejskich lokali na preferencyjnych warunkach.**

“Bardzo dobry program, jeżeli chodzi o udostępnianie lokali na preferencyjnych warunkach dla organizacji pozarządowych. I to jest super. Naprawdę to pozwala rzeczywiście znaleźć sobie jakąś taką przestrzeń dla siebie”. [NGO15]

- Jednocześnie organizacje wskazywały na szereg wyzwań związanych z korzystaniem z tych lokali. Jednym z nich jest **trudność znalezienia odpowiedniego lokalu ze względu na niewielką dostępność atrakcyjnych lokali.** Trudno jest np. znaleźć lokal na biuro, który nie znajdowałby się w piwnicy lub na wysokim piętrze w budynku bez windy.

“Urząd nie chce udostępniać nam za niższe stawki bardziej wartościowych lokali, bo na nich zarabia komercyjnie. Więc to jest problem, a nie sama procedura czy opis tego”. [NGO6]

“Nie jest łatwo trafić na dobry lokal i to nie wynika z tego, że jakoś tam marudzimy na warunki, tylko bardziej na takie rzeczy obiektywne. Czwarte, wysokie piętro w kamienicy, kiedy jest bez windy, to dla nas jest po prostu mordęga i to odpada z tego powodu, chociaż wszystko inne gra. No i takich rzeczy jest trochę. Albo właśnie ciemna piwnica z jakimiś małutkimi oknami, to przy pracy biurowej przez cały dzień, to też nie jest komfortowe”. [NGO5]

- Pomysłem na zwiększenie dostępności miejskich lokali jest **zobowiązanie deweloperów do przekazywania części lokali na działalność organizacji pozarządowych.**

“Mamy do czynienia z sytuacją, kiedy NGO-sy biedne latają po tych biednych ZGN-ach, dostają potem 50 metrów kwadratowych w ruinie jakiejś, którą trzeba wyremontować. Okej, w dobrej cenie, ale, no sorry. Jak mamy deweloperów, którzy i tak mają zgodnie z WZ zaproponować funkcje społeczne i kulturalne i ktoś robi pięćdziesięciopiętrowy wieżowiec, to gdzieś z udziałem Miasta powinien być jakiś program, który by mówił: Okej, jak jesteś wieżowcem, to daj to jedno piętro na przykład, dla różnych NGO-sów”. [NGO7]

- Wyzwaniem jest też **brak partycypacji Miasta w kosztach remontów miejskich lokali.** W szczególności jest to problematyczne, kiedy koszty remontu są bardzo wysokie, jak w przypadku wymiany zabytkowych okien.

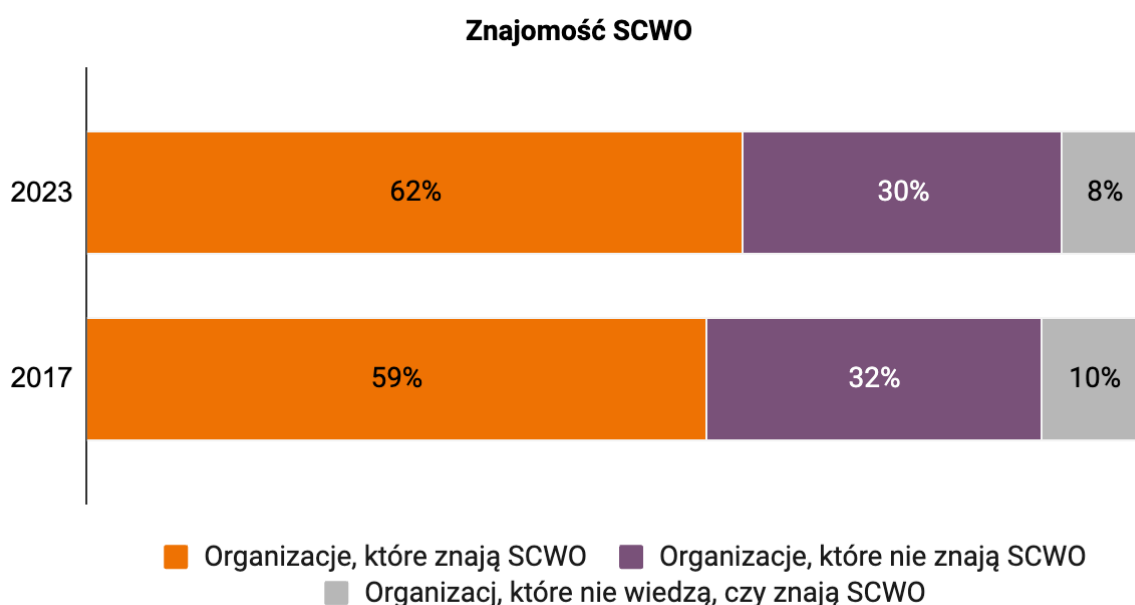
“Kłopot jest jedynie w tym, że Miasto nie chce partycypować w kosztach remontu. A to są kamienice stare, więc te remonty trzeba robić. Tym bardziej, że w tym lokalu jesteśmy prawie dwadzieścia pięć lat. (...) Największą chyba naszą bolączką, o co się staramy, to jest wymiana okien. Tu jest też stolarka jeszcze przedwojenna, okna skrzynkowe. I one są w bardzo złym stanie, są nieszczelne. I te wydatki nas przerastają. Poza tym to też nie są takie rzeczy, które potem ze sobą jesteśmy ewentualnie w stanie zabrać. Więc zależałoby nam, żeby właściciel lokalu w tym partycypował. Ale niestety nie ma środków, przynajmniej taką otrzymaliśmy informację”. [NGO1]

7. Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

7.1. Znajomość i korzystanie z SCWO wśród organizacji

Znajomość SCWO

- Większość (62%) organizacji działających na rzecz Warszawy zna SCWO. Oznacza to nieznaczny wzrost (o 3 pkt. procentowe) znajomości SCWO od 2017 roku.
- Znajomość SCWO jest większa wśród organizacji, które:
  - są świadome istnienia w Mieście ciał dialogu (BKDS, DKDS)
  - mają swoich przedstawicieli w BKDS
  - otrzymały w ciągu ostatnich 3 lat dotację z Urzędu m.st. Warszawy

Pytanie: czy zna Pan(i) choćby ze słyszenia Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (SCWO)?

Podstawa procentowania: organizacje, które działają na rzecz Warszawy, N2023=325, N2017=384.

Znajomość SCWO	2023	2017
Organizacje, które znają SCWO	62%	59%
Organizacje, które nie znają SCWO	30%	32%
Organizacje, które nie wiedzą, czy znają SCWO	8%	10%

- W wywiadach pojawił się wątek **niewykorzystania wszystkich możliwych kanałów dotarcia** do organizacji z informacją o SCWO, np. generatora wniosków Witkac.

“Wiele organizacji, które nie należą do DKDS-ów, nie ma pojęcia, że jest możliwość wsparcia... I tej

informacji nigdzie nie ma, że nie potrafisz napisać projektu, skorzystaj z SCWO. (...) My się dowiedzieliśmy później dużo. Tej informacji nigdzie nie ma na etapie, kiedy ten wniosek się pisze. Więc może mam taką uwagę, że (ta informacja) mogłoby się pojawić na etapie składania wniosków". [NGO12]

"I dziwię się, bo moi znajomi zakładali organizację pozarządową i nie wiedzieli w ogóle o tym, że SCWO istnieje. I jak ja im powiedziałam, że tam można wszystkiego się dowiedzieć, nawet pomagają, jak powinien statut wyglądać w organizacji, w takich aspektach już specyficznych, no to byli bardzo zmartwieni, że nie wiedzieli wcześniej o tym". [NGO4]

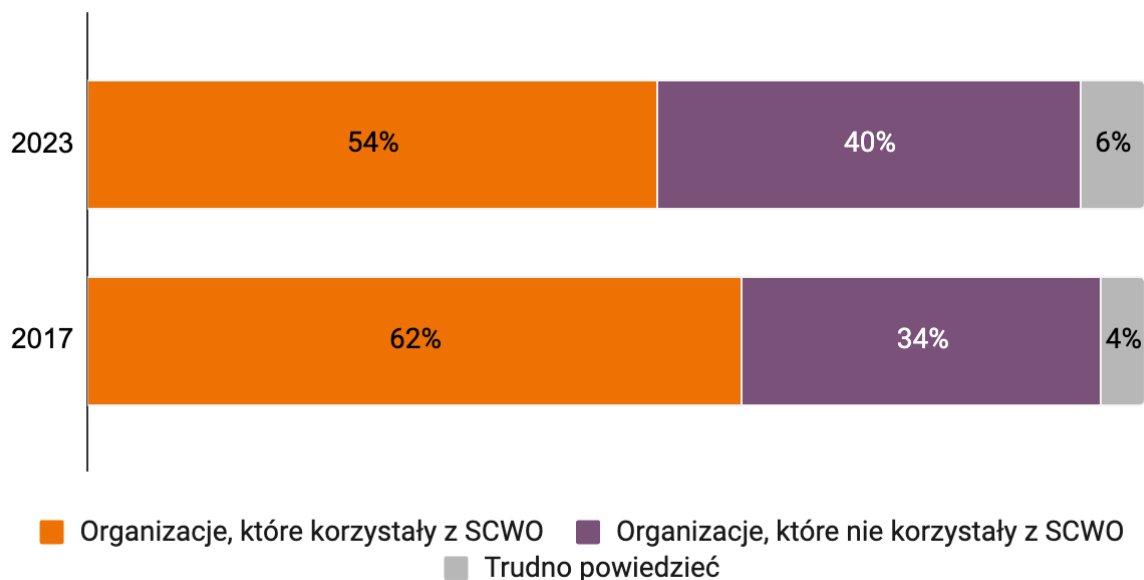
Korzystanie z SCWO

Wśród organizacji, które znają SCWO:

- W ciągu 3 lat przed badaniem z oferty SCWO skorzystało 54% organizacji (czyli 33% wszystkich organizacji działających na rzecz Warszawy). Oznacza to, że udział organizacji korzystających z oferty Centrum spadł w ciągu ostatnich 6 lat o 8 pkt. proc.
- Z SCWO korzystają częściej* organizacje o stażu nie dłuższym niż 5 lat (65%) niż te, które działają dłużej (50%).

[*wynik istotny na poziomie tendencji statystycznej 0,07]

Korzystanie z SCWO w ciągu ostatnich 3 lat (2023)/ 2 lat (2017)

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat (w 2017 roku: 2 lat) Państwa organizacja korzystała z usług SCWO (np. konsultacji, szkoleń, serwisu warszawa.ngo.pl)?

Podstawa procentowania: organizacje, które zadeklarowały znajomość SCWO, n2023=202, n2017=225.

Korzystanie z SCWO	2023	2017
Organizacje, które korzystały z SCWO	54%	62%
Organizacje, które nie korzystały z SCWO	40%	34%

Trudno powiedzieć	6%	4%
-------------------	----	----

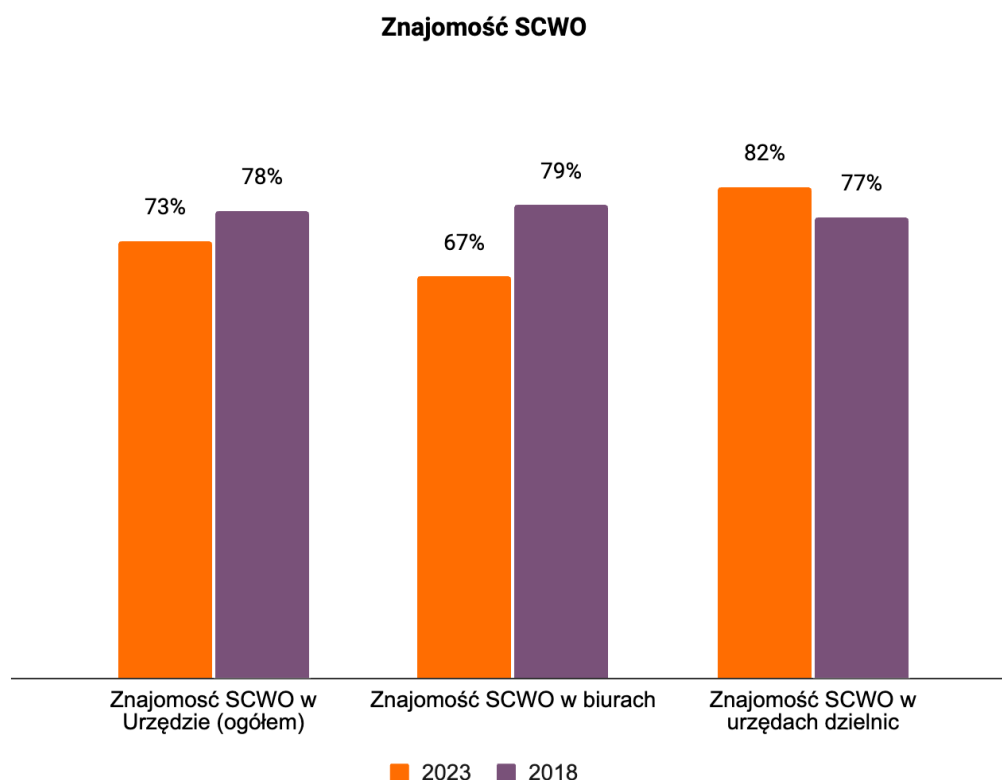
- Przeprowadzone wywiady potwierdzają ważną rolę wsparcia SCWO dla organizacji, które dopiero rozpoczynają działalność:

“Konsultowaliśmy się w zakresie uruchomienia działalności gospodarczej w organizacji. Ja myślę, że szczególnie dla organizacji, które nie mają swojego działu prawnego czy tam jakiś osób, które je wspierają, że to potrzebne”. [NGO1]

“Jestem wdzięczny, za to co otrzymaliśmy od SCWO na samym początku. (...) Myśmy po prostu bardzo szybko potrzebowali konkretnej, praktycznej wiedzy i oni nam to elegancko dostarczyli w sposób taki, że byliśmy w stanie to natychmiast przyjąć”. [NGO2]

7.2. Znajomość SCWO w Urzędzie

- W 2023 roku o SCWO słyszało 73% urzędniczek i urzędników.
- W stosunku do roku 2018 znajomość SCWO wyraźnie spadła wśród pracowników biur Miasta (z 79% do 65%), a wzrosła wśród pracowników urzędów dzielnic (z 77% do 82%).
- Nie zmienił się odsetek urzędniczek i urzędników, wśród tych którzy znają SCWO, którzy informują organizacje o SCWO (robi to 83% z nich), choć spadł udział tych, którzy robią to przy okazji każdego kontaktu.

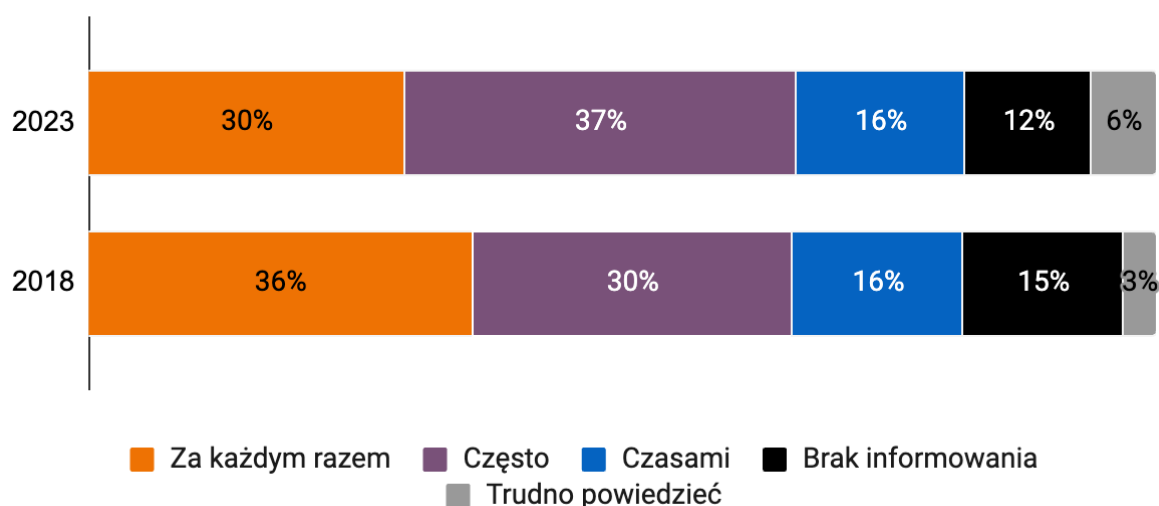

Pytanie: czy zna Pan(i), choćby ze słyszenia, Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (SCWO)?

Podstawa procentowania: urzędniczki i urzędnicy, którzy mają kontakt z organizacjami, n2023=148, n2018=125.

Znajomość SCWO wśród urzędniczek i urzędników	2023	2018
Znajomość SCWO w Urzędzie (ogółem)	73%	78%
Znajomość SCWO w biurach	67%	79%
Znajomość SCWO w urzędach dzielnic	82%	77%

Informowanie o SCWO przy okazji kontaktów z organizacjami

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat, gdy było to uzasadnione, informował(a) Pan(i) organizacje pozarządowe o możliwości skorzystania z usług SCWO (np. konsultacji, szkoleń, serwisu warszawa.ngo.pl)?

Podstawa procentowania: urzędniczki i urzędnicy, którzy słyszeli o SCWO, n2023=108, n2018=98.

Informowanie organizacji o SCWO	2023	2018
Za każdym razem	30%	36%
Często	37%	30%
Czasami	16%	16%
Brak informowania	12%	15%
Trudno powiedzieć	6%	3%

- Z wywiadów z urzędniczkami i urzędnikami wynika, że polecają korzystanie z SCWO organizacjom, ale też młodym pracowniczkom i pracownikom Urzędu, którzy wdrażają się w sprawy związane ze współpracą z organizacjami:

“Wiem, że SCWO jest wsparciem dla organizacji pozarządowych. Jak się do nas zgłaszają organizacje, które nie są pewne swoich zamysłów, swoich działań, różnych kwestiach (formalnych), odsyłamy je do SCWO. Mówimy, że jest to miejsce, które wspiera organizacje pozarządowe”. [UM6]

“Słyszeliśmy, korzystaliśmy jako biuro ze szkoleń organizowanych przez SCWO. I organizacje pozarządowe też odsyłamy do SCWO w momentach, w których potrzebują wsparcia w różnych płaszczyznach. (...) Korzystaliśmy ze szkoleń w SCWO, ponieważ mieliśmy parę nowych osób w wydziale i to było istotne, żeby od postaw te osoby zapoznać z dokumentami i procedurami. Takie wdrożenie, ale też, żeby trochę im powiedzieć o organizacjach pozarządowych”. [UM4]

7.3. Korzystanie z oferty SCWO przez organizacje i jej ocena

Organizacje, które korzystają z SCWO:

- Organizacje najczęściej urzywiają serwisu warszawa.ngo.pl (96%), a także odbywają konsultacje i porady (91%).
- 72% organizacji uczestniczy w szkoleniach i seminariach, to spadek w porównaniu do 2017 roku o 15 punktów procentowych – na pewno ma to związek z pandemią COVID-19, a także ze zmniejszeniem skali działań (i liczby szkoleń) SCWO.
- Znacząco (o niemal 20 pkt. proc.) wzrosło uczestnictwo organizacji w webinarach organizowanych przez SCWO, co na pewno jest związane z przyspieszonym w związku z pandemią COVID-19 rozwojem form edukacyjnych online.

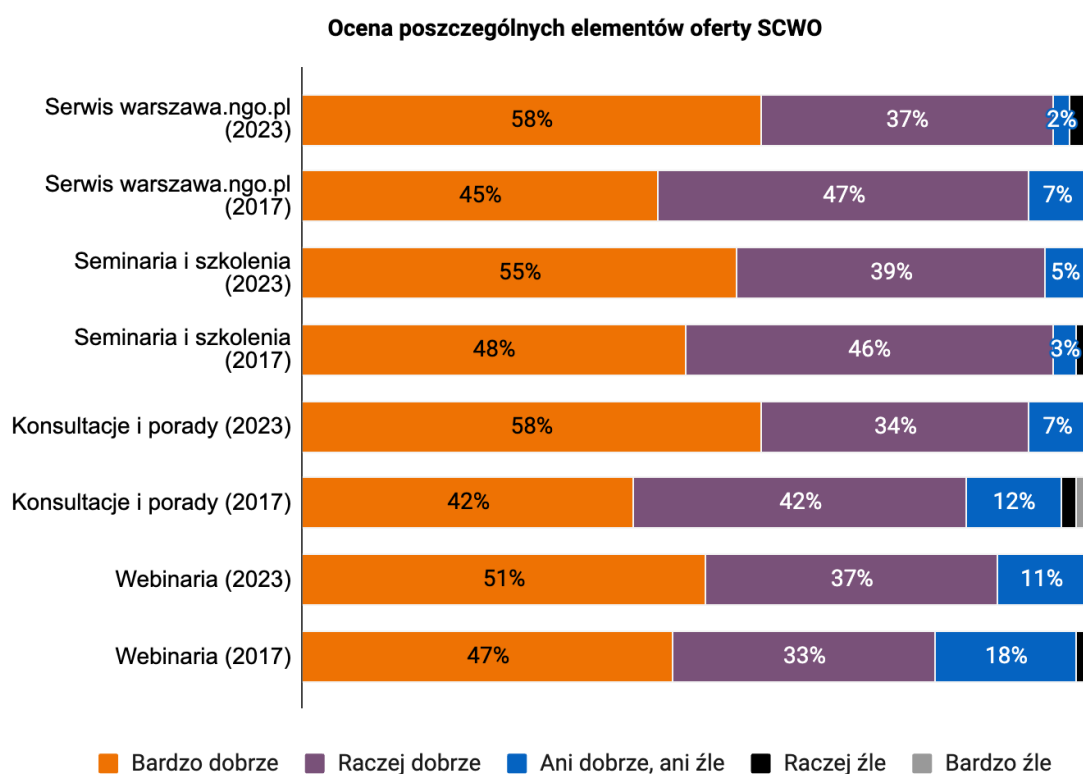
Dane na podstawie pytania: jak ocenia Pan/Pani poszczególne elementy oferty SCWO?

Podstawa procentowania: organizacje, które korzystają z SCWO, n2023=108, n2017=140.

Korzystanie z poszczególnych elementów SCWO	2023	2017
Serwis warszawa.ngo.pl	96%	91%

Konsultacje i porady	91%	76%
Seminaria i szkolenia	72%	87%
Webinaria	60%	41%

- Elementy oferty SCWO są przez korzystające z nich organizacje ocenione bardzo dobrze lub raczej dobrze.
- Od 2017 roku nastąpiła poprawa oceny webinarów, konsultacji i porad oraz serwisu warszawa.ngo.pl.

Pytanie: jak ocenia Pan/Pani poszczególne elementy oferty SCWO?

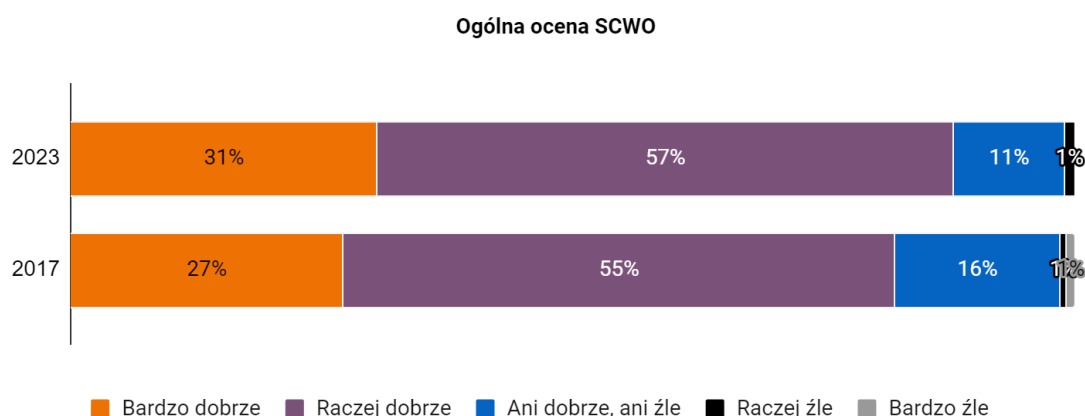
Podstawa procentowania: organizacje, które korzystały z ofert SCWO, 2023 (od góry): n=98, n=78, n=65, n=104; 2017 (od góry): n=106, n=122, n=57, n=128.

Ocena oferty SCWO przez organizacje	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Ani dobrze, ani źle	Raczej źle	Bardzo źle
Serwis warszawa.ngo.pl (2023)	58%	37%	2%	2%	1%
Serwis warszawa.ngo.pl (2017)	45%	47%	7%	1%	0%
Seminaria i szkolenia (2023)	55%	39%	5%	0%	1%
Seminaria i szkolenia (2017)	48%	46%	3%	2%	0%
Konsultacje i porady (2023)	58%	34%	7%	0%	1%

Konsultacje i porady (2017)	42%	42%	12%	2%	2%
Webinaria (2023)	51%	37%	11%	0%	1%
Webinaria (2017)	47%	33%	18%	2%	0%

7.4. Opinie organizacji o SCWO

- 86% organizacji korzystających z SCWO ocenia je dobrze (przeważa ocena "raczej dobrze", którą wybrało 57% organizacji korzystających z oferty SCWO).
- Od 2017 roku opinia o SCWO się poprawiła, o 4 pkt. proc. wzrósł udział organizacji, które uważają, że oferta SCWO jest bardzo dobra, a o 2 pkt. proc. więcej sądzi, że jest raczej dobra.

Pytanie: jak ogólnie rzecz biorąc ocenia Pan/Pani ofertę SCWO?

Podstawa procentowania: organizacje, które korzystają z SCWO, n2023=108, n2017=140.

Ogólna ocena SCWO	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Ani dobrze, ani źle	Raczej źle	Bardzo źle
2023	31%	57%	11%	1%	0%
2017	27%	55%	16%	1%	1%

- W wywiadach wybrzmiewa bardzo pozytywna opinia o eksperckiej wiedzy przekazywanej organizacjom przez SCWO:

"[Oferta] jest tak kompleksowa i szeroko podana. Moi pracownicy często, jak się pojawiają nowi, czy nawet moja prawniczka, która nie zajmuje się tylko organizacjami, czy moja księgowa, to googlując, szukając, wracają do mnie z tym zwrotem, że: a przeczytałam na ngo.pl, czyli najbardziej wiarygodne źródło, najbardziej kompleksowe". [NGO3]

"Korzystam jak mam jakąś zagwozdkę prawną. Właśnie najczęściej, jak się jakieś prawo zmienia, są jakieś nowe wymagania, to mam wrażenie, że SCWO jest na bieżąco, że nadąża, że można się po prostu skonsultować, poradzić ekspertów". [NGO6]

- Bardzo ważna jest też stałość i niezawodność wsparcia, jakie SCWO świadczy:

“Naprawdę to jest tak, że zawsze jak czegoś potrzebujemy, jakiejś pomocy i wsparcia, to możemy liczyć na tamto miejsce, (...) gdzie są życzliwi, zaangażowani ludzie, którzy szukają sposobu jak pomóc. Trochę to brzmi idealistycznie, ale ja naprawdę przez te dziesięć lat nie miałam żadnej skuchy z tą organizacją. [NGO4]

- Jednocześnie wywiady potwierdzają wyniki badania ilościowego świadczące o tym, że część warszawskich organizacji nie ma wiedzy na temat oferty SCWO, nie korzystały z wsparcia i nie wiedzą, że mogą je otrzymać:

“Słyszeliśmy, że jakieś gadżety rozdają dla stowarzyszeń. Jakoś nam się nie zdarzyło skorzystać z tego”. [NGO8]

7.5. Opinie urzędniczek i urzędników o SCWO

- Urzędniczki i urzędnicy, którzy słyszeli o SCWO oceniają dobrze jego ofertę i świadczone wsparcie. Część z nich docenia, że SCWO rozwiązuje problemy, które w innym wypadku byłyby problemem Urzędu:

“Mieliśmy ostatnio przedstawiciela jednej z organizacji, który mówi, że był (w SCWO) i jest bardzo wdzięczny za okazaną pomoc, (...) myślę, że ktoś czegoś nie dopatrzył w terminach i czegoś nie przygotował, ale przy zaangażowaniu właśnie SCWO udało się tę sprawę rozwiązać pozytywnie, więc myślę, że ono jest bardzo potrzebne”. [UM6]

“Jak była zmiana wzoru oferty i weszło rozliczenie przez rezultaty to był taki przełom dla organizacji. Oni tego nie rozumieli. Nie chcieli przyjąć do wiadomości, że to nie jest wymysł Miasta. Wszystko było na nie, mimo że my wiedzieliśmy, że to była zmiana, która ma ułatwić życie organizacjom, wcale nie urzędnikom. Nam trochę utrudnia różne rzeczy, a nie pomaga. Natomiast takie zderzenie z tą zmianą nie było fajne. Ale finalnie SCWO bardzo pomogło wtedy na BKDS-ie rozpisywać te rezultaty, bo (organizacje) nie do końca to rozumiały. No na początku dla nikogo to nie było łatwe”. [UM7]

- W jednym z wywiadów padł konkretny postulat do organizacji parasolowych, infrastrukturalnych, być może także skierowany do SCWO, dotyczący objęcia wsparciem cudzoziemców i uchodźców (przede wszystkim z Ukrainy i Białorusi) zakładających w Polsce organizacje.

“Organizacje parasolowe, infrastrukturalne powinny w większym stopniu zobaczyć potrzeby organizacji zakładanych przez cudzoziemców i przez uchodźców po to, żeby wdrożyć ich i zapoznać z polskimi przepisami, bo to jest bardzo duży kłopot, jest bardzo dużo różnych barier, które trzeba pokonać. I nie jesteśmy w stanie ruszyć bez tego. My też w następnym roku będziemy zwiększać budżet na konkurs (...), żeby zobaczyć te organizacje i dać im pole do realizacji swoich możliwości. Ale ja się obawiam, że znowu może być tak, że to zostaną te środki, bo wnioski tych organizacji nie będą dalej wystarczające. I to jest bardzo duże wyzwanie”. [UM2]

8. Problemy we współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy

8.1. Problemy z perspektywy organizacji

Wśród organizacji pozarządowych, które w ciągu trzech ostatnich lat miały kontakt z Urzędem Miasta:

- 35% organizacji mających kontakt z biurami Urzędu m.st. Warszawy i 39% organizacji mających kontakt z urzędami dzielnic deklaruje, że nie ma we współpracy żadnych problemów (średnia dla Urzędu: 37%).
- Częściej nie mają problemów we współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy organizacje, które:
  - otrzymały dotację od Urzędu;
  - nie są świadome funkcjonowania w Mieście komisji dialogu społecznego;
  - nie działają w BKDS;
  - mają budżety powyżej 100 tys. zł;
  - posiadają pracowników.
- Rządziej brak problemów z biurami lub urzędami dzielnic deklarują organizacje, które:
  - zajmują się rozwojem lokalnym;
  - aplikowały o dotacje, ale jej nie otrzymały.
- Podsumowując, organizacje, które nie dostrzegają problemów we współpracy z Urzędem zazwyczaj współpracują z Miastem tylko w obszarze realizacji zadań publicznych (współpraca finansowa). Można więc uznać, że fakt zgłaszania przez organizacje problemów jest konsekwencją większej świadomości wyzwań wiążących się z dialogiem obywatelskim.
- Organizacje, które widzą problemy w relacjach z Urzędem najczęściej mówią o braku wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert. We współpracy z biurami dostrzega go 39% organizacji, a we współpracy z dzielnicami 31% (średnia dla Urzędu: 35%).
- Problemem jest także brak elastyczności Miasta (o problemie tym mówi 20% oceniających biura i 16% oceniających dzielnice; średnia dla Urzędu: 18%), a także skomplikowane formalności i wymogi formalno-prawne (w biurach przeszkadzają 19% organizacji, w dzielnicach 16%, średnia dla Urzędu: 18%).
- Pozostałe problemy we współpracy są dla większości organizacji mniej znaczące – każdy z nich został wskazany przez mniej niż 15% organizacji.
- Większość problemów we współpracy z Urzędem wskazało znacząco mniej organizacji niż w 2017 roku.
- Problemy we współpracy z urzędami dzielnic są wskazywane przez organizacje nieco rzadziej niż trudności związane z relacjami z biurami Urzędu m.st. Warszawy.

Problemy we współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat pojawiły się któreś z poniższych problemów we współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy?

Podstawa procentowania: organizacje, które w ciągu 3 lat przed badaniem miały kontakt z biurami Urzędu m.st. Warszawy, n2023=262, n2017=268.

Problemy organizacji we współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy	2023	2017
Brak wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert	39%	36%
Brak elastyczności urzędu	20%	29%
Skomplikowane formalności, wymogi formalno-prawne	19%	30%
Niechęć urzędu do niestandardowych, nowatorskich, nieszablonowych pomysłów	14%	15%
Trudności w komunikacji	12%	21%
Odmienność wizji projektów	12%	19%
Niewystarczające kompetencje urzędników w zakresie współpracy z NGO	11%	b.d.

Niejasność co do zakresu kompetencji urzędu	10%	18%
Odmienność metod pracy	8%	18%
Niechęć urzędu do realizacji nowych projektów, zamiast kontynuacji dotychczasowych	8%	13%
Upolitycznienie	7%	15%
Nie było żadnych problemów	35%	34%

Problemy we współpracy z urzędami dzielnic

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat pojawiły się któreś z poniższych problemów we współpracy z urzędami dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje, które w ciągu 3 lat przed badaniem miały kontakt z urzędami dzielnic, n2023=242, n2017=236.

Problemy organizacji we współpracy z urzędami dzielnic	2023	2017
Brak wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert	31%	33%

Brak elastyczności urzędu	16%	22%
Skomplikowane formalności, wymogi formalno-prawne	16%	21%
Trudności w komunikacji	14%	19%
Niechęć urzędu do niestandardowych, nowatorskich, nieszablonowych pomysłów	14%	13%
Odmienność wizji projektów	10%	19%
Upolitycznienie	10%	17%
Niejasność co do zakresu kompetencji urzędu	10%	18%
Niewystarczające kompetencje urzędników w zakresie współpracy z NGO	10%	b.d.
Niechęć urzędu do realizacji nowych projektów, zamiast kontynuacji dotychczasowych	9%	11%
Odmienność metod pracy	8%	12%
Nie było żadnych problemów	39%	39%

- W wywiadach organizacje odnosiły się do problemu niewystarczających środków w otwartych konkursach ofert podając przykłady konkretnych trudności z tym związanych ze zbyt niskimi stawkami dla specjalistów:

“Trenerzy, psycholodzy, którzy ze mną pracują, na pewno zawsze dostaną więcej w biznesie, niż w organizacji. Ale mam wrażenie, że to też właśnie zależy od biura czy dzielnicy, jakie te stawki są i one są naprawdę bardzo różne. Dla niektórych oburzające jest, że ktoś ma sto dwadzieścia złotych za godzinę, co jest niską stawką”. [NGO10]

- Dążenie do obniżania stawek odbywa się, zdaniem organizacji, kosztem jakości:

“Mi się zdarza być w komisji konkursowej, w związku z tym wiem o tym, że często urzędnicy wybierają: o dobra, tutaj jest najniższa stawka, no to może to. Tylko że ja wtedy mówię o tym, że to jest ryzyko jakiej to będzie jakości, kto się zgodzi na taką stawkę”. [NGO10]

- Organizacje zwracają też uwagę na sytuacja, kiedy chęć realizacji celu, nawet za mniejsze pieniądze, obraca się przeciwko nim, bo to pokazuje Urzędowi, że organizacje mogą realizować zadania za mniejsze środki:

“Na pewno pieniędzy jest zawsze za mało. To jest istotą organizacji pozarządowych, że nawet jak ich jest mniej, to staramy się zrealizować zadanie, realizować cel. To jest pewnie błąd z naszej strony, bo urzędnicy widzą, że jak zrobili w tym roku za mniej, to po co im dawać więcej. Traktują nas jak firmę”. [NGO15]

- Kolejną konsekwencją niewystarczających środków w konkursach (a także konkursów jednorocznych) są trudności z utrzymaniem pracowników:

“To jest też wyzwanie, żeby w tych projektach jakoś zaplanować stanowiska pracy, bo są projekty, które nie mają kontynuacji na przykład. Kiedy kończymy projekt i nie wiemy przez kilka miesięcy czy

będzie kontynuowany, co zrobić wtedy z pracownikiem". [NGO10]

- Przedstawiciele organizacji, z którymi były prowadzone wywiady podnosili także problem obciążających wymagań formalnych, które są trudne szczególnie dla młodych organizacji:

"Jak ja zaczynałam, to na pewno barierą była papierologia, te wszystkie procedury. To może to jest jakieś tam blokujące. Ale rozumiem, że takie są wymogi i tego się nie przeskoczy i tego się trzeba nauczyć". [NGO1]

- Przynajmniej część organizacji rozumie jednak, że biurokracja nie jest wynikiem złej woli urzędniczek i urzędników, ale wynika ze zobowiązań nałożonych na Urząd:

"To nie chodzi o to, że ten urzędnik bardzo nie chce czy on jest jakoś źle nastawiony, tylko że ma tak ograniczone pole działania, że on jest tylko od wykonywania pewnych biurokratycznych rzeczy, a nie od jakiegoś, nie wiem, myślenia, szukania rozwiązań". [NGO6]

- Problemem związanym zarówno z obszarem komunikacji między organizacjami, a Urzędem, jak i z brakami w kompetencjach urzędniczek i urzędników, jest brak zaufania do interpretacji przepisów przedstawianych przez przedstawicieli Urzędu i wynikających z nich zaleceń:

"Nie zawsze mam zaufanie do tego, co urzędnicy mówią. Ja mam wrażenie czasami, że tak jak my – nie zawsze wszystko wiedzą. Czasami wybierają najkrótszą wersję, najłatwiejsze rozwiązanie i najłatwiejszą odpowiedź, że się nie da. I tutaj moją skarbnicą wiedzy jest Centrum Komunikacji Społecznej. Wiem, że jak zadzwonię, to jest pewnik, a jak czegoś nie wiedzą, to powiedzą do kogo zadzwonić". [NGO15]

- Organizacje wyczuwają różnice w kulturze organizacyjnej między sektorem pozarządowym i Urzędem, domyślają się, że z różnych powodów Urzędowi może być "wygodniej" pracować z przedsiębiorstwami:

"NGO-sy traktowane są, jak (...) trochę nieogarnięte towarzystwo. Zaś są fajni partnerzy, którzy po prostu podpiszą umowy, można ich złapać na paru punktach i po prostu ich punktować, pilnować, są łatwiejsi do ogarnięcia przez Miasto. I wyczuwamy takiego dużego molocha, który robi dużo, żeby sobie ułatwić życie. Nie jest to prywatnie jakiegoś urzędnika, tylko ogólnie takie dążenie urzędników do tego, żeby mieć po prostu prościej w życiu. Łatwiej się dogadać z przedsiębiorcą, z którym się podpisuje konkretną umowę i dysponuje konkretnymi środkami, niż z koalicją organizacji pozarządowych, które (...) wiecznie zgłaszają jakieś uwagi, są takim gorejącym tygłem". [NGO2]

- Czynnikiem utrudniającym współpracę z Urzędem jest jego hierarchiczność, która wiąże się z małą decyzywnością urzędników niższego szczebla:

"To jest ten wewnętrzny problem w Mieście, że Miasto ma tę strukturę hierarchiczną, jak taką piramidę, że na górze jest Prezydent, jego biuro... (...) I wszystko idzie potem na dół, urzędnicy na poziomie już poszczególnych zespołów w biurach są bardzo pozbawieni jakiegokolwiek podmiotowości, a powinno to działać dokładnie odwrotnie. Znaczący, prezydent powinien wspierać swoich wiceprezydentów, wiceprezydenci dyrektorów, dyrektorzy naczelników, a naczelnicy powinni działać na rzecz swoich zespołów". [NGO7]

"Nie ma decyzywności i często nawet [urzędnik] boi się pójść z tym gdzieś wyżej, żeby nie zawracać

głowy. No ja na przykład jak mam jakiś taki problem, to po prostu od razu uderzam do prezydenta albo pełnomocnika, bo to jest poziom z którego można realnie podjąć jakąś decyzję. Z żadnego niższego". [NGO6]

- Wśród problemów wymienianych przez organizacje pojawia się także upolitycznienie, różne czynniki polityczne, które przejawiają się m.in. małym zakorzeniem burmistrzów, a także prezydenta Warszawy, w społecznościach lokalnych:

"Zawsze [współpracę] utrudnia polityka. Jeżeli się daje burmistrzów z innych dzielnic i się pręsuwa ich jak karuzelę, że co wybory to (inny) burmistrz, a to ten był na Bemowie, to teraz będzie na Białołęce, a w ogóle mieszka w Wilanowie, to jest niedobry sposób. (...) Bardzo bym tego oczekiwał od rządzących Miastem, żeby uwzględniali tę zasadę pomocniczości konstytucyjną i żeby patrzyli na dzielnicę bardzo lokalnie". [NGO14]

"Według mnie jest też tak, że mimo wszystko centralnym polem walki politycznej, w której akurat osobiście dopinguję Rafała Trzaskowskiego, nie jest jednak Warszawa, tylko jest Polska i też może mieć na to wpływ". [NGO7]

- Organizacje dostrzegają też wpływ sytuacji politycznej w kraju (m.in. rosnącej polaryzacji i nasilającego się konfliktu politycznego) na coraz bardziej asekuracyjną postawę urzędników, co przekłada się na współpracę z organizacjami:

"Na przestrzeni lat odnoszę wrażenie, że Miasto zamienia się coraz bardziej w taki duży moloch. I patrząc od strony urzędniczej, na pewno ma na to wpływ sytuacja polityczna, że Miasto Warszawa zaczyna się zachowywać jak oblężona twierdza. (...) Coraz trudniej jest zwłaszcza mniejszym organizacjom z takimi swoimi małymi wyzwaniem, działaniami, propozycjami, celami dotrzeć do tego Miasta. Urzędnicy się zabezpieczają na różne sposoby, kontroli mają coraz więcej. Coraz więcej od nas wymagają dokumentów, potwierdzeń, zabezpieczeń dla siebie samych. (...) I ta liczba takich rzeczy dodatkowych, które trzeba jeszcze wyjaśnić, jeszcze opisać zaczyna być coraz większa. To nie tylko Warszawa. Tak się dzieje w ogóle w Polsce. Wszyscy się zaczynają bać wszystkich". [NGO2]

- Inną konsekwencją upolitycznienia relacji między Urzędem a organizacjami jest poczucie, że organizacje są traktowane instrumentalnie:

"Przedstawiciele organizacji są pewnego rodzaju kłopotem, sprawiają różne trudności, stawiają trudne pytania, chcą od (urzędników) różnych rzeczy, które są niezręczne, trudne. Współpraca z organizacjami nie jest priorytetem, raczej jest trochę zgniłym kartoflem, że jakoś trzeba z nami współpracować. Z jednej strony jest pozornie przyznawane, że to jest priorytetowe i ważne, ale tak naprawdę raczej się organizacjami manipuluje niż partnersko współpracuje. (...) I uważam, że to jest zmiana, która postępuje od partnerstwa do dosyć instrumentalnego traktowania sektora. I to jest zła zmiana, w złym kierunku". [NGO6]

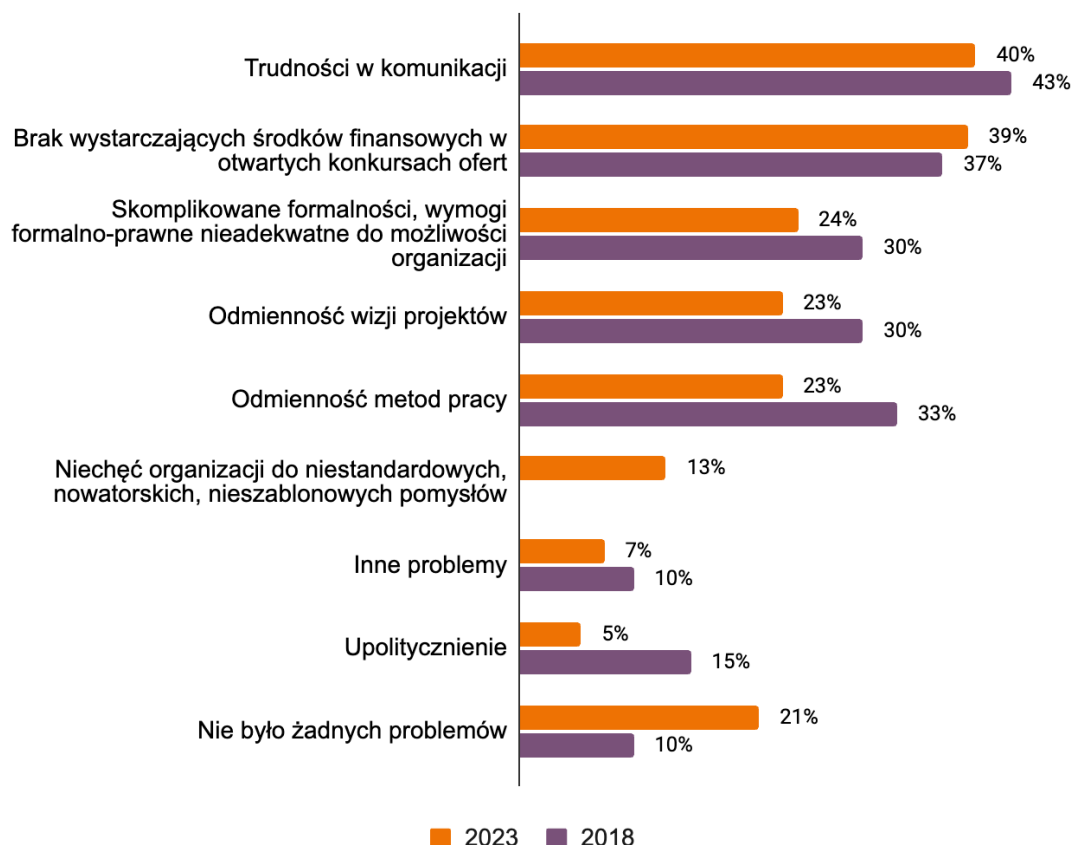
8.2. Problemy z perspektywy Urzędu

Wśród urzędniczek i urzędników współpracujących z organizacjami:

- 21% nie dostrzega żadnych problemów w kontaktach z organizacjami. To zdecydowanie więcej niż w 2018 roku, kiedy tylko 10% była skłonna zadeklarować brak problemów.

- Podobnie jak w 2018 roku trudnością wskazywaną najczęściej przez urzędniczki i urzędników są problemy z komunikacją z organizacjami. Wskazuje ją 40% pracowników Urzędu m.st. Warszawy (w 2018 roku 43%). Organizacje odczuwają ten problem zdecydowanie rzadziej (14% we współpracy z biurami i 12% we współpracy z urzędami dzielnic).
- Większa zgodność panuje między stroną samorządową a pozarządową odnośnie wagi problemu związanego z niewystarczającymi środkami finansowymi w otwartych konkursach ofert. Deklaruje go 39% urzędniczek i urzędników (w 2018 roku 37%), dokładnie taki sam odsetek organizacji dostrzega ten problem we współpracy z biurami (31% we współpracy z dzielnicami).
- Także “skomplikowane formalności i wymogi formalno prawne nieadekwatne do możliwości organizacji” są postrzegane jako problem przez podobny odsetek urzędników (w 2023 roku 24%; w 2018 roku 30%) i organizacji (19% na poziomie biur i 16% na poziomie dzielnic).
- Za to “odmienność wizji projektów” i “odmienność metod pracy” między organizacjami a Urzędem bardziej przeszkadza urzędnikom (każdy z problemów wskazuje po 23% pracowników Urzędu; w 2018 roku odpowiednio 30% i 33%) niż organizacjom.

Problemy we współpracy z organizacjami

Pytanie: czy w ciągu ostatnich 3 lat doświadczył(a) Pan(i) następujących problemów we współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: urzędnicy, którzy współpracują z organizacjami, N2023=148, N2018=125.

Problemy we współpracy z organizacjami	2023	2018
Trudności w komunikacji	40%	43%
Brak wystarczających środków finansowych w otwartych konkursach ofert	39%	37%
Skomplikowane formalności, wymogi formalno-prawne nieadekwatne do możliwości organizacji	24%	30%
Odmienność wizji projektów	23%	30%
Odmienność metod pracy	23%	33%
Niechęć organizacji do niestandardowych, nowatorskich, nieszablonowych pomysłów	13%	b.d.
Inne problemy	7%	10%
Upolitycznienie	5%	15%
Nie było żadnych problemów	21%	10%

- Problemy zgłaszane przez urzędniczki i urzędników w wywiadach w dużym stopniu dotyczyły wymogów formalnych i trudności, jakie organizacje mają z ich wypełnianiem.
- Części urzędniczek i urzędników uważa, że problemem są procedury i przepisy, które utrudniają elastyczne reagowanie na potrzeby organizacji czy bycie otwartym:

“Myślę, że wszyscy powinniśmy bardziej wsłuchiwać się w potrzeby organizacji, bo one się zmieniają bo ten świat się szybko zmienia i bardziej wychodzić im naprzeciw. Jednak przez te wszystkie procedury i przez to czym my jesteśmy związani, to trochę pozostajemy w tyle, nie jesteśmy w stanie tak reagować na potrzeby. Większa elastyczność. Mniej tych procedur. Na pewno byłoby łatwiej, korzystniej no i też sporo drzew by zaoszczędziło”. [UM10]

“Jedynym problemem są przepisy, które czasami nam nie pozwalają być bardziej otwartymi wobec organizacji pozarządowych. A organizacje pozarządowe też nie zdając sobie do końca sprawy z różnych obostrzeń, którymi jest związana administracja publiczna. Mogą czasami wychodzić z założenia, że coś jest złą wolą urzędników a tak naprawdę nią nie jest, a wynika po prostu ze skostniałych przepisów i z braku nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego”. [UM2]

- Z kolei inni przedstawiciele Urzędu uważają, że problemem jest to, że organizacje nie są w stanie przepisów i procedur się nauczyć i przestrzegać:

“To było szkolenie, w którym przygotowaliśmy organizacje do złożenia sprawozdania, (...) na co zwracać uwagę i tak dalej. (...) BKDS zrobiliśmy online, żeby umożliwić dołączenie organizacjom spoza BKDS-u. I naprawdę byliśmy zaskoczeni tym, że tak mało z nich się połączyło. I tych, co nam najbardziej zależało, bo wiemy, że mamy problemy z rozliczeniami, to nie było. Więc wychodzimy im naprzeciw, a tak średnio się to przekłada na rezultat”. [UM7]

“Jedynym problemem, jest to, że organizacje pozarządowe mają cały czas problem z interpretacją niektórych zapisów w umowach, szczególnie jeśli chodzi o promocję różnych swoich wydarzeń i oczywiście stosowanie się do tych graficznych elementów i wytycznych (...). Za każdym razem, nawet

jeśli organizacja robi coś po raz kolejny, to i tak zawsze jest problem z tymi znakami graficznymi Urzędu". [UM10]

"To może wynika z tego, że wiele organizacji działa merytorycznie, a jeśli chodzi o takie sprawy formalne, to w większości trzeba ich naprawdę sprawdzać. Nie robią tego celowo, ale omyłki jakieś mają, ponieważ bardziej czują te działania niż te sprawy jakieś tam formalne". [UM9]

- Innym problemem, który wybrzmiał w wywiadach z urzędnikami jest mała aktywność organizacji w KDS:

"Problem polega na tym, że w dalszym ciągu za mało jest, udziału organizacji pozarządowych w Komisjach Dialogu Społecznego, ponieważ bardzo często jest tak, że my prowadzimy ten dialog taki pogłębiony z organizacjami, które uczestniczą w Komisjach Dialogu Społecznego. A z naszego doświadczenia wynika, że najwięcej kłopotów takich komunikacyjnych mamy z organizacjami, które nie mają swoich reprezentantów w tych komisjach". [NGO2]

9. Oczekiwania, potrzeby i propozycje dotyczące współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy

9.1. Oczekiwania, potrzeby i propozycje organizacji

- Organizacje uczestniczące w badaniu ilościowym mogły własnymi słowami przekazać swoje oczekiwania wobec biur Urzędu m.st. Warszawy, a także wobec urzędów dzielnic.
- Oczekiwania wobec biur opisało 61 organizacji, a wobec dzielnic – 43.
- Na podstawie odpowiedzi organizacji przygotowano klucze kodowe. Częstotliwość występowania poszczególnych odpowiedzi przedstawiono na wykresach.

Oczekiwania organizacji wobec biur Urzędu m.st. Warszawy

Pytanie: czego jeszcze oczekiwalby Pan / oczekiwałaby Pani od biur Urzędu m.st. Warszawa w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: organizacje, które odpowiedziały na pytanie o oczekiwania wobec biur n2023=61.

Oczekiwania organizacji wobec biur Urzędu m.st. Warszawy	2023
Zrozumienie, szacunek i zaufanie do organizacji	26%
Wsparcie merytoryczne ze strony urzędu	16%
Większa liczba konkursów	8%
Kompetencja po stronie urzędników	7%
Większe wsparcie w zakresie promocji	7%
Elastyczność	7%

Otwartość na nowe rozwiązania	7%
Udostępnianie przestrzeni w miejskich instytucjach	5%
Większe zaangażowanie urzędu	5%
Więcej możliwości dla małych organizacji	5%
Informacja zwrotna o powodzie nieotrzymania dotacji	3%
Lepsza polityka lokalowa	3%
Organizowanie raz w roku spotkań "branżowych"	3%
Odpolitycznienie i przestrzeganie prawa	3%
Transparentność konkursów	3%
Inne	28%

Oczekiwania organizacji wobec urzędów dzielnic

Pytanie: czego jeszcze oczekiwałby Pan / oczekiwałaby Pani od urzędów dzielnic w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi?

Podstawa procentowania: organizacje, które odpowiedziały na pytanie o oczekiwania wobec urzędów dzielnic, n2023=43.

Oczekiwania organizacji wobec urzędów dzielnic	2023
Lepsza komunikacja i wsparcie	28%
Dialog i szacunek	26%
Więcej projektów, dofinansowań	12%
Otwartość, elastyczność	12%
Większe zaangażowanie urzędu	9%
Lepsza polityka lokalowa	5%

Lepsza współpraca między dzielnicami i biurami	5%
Rzetelne uzasadnienie odrzucenia wniosków	5%
Większe kompetencje urzędników	5%
Inne	26%

- Najczęściej zgłaszane oczekiwania zarówno wobec biur, jak i wobec urzędów dzielnic dotyczą kwestii miękkich i są związane z nastawieniem urzędniczek i urzędników wobec organizacji. Można je sprowadzić do **potrzeby większego partnerstwa**. W relacjach z biurami organizacje oczekiwałyby zrozumienia, szacunku i zaufania (wszystkie odpowiedzi po 26%), a wobec urzędów dzielnic dialogu i szacunku (26%).
- W wywiadach organizacje zwracają również uwagę na to, że chciałyby bardziej partnerskich relacji z Urzędem:

“Myślę, że gdyby naprawdę Urząd nas traktował partnersko, to byłoby spełnieniem moich marzeń. Gdyby uznał, że realnie jesteśmy partnerami, że naprawdę znamy się na tym co robimy, że na serio chcemy realizować zadania własne samorządu. Gdybyśmy byli poważnie traktowani, to na pewno byłoby to spełnienie moich marzeń”. [NGO6]

“Dla nas jest ważne, żeby to była partnerska współpraca. Bardzo nie lubię, (...) odczuwać że nie jesteśmy na równi”. [NGO9]

- W oczekiwaniach wobec urzędów dzielnic na pierwszym miejscu wymieniana jest **lepsza komunikacja i wsparcie** (28%).
- W badaniu ilościowym nie pojawiły się zgłaszane wobec biur postulaty lepszej komunikacji. Za to pomysły na usprawnienie tego obszaru pojawiły się w wywiadach. Dotyczyły one stosowania nowych form przekazu treści zamiast długich dokumentów, coraz większego wykorzystania nowych technologii w komunikacji (spotkania zdalne, chatboty):

“Coraz trudniej jest skupić się na czytaniu długiego tekstu. (...) Jeżeli zostanie zamieszczony jakiś dokument, który liczy sobie ileś tam stron, to ja tego po prostu nie przeczytam. Dlatego (ważne wydaje się wykorzystanie) ciekawszych form, (...) nie do komunikacji wszystkiego, ale właśnie kluczowych dokumentów, które powinny nas interesować, no to fajnie by było, gdyby były w formie filmiku prezentowane albo jakiegoś spotkania, gdzie wiadomo, że 40 minut trzeba się na tym skupić i można zadać pytania”. [NGO4]

“Jeżeli są dyżury stacjonarne w różnych jednostkach, (...) dlaczego nie zrobić tego również w formule zdalnej? (...) Jeszcze dwie rzeczy technologiczne, tylko to pewnie musiałyby być na poziomie całego Miasta: chatboty i jakieś skrócenie ścieżek – najbardziej powtarzające się sprawy mogłyby być opisane, to wszystkim by ułatwiało życie. Nie trzeba byłoby tego samego tłumaczyć iluś tam osobom”. [NGO13]

- 16% organizacji, które przedstawiły swoje oczekiwania wobec biur Urzędu m.st. Warszawy potrzebowałyby **więcej wsparcia merytorycznego od Miasta**. Zakres tego typu wsparcia bardzo zależy od rodzaju współpracy i skali działania organizacji. W wywiadach pojawił się zarówno konkretny pomysł przygotowania przez Urząd instrukcji wypełniania formularza

oferty, jak i postulat większego zaangażowania Miasta w tworzenie standardów współpracy, także tej między organizacjami a biznesem w Warszawie:

“To było super (gdyby była instrukcja wypełniania pól w formularzu oferty). Ministerstwo taką instrukcję próbowało zrobić. Ale chyba w tej chwili, nie wiem, może też jest gdzieś instrukcja, może do niej nigdy nie dotarłem. Może konkretne biura takie instrukcje robią”. [NGO15]

“Mi brakuje tych rzeczy, które gdzieś tam Miasto może w większym stopniu zagwarantować. To znaczy, stałość, rozwój, pewne pośrednictwo z innymi podmiotami, czyli jakby stworzenie przestrzeni, w której spotyka się biznes i NGO-sy. I znowu, to nie chodzi o jakieś wyłącznie deale typu, że ktoś jakiś biznes, da jakieś pieniądze, ale właśnie co innego, żeby wypracować standardy”. [NGO7]

- Zarówno formułując oczekiwania wobec biur, jak i wobec dzielnic, organizacje postulują **zwiększenie skali finansowania zadań publicznych** realizowanych przez podmioty sektora pozarządowego. W wywiadach wskazywane są konkretne obszary, które zdaniem organizacji powinny zostać dofinansowane w większym stopniu (wolontariat, organizacje infrastrukturalne):

“Mnie wciąż boli, że nie mamy w Warszawie porządnego konkursu na rozwój infrastrukturalny organizacji. Że nie mamy porządnego konkursu na rozwój wolontariatu. To są rzeczy, które w NIW-ie są realizowane, ale właściwie by się przydały też na szczeblu samorządowym i nie wiem czemu samorząd się tego boi, a mam wrażenie, że trochę torpeduje dyskusję o takich rzeczach”. [NGO14]

- Zarówno w badaniu ilościowym (wśród postulatów wobec biur i wobec dzielnic), jak i w wywiadach pojawia się kwestia **większych kompetencji urzędników**:

“No na pewno sprzyjałoby gdyby w Urzędzie pracowali, nie wiem, odważni, otwarci, aktywni ludzie, którzy się znają na tym obszarze, którym się zajmują. To wtedy to jest rzeczywiście, to wtedy sprzyja współpracy”. [NGO6]

- Wśród postulatów zgłaszanych przez organizacje wobec biur pojawił się pomysł na to, by Urząd **wsparł organizację w zakresie promocji**. Wątek ten pojawił się też w wywiadach:

“Widziałbym w Mieście taką rolę edukacyjną. Chodzi mi też o to, żeby tę rolę NGO-sów wzmocnić w komunikacji Miasta. (...) No może czas, żeby też jakoś bardziej medialnie NGO-sy wspierać”. [NGO13]

- Zarówno od biur, jak i od urzędów dzielnic organizacje oczekują **otwartości i elastyczności**. Można założyć, że jest to przede wszystkim postulat odnoszący się do kwestii formalno-proceduralnych, jednak w wywiadach pojawia się też inna jego interpretacja – dotycząca większej otwartości na wykorzystanie eksperckiej wiedzy organizacji i wykorzystanie jej na etapie wypracowywania rozwiązań:

“Jeżeli miałabym powiedzieć rekomendację to chciałabym, żeby korzystać z organizacji pozarządowych jako eksperta (...) i korzystać z wiedzy która tam jest. Bo znam organizacje, pracuję z wieloma i po prostu ta wiedza jest ogromna i ona jest niewykorzystywana, nieskonsumowana nigdzie właściwie oprócz tych organizacji. A mogła by być dużo bardziej, szczególnie w tych takich obszarach, które są bardzo trudne. Praca z uchodźcami, teraz wojennymi”. [NGO10]

“Przykład kolejny MORS. Międzykulturowy Ośrodek Rozwoju Społecznego. Myśmy nie mieli nawet

chwili, żeby się zapoznać z jego koncepcją, żeby porozmawiać o tym, jakie funkcje będzie pełnił? [anonimizacja] W jaki sposób będzie współpracować z NGO? Dostajemy rzutkę taką. Nie jest powiedziane, że taki MORS nie jest nam potrzebny, tylko kompletnie nie uwzględniono tego, że z nami takie rzeczy powinno się wypracowywać". [NGO7]

- Część organizacji oczekiwałaby od Miasta **wsparcia infrastrukturalnego**, np. poprzez udostępnianie przestrzeni w instytucjach miejskich lub generalnie w formie lepszej polityki lokalowej. Wątek ten pojawia się też w wywiadach:

"Miasto jest w posiadaniu obiektów czy zasobów i wyposażenia, takich jak namioty na przykład. Robimy piknik, potrzebujemy namiotów. Wynajem namiotów kosztuje dużo. Jeśli Miasto ma swoje namioty, to fajnie, by było jakby organizacjom na te imprezy było w stanie je wypożyczyć. (...) Mają barierki, to żeby pożyczyci te barierki". [NGO1]

"Bardziej mi chodzi o biuro. Że mamy pokój, gdzie mamy swoje miejsce, gdzie mamy dokumentację, gdzie możemy się spotkać. I gdyby Miasto mogło coś takiego podarować organizacji, to tak w sferze marzeń, to myślę sobie, że to by było fajne". [NGO9]

- Wśród oczekiwań zgłaszanych przez organizacje wypełniające ankietę pojawia się postulat **informacji zwrotnej na temat powodów niedofinansowania oferty**, a także zwiększenia przejrzystości konkursów. W wywiadach także pojawiają się te wątki:

"Mam wrażenie, że są takie kryteria, które nie są mówione. I to bardzo przeszkadza. Na przykład duże znaczenie ma to, jak organizacja się rozliczyła. Ale to nie jest nigdzie uwzględnione w punktach. (...) I wołałabym, żeby takie rzeczy były wpisane w protokół konkursowy jakoś mocniej niż to, że właśnie będziemy obniżać jakieś punkty. Dla mnie jest takie trochę nie ok". [NGO15]

"Nie zawsze wiadomo z czego wynikają zmniejszenia. Powiedzmy jest jakaś pula pieniędzy na realizację w ogłoszeniu konkursowym. No i ileś projektów dostaje te pieniądze, ale sześćdziesiąt, pięćdziesiąt procent. I z jednej strony czasem wiemy dlaczego tak jest, bo na przykład to jest zgodnie z listą rankingową (...). Ale czasem właśnie nie jest oczywiste. I potem się dowiadujemy, że dyrektor w komisji wymyślił, że to będzie przelicznik na osobę". [NGO15]

- Wśród innych pomysłów zgłaszanych wśród postulatów dotyczących współpracy pozafinansowej pojawia się wspólne planowanie działań KDS w skali roku:

"Żeby był taki rytm tej pracy. Świetnie u nas się to sprawdza, że my się po prostu na początku roku, w okolicach marca spotykamy i planujemy co przez następny rok do tego marca będziemy robić, co jest wyzwaniem. To tak porządkuje tą pracę i pokazuje, w którym kierunku przez ten czas będziemy iść". [NGO10]

- Organizacje postulują też nagradzanie lub docenianie przedstawicielek i przedstawicieli organizacji za zaangażowanie we współpracę pozafinansową:

"Było mi kiedyś bardzo miło, jak dostałem jakąś syrenę, książeczkę o syrence, nic dużego, skromnego, ale była tam dedykacja, podziękowanie za to, przez jakiś czas się angażowałem w Komisję Dialogu Społecznego, byłem przewodniczącym. I nie wiem czemu [z tego zrezygnowano], bo to nie jest żaden wydatek, a jest miło, jak ktoś podziękuje za to, że się angażuje w proces, który pomaga wszystkim mieszkańcom (...) żeby nam się żyło przyjemniej, (...) lepiej. I to chyba ktoś o tym

zapomniał. (...) Jeżeli ktoś za coś podziękuje i to zrobi na głos w szerszym gronie, to jest na pewno to miłe i też jest motywujące". [NGO15]

- W związku ze współpracą finansową organizacje postulują prawdziwe rozliczenie przez rezultaty:

“Myślę, że dla mnie jest istotne, żeby w tych projektach rezultat był kluczowy i żeby on był oceniany. Mam nadzieję, że kiedyś dojdziemy do tego, że to będzie właśnie clou, a nie te dokumenty księgowe, które musimy opisywać, które muszą być konkretnie w tych widełkach". [NGO15]

9.2. Oczekiwania, potrzeby i propozycje Urzędu

- Urzędniczki i urzędnicy uczestniczący w badaniu ilościowym mogli własnymi słowami opisać swoje oczekiwania wobec finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami.
- Oczekiwania dotyczące współpracy finansowej przekazało 29 badanych, a dotyczące współpracy pozafinansowej 17.
- Na podstawie odpowiedzi organizacji przygotowano klucze kodowe. Częstotliwość występowania poszczególnych odpowiedzi przedstawiono na wykresach.

Oczekiwania Urzędu wobec pozafinansowej współpracy z organizacjami

Pytanie: jeżeli ma Pan(i) uwagi lub sugestie dotyczące współpracy Urzędu z organizacjami pozarządowymi, proszę zapisać je poniżej. Uwagi lub sugestie do współpracy finansowej.

Podstawa oprowadzona: urzędniczki i urzędnicy, którzy opisali oczekiwania. n2023=29.

Oczekiwania Urzędu dotyczące współpracy finansowej	2023
Wsparcie organizacji w rozumieniu i realizacji zapisów umów dotacyjnych, określania celów i rezultatów	31%
Ujednoczenie procedury kontroli finansowej, klarowne procedury	24%
Wsparcia urzędników wykonujących kontrolę finansową	21%

Więcej środków na realizację zadań publicznych	10%
Mniej biurokracji	10%
Więcej elastyczności po stronie urzędu	10%
Uwzględnienie w ocenie ofert przebiegu dotychczasowej współpracy z organizacjami	7%
Wprowadzenie rozwiązania strukturalnego, np. koordynatorów współpracy z organizacjami	7%
Inne	14%

- Potrzeba dotycząca współpracy finansowej, którą urzędniczki i urzędnicy najczęściej wyrazili w badaniu ilościowym jest związana ze wsparciem organizacji w lepszym rozumieniu i realizacji zapisów umów dotacyjnych. W wywiadach przedstawiciele Urzędu potwierdzają, że organizacje potrzebują szkoleń z tworzenia ofert w generatorze Witkac.

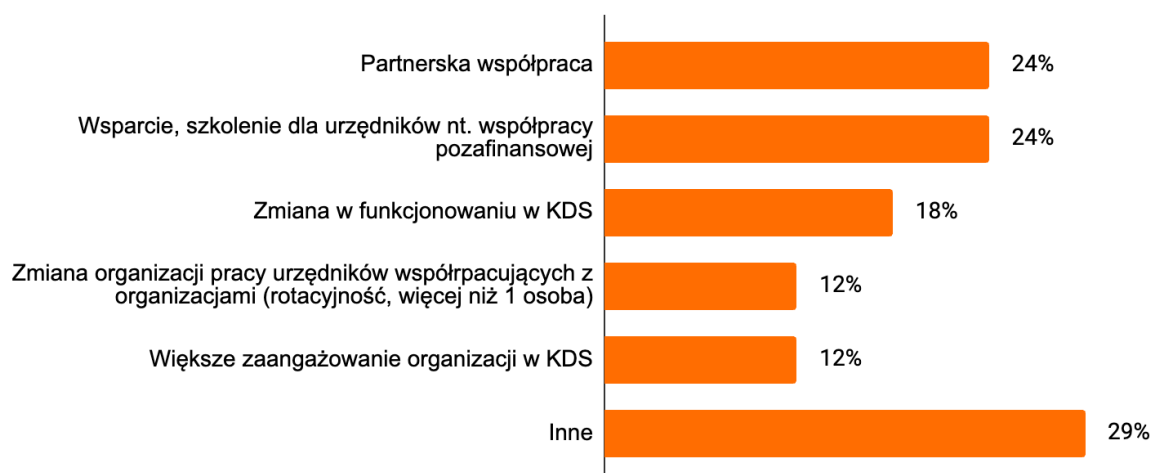
“Dlatego ważne jest, żeby te szkolenia organizować z obsługi [Witkaca]. I ja dostaję informację kiedy szkolenie jest organizowane. Czy organizacje dostają, nie wiem. Ale prawdopodobnie mogą skorzystać z takiego wsparcia, tak mi się wydaje”. [UM5]

- Drugi pod względem ilości wskazań był postulat ujednoczenia procedury kontroli, a także wsparcia urzędników w jej przeprowadzaniu. Urzędniczki i urzędnicy uczestniczący w wywiadach potwierdzają, że mają problemy z prowadzeniem kontroli i wyrażają potrzebę lepszego przeszkolenia się z tego tematu, a także szerzej – z rozliczania dotacji:

“Moi pracownicy czuli potrzebę szkolenia się w zakresie dotacji. To na pewno. I gdzieś tam starałam się, żeby pracownicy korzystali z takich szkoleń, a przede wszystkim z kontroli finansowej, bo to w Mieście było do tej pory nieunormowane. (...) Cięży na nas dyscyplina finansów publicznych. Więc nikt nie chce robić metodą prób i błędów albo po swojemu, że tak powiem. Więc tego bardzo brakowało urzędnikom”. [UM7]

“Organizacje mają takie Stołeczne Centrum Wspierania, mogą się tam zwrócić. My jako dzielnice, możemy sobie między dzielnicami wymienić (informację, wiedzę). Mamy tę komórkę pełnomocnika do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, ale myślę, że z racji tego, że jest tak bardzo wiele różnych aspektów (rozliczania dotacji), warto by było gdzieś, no mieć wsparcie urzędników zajmujących się dotacjami, bo oni cały czas podkreślają, że tych szkoleń jest mało”. [UM6]

Oczekiwania Urzędu wobec pozafinansowej współpracy z organizacjami

Pytanie: jeżeli ma Pan(i) uwagi lub sugestie dotyczące współpracy Urzędu z organizacjami pozarządowymi, proszę zapisać je poniżej. Uwagi lub sugestie do współpracy pozafinansowej.

Podstawa procentowana: urzędniczki i urzędnicy, którzy opisali oczekiwania. n2023=17.

Oczekiwania Urzędu wobec współpracy pozafinansowej	2023
Partnerska współpraca	24%
Wsparcie, szkolenie dla urzędników nt. współpracy pozafinansowej	24%
Zmiana w funkcjonowaniu w KDS	18%
Zmiana organizacji pracy urzędników współpracujących z organizacjami (rotacyjność, więcej niż 1 osoba)	12%
Większe zaangażowanie organizacji w KDS	12%
Inne	29%

- Najczęściej wyrażanym oczekiwaniem dotyczącym współpracy pozafinansowej jest partnerska współpraca. Hasło to można rozumieć na różne sposoby, ale warta podkreślenia jest zgodność tego postulatu z oczekiwaniami wyrażonymi przez organizacje.
- Na drugim miejscu urzędnicy i urzędniczki wymieniają potrzebę zwiększenia swoich kompetencji na temat różnych aspektów współpracy pozafinansowej.
- W wywiadach wybrzmiewają postulaty, które w badaniu ilościowym były wymieniane wyraźnie rzadziej, związane z potrzebą większego zaangażowania organizacji w ciała dialogu, a także bardziej aktywnego wpływania na tematy poruszane w trakcie KDS czy WRDPP.

“Zasadnym byłoby, aby przedstawiciele strony społecznej proponowali w większym stopniu dyskusję na temat pewnych wyzwań systemowych, dotyczących organizacji pozarządowych. A czasami jest tak, że dyskutujemy w sytuacji kryzysu bądź potrzeby interwencji. I z danego kryzysu i interwencji wyrasta nam jakiś szerszy temat, którym powinniśmy się zająć. Więc może należałoby trochę pomyśleć o takim strategicznym i długofalowym prototypowaniu pewnych rozwiązań a nie

reagowaniu na kryzysy". [UM2]

"Chciałaby, żeby organizacje były bardziej aktywne. Wracam do tego, co moim zdaniem jest minusem BKDS-u – mam poczucie, że pracujemy z kilkunastoma aktywnymi organizacjami i całym gronem naprawdę wielu organizacji, które tylko przystępują do konkursów i my ich nie znamy. Więc dobrze byłoby zaktywizować tych, którym się nie chce albo nie chcą mieć kontaktów z nami. To tutaj widziałabym jakąś chęć do zmiany". [UM2]

- Postulatem skierowanym do organizacji jest potrzeba, aby oferty organizacji były bardziej innowacyjne i odpowiadały na zmiany zachodzące w społeczeństwie.

"Kiedy czyta się po raz kolejny rok po roku wniosek na podobne działania, no to by się chciało czegoś nowego, czegoś co odpowiada na zmiany zachodzące, już tak górnolotnie powiem, w społeczeństwie. Więc tu jest moje oczekiwanie, żeby czasami coś znaleźć ciekawego, nowatorskiego, żeby trochę nas zainteresować bardziej. (...) Byłoby fajne gdyby część organizacji zaskakiwała nas czymś nowym". [UM3]

10. Organizacje, które nie współpracują z Urzędem m.st. Warszawy

- W badaniu wzięło udział 61 (19%) organizacji, które działają na rzecz Warszawy i jej mieszkańców, a jednocześnie nie współpracują z Urzędem m.st. Warszawy.
- Brak współpracy został w badaniu zdefiniowany jako:
  - brak dotacji z biur Urzędu i urzędów dzielnic;
  - brak innych form współpracy finansowej;
  - brak uczestnictwa w BKDS oraz DKDS;
  - nie wynajmowanie lokalu od Miasta na preferencyjnych warunkach.
- Organizacje niewspółpracujące z Urzędem mają mniejsze zasoby niż te, które są partnerami Miasta:
  - 31% ma przychody nie większe niż 10 tys. zł, a budżetem przekraczającym 100 tys. zł dysponuje 26% (wśród współpracujących z Urzędem wskaźniki te wynoszą 19% i 52%);
  - 62% nie ma żadnego stałego pracownika lub współpracownika (wśród współpracujących z Urzędem udział takich organizacji wynosi 39%).
- Brak współpracy nie wyklucza kontaktów między organizacjami i Urzędem, ale są one rzadsze. Brak kontaktów z biurami Urzędu m.st. Warszawy deklaruje 38% organizacji, które nie współpracują z Miastem, a brak kontaktów z urzędami dzielnic 44% z nich. Sporadyczny kontakt z biurami ma 47% niewspółpracujących, a z dzielnicami 36%.
- Organizacje, które nie współpracują z Urzędem m.st. Warszawy mają mniejszą wiedzę o poszczególnych formach współpracy Miasta i organizacji:
  - o BKDS nie słyszało 84% organizacji niewspółpracujących z Urzędem, a o DKDS 80%
  - 62% nie zetknęło się w ciągu ostatnich 3 lat z konsultacjami organizowanymi przez Urząd m.st. Warszawy;
  - 79% z nich nie wie o istnieniu w Warszawie lokalnej rady działalności pożytku publicznego;
  - 80% nie wie, czy w Warszawie istnieje Program współpracy z organizacjami pozarządowymi;
  - trzy razy rzadziej słyszały o konkursie S3KTOR – świadomość jego istnienia ma 21% organizacji niewspółpracujących i 66% tych, które współpracują;
  - 38% słyszało o SCWO (wśród współpracujących 68%), a z tych, które słyszały 40% korzystało z jego usług (wśród współpracujących 55%).

11. Ogólna ocena współpracy organizacji i Urzędu m.st. Warszawy

11.1. Indeks Jakości Dialogu Obywatelskiego

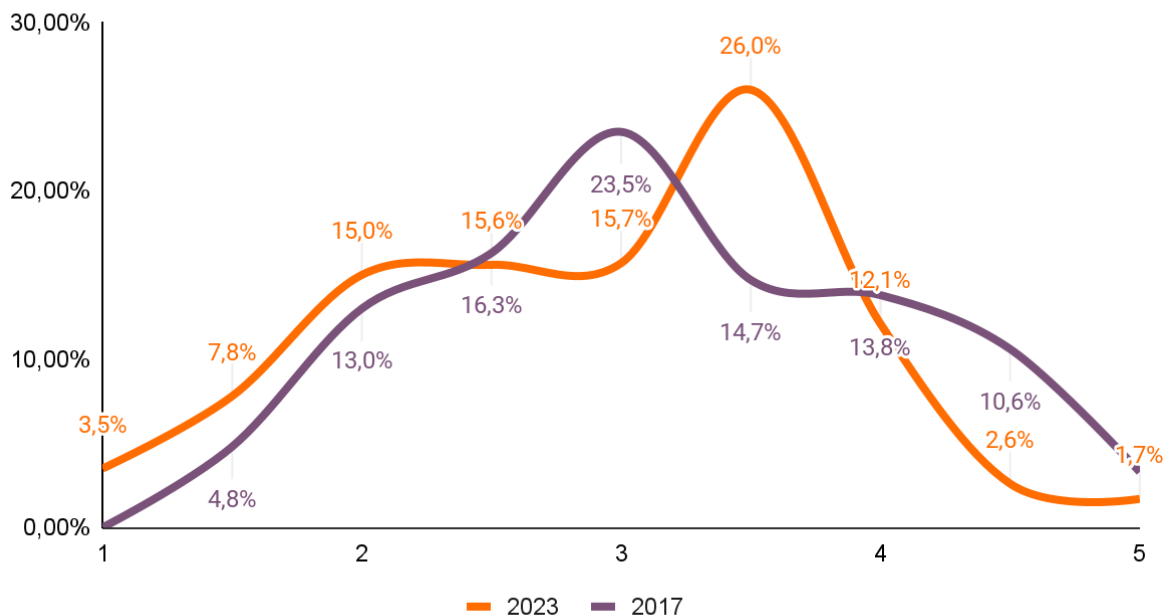
- Indeks Jakości Dialogu Obywatelskiego odnosi się do oceny 6 stwierdzeń dotyczących dialogu obywatelskiego w Mieście.
- Uczestniczące w pracach KDS organizacje, a także urzędniczki i urzędnicy oceniają stwierdzenia na 5-stopniowej skali, która przyjmuje wartość od „1” (zdecydowanie się nie zgadzam) do „5” (zdecydowanie się zgadzam).
- Stwierdzenia oceniane przez organizacje:
  - Moja organizacja dzięki uczestnictwu w pracach BKDS/DKDS ma wpływ na decyzje podejmowane przez biura Urzędu m.st. Warszawy/urzędy dzielnic związane z obszarem naszej działalności.
  - Głos mojej organizacji jest zazwyczaj wysłuchany przez przedstawicieli biur Urzędu m.st. Warszawy/urzędów dzielnic w sprawach, które nas dotyczą.
  - Biura Urzędu m.st. Warszawy/urzędy dzielnic na bieżąco informują o swoich przedsięwzięciach związanych z obszarem działalności mojej organizacji.
  - Urząd m.st. Warszawy w sposób wyczerpujący uzasadnia podejmowane przez siebie decyzje związane z obszarem działalności mojej organizacji.
  - Dzięki dobremu przepływowi informacji między biurami Urzędu m.st. Warszawy/urzędami dzielnic a organizacjami pozarządowymi, praca BKDS/DKDS, w którym(ch) uczestniczy moja organizacja, jest dobrze zorganizowana.
  - Moja organizacja wie, gdzie znaleźć istotne z punktu widzenia naszych działań informacje o tym, co dzieje się w innych ciałach dialogu obywatelskiego (BKDS, DKDS, FKDS, WRDPP).
- Stwierdzenia oceniane przez urzędniczki i urzędników:
  - Dzięki uczestnictwu w pracach KDS organizacje mają wpływ na decyzje podejmowane przez Urząd związane z obszarem swojej działalności.
  - Głos organizacji jest zazwyczaj wysłuchany przez przedstawicieli Urzędu w sprawach, które ich dotyczą.
  - Urząd na bieżąco informuje organizacje o swoich przedsięwzięciach związanych z obszarem ich działalności.
  - Urząd w sposób wyczerpujący uzasadnia podejmowane przez siebie decyzje.
  - Dzięki dobremu przepływowi informacji między Urzędem a organizacjami pozarządowymi, praca KDS, w którym(ch) uczestniczę jest dobrze zorganizowana.
  - Komisje wiedzą, gdzie znaleźć istotne z punktu widzenia swoich działań informacje o tym, co dzieje się w innych ciałach dialogu obywatelskiego (KDS, FKDS, WDRPP).

- Dla każdej organizacji i każdego przedstawiciela Urzędu oceniających jakości dialogu obywatelskiego obliczona została średnia wartość Indeksu (średnia arytmetyczna z odpowiedzi dotyczących sześciu stwierdzeń). Przyjmuje ona wartość od „1” do „5”, gdzie „1” oznacza „zdecydowanie złą” ocenę jakości dialogu obywatelskiego, zaś „5” jego ocenę „zdecydowanie dobrą”.

11.1.1. Perspektywa organizacji

- W przypadku 3,5% organizacji biorących udział w pracach KDS, średnia z oceny sześciu stwierdzeń odnoszących się do KDS wynosi od „1” do „1,5”, co oznacza zdecydowanie złą ocenę jakości dialogu. W 2017 roku nie było organizacji, które oceniłyby dialog zdecydowanie źle.
- Średnia ocena 23% organizacji pracujących w KDS wyniosła od „1,5” do „2,5”, co oznacza ocenę raczej złą. W 2017 roku było to 17%.
- 31% organizacji ocenia dialog obywatelski przeciętnie (wartość od „2,5” do „3,5”). W 2017 roku 40% organizacji tak oceniło dialog w Mieście.
- 38% organizacji ocenia jakość dialogu raczej dobrze (wartość Indeksu od „3,5” do „4,5”). W 2017 roku taką ocenę wystawiło 29%.
- Tylko 4% uczestników BKDS i DKDS ocenia jakość dialogu obywatelskiego bardzo dobrze (wartość Indeksu od „4,5” do „5”). W 2017 roku najwyższą ocenę przyznało 14% organizacji.

Rozkład średnich wartości Indeksu jakości dialogu obywatelskiego wśród organizacji

Podstawa procentowania: organizacje uczestniczące w pracach KDS, n2023=115, n2017=123.

Rozkład średnich wartości Indeksu jakości dialogu obywatelskiego - perspektywa organizacji	2023	2017
1 pkt.	3,5%	0,0%
1,5 pkt.	7,8%	4,8%
2 pkt.	15,0%	13,0%
2,5 pkt.	15,6%	16,3%
3 pkt.	15,7%	23,5%
3,5 pkt.	26,0%	14,7%
4 pkt.	12,1%	13,8%
4,5 pkt.	2,6%	10,6%
5 pkt.	1,7%	3,3%

- Średnie wartości dla jego poszczególnych wymiarów Indeksu przyjmują w 2023 roku wartość od „2,8” (wymiar dotyczący uzasadniania decyzji przez Miasto) do „3,2” (wymiar dotyczący poczucia bycia wysłuchanym).
- Oznacza to, że wszystkich sześciu wymiarów Indeksu otrzymało ocenę średnią czy przeciętną (wartość od „2,5” do „3,5”).
- Zbiorcza wartość Indeksu w 2023 roku wynosi 3,06 punktu.
- Zbiorcza wartość spadła w stosunku do 2017 roku o 0,27 punktu.

Indeks jakości dialogu obywatelskiego - perspektywa organizacji

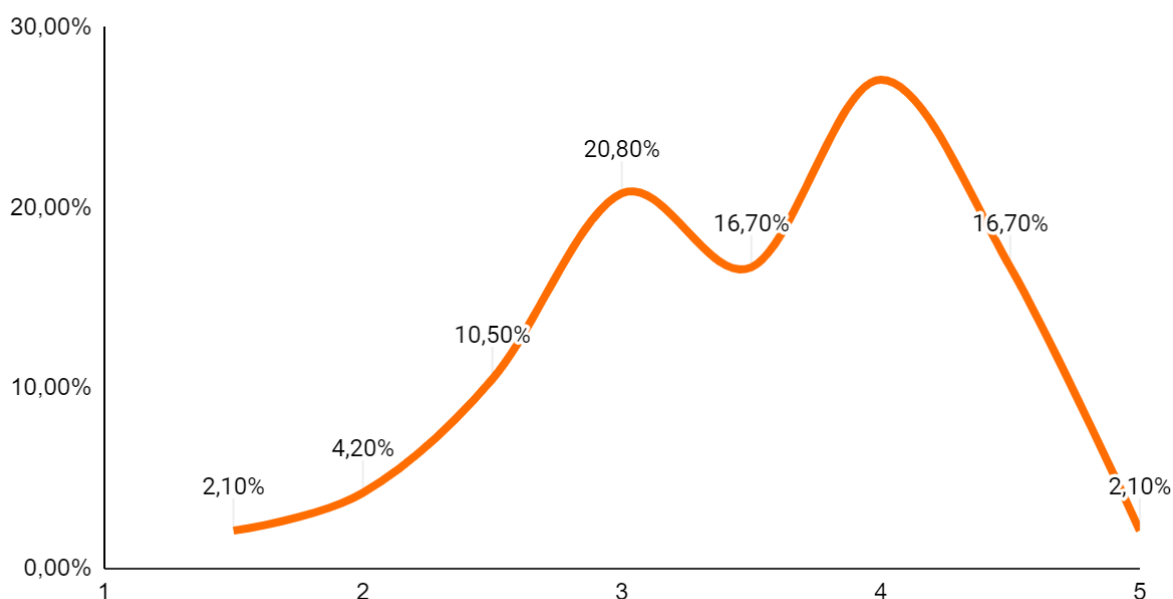
Podstawa procentowania: organizacje uczestniczące w pracach KDS, n2023=115, n2017=123.

Indeks jakości dialogu obywatelskiego - perspektywa organizacji	2023	2017
Poczucie wpływu na decyzje Urzędu	3,15	3,28
Poczucie bycia wysłuchanym	3,21	3,41
Bieżące informowanie o działaniach Urzędu	3,03	3,29
Uzasadnianie decyzji przez Urząd	2,84	3,03
Przepływ informacji między Urzędem a organizacjami	2,94	3,25
Dostęp do informacji o ciałach dialogu	3,19	3,71

11.1.2. Perspektywa Urzędu

- Żaden z przedstawicieli Urzędu uczestniczących w KDS nie ocenia jakość dialogu obywatelskiego bardzo źle (średnia wartości Indeksu między "1" a "1,5").
- 6% uważa, że jakość dialogu jest raczej zła (średnia wartość Indeksu między "1,5" a "2,5").
- Niemal co trzeci badany pracownik Urzędu ocenia dialog obywatelski jako średni czy przeciętny (wartość od "2,5" do "3,5").
- Raczej dobrą ocenę jakości dialogu obywatelskiego wydaje 44% urzędniczek i urzędników (ocena od "3,5" do "4,5").
- 19% urzędniczek i urzędników oceniło dialog obywatelski bardzo dobrze (ocena od "4,5" do "5").

Rozkład średnich wartości Indeksu jakości dialogu obywatelskiego wśród urzędniczek i urzędników

Podstawa procentowania: urzędniczki i urzędnicy uczestniczący w pracach KDS, n2023=48.

Rozkład średnich wartości Indeksu jakości dialogu obywatelskiego - perspektywa Urzędu	2023
1 punkt	0,0%
1,5 pkt.	2,1%
2 pkt.	4,2%
2,5 pkt.	10,5%
3 pkt.	20,8%
3,5 pkt.	16,7%
4 pkt.	27,1%
4,5 pkt.	16,7%
5 pkt.	2,1%

- Średnie wartości dla poszczególnych wymiarów Indeksu wynoszą od “3” (wymiar dotyczący dostępu informacji o innych ciałach dialogu) do “4” (wymiar dotyczący wysłuchania głosu organizacji przez Urząd oraz bieżącego informowania o działaniach Urzędu).
- W stosunku do 2018 roku zmniejszyły się średnie oceny trzech wymiarów Indeksu. Największy spadek (o 0,5 punktu) odnotowano w średniej ocenie wymiaru dotyczącego dostępu do informacji o innych ciałach dialogu. Nieco mniejsze spadki nastąpiły w ocenie wpływu organizacji na decyzje Urzędu (o 0,3 punktu) oraz przekazywania organizacjom uzasadnień decyzji Urzędu (o 0,1 punkt).
- Poprawa oceny w stosunku do 2018 roku dotyczyła wymiaru opisującego przepływ informacji i organizację pracy KDS (o 0,3 punktu) oraz przekazywania bieżących informacji o działaniach Urzędu (o 0,2 punktu).
- Zbiorcza wartość indeksu w 2023 roku wyniosła 3,67.
- Zbiorcza wartość Indeksu spadła w stosunku do 2017 roku o 0,06 punktu.

Indeks jakości dialogu obywatelskiego - perspektywa Urzędu

Podstawa procentowania: urzędniczki i urzędnicy uczestniczący w pracach KDS, n2023=48.

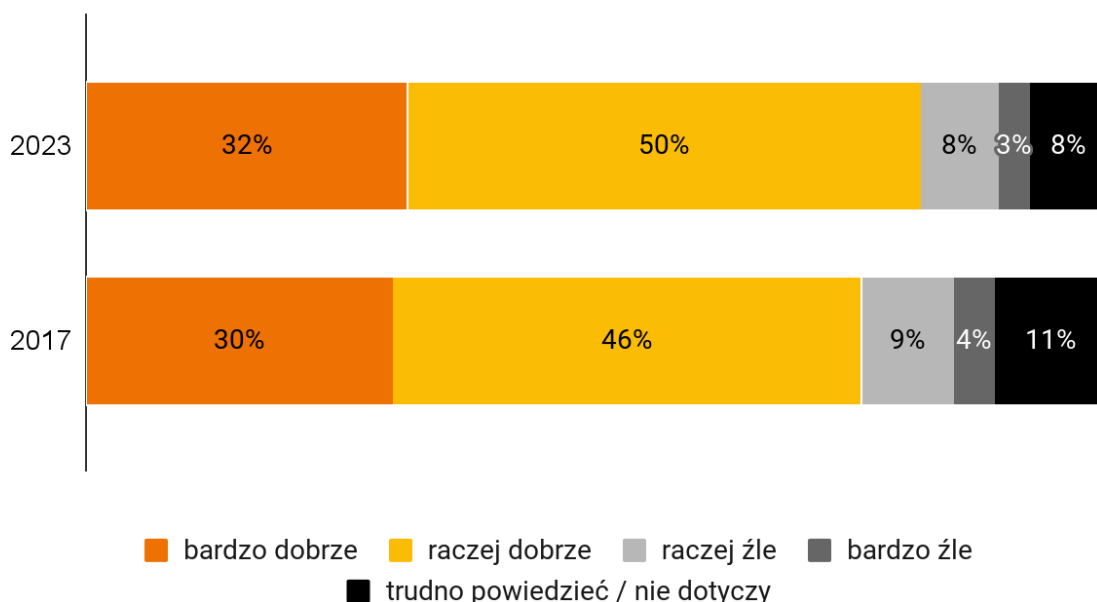
Indeks Jakości dialogu obywatelskiego – perspektywa Urzędu	2023	2017
Organizacje mają wpływ na decyzje Urzędu	3,5	3,8
Głos organizacji jest wysłuchany	4	4
Bieżące informowanie o działaniach Urzędu	4	3,8
Uzasadnianie decyzji przez Urząd	3,8	3,9
Przepływ informacji i organizacja pracy w KDS	3,7	3,4
Dostęp do informacji o ciałach dialogu	3	3,5

11.2. Ogólna ocena współpracy z perspektywy organizacji

- 82% organizacji dobrze ocenia współpracę z biurami Urzędu m.st. Warszawy, co oznacza wzrost o 6 pkt. proc. w stosunku do 2017 roku.
- Wśród organizacji oceniających współpracę z biurami Urzędu przeważa przekonanie, że jest ona "raczej robra" (50%).
- Lepiej oceniają współpracę z biurami Urzędu m.st. Warszawy organizacje, które w ciągu ostatnich 3 lat otrzymały dotację z Miasta. Organizacje, które aplikowały, ale nie otrzymały dotacji częściej oceniają współpracę źle (25%). Odsetek dobrych ocen współpracy z Miastem jest także mniejszy w przypadku organizacji, które nie ubiegały się o dotację, jednak one częściej wybierają odpowiedź "trudno powiedzieć".

Ogólna ocena współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy

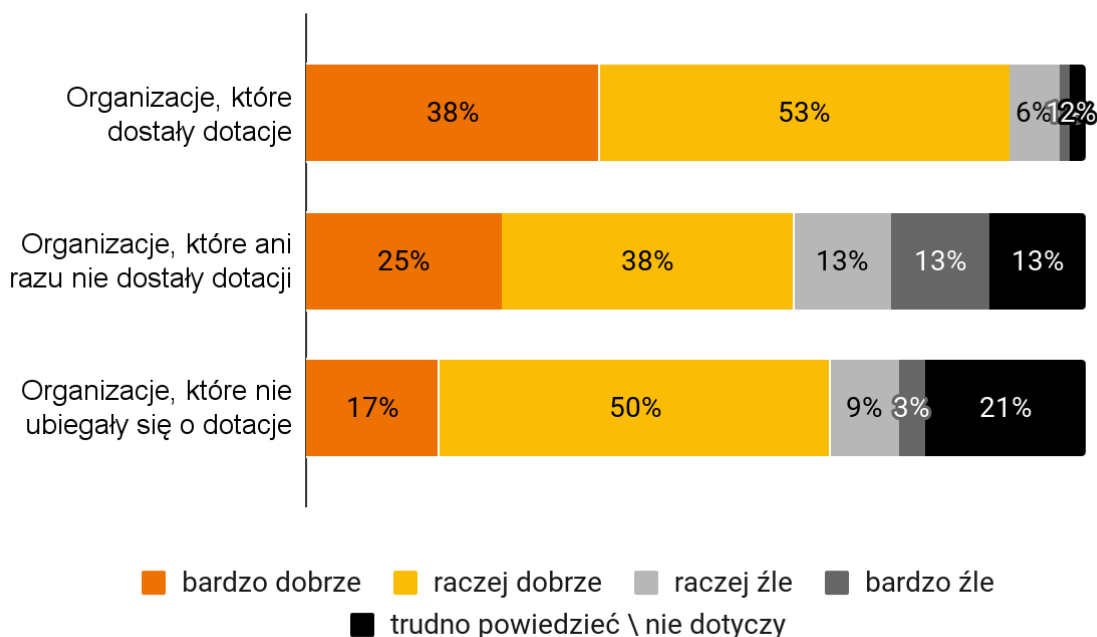

Pytanie: a teraz proszę wziąć pod uwagę wszystkie kontakty, jakie Państwa organizacja miała z biurami Urzędu m.st. Warszawy. Jak ogólnie ocenia Pan(i) współpracę z biurami Urzędu m.st. Warszawy?

Podstawa procentowania: organizacje kontaktujące się z biurami Urzędu, n2023=262, n2017=264.

Ogólna ocena współpracy z biurami Urzędu m.st. Warszawy	2023	2017
Bardzo dobrze	32%	30%
Raczej dobrze	50%	46%
Raczej źle	8%	9%
Bardzo źle	3%	4%
Trudno powiedzieć, nie dotyczy	8%	11%

Ogólna ocena współpracy z biurami Urzędu a otrzymanie dotacji

Pytania: a teraz proszę wziąć pod uwagę wszystkie kontakty, jakie Państwa organizacja miała z biurami Urzędu m.st. Warszawy. Jak ogólnie ocenia Pan(i) współpracę z biurami Urzędu m.st. Warszawy?

Czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja ubiegała się o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy lub urzędów dzielnic (startując w otwartych konkursach ofert lub składając wniosek o tzw. małą dotację)?

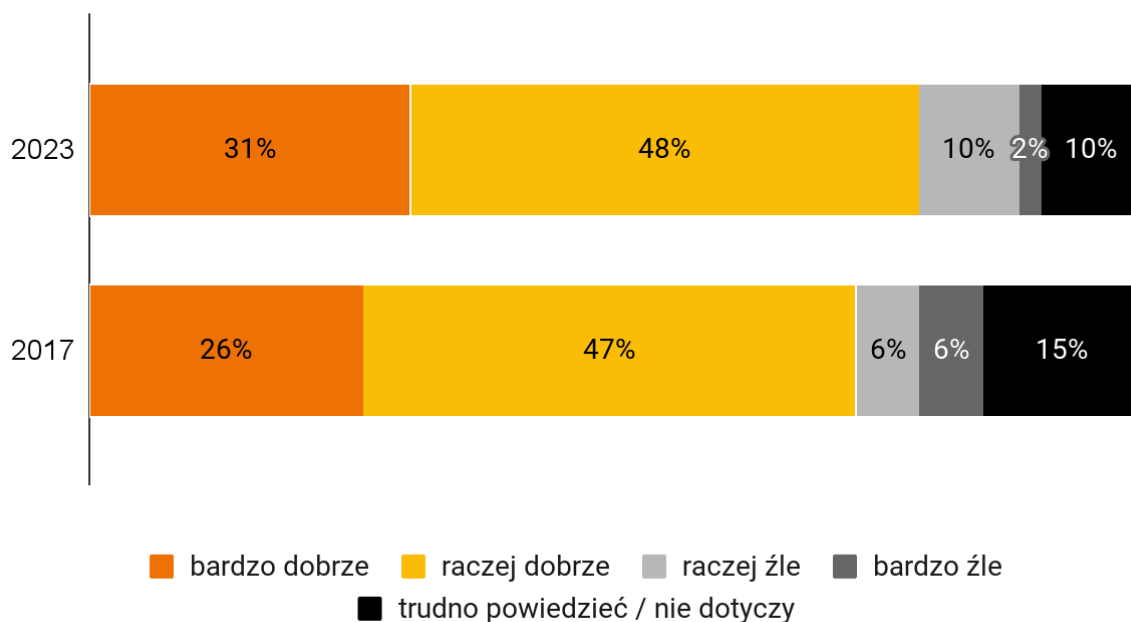
Podstawa procentowania: organizacje kontaktujące się z biurami Urzędu, n=263.

Ogólna ocena współpracy z biurami a otrzymanie dotacji	Organizacje, które dostały dotacje	Organizacje, które ani razu nie dostały dotacji	Organizacje, które nie ubiegały się o dotacje
Bardzo dobrze	38%	25%	17%
Raczej dobrze	53%	38%	50%
Raczej źle	6%	13%	9%
Bardzo źle	1%	13%	3%
Trudno powiedzieć, nie dotyczy	2%	13%	21%

- 79% organizacji dobrze ocenia współpracę z urzędami dzielnic.
- W pozytywnej ocenie współpracy z urzędami dzielnic nastąpił wzrost o 6 pkt. proc. w ciągu ostatnich 6 lat.
- Wśród organizacji, które dostały dotację z urzędu dzielnicy 89% ocenia go bardzo lub raczej dobrze. Organizacje, które mają doświadczenie nieotrzymania dofinansowania (pomimo

aplikowania o środki) rzadziej oceniają, że współpraca z urzędami dzielnic jest dobra (57%), a częściej oceniają ją negatywnie (24%) lub wybierają odpowiedź “trudno powiedzieć” (19%).

Ogólna ocena współpracy z urzędami dzielnic

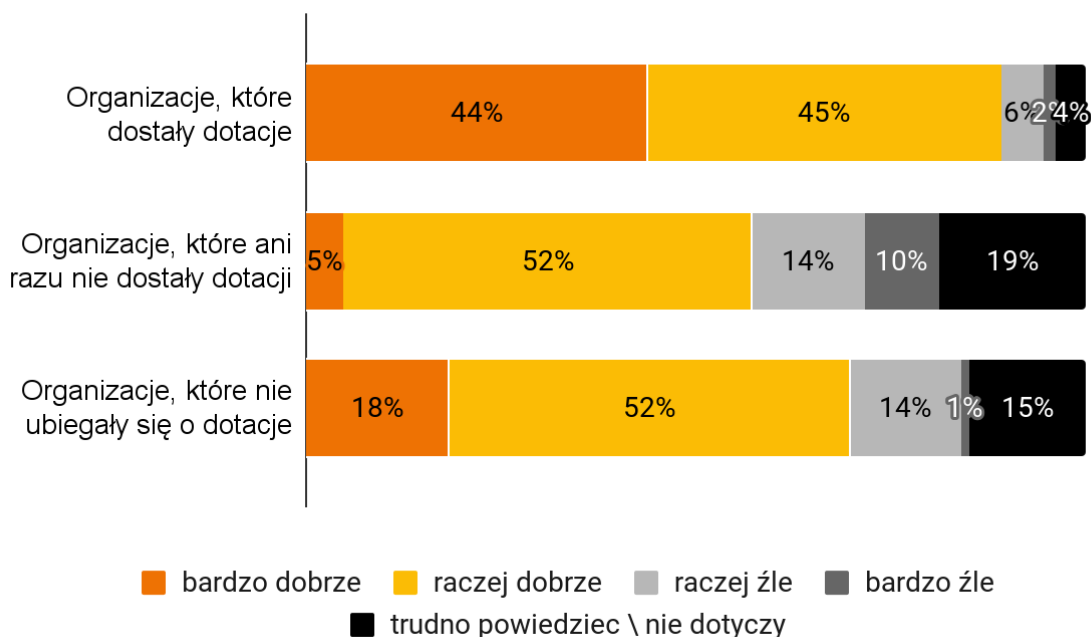

Pytanie: a teraz proszę wziąć pod uwagę wszystkie kontakty, jakie Państwa organizacja miała z urzędami dzielnic. Jak ogólnie ocenia Pan(i) współpracę z urzędami dzielnic?

Podstawa procentowania: organizacje kontaktujące się z urzędami dzielnic, n2023=242, n2017=234.

Ogólna ocena współpracy z urzędami dzielnic	2023	2017
Bardzo dobrze	31%	26%
Raczej dobrze	48%	47%
Raczej źle	10%	6%
Bardzo źle	2%	6%
Trudno powiedzieć, nie dotyczy	10%	15%

Ogólna ocena współpracy z urzędami dzielnic a otrzymanie dotacji

Pytania: a teraz proszę wziąć pod uwagę wszystkie kontakty, jakie Państwa organizacja miała z urzędami dzielnic. Jak ogólnie ocenia Pan(i) współpracę z urzędami dzielnic?

Czy w ciągu ostatnich 3 lat Państwa organizacja ubiegała się o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy lub urzędów dzielnic (startując w otwartych konkursach ofert lub składając wniosek o tzw. małą dotację)?

Podstawa procentowania: organizacje kontaktujące się z urzędami dzielnic, n2023=242.

Ogólna ocena współpracy z dzielnicami a otrzymanie dotacji	Organizacje, które dostały dotacje	Organizacje, które ani razu nie dostały dotacji	Organizacje, które nie ubiegały się o dotacje
Bardzo dobrze	44%	5%	18%
Raczej dobrze	45%	52%	52%
Raczej źle	6%	14%	14%
Bardzo źle	2%	10%	1%
Trudno powiedzieć, nie dotyczy	4%	19%	15%

- Biorąc pod uwagę całokształt współpracy z Urzędem spora część organizacji uznaje, że przeważają w niej pozytywne doświadczenia:

“Generalnie jestem zadowolona. Jestem zadowolona, bo urzędy mi w niczym nie przeszkadzają, to jest raz. Dwa, że urzędy wspierają, bo komunikacyjne, czy wsparcie związane z lokalem, czy współpraca z wydziałami (...) zawsze jest bardzo dobra. Czyli zawsze, kiedy my potrzebujemy z czegoś skorzystać lub dostać wsparcie, to je dostajemy”. [NGO3]

“Wie pani, ja oceniam bardzo dobrze tę współpracę.(...) Generalnie rzecz biorąc bardzo pozytywnie oceniam współpracę z urzędem dzielnicy". [NGO8]

“Bardzo doceniam zaangażowanie urzędników, którzy pracują z organizacjami pozarządowymi, bo naprawdę w przeważającej większości są to osoby bardzo zaangażowane i którym bardzo zależy. (...) Osobami do kontaktu są merytoryczni specjaliści, którzy jednocześnie mają serce i widzą o co chodzi w tej naszej pracy". [NGO10]

“Generalnie tak per saldo mogę ocenić tę współpracę bardzo pozytywnie. Znaczący mam poczucie, że w Mieście jest dialog". [NGO14]

“Na tle współdziałania z innymi urzędami lub instytucjami, od których uzyskujemy granty, pieniądze, to Warszawa się po prostu maluje jako normalne, współczesne miasto, które funkcjonuje w takim zakresie w jakim mu się udaje i wcale nie jest tak źle". [NGO2]

- Zdaniem organizacji ogólna ocena współpracy z Urzędem m.st. Warszawy najczęściej zależy od poszczególnych osób, z którymi mają kontakt:

“Oczywiście bardzo wiele zależy od indywidualnego podejścia indywidualnego człowieka, bo na przykład mam znakomite doświadczenie współpracy z urzędnikami szeregowymi, naczelnikami i ze szczebla dyrektorskiego w jednym biurze. (...) Mam też inne sytuacje z dzielnicy, kiedy burmistrz dzielnicy po prostu (...) informuje, że obetnie środki o połowę i nie ma żadnej dyskusji, nie chce negocjować, nie chce słuchać argumentów". [NGO14]

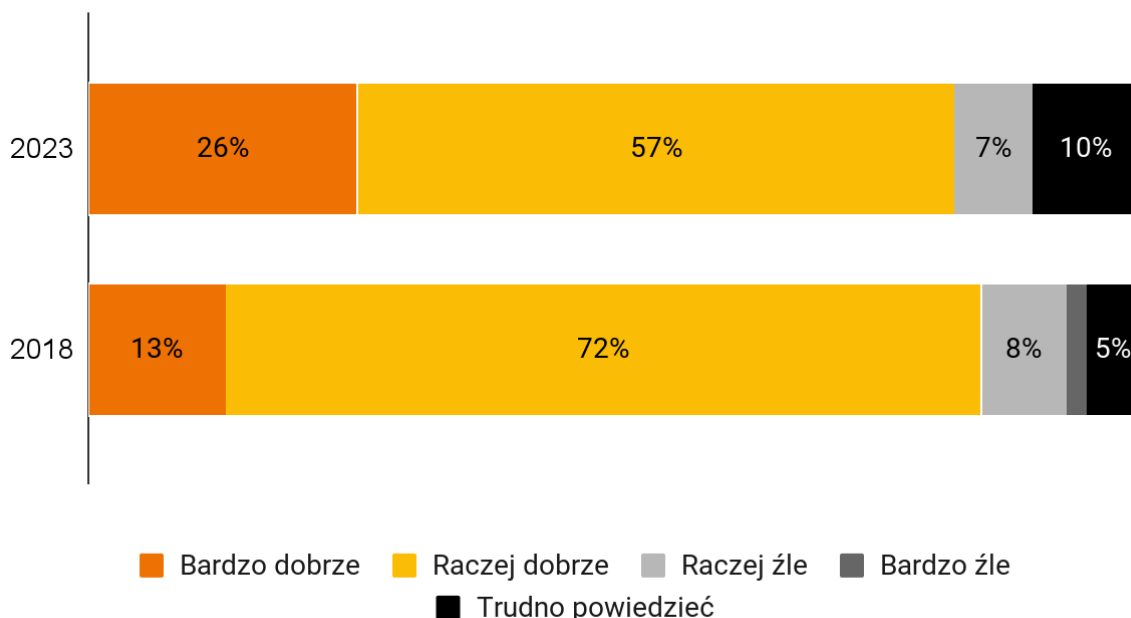
“Powiem tak, to zależy bardzo od ludzi. (...) To zależy bardzo od urzędnika raz, a dwa od szefa całego departamentu, bo jeżeli to jest człowiek, który mówi tym urzędnikom: "Bądźcie otwarci. Nad każdym pomysłem można się zastanowić. Nie zniechęcajcie mieszkańców". to jest dobrze. Natomiast są tacy tacy naczelnicy, którzy wiedza wszystko najlepiej i generalnie, nawet jak ten urzędnik szeregowy chce pomóc, to nagle temat zapada się pod ziemię, nie wiadomo dlaczego". [NGO11]

“[Ważny jest] czynnik ludzki, czyli super się pracuje z kimś, kto na przykład zna specyfikę organizacji pozarządowych, bo kiedyś był po drugiej stronie. Czasami to jest tak, że to są osoby, które pracowały czy współpracowały z organizacjami albo byli harcerze albo byli wolontariusze. Wtedy jest dużo większe zrozumienie i też dużo większa wiara w organizacje i w to, że tam naprawdę jest duży kapitał wiedzy. (...) [Z drugiej strony] jak burmistrz uważa, że organizacje są nieuczciwe (...) i klimat jest taki właśnie nie do współpracy, to od razu po obydwu stronach motywacja siada". [NGO10]

11.3. Ogólna ocena współpracy z perspektywy Urzędu

- 82% urzędników i urzędniczek pozytywnie ocenia współpracę z organizacjami. Od 2017 roku opinia o współpracy poprawiła się o 6 pkt. proc.
- Podobnie jak organizacje pozarządowe, urzędniczki i urzędnicy najczęściej wybierają ocenę “raczej dobrze” (50%).
- Nie widać różnic w ocenie współpracy między pracownikami biur a pracownikami urzędów dzielnic.

Ogólna ocena współpracy z organizacjami

Pytanie: jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) swoją współpracę z organizacjami pozarządowymi?
 Podstawa procentowania: urzędniczki i urzędnicy, którzy mają kontakt z organizacjami, n2023=148, n2018=125.

Ogólna ocena współpracy z organizacjami	2023	2018
Bardzo dobrze	26%	13%
Raczej dobrze	57%	72%
Raczej źle	7%	8%
Bardzo źle	0%	2%
Trudno powiedzieć	10%	5%

- Urzędniczki i urzędnicy uważają, że kwestia współpracy z organizacjami jest w Urzędzie “dobrze poukładana”:

“Wydaje mi się, że mamy bardzo dobrze poukładaną tę współpracę z organizacjami i ja mam też bardzo doświadczone osoby w urzędzie, które od wielu lat się tym zajmują i bardzo dobrze sobie radzą i jakoś tak potrafią prowadzić ten dialog z organizacjami”. [UM10]

- Podobnie jak organizacje, przedstawiciele Urzędu podkreślali w wywiadach, że na jakość współpracy wpływa “czynnik ludzki” czyli nastawienie konkretnych osób po stronie organizacji i Miasta:

“Podstawa współpracy to zdecydowanie ludzie. Niezależnie od tego, jaką organizację reprezentują, to od ludzi zależy, jak dana współpraca będzie wyglądać. To jest, wydaje mi się, najważniejsze. Postawa i podejście do danego tematu czy do danej oferty, czy do danego projektu, czy do danego procesu jest najważniejsza”. [UM5]

“Jeśli chodzi o samą współpracę, o kontakt z tymi organizacjami, to zależy tylko od nas, jak on będzie przebiegał. Ja z każdą organizacją, z którą współpracujemy, mam bardzo dobre kontakty. My jesteśmy w kwestiach, w których możemy, elastyczni, oni są w kwestiach, w których mogą, elastyczni, więc my naprawdę potrafimy się porozumieć tak, żeby wszystko było dobrze i żeby jedna i druga strona była zadowolona”. [UM9]

“Myślę że to, jak współpracujemy z organizacjami i jak ta współpraca wygląda, zależy od ludzi, którzy w danej komórce też pracują. Więc myśmy gdzieś tam pomału (...) jakoś tę współpracę sobie ułożyliśmy i ona nie jest naprawdę zła. My możemy sobie stwierdzić, że pewne rzeczy powinny być bardziej dopilnowane przez organizacje pozarządowe, ale to nie znaczy, że też uważamy tę współpracę za złą, bo nie”. [UM4]

- Konsekwencją faktu, że w ogólnej ocenie współpracy dużą rolę odgrywają relację między konkretnymi osobami jest obawa o to, czy mniejsza liczba kontaktów osobistych (służących budowaniu relacji) nie pogorszy jakości współpracy:

“W ciągu ostatnich trzech lat współpraca jest (...) mniej osobista. Pandemia spowodowała, że przestaliśmy się spotykać, zaczęliśmy się spotykać zdalnie, telefonicznie, bardziej mailowo i to jest ta największa zmiana, którą ja widzę. Kiedyś się więcej z organizacjami po prostu widzieliśmy. (...) Mieliśmy bliższy, osobisty ze sobą kontakt. Być może, to też w jakiś sposób się (...) przekłada na mniejsze trochę zaangażowanie organizacji, które działają w zespołach roboczych. Przed pandemią tych spotkań takich osobistych było więcej. Siłą rzeczy te organizacje były bardziej zaangażowane”. [UM4]

12. Metodologia badania

Definicja organizacji współpracujących z Urzędem

Na potrzeby badania do organizacji współpracujących z Urzędem m.st. Warszawy zostały zaliczone organizacje, które spełniają jeden z warunków:

- otrzymały dotację z biur Urzędu m.st. Warszawy w latach 2021-2023;
- otrzymały dotację z urzędów dzielnic w latach 2021-2023;
- uczestniczą w Branżowych Komisjach Dialogu Społecznego;
- uczestniczą w Dzielnicowych Komisjach Dialogu Społecznego;
- uczestniczą w konsultacjach organizowanych przez Urząd;
- korzystały z lokalu od Urzędu i wynajmowały go po preferencyjnych stawkach w latach 2021-2023.

Za organizacje niewspółpracujące zostały uznane organizacje, które nie spełniają żadnego z powyższych warunków.

Do badania zostały zaproszone zarówno organizacje współpracujące, jak i niewspółpracujące z Urzędem m.st. Warszawy, gdyż celem badania było zebranie opinii i potrzeb obu tych grup.

Badanie ilościowe

Badanie organizacji

- Badanie ilościowe organizacji zrealizowano pomiędzy 3 a 25 października z wykorzystaniem narzędzia Webankieta do badań ankietowych online. W badaniu zastosowano dobór celowy i obejmowało fundacje i stowarzyszenia, które działają na rzecz Warszawy.
- Operat, czyli baza do badania ilościowego, została przygotowana w oparciu o kilka źródeł danych. Były to:
  - 1) dane otrzymane od Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy zawierające organizacje, które otrzymały dotacje w 2021 i 2022 roku; organizacje, które były zgłoszone do nagrody S3KTOR; organizacje uczestniczące w Komisjach Dialogu Społecznego; organizacje użytkujące lokale miejskie w latach 2021 i 2022.
  - 2) baza zbudowana przez Stowarzyszenie Klon/Jawor na podstawie Księgi Dotacji Urzędu Miasta na stronie Witkac.pl z organizacjami, które aplikowały o dotacje od biur Urzędu m.st. Warszawy lub urzędów dzielnic w latach 2021, 2022, 2023.
  - 3) baza z serwisu bazy.ngo.pl, która zawierała dane o organizacjach zarejestrowanych w Warszawie (źródłem tych danych są rejestry KRS oraz REGON).

Przez połączenie danych pochodzących z tych trzech źródeł zbudowano operat składający się z 3580 podmiotów (1819 takich, o których można było zakładać na podstawie dostępnych

danych, że współpracują z Miastem i 1761 takich, które raczej nie współpracują), dla których ustalono adresy e-mailowe i zaproszono do badania drogą elektroniczną.

- W badaniu wzięło udział 386 organizacji, z czego 84% (325 podmiotów) to organizacje prowadzące działania na rzecz Warszawy, skierowane do jej mieszkanki i mieszkańców. Podczas analiz skoncentrowano się na 325 organizacjach pozarządowych, które działają na rzecz Warszawy (tzw. warszawskich organizacji pozarządowych). Wszystkie wskaźniki pochodzące z badania ankietowego i omówione w raporcie dotyczą właśnie tej grupy.
- Przy każdym wykresie znajduje się informacja, jakiej grupy dotyczą zaprezentowane na nim odpowiedzi i podana jest podstawa procentowania.
- Do obliczeń wykorzystano narzędzie do analiz statystycznych SPSS. Podczas wykonywania analiz założono poziom istotności statystycznej $p < 0,05$ (tj. wszelkie opisane w raporcie zależności są istotne statystycznie przy tym poziomie istotności).

Badanie pracowników Urzędu m.st. Warszawy

- Badanie ilościowe z udziałem pracowników Urzędu zrealizowano pomiędzy 4 a 17 października z wykorzystaniem narzędzia Webankieta do badań ankietowych online. W badaniu zastosowano dobór celowy i było adresowane do pracowników biur i urzędów dzielnic m.st. Warszawy aktywnie współpracujących z organizacjami pozarządowymi, działającymi na terenie Warszawy.
- Zaproszenie do badania zostało wysłane pocztą elektroniczną przez Urząd m.st. Warszawy do 354 wytypowanych urzędników i urzędniczek, a także było umieszczone w wewnętrznym portalu UM – PortUM i w newsletterze rozesłanym do wszystkich miejskich urzędników.
- W badaniu wzięło udział 223 urzędników i urzędniczek, z czego 66% (148 osób) zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 3 lat w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych w Urzędzie m.st. Warszawy współpracowało z organizacjami pozarządowymi. Podczas analiz skoncentrowano się na odpowiedziach tej grupy (148 urzędników i urzędniczek), a wszystkie wskaźniki pochodzące z badania ankietowego i omówione w raporcie dotyczą właśnie tej grupy.
- Przy każdym wykresie znajduje się informacja, jakiej grupy dotyczą zaprezentowane na nim odpowiedzi i podana jest podstawa procentowania.
- Do obliczeń wykorzystano narzędzie do analiz statystycznych SPSS. Podczas wykonywania analiz założono poziom istotności statystycznej $p < 0,05$ (tj. wszelkie opisane w raporcie zależności są istotne statystycznie przy tym poziomie istotności).

Badanie jakościowe

- Prezentowane w raporcie dane jakościowe pochodzą z 25 indywidualnych wywiadów pogłębionych przeprowadzonych pomiędzy 10 a 26 października 2023 roku. 15 z nich zostało przeprowadzonych z przedstawicielami warszawskich organizacji, a 10 z pracownikami Urzędu m.st. Warszawy.

- 15 organizacji wybranych do badania jakościowego było zróżnicowanych ze względu na rodzaj współpracy z Urzędem (finansowa i pozafinansowa), skalę działania (współpracujące z dzielnicami lub biurami Urzędu), a także tematyczny obszar aktywności.
- 10 urzędników i urzędniczek wybranych do badania jakościowego było zróżnicowanych ze względu na jednostkę (urzędy dzielnic i biura Urzędu), a także ze względu na zajmowane stanowisko: urzędnicy "techniczni" (nadzorujący, rozliczający dotacje), urzędnicy "decyzyjni" (zarządzający daną jednostką), urzędnicy biorący udział w BKDS lub DKDS.